

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla Local de Joventut de Reus 2022 - 2027

Diagnosi de la realitat juvenil
Revisió, actualització i redacció del pla

Departament de Joventut
Regidoria de salut i ciutadania

Gener de 2022

Índex

<i>Continguts</i>	<i>Pàgina</i>
Presentació	6
Preàmbul	8
Diagnosi	11
Nota metodològica	13
Context	19
La realitat juvenil de Reus	19
Conclusions preliminars	43
L'acció pública	46
La política de joventut de Reus	46
Política de joventut implícita. Transversal	49
Política de joventut explícita. El pla	67
Conclusions preliminars	89
Què diuen els joves?	93
Consulta a les entitats	93
Consulta als joves	102
Conclusions preliminars	118
Les claus d'una nova època	121
El Pla Local de Joventut de Reus	126
Els fonaments	127
El model Reus	127
Idees força	129
Missió	133
Motors del pla	134
Objectius generals	137
Criteris	138
El mètode	145
Intervenció socioeducativa	146
En què consisteix la tasca	147
La participació	150
Els facilitadors. Qui són?	155

<i>Continguts</i>	<i>Pàgina</i>
L'espai	155
Espais públics sectorials	158
Treball en medi obert	160
Els suports	162
Resum dels processos	163
Els continguts	167
Eix 1. Ens en sortirem	172
Ocupació	173
Educació	180
Habitatge	187
Salut	192
Informació i recursos	199
Eix 2. El futur és aquí	209
Talent	210
Creació juvenil	216
Planet Reus	224
Eix 3. Ens ho fem	232
La Comunitat	233
Laboratori Jove	241
Associacionisme	247
Emprenem	253
Eix 4. Així, sí	259
Feminismes	260
Som socials	266
Sostenibles	273
Les eines	278
Calendari. Una nova temporalitat	279
Recursos humans. Equip	288
Equipaments. Xarxa	310
Pressupost	317
Transversalitat útil	321
Comunicació. Un pla dintre del pla	324
Model d'avaluació	334
Annexos	342
Qüestionari grups municipals	343
Qüestionari entitats	350
Qüestionari departaments municipals	357
Exemple de fitxa d'avaluació pla 2016-2020	364
Guió grups de discussió amb joves	369

Presentació

Les polítiques de joventut a la ciutat de Reus s'adrecen a una població que va dels 12 al 34 anys. Representa, aproximadament, el 25% del conjunt de la població i una xifra d'unes 27.000 persones. El Pla que us presentem en aquest document vol ser un projecte que té com a finalitat esdevenir un punt d'inflexió en la trajectòria que han tingut fins ara.

És per això que aquest document va una mica més enllà d'un Pla ordinari, que consta d'una diagnosi i proposta d'accions. Conté apartats i característiques que el fa singular. Podem dividir el seu contingut en quatre grans blocs.

El primer bloc és la diagnosi. En aquest, amb un exercici de transparència i honestedat, es conclueix que les polítiques de joventut a la ciutat estan infradotades. Un segon bloc és la conceptualització del mètode de treball i aproximació al jovent que s'està duent a terme des del servei de Joventut. S'hi descriu la manera com s'aplica aquest model de treball socioeducatiu i de participació dels i les joves.

Per nosaltres és rellevant haver aprofitat l'oportunitat de la redacció del Pla per deixar fixat aquest mètode de treball amb els i les joves perquè el posa en valor i ajuda a perpetuar-lo com a forma d'intervenció que posa l'accent en el procés, més que en els resultats. Alhora, esdevé un manual d'acollida i llibre d'estil per a les noves persones que entrin a treballar al servei.

El tercer bloc contempla les propostes d'accions, dividides en quatre eixos: el primer, que tracta sobre els drets de les persones joves i la millora de les seves condicions de vida. El segon, que fomenta l'empoderament a través de

les dinàmiques juvenils actuals. El tercer, que proposa mecanismes de participació. I, l'últim, que desplega accions vinculades amb els valors, els drets, les reivindicacions i la gestió del bé comú.

El quart i darrer bloc del Pla Local de Joventut de Reus recull de quina manera s'ha de fer el seu desplegament i el sistema d'avaluació. Fa propostes de temporalització que desborden la pròpia vigència del Pla: inclou un "working progress" per als dos primers anys, primordial per la definició i posta a punt dels programes d'intervenció. Uns següents quatre anys de consolidació i els vinents quatre anys, fora de vigència, que planifica de quina manera culmina la proposta.

Aquestes temporalitzacions es concreten amb quina hauria de ser la manera que es desplega el creixement de recursos humans, l'increment de dotació pressupostària i la implantació de nous equipaments, per tal de fer possible unes polítiques de joventut més equitatives amb tots els barris de la ciutat i que puguin atendre un major nombre de joves.

El dimensionament que proposa el Pla no és un exercici teòric construït al buit, es basa en el que es conclueix a la diagnosi i és el que caldria si fem una anàlisi comparativa amb altres ciutats de la mateixa dimensió demogràfica que Reus. La seva consecució dependrà de les majories consensuades que li donin suport, fortalesa i estabilitat. I, consegüentment, permetin transcendir els cicles electorals.

Amb l'aprovació d'aquest Pla no només complim amb un formalisme, sinó que també adquirim un compromís amb els i les joves de Reus, un compromís amb el futur de la nostra societat.

Òscar Subirats i Torrebadell

Regidor de Salut i Ciutadania, regidor delegat de les competències de Joventut de l'Ajuntament de Reus

Preàmbul

La política de Joventut de Reus ja té una llarga trajectòria, amb diverses etapes d'aplicació i desenvolupament, i s'ha guanyat un espai consolidat dintre dels plans d'actuació públics.

El treball que es realitza des del Departament de Joventut és qualitativament bo en la mesura que presenta dinàmiques tècniques correctes, una metodologia adequada basada en el treball de proximitat i la generació de vincle amb els joves. Les valoracions dels usuaris també són bones i al consistori es detecta un consens tècnic interdisciplinari positiu sobre les capacitats, les competències i les aptituds de l'equip.

Tanmateix, la política local de joventut es troba en una fase d'estancament produïda essencialment per l'escassetat de recursos en tots els àmbits. És difícil anar més enllà de les actuacions que s'han realitzat fins a l'actualitat i és gairebé impossible afrontar els nous reptes i les noves dificultats que planteja la realitat juvenil, simplement perquè l'Àrea de Joventut està infradotada en relació amb la dimensió del municipi. Criteris tècnics objectivables permeten fer aquesta afirmació.

El servei no disposa ni dels recursos humans ni dels equipaments físics mínims necessaris per desenvolupar una política de joventut correcta per a una ciutat de la dimensió de Reus. L'absència de recursos, a més, limita el desplegament qualitatiu de les actuacions programades i és un fre a la innovació. No s'arriba al mínim exigible i no s'aprofiten els potencials, que hi són i són ben rellevants.

En conseqüència, cal un canvi de paradigma. La política local de joventut ha de fer un salt significatiu endavant que permeti incorporar, d'una banda, recursos ben dimensionats per a la ciutat i, d'una altra, una metodologia de treball que incorpori amb naturalitat els nous reptes de les polítiques de joventut, que generen cada cop més consens al conjunt del país. Aquests paradigmes, vinculats a la transformació digital, al treball emocional, a l'acompanyament i a la proximitat, són eminentment qualitius, però per desplegar-los és necessari comptar amb un mínim d'eines que tenen a veure amb la quantitat de recursos que s'hi destinen. Sense uns recursos mínims no té sentit pensar en la qualitat del treball, perquè senzillament és inabordable.

Som conscients que aquest canvi de paradigma no es pot aplicar d'un dia per a l'altre i que la simple aprovació d'un nou pla no produirà els canvis necessaris. Per aquesta raó es proposa un pla que en el seu desplegament integri una planificació progressiva, que plantegi uns objectius ambiciosos però que els persegueixi de manera esglaonada, raonable, compassada amb la capacitat i les disponibilitats econòmiques del municipi.

Ho veurem en la temporització, però essencialment consistirà en una primera fase de treball tècnic per a construir el nou sistema metodològic, que avaluï i quantifiqui la necessitat de recursos, que confirmi un calendari per incorporar-los progressivament i que dissenyi un model pràctic de desplegament interdepartamental que faci el conjunt del consistori corresponsable de la política local de joventut.

Durant aquesta primera fase, de dos anys aproximadament, es compaginarà el disseny d'aquest model estratègic, que ha de comptar amb la participació de tots els agents potencialment implicats, amb l'aplicació del Pla Local de Joventut amb paràmetres molts similars als del període anterior i fent un exercici de realisme. Aquest document deixa perfectament programades les actuacions per a aquests dos primers anys i per a un període immediatament posterior de quatre anys (2024-2027), al final del qual s'haurà d'actualitzar per abordar una nova etapa de quatre anys (2028-2031).

De manera estricta, per tant, aquí proposem el **Pla Local de Joventut de Reus (PLJR)** per a un període de sis anys (2022-2027). Els criteris en què es fonamenta la metodologia amb què s'aplicarà i la progressió en la seva dotació de recursos de tot tipus, però, han de ser vàlids per a un període més ampli, com a mínim de 10 anys (2022-2031).

A més, es proposarà un sistema d'avaluació renovat, que inclourà una revisió i una actualització anual, amb un model de planificació estratègica flexible, adaptable a les circumstàncies sobrevingudes i compassada amb la capacitat real del municipi de realitzar els esforços econòmics o de recursos necessaris.

Disposarem, per tant, d'una proposta d'intervenció directa de sis anys, amb objectius quantitius a 10 anys vista. L'esquema temporal serà 2+4+4. Els primers sis anys quedaran programats en aquest document i el darrer període de quatre anys quedarà obert per a l'elaboració d'un futur pla de quatre anys que permetrà revisar i actualitzar la feina feta fins a aquell moment.

En conjunt, es proposa construir un model de política de joventut que sigui referent per al seu context territorial, que proposi objectius ambiciosos, amb la voluntat de crear dispositius tècnics i materials adequats i suficients per a una ciutat del pes específic de Reus i que permeti afrontar amb unes mínimes garanties d'èxit els grans reptes que, amb tota seguretat, els joves hauran d'abordar durant els propers deu anys, tirant curt. Es tracta, en definitiva, de construir un model d'intervenció que sedimenti, que es consolidi, que converteixi la política de joventut en una eina estratègica de futur per a la ciutat i que visualitzi els joves com un actiu imprescindible de progrés.

Diagnosi

L'encert en la planificació de polítiques públiques té molt a veure amb l'anàlisi prèvia que es faci de les circumstàncies de tot tipus que prefiguren el context en el qual s'han d'aplicar. La diagnosi, per tant, té la doble funció de descriure la situació objectiva de la població destinatària de la nostra intervenció, per una banda, i, per una altra banda, la funció d'avaluar el context social, econòmic, cultural i polític en el qual s'han de desplegar les actuacions que es volen programar. Les conclusions a què arribi una diagnosi plantejada en aquests termes són les que han de determinar les línies d'actuació dels propers anys.

En abordar una actuació de voluntat integral per atendre el conjunt de la població juvenil és essencial, en primer lloc, conèixer quines són les circumstàncies materials en què es desenvolupen i que en determinen les condicions de vida. Després d'observar genèricament quina és la situació col·lectiva de la joventut al conjunt de Catalunya, és necessari observar amb detall com es tradueixen aquests circumstàncies en el context de Reus. Aquesta és la primera passa, necessària per establir quines són les necessitats i potencialitats sobre les quals ha de treballar la política de joventut.

En segon lloc, cal conèixer amb detall el punt de partida. Com han estat, fins al moment, les polítiques de joventut aplicades a Reus? Quines n'han estat les prioritats? Quina eficàcia han assolit els programes desenvolupats i amb quins recursos s'ha comptat? Cal definir, en certa manera, quines són les bases sobre les quals s'ha de projectar la nova etapa de planificació. Cal saber amb quines eines es compta i quines s'han de crear o completar per donar resposta a les necessitats que hem descrit inicialment.

La tercera passa implica l'aproximació necessària a l'objecte de treball de les polítiques de joventut. Tot sovint, les necessitats o les mancances que determinem d'una manera presumptament objectiva tenen poc a veure amb la percepció que en tenen els joves. Actuar a favor d'un col·lectiu determinat necessàriament implica comptar amb el seu punt de vista i, fins i tot, amb una certa complicitat en l'enfocament. No es pot "ajudar" els joves si allò que fem no és percebut com un suport a les necessitats que ells consideren prioritàries. No només ens cal saber quina és la seva situació objectiva, sinó com la viuen i quines són les vies de sortida que, d'acord amb la seva particular sensibilitat, consideren més adequades. Per tant, és imprescindible comptar amb el punt de vista juvenil.

De la combinació d'aquests tres elements o etapes en el coneixement de la realitat, n'han de sortir les conclusions que permetin orientar el pla d'actuació futur. És així com a les pàgines que segueixen en aquest document primer farem una aproximació al context en què viuen els joves, mirant d'objectivar les seves condicions de vida i, per tant, les problemàtiques i les dificultats que han d'afrontar. Després observarem com ha estat l'acció pública que els ha prestat atenció fins al moment, amb la intenció d'identificar tant aquelles actuacions que han estat encertades i que s'han de potenciar com aquelles que han estat insuficients o, fins i tot, inadequades. I, finalment, donarem veu als mateixos joves per saber què diuen i què opinen sobre la seva situació concreta, què desitgen per millorar-la i quines creuen que són les actuacions que permetran fer-ho.

La cerca d'equilibri entre aquests tres punts de vista és el que ens ha d'ajudar a elaborar una bateria de conclusions que orientin les actuacions públiques adreçades als joves durant els propers anys. Aquestes orientacions, d'altra banda, han de ser vàlides per a un període de temps suficient per tal que les mesures a aplicar arribin a tenir els efectes desitjats. És per això que no imaginem una vigència inferior als deu anys.

Seran les claus d'una nova època per a les polítiques de joventut de Reus.

Nota metodològica

La diagnosi de la realitat juvenil de Reus s'ha realitzat a partir de la consulta de fonts estadístiques d'origen divers, de la revisió d'estudis sectorials i de plans d'actuació de diversos departaments municipals i d'un treball de camp basat en la consulta qualitativa a agents rellevants per a les polítiques de joventut. Del conjunt d'accions realitzades, tot combinant l'origen divers de les informacions i les dades obtingudes, sorgeixen l'anàlisi i les conclusions posteriors que mostrarem en cadascun dels apartats de la diagnosi.

Per començar detallem les fonts consultades i les accions realitzades.

Fonts estadístiques

- IDESCAT. Institut d'Estadística de Catalunya
- Observatori Català de la Joventut
- Padró municipal de Reus
- Estadístiques de gestió de diferents departaments de l'Ajuntament de Reus

Documents locals d'anàlisi i la planificació

- Diagnosi i PLJR 2012-2015
- Document d'avaluació del PLJR 2012-2015
- Diagnosi i PLJR 2016-2020
- Memòries anuals de l'Àrea de Joventut de 2016 a 2020
- Informe. La gestió de La Palma des de Joventut - 23/05/2019
- Diagnosi de la situació de la infància i l'adolescència de Reus. Juny 2020
- Pla Municipal de Polítiques LGTBI+ 2019-2022
- Revisió del Pla Local d'Habitatge 2014-2021
- Mapa d'Instal·lacions Esportives del Municipi de Reus - 2019
- PAM. Pla d'Acció Municipal de Reus 2019-2023
- Pla de Salut de Reus - 2018-2022
- Pla Municipal sobre Drogues de Reus - 2016 - 2020
- Pla Municipal sobre Drogues de Reus - 2021-2025
- 4t Pla Municipal de Polítiques de Gènere - 2019-2023
- Pressupostos de Reus 2010-2019
- Relació de subvencions atorgades a entitats juvenils (2013-2019)
- Estadístiques de la borsa d'habitatge de Reus - 2019-2020
- Estadístiques sobre ocupació 2010-2020
- Estadístiques del programa PEE del Departament Municipal d'Educació
- Estadístiques d'atenció a joves a l'Oficina d'Atenció Ciutadana de Reus
- Relació d'associacions de Reus
- Relació d'associacions juvenils de Reus
- Documents de projecció del futur edifici del Carrilet
- Reus Horitzó 32. Diagnosi estratègica - Document de treball. Nov. 2021

- Bases per a l'atorgament de subvencions per al foment d'activitats d'interès juvenil a la ciutat de Reus

Accions de consulta als joves

- Enquesta *Planet Youth* a 1.593 joves nascuts el 2002, 2003 i 2004 entre la primavera i la tardor de 2019, a càrrec del Centre Islandès per a la Investigació i l'Anàlisi Social.
- 15 grups de conversa telemàtica amb 64 joves
- Trobada de debat sobre el PLJR – 19/05/2021
- *Ed Hack Reus – Hackató* – 22-23/10/2021

Reunions de treball amb el/la cap del Servei i el/la regidor/a de Joventut

---

- 19/03/2021
Anna Roig – Cap del Servei de Joventut
- 09/04/2021
Òscar Subirats Torredadell - Regidor de Joventut
Anna Roig – Cap del Servei de Joventut
- 19/05/2021
Anna Roig – Cap del Servei de Joventut
Visita a equipaments municipals
- 24/11/2021
Òscar Subirats Torredadell - Regidor de Joventut
Anna Roig – Cap del Servei de Joventut

Reunions de treball amb l'equip del Servei de Joventut

- 23/07/2020
Anna Roig Puig - Cap del Departament de Joventut
David Lafuente Maideu - Administració
Dídac Aluja Mollar - Dinamitzador
Carme Gonzalez Carrascosa – Informadra juvenil
Elisabet Prats Obré - Treball – Oficina Jove Baix Camp (OJBC)
Alba Camarasa Baixauli - Salut emocional – OJBC
Vanessa Molina Duran - Dinamitzadora – EPI
Jaume Garrido Gutierrez - Referent d'ocupació juvenil
Òscar Subirats - Regidor de Joventut
- 19/05/2021
Anna Roig Puig - Cap del Departament de Joventut
David Lafuente Maideu - Administració
Dídac Aluja Mollar - Dinamitzador
Carme Gonzalez Carrascosa – Informadora juvenil
Elisabet Prats Obré – Treball - OJBC

Alba Camarasa Baixauli - Salut emocional – OJBC
Vanessa Molina Duran - Dinamitzadora – EPI
Jaume Garrido Gutierrez - Referent d'ocupació juvenil

- 12/11/2021
Anna Roig Puig - Cap del Departament de Joventut
David Lafuente Maideu - Administració
Dídac Aluja Mollar - Dinamitzador
Carme Gonzalez Carrascosa – Informadra juvenil
Elena Largo Henrich – Treball – OJBC
Marta Mesonero González – Salut emocional – OJBC
Mar Vidal Roig – Dinamitzadora – EPI i altres projectes territoris
Jaume Garrido Gutierrez - Referent d'ocupació juvenil

Avaluació del PLJR 2016-2020

- 28 fitxes d'avaluació de programes i actuacions

Entrevistes amb responsables tècnics municipals

- Àngels Granados - Cap del Servei de Benestar Social
Tània Cuadrado Espinosa – Coordinadora de l'àmbit d'Infància,
Adolescència i Família de Serveis Socials
16/03/2021
- Jordi Bros Ribes - Director Reus Esport i Lleure SA – RELLSA
David Jovell - Tècnic esportiu
29/04/2021
- Ton Salvador - Gerent coordinador de serveis territorials
28/05/2021
- Núria Bruno i Mas - Cap del Servei d'Educació
12/03/2021
- Cándido R. Álvarez Oneca - Coordinador de Salut
26/02/2021
- Anna Puigdomènech - Gerent de l'Àmbit de Serveis a la Persona
14/04/2021
- Montserrat Pagès Pallisé - Directora de l'Institut Municipal de Formació i
Empresa (IMFE) Mas Carandell
19/03/2021
- Iolanda Fontgivell - Directora-Coordinadora festes i festivals de l'Institut
Municipal Reus Cultura (IMRC)
22/03/2021

Qüestionari a entitats d'interès juvenil

---

11 respostes de 46

- Ennatura't. Marxa nòrdica i entrenament a l'aire lliure
- Colla Castellera Xiquets de Reus
- Associació Programes Educatius Open Europe
- Associació de Jugadors i Jugadores de Rol de Reus
- Associació de Manga Anime i Cultura Nipona Amakuni Reus
- Esplai Fem-nos Amics
- Fundació Mossèn Frederic Bara i Cortiella
- Agrupament Escolta La Mulassa
- Orfeó Reusenc
- Art Club Associació Cultural
- Club Tennis Reus Monterols

Qüestionaris a grups polítics municipals

Es va adreçar un qüestionari als sis grups polítics amb representació al plenari municipal: JuntsxReus, ERC, PSC, AraReus, CUP i Ciutadans. Els següents grups van tornar el qüestionari emplenat:

- Grup municipal del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC)
- Grup municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)
- Grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP)

Debat al Ple Municipal

- Moció del grup del PSC al Ple Municipal del 22/04/2021
- Esmenes a la moció dels grups de JuntsxReus, ERC-AM i Ara Reus.

Presentació a grups polítics municipals

Presentació i diàleg sobre les bases del PLJR
16/12/2021 al Centre Cívic Llevant

A càrrec de:

- Òscar Subirats Torrebadell – ERC – Regidor de Joventut
- Anna Roig Puig – Cap del Servei de Joventut
- Pep Montes - Consultor

Hi assisteixen:

- Josep Cuerba Domènech – JuntsxCat – Regidor d'Esports
- Marina Berasategui Canals – ERC – Regidora d'Urbanisme i Mobilitat
- Tània Agudo Cabana – PSC
- Marta Llorens Pérez – CUP-Amunt

- Dolors Vázquez Pérez – AraReus – Regidora de Seguretat, Convivència i Civisme
- Raquel Tamar – Assessora del grup de Ciutadans

Qüestionaris a tècnics/tècniques municipals

- Pilar Carbassa Torres – Cap del Servei de Coordinació de Planejament i Projectes Urbans
Cristina Guri Basora
Arquitecta
- Charo Romano – Tècnica de la regidoria d’Economia, Coneixement i Habitatge
En col·laboració amb Noemí Hernández
- Raquel Prius Sardà
Coordinadora de Política Lingüística
- Jordi Bros – Director de RELLSA
David Jovell – Tècnic esportiu
- Núria Moragues Morillas
Coordinadora de gestió del Teatre Bartrina
- Cristina Garreta Girona
Directora de Biblioteques Municipals de Reus
- Núria Bruno Mas
Tècnica d’Educació
- Armine Eloyan
Tècnica en Polítiques d’Igualtat
- Pilar Puig
Directora de l’Institut Municipal Reus Cultura
- Anna González Alemany
Coordinadora de Relacions Cíviques
- Àngels Bosque Ripoll
Responsable de servei de Mas Carandell
- Belén Samper Jarque
Coordinadora de Centres Cívics
- Antoni Pallarès Piqué
Sergent Guàrdia Urbana de Reus
- Inés Moreno Palomino
Tècnica de Participació Ciutadana

- Cándido Álvarez Oneca
Coordinador de Salut Pública
- Àngels Granados – Cap del Servei de Benestar Social
Tània – Coordinadora d’Infància i Adolescència
- Dolors Joanpere Bigorra
Tècnica de Solidaritat i Cooperació
- Marta Tena – Responsable del Servei de Desenvolupament Local
Laia Arriols – Directora de la Casa d’Oficis
- Gemma Moncusí Mercadé
Tècnica de Medi Natural i Sostenibilitat
- Carme Jiménez Hurtado
Responsable del Servei de Formació i Qualificació

Context

Inicialment proposem un recull de dades estadístiques sobre població i algun aspecte essencial de les condicions de vida dels joves a Reus, en relació amb el seu context comarcal i nacional.

La realitat juvenil de Reus

La política local de joventut de Reus en conjunt ha d'atendre **27.412 nois i noies de 12 a 34 anys edat**, xifra que suposa, en dades de 2020, el **25,81 %** de la població del municipi. Veurem que aquesta xifra i aquest percentatge, amb una lleugera tendència a l'alça, es mantindran relativament estables durant els propers 10 anys, bo i considerant que la previsible recuperació econòmica posterior a la crisi provocada per la covid permetrà un repunt de la immigració que podria afavorir el creixement quantitatiu del col·lectiu juvenil.

En qualsevol cas, es pot assegurar amb força claredat que l'estimació que es faci dels recursos que actualment són necessaris per atendre correctament les necessitats i les demandes dels joves de la ciutat serà vàlida per a la propera dècada i que, si pateix alguna alteració significativa, serà per créixer.

En les properes pàgines, però, intentem posar aquestes xifres en context, tant per valorar el pes relatiu del col·lectiu juvenil en el marc de la ciutat com per contrastar l'evolució demogràfica de Reus amb la de la seva comarca i la del conjunt de Catalunya.

A la taula 1, a la pàgina següent, observem que el comportament demogràfic de Reus segueix una pauta força similar a la del Baix Camp i la del Principat. Observem que els anys immediatament posteriors a l'esclat de la crisi econòmica de 2008 a Reus es produeix una davallada de la població que no es registra al conjunt de la seva comarca, probablement a causa del menor pes relatiu de la població immigrada, que va patir un retrocés clar durant aquest període.

La disminució de població es torna a observar entre els anys 2013 i 2015, però aquesta vegada en paral·lel a la tendència, similar, que es produeix al Baix Camp i al conjunt de Catalunya. En el cas de Reus, però, la davallada sempre és superior.

A partir de 2018 el creixement demogràfic és prou clar, tot i que s'estanca entre 2020 i 2021, probablement a causa de la crisi pandèmica. És molt aviat encara per esbrinar si el comportament demogràfic de Reus es veurà alterat pels efectes de la covid i les seves conseqüències econòmiques, de manera que allò més rellevant, actualment, és una tendència moderada al creixement

poblacional. En qualsevol cas, constatem que, com a tendència general, els creixements relatius de la població del Baix Camp són gairebé sempre superiors als de Reus.

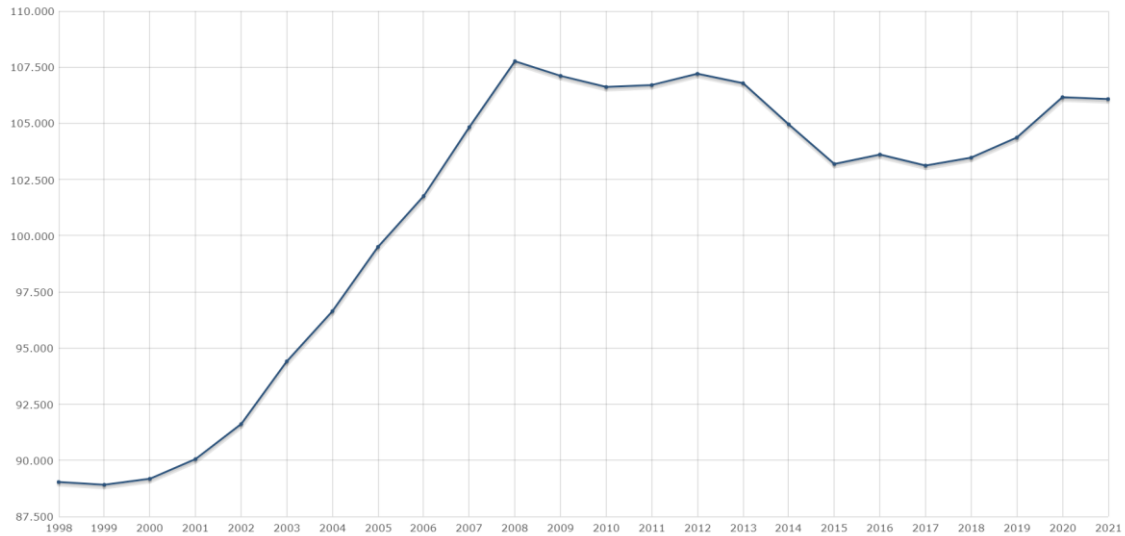
Taula 1

Evolució demogràfica 2000-2021						
Comparativa Reus - Baix Camp - Catalunya						
Anys	Catalunya		Baix Camp		Reus	
	Nombre	% +	Nombre	% +	Nombre	% +
2021	7.763.362	-0,21	195.098	0,50	106.084	-0,07
2020	7.780.479	1,37	194.127	1,65	106.168	1,71
2019	7.675.217	0,98	190.973	1,12	104.373	0,86
2018	7.600.065	0,58	188.841	0,73	103.477	0,34
2017	7.555.830	0,44	187.471	-0,47	103.123	-0,47
2016	7.522.596	0,19	188.358	0,17	103.615	0,40
2015	7.508.106	-0,14	188.026	-1,16	103.194	-1,68
2014	7.518.903	-0,46	190.249	-1,65	104.962	-1,71
2013	7.553.650	-0,22	193.455	-0,04	106.790	-0,39
2012	7.570.908	0,41	193.535	0,82	107.211	0,47
2011	7.539.618	0,36	191.947	0,79	106.709	0,08
2010	7.512.381	0,49	190.440	0,64	106.622	-0,46
2009	7.475.420	1,51	189.226	0,97	107.118	-0,60
2008	7.364.078	2,12	187.403	3,99	107.770	2,79
2007	7.210.508	1,06	180.196	3,83	104.835	3,01
2006	7.134.697	1,99	173.539	3,36	101.767	2,27
2005	6.995.206	2,66	167.889	4,22	99.505	2,96
2004	6.813.319	1,62	161.090	3,05	96.642	2,36
2003	6.704.146	3,03	156.312	3,68	94.407	3,04
2002	6.506.440	2,28	150.762	2,89	91.616	1,73
2001	6.361.365	1,58	146.522	2,13	90.056	0,98
2000	6.261.999	-	143.462	-	89.179	-

A la gràfica 1 que es mostra a la pàgina següent s'observa visualment l'evolució de la població de Reus en els termes descrits. El creixement és intens i continuat des dels darrers anys del segle passat fins a l'any 2008, en què la crisi econòmica produeix una clara inflexió en la tendència, que arriba al nivell més baix el 2015. A partir d'aquest moment es produeix la recuperació poblacional a què ens hem referit fins a establitzar-se entre 2020 i 2021.

És interessant observar quin és l'origen del creixement demogràfic de la ciutat. La taxa bruta de natalitat per 1.000 habitants és del 8,90 el 2019, i la taxa de mortalitat el 2020, del 10,27. El resultat d'aquestes xifres és un creixement natural negatiu, que se situa el 2020 en el -2,13. En canvi, s'observa un creixement migratori del 3,38 per 1.000 habitants i aquesta és la dada que explica l'increment de la població.

Veiem aquestes dades a la taula 2, posades en relació amb els mateixos indicadors per al Baix Camp i per al conjunt de Catalunya.

Gràfica 1

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Taula 2

Indicadors de creixement de la població			
Taxa bruta per 1.000 habitants	Reus	Baix Camp	Catalunya
Taxa bruta de natalitat 2019	8,90	8,51	8,02
Taxa bruta mortalitat 2019	10,27	9,18	10,32
Creixement natural 2020	-2,13	-1,27	-2,76
Creixement migratori 2020	3,38	8,79	5,07
Creixement total 2020	1,26	7,44	2,27

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE

La conclusió més rellevant d'aquest conjunt de dades és que Reus té un creixement natural negatiu que es compensa gràcies al creixement migratori. L'increment del nombre d'habitants, per tant, es produeix essencialment a partir de l'arribada de persones nouvingudes a la ciutat. La combinació de dades que veiem a la taula anterior ens mostra un creixement total més feble a Reus en comparació amb el del conjunt de Catalunya i, especialment, en contrast amb el Baix Camp, perquè el creixement migratori és menor a la capital de la comarca.

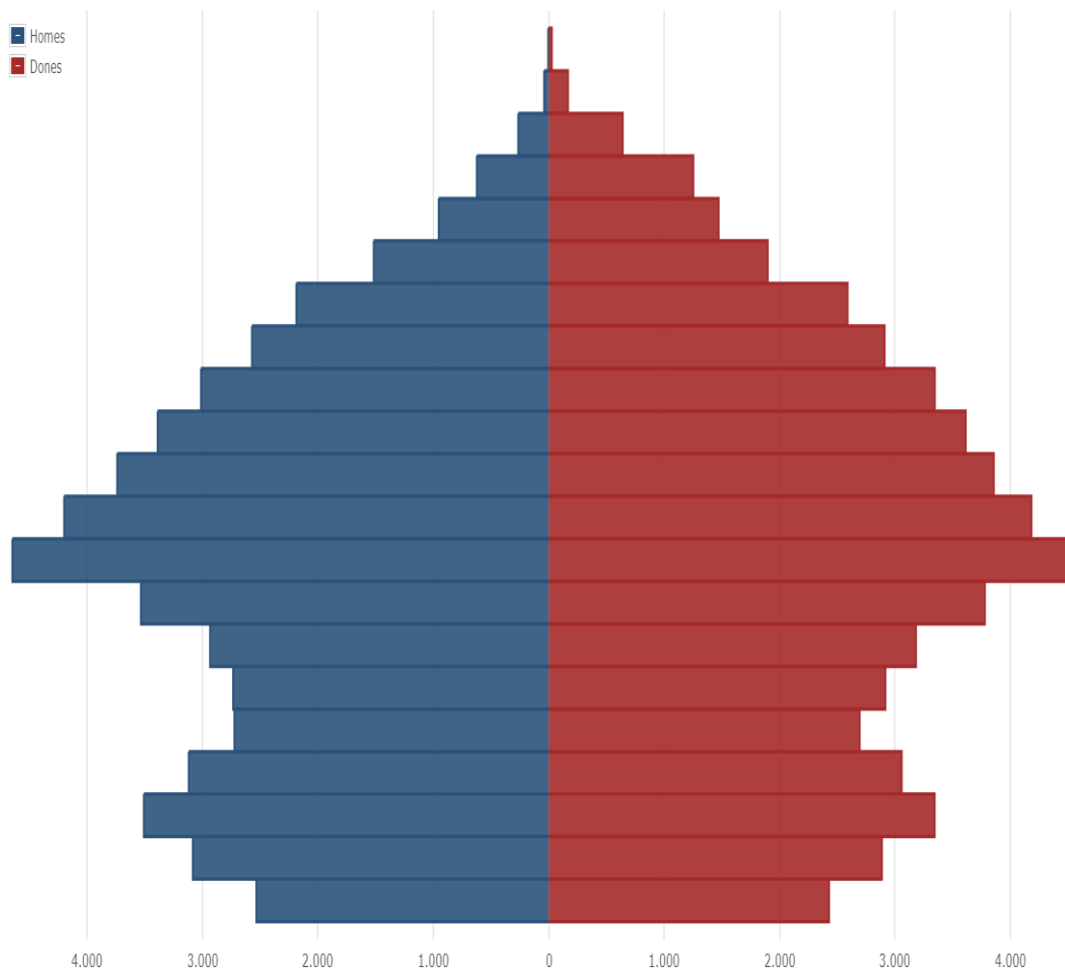
Si es manté aquesta tendència, s'anirà incrementant el percentatge de població nouvinguda i, en conseqüència, cada cop seran més rellevants les polítiques d'acollida i d'integració de la població immigrada. Aquest aspecte és especialment significatiu per a les polítiques de joventut, perquè la seva actuació es basa essencialment en el treball de proximitat, incidint en els processos de socialització dels joves. La diversitat cultural i els potencials

obstacles per a la socialització, per tant, seran elements de gran importància a l'hora de dissenyar estratègies de treball per al futur.

La immigració, d'altra banda, té un clar origen en la cerca de feina, de manera que les persones nouvingudes són, en un percentatge elevat, persones joves o en edat de tenir fills i, per tant, el creixement del seu pes demogràfic s'anirà accentuant no només de manera immediata, sinó en una projecció a mitjà termini.

Ara observem una piràmide d'edats basada en grups quinquennals de població a 1 de gener de 2020. A la taula 3, a la pàgina següent, veiem els valors de cada nivell o franja de la piràmide, que mostra els homes de color blau i les dones de color vermell. La franja situada a la base es refereix a les persones de 0 a 4 anys i la que es troba al cim de la piràmide recull el nombre de persones de 100 anys o més.

Gràfica 2

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE

Taula 3

Població de Reus per sexe i edat quinquennal 1 de gener de 2020			
Grup d'edat	Homes	Dones	Total
De 0 a 4 anys	2.534	2.431	4.965
De 5 a 9 anys	3.085	2.889	5.974
De 10 a 14 anys	3.510	3.346	6.856
De 15 a 19 anys	3.120	3.061	6.181
De 20 a 24 anys	2.724	2.696	5.420
De 25 a 29 anys	2.735	2.919	5.654
De 30 a 34 anys	2.935	3.185	6.120
De 35 a 39 anys	3.536	3.782	7.318
De 40 a 44 anys	4.649	4.549	9.198
De 45 a 49 anys	4.200	4.186	8.386
De 50 a 54 anys	3.741	3.859	7.600
De 55 a 59 anys	3.390	3.616	7.006
De 60 a 64 anys	3.015	3.347	6.362
De 65 a 69 anys	2.572	2.913	5.485
De 70 a 74 anys	2.187	2.592	4.779
De 75 a 79 anys	1.517	1.899	3.416
De 80 a 84 anys	954	1.473	2.427
De 85 a 89 anys	623	1.254	1.877
De 90 a 94 anys	264	642	906
De 95 a 99 anys	40	167	207
100 anys o més	4	27	31
Total	51335	54833	106168

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE

Observem que la base de la piràmide és més estreta i que s'eixampla a la meitat del recorregut, amb els valors més alts en els grups de 40 a 49 anys. Això indica una tendència clara a l'envelliment de la població, amb uns grups joves d'edat que no arribaran a igualar en nombre els trams superiors. Els dos trams d'edat immediatament anteriors a la joventut (de 5 a 9 i de 10 a 14 anys) són els únics que tenen un nombre d'efectius similars als que actualment són joves (de 15 a 34 anys). Això indica que el nombre i el percentatge de joves respecte al total de la població es mantindrà en valors similars als actuals durant els propers deu anys, aproximadament, tret que hi hagi algun fenomen demogràfic que ho alteri.

Ja hem vist anteriorment que la immigració podria ser el factor que alterés aquesta dinàmica, amb l'arribada d'efectius poblacionals que facin engruixir les franges d'edat joves i de mitjana edat (dels 20 als 45 anys, aproximadament). Sembla prou clar que les dinàmiques socialitzadores, d'integració i comunitàries seran estratègies de treball indispensables en totes les polítiques d'atenció a les persones, entre elles les de joventut. I sembla també prou clar que aquest tipus d'estratègies requeriran un esforç significatiu en la dotació de recursos humans professionals per abordar les noves polítiques de cohesió i d'equitat.

Quan hem observat els trams d'edat juvenil hem pres en consideració el més extens dels possibles: de 12 a 34 anys. Prenem com a edat inaugural de l'etapa juvenil aquella en què nois i noies inicien l'educació secundària obligatòria i fixem el límit superior en la franja de quatre anys que, malauradament, manté encara nivells de precarietat laboral i residencial propis de la joventut estricta.

És prou clar, però, que les polítiques de joventut adreçades a nois i noies de 12 o 13 anys han de tenir poc a veure amb les mesures que tenen com a usuaris potencials homes i dones de 32 o 33 anys, per exemple. És necessari dimensionar amb claredat cada franja d'edat per valorar també com han de ser els programes i les mesures que s'hi adrecen i posar límits temporals als que n'han de ser beneficiaris.

Per aquesta raó hem recollit dades específiques per prendre en consideració tres franges d'edat segons les polítiques a aplicar. En primer lloc, ens fixem en el tram d'edat de la joventut estricta (de 15 a 29 anys); després, l'ampliem per atendre aquelles persones que tenen dificultats en ocupació i habitatge més enllà de la joventut (de 15 a 34 anys); i, finalment, hi afegim un tram específic per iniciar les primeres actuacions destinades a establir vincles amb els "nous" joves, de 12, 13 i 14 anys d'edat. Podem veure l'evolució d'aquests tres grans grups d'edat a Reus durant els darrers vint anys.

Taula 4

Evolució demogràfica de la població juvenil de Reus 2000 - 2020											
Anys	Total Reus		De 15 a 29 anys			De 15 a 34 anys			De 12 a 34 anys		
	Nombre	% +	Nombre	% +	% total	Nombre	% +	% total	Nombre	% +	% total
2020	106.168	1,71	17.255	3,59	16,25	23.375	2,98	22,01	27.412	2,75	25,81
2019	104.373	0,86	16.657	2,14	15,95	22.698	0,96	21,74	26.677	1,70	25,55
2018	103.477	0,34	16.308	0,30	15,76	22.480	-0,99	21,72	26.231	-0,33	25,34
2017	103.123	-0,47	16.258	-0,65	15,76	22.705	-2,07	22,01	26.318	-1,18	25,52
2016	103.615	0,40	16.365	-0,12	15,79	23.186	-1,74	22,37	26.633	-1,24	25,70
2015	103.194	-1,68	16.386	-4,33	15,87	23.598	-5,64	22,86	26.970	-4,66	26,13
2014	104.962	-1,71	17.128	-4,66	16,31	25.011	-6,42	23,82	28.290	-5,77	26,95
2013	106.790	-0,39	17.967	-3,70	16,82	26.727	-4,24	25,02	30.025	-3,61	28,11
2012	107.211	0,47	18.658	-2,31	17,40	27.913	-2,94	26,03	31.150	-2,66	29,05
2011	106.709	0,08	19.101	-3,73	17,90	28.761	-3,40	26,95	32.002	-3,03	29,98
2010	106.622	-0,46	19.842	-5,89	18,60	29.775	-8,05	27,92	33.004	-4,62	30,95
2009	107.118	-0,60	21.085	-6,29	19,68	32.385	-1,29	30,23	34.605	-3,93	32,30
2008	107.770	2,79	22.502	0,86	20,87	32.810	-2,02	30,44	36.024	1,94	33,42
2007	104.835	3,01	22.309	0,68	21,28	32.159	2,53	30,67	35.338	2,33	33,70
2006	101.767	2,27	22.158	-0,52	21,77	31.365	1,32	30,82	34.530	1,32	33,93
2005	99.505	2,96	22.274	1,54	22,38	30.954	2,86	31,10	34.078	2,74	34,24
2004	96.642	2,36	21.935	1,03	22,69	30.092	2,09	31,13	33.166	2,28	34,31
2003	94.407	3,04	21.711	1,91	22,99	29.474	2,92	31,22	32.425	2,81	34,34
2002	91.616	1,73	21.304	0,67	23,25	28.636	1,29	31,25	31.537	1,31	34,42
2001	90.056	0,98	21.162	-0,39	23,49	28.270	0,09	31,39	31.129	-0,20	34,56
2000	89.179	-	21.245	-	23,82	28.242	-	31,66	31.192	-	34,97

A la taula mostrem, d'una banda, el percentatge de creixement interanual per a cada grup d'edat i, d'una altra banda, el percentatge de població que suposa cada grup respecte al total de la població del municipi.

Destaquem que hi ha un descens sostingut del nombre de persones joves entre 2009 i 2018, moment en el qual s'inicia una recuperació prou significativa fins a 2020. A partir d'aquest moment, tal com hem vist en les dades demogràfiques generals, és previsible una aturada entre 2020 i 2021 a causa dels efectes de la pandèmia, però amb la clara possibilitat de mantenir la tendència a l'alça sempre que es mantinguin els indicadors que hem vist més amunt (taxes de creixement migratori que compensen i superen les taxes de creixement natural negatives) en una fase de superació de la crisi econòmica.

El segon element rellevant a tenir en compte és la davallada del pes relatiu dels joves en la població total del municipi. L'any 2000 els joves de 15 a 29 anys suposaven el 23 % dels habitants de la ciutat i el 2020 en són només el 16 %. En l'altre extrem, la franja de 12 a 34 anys arribava fins a gairebé el 35 % l'any 2000 i es queda en el 25 % el 2020: pràcticament deu punts percentuals de diferència.

A la taula 5 podem observar aquest mateix fenomen en comparar les xifres de Reus amb les del Baix Camp i les del conjunt de Catalunya.

Taula 5

Evolució demogràfica grup de 12 a 34 anys 2000-2021 Comparativa Reus – Baix Camp - Catalunya						
Anys	Reus		Baix Camp		Catalunya	
	Nombre	% total	Nombre	% total	Nombre	% total
2020	27.412	25,81	48.782	25,12	1.975.815	25,39
2019	26.677	25,55	47.449	24,84	1.921.763	25,03
2018	26.231	25,34	46.784	24,77	1.883.166	24,77
2017	26.318	25,52	46.612	24,86	1.869.878	24,74
2016	26.633	25,70	47.360	25,14	1.870.344	24,86
2015	26.970	26,13	48.158	25,61	1.894.074	25,22
2014	28.290	26,95	50.263	26,41	1.940.847	25,81
2013	30.025	28,11	53.017	27,40	2.011.902	26,63
2012	31.150	29,05	54.838	28,33	2.081.507	27,49
2011	32.002	29,98	56.293	29,32	2.137.012	28,34
2010	33.004	30,95	57.689	30,29	2.201.502	29,30
2009	34.605	32,30	59.377	31,37	2.260.345	30,23
2008	36.024	33,42	60.682	32,38	2.270.213	30,82
2007	35.338	33,70	58.880	32,67	2.252.860	31,24
2006	34.530	33,93	57.194	32,95	2.273.378	31,86
2005	34.078	34,24	56.017	33,36	2.258.026	32,27
2004	33.166	34,31	54.056	33,55	2.215.994	32,52
2003	32.425	34,34	52.687	33,70	2.204.715	32,88
2002	31.537	34,42	51.116	33,90	2.148.235	33,01
2001	31.129	34,56	49.996	34,12	2.114.364	33,23
2000	31.192	34,97	49.426	34,45	2.105.662	33,62

El percentatge de joves respecte al total de la població és pràcticament el mateix a Reus que a la resta de la comarca i que en el conjunt de Catalunya. La diferència, si de cas, consisteix en un anivellament de Reus i el Baix Camp a la baixa, perquè l'any 2000 ambdós estaven en més d'un punt percentual per sobre de l'àmbit català. Així doncs, res no fa pensar en cap element demogràfic que distingeixi la ciutat del seu entorn geogràfic proper ni del marc general català. En aquest sentit, tampoc no ens fa pensar, per tant, en cap element distintiu per a la política local de Joventut.

Tenint en compte que la política de joventut es defineix genèricament per un treball intensiu de proximitat, també hem volgut observar la distribució i l'evolució de la població juvenil segons els districtes en què s'organitza administrativament la ciutat.

A la taula 6 podem observar l'evolució de la població juvenil de Reus de 15 a 34 anys entre 2015 i 2020 i districte per districte.

Taula 6

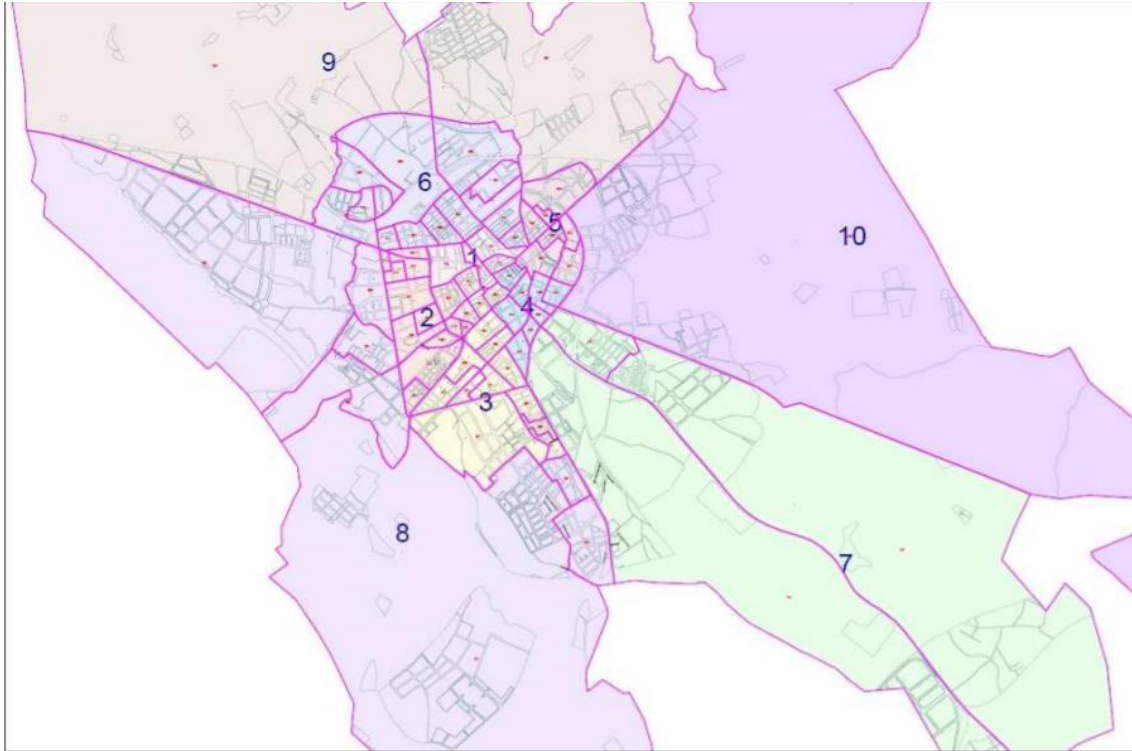
Evolució del nombre i el percentatge de joves per districte												
D	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Joves 15/34	%	Joves 15/34	%	Joves 15/34	%	Joves 15/34	%	Joves 15/34	%	Joves 15/34	%
1	1.155	4,9	1.066	4,6	1.069	4,7	1.118	4,8	1.139	4,8	1.164	4,8
2	4.435	18,9	4.321	18,8	4.246	18,7	4.291	18,8	4.384	18,6	4.428	18,5
3	3.851	16,4	3.795	16,5	3.702	16,3	3.724	16,3	3.876	16,4	3.915	16,4
4	2.057	8,7	2.048	8,9	2.026	8,9	2.063	9,0	2.122	9,0	2.180	9,1
5	2.388	10,1	2.337	10,1	2.321	10,2	2.366	10,3	2.456	10,4	2.503	10,4
6	4.173	17,8	4.133	18,0	4.107	18,1	4.190	18,3	4.309	18,3	4.396	18,4
7	1.908	8,1	1.839	8,0	1.789	7,9	1.801	7,8	1.870	7,9	1.846	7,7
8	2.522	10,7	2.474	10,7	2.439	10,7	2.389	10,4	2.484	10,5	2.485	10,4
9	421	1,7	428	1,8	423	1,8	427	1,8	439	1,8	451	1,8
10	502	2,1	495	2,1	476	2,1	454	1,9	449	1,9	472	1,9
Total	23.412	100	22.936	100	22.598	100	22.823	100	23.528	100	23.840	100

La primera qüestió a destacar és l'estabilitat percentual del pes de cadascun dels districtes respecte al conjunt de la ciutat. Les variacions del percentatge són mínimes, de dècimes, i molt poc perceptibles en nombres absoluts, els quals reflecteixen de manera uniforme la davallada de la població que ja hem descrit més amunt en termes generals. També sabem que la densitat de la població de la ciutat és inamovible com a mínim des de 2010, fixada en 52,82 (hab./km²). Per tant, no hi ha cap indicatiu que la configuració urbana hagi produït cap canvi rellevant en els darrers anys que pugui afectar de manera específica els joves.

En canvi, és especialment interessant observar els volums de població a cada zona de la ciutat tenint en compte la voluntat genèrica de la política de joventut d'estendre els seus serveis i les seves programacions territorialment per aproximar-se als entorns quotidians dels joves.

En aquest sentit, cal tenir present l'estructura urbana de Reus, clarament radial, amb un centre molt definit; un primer cercle poblacional integrat pels districtes 2, 3, 4, 5 i 6, que compta amb més del 75 % de la població juvenil, i un segon cercle de major dispersió, amb els districtes 7, 8, 9 i 10, que amb prou feines compta amb el 20 % dels joves de la ciutat. Veiem aquesta estructura urbana a través de la gràfica 3, que ens mostra la divisió per districtes, assenyalats damunt del plànol.

Gràfica 3

La futura distribució d'equipaments, de serveis i de programacions del Servei de Joventut haurà de tenir molt en compte aquesta distribució urbana i poblacional per trobar un bon equilibri entre la necessitat de concentrar activitat en les zones més poblades i la necessitat d'atendre els joves que, en menor nombre, resideixen en territoris menys centrals però també més faltats de serveis.

A la vista de l'estructura radial, serà recomanable concentrar serveis i programacions en un equipament central i en un segon de complementari ubicats en els districtes més poblats del primer cercle (2, 3 i 6) i, almenys, uns altres tres punts descentralitzats que se situïn en zones de transició o intermèdies entre el primer i el segon cercle (districtes 7, 8, 9 i 10).

La planificació de la política local de joventut haurà de fixar un període amb un límit temporal durant el qual s'haurà de planificar l'habilitació i la distribució física d'equipaments i de serveis de joventut amb l'objectiu d'atendre la diversitat de necessitats en relació amb el territori. Aquesta decisió, que portarà implícit el compromís de despesa d'inversió, suposa una

aposta tècnica i política destacada. Però el risc sobre l'encert de la tria es minimitza perquè hem comprovat que són poc previsible i probables les transformacions urbanes de gran significació pel que fa a les condicions de vida dels joves que, per tant, puguin condicionar o alterar el resultat de les actuacions que es planifiquin.

Origen dels joves

En canvi, és molt rellevant a l'hora de planificar la política de joventut conèixer la composició de la població pel que fa al seu origen o a la seva procedència. A la taula 7 observem quin és el lloc de naixement dels habitants de Reus i l'evolució de les dades al llarg dels darrers deu anys.

Taula 7

Evolució demogràfica de Reus per lloc de naixement 2010 - 2020									
	Població total	Mateixa comarca		Altres comarques de Catalunya		Resta de l'estat		Estranger	
		Nombre	% total	Nombre	% total	Nombre	% total	Nombre	% total
2020	106.168	51.574	48,57	16.422	15,46	18.481	17,40	19.691	18,54
2019	104.373	51.111	48,96	16.297	15,61	18.815	18,05	18.150	17,38
2018	103.477	50.931	49,21	16.187	15,64	19.183	18,53	17.176	16,59
2017	103.123	50.720	49,18	16.145	15,65	19.563	18,97	16.695	16,18
2016	103.615	50.549	48,78	16.120	15,55	19.950	19,25	16.996	16,40
2015	103.194	50.054	48,50	15.951	15,45	20.137	19,51	17.052	16,52
2014	104.962	49.960	47,59	15.997	15,24	20.529	19,55	18.476	17,60
2013	106.790	49.849	46,67	16.066	15,08	20.932	19,60	19.943	18,67
2012	107.211	49.326	46,00	16.105	15,02	21.254	19,82	20.526	19,14
2011	106.709	48.853	45,78	16.084	15,07	21.582	20,22	20.190	18,92
2010	106.622	48.388	45,38	15.908	14,91	21.914	20,55	20.412	19,14

Les dades ens mostren variacions escadusseres pel que fa al nombre i al percentatge de reusencs nascuts al Baix Camp o a la resta de Catalunya i alguns canvis prou rellevants pel que fa a les persones originàries d'altres punts de l'Estat i de l'estranger. En primer lloc, veiem que al llarg dels deu anys hi ha un increment lleu, però constant, de les persones nascudes a la comarca, amb un increment de més de 2.000 persones i tres punts percentuals. També observem un increment dels habitants originaris de la resta de Catalunya, tot i que força menor. La fotografia de la migració interna es completa en comprovar que entre les persones originàries d'Espanya s'ha produït una disminució gairebé equivalent a l'increment de les persones originàries de Catalunya. En termes de cohesió social, aquesta tendència allunya dificultats derivades del coneixement de la llengua i de diferències culturals o d'hàbits.

En observar la població originària de l'estranger, però, hi ha un evolució que cal ressenyar. Veiem que entre 2010 i 2017 hi ha un disminució en el nombre de persones nascudes a l'estranger, probablement per un efecte allargat de la crisi econòmica de 2008. Aquesta tendència, però, es trenca el 2017 i es

recupera el creixement de la immigració externa. Tenint en compte que cal esperar a observar els efectes de les transformacions econòmiques i socials derivades de la pandèmia, si aquesta tendència es mantingués més enllà de 2021 amb un evolució normalitzada de l'economia, el nou creixement en nombres absoluts i percentuals de les persones nouvingudes serà una dada molt significativa per a la política de joventut.

Per aquesta raó ens fixem en el nombre de joves de 15 a 34 anys que han nascut a l'estranger, amb dades que comparen l'evolució de Reus amb la del Baix Camp i la de la resta de Catalunya.

Taula 8

Percentatge de joves de 15 a 34 anys nascuts a l'estranger Comparativa Reus - Baix Camp - Catalunya						
Anys	Reus		Baix Camp		Catalunya	
	Nombre	% sobre el total del grup	Nombre	% sobre el total del grup	Nombre	% sobre el total del grup
2020	6.621	28,32	11.389	27,38	566.864	32,91
2019	6.227	27,43	10.736	26,48	523.903	31,31
2018	6.012	26,74	10.341	25,83	492.404	30,01
2017	6.034	26,57	10.260	25,55	480.888	29,40
2016	6.264	27,01	10.841	26,34	473.753	28,81
2015	6.512	27,59	11.336	26,89	481.859	28,80
2014	7.354	29,40	12.587	28,36	502.239	29,14
2013	8.250	30,86	14.088	29,86	536.258	29,82
2012	8.687	31,12	14.769	30,13	563.556	30,09
2011	8.776	30,51	14.949	29,58	573.249	29,65
2010	9.099	30,55	15.423	29,62	589.415	29,46

Pràcticament el 30 % dels joves de 15 a 34 anys de Reus han nascut a l'estranger. Tanmateix, el nombre absolut ha disminuït en els darrers deu anys en uns 2.500 efectius. La davallada és més acusada els primers anys de la dècada de 2010 i molt més lleu en els darrers anys fins que s'inicia un repunt en el nombre a partir de 2019. Amb tota probabilitat la reducció del nombre es produeix per la marxa de població forana a causa de la crisi econòmica de 2008, pel pas d'una part d'aquestes persones a un tram d'edat que ja no és juvenil i pel fet que el nombre d'infants d'origen estranger que s'incorporen a l'etapa juvenil no compensa la disminució. En relació amb el que ja observàvem més amunt, durant els propers anys caldrà estar atents a l'evolució d'aquestes xifres per dimensionar correctament l'esforç comunitari i de socialització necessari per garantir espais de cohesió i d'equitat social.

La taula comparativa, d'altra banda, ens permet observar que l'evolució d'aquestes dades a Reus és molt similar a la del Baix Camp i de la resta de Catalunya, per bé que en les dues referències territorials la recuperació del nombre de ciutadans nascuts a l'estranger comença a produir-se el 2018, un any abans que a Reus. En qualsevol cas, cap dada no sembla indicar que a Reus es produeixi un comportament especialment singular d'aquest aspecte de la seva demografia.

Per precisar la informació sobre l'origen dels joves reusencs que han nascut a l'estranger és interessant observar el flux migratori que ha rebut Reus en els darrers anys. A la columna del total a la taula 9 veiem que hi ha una forta davallada en l'arribada de persones estrangeres el 2011, que es manté fins a 2014. A partir d'aquest moment es produeix un creixement sostingut fins a 2019, amb una aturada, probablement anecdòtica, el 2020. Aquest creixement de la immigració a partir de 2014 no es correspon amb les dades que hem vist més amunt sobre la població jove d'origen estranger. Això és així perquè el nou increment de la immigració es produeix amb persones que ja no són joves. I també es pot produir el cas que arribin famílies amb fills que encara no han arribat a l'etapa juvenil. Si això fos així, en un termini d'entre 5 i 10 anys, com a màxim, aquests nous contingents passarien a engruixir el nombre de joves nascuts a l'estranger.

Taula 9

Evolució de l'origen de les immigracions per continent 2010 - 2020														
Anys	Total	Resta UE		Resta Europa		Àfrica		Amèrica		Àsia		Oceania		No Const.
		Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	Nre.	%	
2020	1.325	85	6,41	47	3,54	328	24,75	474	35,77	28	2,11	3	0,22	360
2019	1.921	140	7,28	69	3,59	439	22,85	681	35,45	65	3,38	4	0,20	523
2018	1.606	111	6,91	50	3,11	357	22,22	547	34,05	78	4,85	1	0,06	462
2017	1.120	116	10,35	31	2,76	150	13,39	437	39,01	40	3,57	2	0,17	344
2016	965	133	13,78	34	3,52	124	12,84	309	32,02	34	3,52	0	0,00	331
2015	964	130	13,48	52	5,39	93	9,64	157	16,28	33	3,42	5	0,51	494
2014	657	104	15,82	34	5,17	61	9,28	100	15,22	12	1,82	0	0,00	346
2013	617	100	16,20	15	2,43	84	13,61	120	19,44	28	4,53	0	0,00	270
2012	674	131	19,43	27	4,00	77	11,42	130	19,28	34	5,04	0	0,00	275
2011	1.109	207	18,66	28	2,52	211	19,02	177	15,96	64	5,77	1	0,09	421
2010	1.033	209	20,23	34	3,29	222	21,49	176	17,03	70	6,77	0	0,00	322

D'altra banda, a la mateixa taula observem que l'origen de la immigració és molt majoritàriament americà i africà. Més del 50 % de les persones novingudes a Reus arriben des d'aquestes dues zones geogràfiques.

Per precisar aquesta dada, però, observem quina és la nacionalitat dels joves reusencs de 15 a 34 anys a la taula 10 de la pàgina següent.

D'entrada veiem que l'estat que aporta major nombre de nacionals entre els joves residents a Reus és el Marroc, amb 2.313 efectius, seguit de Romania, amb 701 persones, i de Colòmbia, amb 425 nois i noies d'entre 15 i 34 anys. També són molt significatives les xifres de Bolívia, amb 177 nacionals del país sud-americà; la República Dominicana, que aporta 141 persones; Xina, amb 166 efectius, i Brasil, representada amb 144 nois i noies. El volum i la diversitat són prou significatius, amb procedències culturalment molt allunyades, i amb hàbits i models socials també ben divergents. Aquest és, sens dubte, un factor de dificultat rellevant a l'hora de treballar la socialització i l'establiment de vincle i de relacions continuades. En conjunt, els dos blocs majoritaris, tal com hem vist en la procedència de les immigracions, són el sud-americà, amb països de parla castellana, i el Brasil, i l'africà, centrat en

el Magrib i, molt especialment, en el Marroc. Romania i Xina, per diversitat i volum, serien els altres dos grups d'aportacions essencials a la diversitat juvenil de la ciutat.

Taula 10

Nombre de joves de Reus de 15 a 34 anys per nacionalitat 2020					
Estat	Nre.	Estat	Nre.	Estat	Nre.
Afganistan	1	Filipines	5	Palestina	1
Albània	16	França	26	Panamà	1
Alemanya	8	Gàmbia	4	Paraguai	36
Andorra	2	Geòrgia	5	Perú	50
Algèria	52	Ghana	5	Polònia	32
Argentina	83	Grècia	1	Portugal	38
Armènia	3	Guatemala	2	Regne Unit	17
Àustria	3	Guinea	9	República Txeca	2
Bangladesh	5	Guinea Bissau	1	República de Corea	1
Bèlgica	2	Guinea Equatorial	4	Rep. Dominicana	141
Bielorússia	6	Hondures	66	Romania	701
Bolívia	177	Hongria	7	Rússia	68
Bòsnia-Hercegovina	1	Índia	43	Senegal	75
Brasil	144	Iran	2	Sèrbia	3
Bulgària	53	Irlanda	3	Singapur	1
Burkina Fasso	2	Israel	1	Síria	3
Cap Verd	1	Itàlia	95	Somàlia	1
Camerun	4	Japó	1	Sudan	3
Canadà	1	Letònia	4	Suïssa	1
Xile	46	Líban	4	Tailàndia	3
Xina	166	Líbia	5	Tunísia	3
Colòmbia	425	Lituània	9	Turquia	2
Congo	1	Mali	10	Ucraïna	75
Costa d'Ivori	5	Marroc	2.313	Uruguai	29
Croàcia	1	Mauritània	1	Veneçuela	116
Cuba	48	Mèxic	19	Vietnam	4
Equador	61	Moldàvia	26		
Egipte	1	Nicaragua	17		
El Salvador	23	Nigèria	10		
Eslovàquia	5	Nova Zelanda	1		
Espanya	18.125	Països Baixos	6		
EUA	6	Pakistan	83		

Del conjunt de les dades referents a la procedència dels joves de la ciutat, finalment hem de destacar que Reus no presenta una situació diferent a la de la resta del país, que no destaca ni per excés ni per defecte, i que en conjunt presenta un volum de persones d'origen estranger lleugerament per sota de les mitjanes del Baix Camp i de Catalunya. En qualsevol cas, el nivell d'atenció que ha de suscitar aquesta realitat és prou rellevant, tal com ho ha de ser en el conjunt del país. Serà necessari dotar la pràctica quotidiana i la metodologia de treball d'eines adequades per assegurar que aquests nois i aquestes noies reben un nivell d'atenció com a mínim proporcional al seu pes percentual a la ciutat. Tal com és probable, en el cas que el seu accés als serveis i a les programacions de la política local de joventut presenti

dificultats derivades de les diferències idiomàtiques i culturals, serà necessari desplegar actuacions específiques per compensar aquesta mancança.

Destaquem, d'altra banda, que no hi ha cap sistema de registre o de control de serveis i d'activitats que distingeixi els usuaris pel seu origen, de manera que no disposem de dades que permetin valorar aquesta qüestió. Aquest serà, sense cap mena de dubte, un dels reptes rellevants de la nova etapa de les polítiques de joventut: disposar d'eines de coneixement i d'anàlisi de la realitat que permetin valorar si s'atén adequadament la diversitat de la població juvenil del municipi.

Educació

L'oferta educativa que Reus acumula per als joves es resumeix a la taula 11. La mostrem tot distingint la tipologia de centres segons la formació que s'hi imparteix, el nivell acadèmic i la titularitat. Excloem aquells centres que s'adrecen a infants i aquells que formen part de serveis de l'àmbit social i els que es dirigeixen a un públic majoritàriament adult. Cal fer notar que la xifra total (58) no es correspon amb el nombre efectiu de centres, perquè alguns imparteixen més d'una tipologia de formació. Es tracta de comptabilitzar el que podríem anomenar com a unitats relacionals dels joves, en el marc de les quals desenvolupen dinàmiques de socialització i, potencialment, de participació.

Taula 11

Oferta formativa de Reus per als joves				
Tipus de centre	Nombre públics	Nombre privats-concertats	Nombre privats	Nombre total
Educació secundària obligatòria	7	9		16
Batxillerat	6	2	2	10
FP Grau mitjà	6	1		7
FP Grau superior	6			6
Centres d'educació especial	2	1		3
Sistema estranger			1	1
Ensenyaments artístics	3		3	6
Ensenyament de llengües	3			3
Universitaris	3	2	1	6
Total	36	15	7	58

L'aproximació de les polítiques de joventut als seus usuaris té en els centres educatius un espai de referència essencial i podríem afirmar, pràcticament, que un elevat percentatge de dinàmiques i de projectes adreçats als joves hi tenen origen o relació. En alguns casos perquè es treballa exactament amb els joves que en són alumnes, en d'altres perquè són un punt de contacte i de difusió d'iniciatives que tenen lloc fora dels seus equipaments i en d'altres perquè han estat en l'origen de dinàmiques relacionals que al cap del temps (fins i tot dels anys) fructifiquen en dinàmiques participatives que integren joves antics alumnes en projectes de referència.

Per aquestes raons, a l'hora de dimensionar els recursos necessaris per a desenvolupar una política local de joventut determinada és essencial comptabilitzar els espais en els quals s'hauria de tenir capacitat d'intervenció per arribar a tota l'amplitud i diversitat de joves de la ciutat. Per tant, a la vista de la taula anterior determinem que el Servei de Joventut hauria de tenir capacitat per fer arribar les seves iniciatives i dinàmiques de treball als 25 centres educatius de la ciutat i establir amb els seus responsables docents i de dinamització (si n'hi ha) llaços de coordinació i, sempre que sigui possible, de cooperació. Igualment, al mateix nombre de centres caldria desplegar-hi accions concretes, periòdiques i amb continuïtat de relació directa amb els joves que en són alumnes.

Des d'un altre punt de vista, l'acció continuada del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Reus adreça programes i actuacions concretes als joves estudiants de la ciutat que tot sovint són coincidents amb línies de treball, reals o potencials, de la política de joventut. És interessant prendre en consideració aquesta capacitat d'actuació, perquè un treball adequat de col·laboració interdepartamental permetria multiplicar l'efecte de les accions dels dos serveis o, des d'un altre punt de vista, optimitzar els esforços que cadascun d'ells realitza. Sabem, en conjunt, que el Servei d'Educació destina actuacions específiques de suport o d'acompanyament a l'estudi, de promoció de la lectura, de coneixement d'oficis, d'activitats culturals i de dinamització i d'informació i orientació sobre sortides per a estudis superiors. Gràcies a la informació facilitada pel Servei d'Educació, sabem que, en xifres aproximades, durant un curs normal (sense incidències excepcionals que alterin el ritme o la freqüència de les classes) es realitzen al voltant d'una trentena d'actuacions de centres que tenen com a resultat més de 5.000 usos diferenciats per part d'alumnes joves de la ciutat.

D'altra banda, és de gran interès conèixer les dades sobre mobilitat obligada per raó d'estudis amb Reus com a referència geogràfica. A la taula 12, a la pàgina següent, tenim informació precisa sobre els fluxos d'alumnes entre la ciutat i la seva comarca.

La primera dada significativa és que, en dades del curs acadèmic 2020-2021, 1.290 alumnes residents a Reus estudiaven fora de la ciutat. Aquesta xifra suposa el 6,4 % d'alumnes de Reus. Tot i que no tenim precisió sobre les seves edats, sembla prou clar que la gran majoria d'ells són persones joves, de manera que el lloc d'estudi, que és un espai o marc de referència física essencial per a les dinàmiques de socialització i de desenvolupament personal, per a ells es troba fora de Reus. La política de joventut de la ciutat també ha d'atendre aquests joves, de manera que el desplaçament per a realitzar una activitat essencial es converteix en un obstacle potencial. Serà interessant aprofundir en el coneixement dels seus hàbits per trobar punts de contacte o algun enllaç amb ells per evitar que es despengui de les dinàmiques impulsades pel Servei de Joventut. D'altra banda, també serà rellevant conèixer quin sistema de transport usen i si això els genera algun tipus de dificultat especial sobre la qual pugui resultar necessari intervenir. Aquest aspecte pot ser un tema de treball específic per a les dinàmiques participatives que impulsi el Servei de Joventut, fent partícips els mateixos

joves de les reflexions al voltant d'aquesta qüestió, amb la possibilitat de generar propostes de treball per al futur.

Finalment, també serà interessant conèixer la raó per la qual estudien fora de Reus. Pot ser per simple tria o preferència de tipus personal o per la impossibilitat de trobar determinats estudis a la ciutat. Aquesta qüestió, que pot ser lògica en parlar d'estudis universitaris, a l'educació secundària podria implicar la possibilitat de refusar l'oferta educativa de Reus per si fos necessari o pertinent reclamar noves línies de formació en el sistema educatiu.

Taula 12

Lloc d'estudi d'alumnes no universitaris						
Curs	Residents que estudien a Reus	No residents que estudien a Reus	No consta residència i estudien a Reus	Residents que estudien fora de Reus	Llocs d'estudi localitzats	Alumnes residents a Reus
2020-2021	18.605	2.675	10	1.290	21.290	19.900
2019-2020	18.755	2.735	10	1.300	21.500	20.060
2018-2019	18.555	2.685	5	1.245	21.250	19.805
2017-2018	18.265	2.305	5	1.350	20.575	19.615
2016-2017	18.150	2.300	5	1.335	20.455	19.480
2015-2016	18.380	2.055	5	1.270	20.445	19.650
2014-2015	18.230	2.055	0	1.260	20.285	19.485
2013-2014	18.305	2.140	0	1.200	20.450	19.505
2012-2013	18.335	2.130	10	1.210	20.470	19.545
2011-2012	18.180	2.185	10	1.270	20.370	19.450

Des d'un altre punt de vista, les dades també indiquen que el 12,56 % d'alumnes són residents d'altres localitats. La xifra absoluta és de 2.675 persones i això implica que comptem amb un nombre significatiu de joves no residents que fan vida a Reus i són, per tant, potencialment usuaris del Servei de Joventut. A més, cal tenir en compte que el Servei d'Informació Juvenil de Reus i l'OJBC es gestionen de manera pràcticament indiferenciada i això encara facilita més l'atenció de nois i noies no reusencs.

La xifra de no residents que estudien a Reus és força estable des de 2018, però, amb alts i baixos, té una clara tendència a créixer des de 2011. El 2021 hi ha 425 alumnes de fora de la ciutat que fan ús dels serveis educatius radicats a Reus. El creixement relatiu entre aquestes dues dates és del 2,3 %.

A la pràctica, ja sigui per la necessitat d'atendre joves reusencs que estudien fora del municipi, ja sigui per l'atenció de joves forans que estudien a Reus, el nombre d'usuaris potencials del Servei de Joventut s'incrementa més enllà de les xifres habituals si un dels objectius del futur pla consisteix a ampliar i millorar l'abast de serveis i programacions per aproximar-se a l'univers objecte d'intervenció.

Ocupació

Segons l'Observatori del Treball i Model Productiu, el desembre de 2021 el nombre d'aturats al Baix Camp és de 11.773 i de 6.905 a Reus, amb una variació interanual de -2.064. És prou evident, per tant, la tendència d'aquest indicador a la baixa.

Per situar la situació en l'ocupació dels joves a Reus contextualitzem les dades amb la darrera onada disponible de l'Enquesta de la Població Activa (EPA), que correspon al tercer trimestre de 2021. Gràcies a l'informe que se'n deriva sabem que la taxa d'ocupació juvenil creix amb força i se situa en el 48,6 %, amb 4,8 punts percentuals per sobre del mateix trimestre de l'any anterior.

Aquest creixement compensa la destrucció d'ocupació juvenil d'un any enrere; entre el tercer trimestre de 2019 i el de 2020 es va destruir l'11,9 % de l'ocupació jove, una xifra molt similar a la del creixement interanual ocorregut aquest darrer trimestre (11,8 %). Es registren, en concret, 59.100 joves ocupats més.

La part negativa d'aquestes dades, però, és que la temporalitat creix en paral·lel a l'increment de l'ocupació. El tercer trimestre de 2020 la contractació temporal va arribar fins al 53,4 % de les persones joves assalariades. És la xifra més alta durant el període analitzat en l'informe. Respecte al mateix trimestre de l'any anterior, l'increment és de 8,8 punts percentuals (del 44,6 % al 53,4 %) i de 6,2 punts respecte al segon trimestre de 2021 (47,2 %).

La taxa d'atur juvenil baixa del 20% i se situa en el 19,4 %, de manera que és clarament menor que la del mateix trimestre de l'any anterior (25,3 %) i també respecte al segon trimestre de 2021 (23,9 %). Aquesta evolució consolida la idea que el pitjor moment de la crisi econòmica vinculada a la pandèmia podria haver passat. Una altra dada que confirma aquesta sensació és que es redueix el diferencial d'atur segons la nacionalitat. La taxa d'atur juvenil de les persones amb nacionalitat estrangera (21 %) s'apropa a la de joves amb nacionalitat espanyola (19,1 %) i retorna a una situació similar a la del context pre-pandèmia.

No disposem de dades amb tanta precisió ni proximitat de la realitat ocupacional de Reus, però amb una anàlisi de la tendència dels darrers anys és possible preveure'n l'evolució en vista del context general.

A la taula 13, que mostrem a la pàgina següent, observem quina és la mitjana anual de l'atur registrat a Reus entre 2005 i 2020. En el moment de tancar aquest document no es disposa encara de les dades del darrer trimestre de 2021 i, per aquesta raó, no és possible tancar la comparativa incloent-hi aquest darrer any.

Taula 13

Mitjana anual d'atur registrat a Reus Evolució de 2015 a 2020			
Any	Homes aturats	Dones aturades	Total
2020	3.650,0	4.680,9	8.330,9
2019	2.811,7	3.898,2	6.709,8
2018	2.952,9	4.021,9	6.974,8
2017	3.236,9	4.108,7	7.345,7
2016	3.810,1	4.416,0	8.226,1
2015	4.566,8	4.772,2	9.339,0
2014	5.224,7	4.862,0	10.086,7
2013	5.519,2	4.943,2	10.462,4
2012	5.583,8	4.783,8	10.367,5
2011	5.378,8	4.469,0	9.847,8
2010	5.197,0	4.156,4	9.353,4
2009	4.675,8	3.592,7	8.268,4
2008	2.785,6	2.539,5	5.325,1
2007	1.745,5	2.165,8	3.911,3
2006	1.658,1	2.222,3	3.880,4
2005	1.629,7	2.326,8	3.956,5

Hi observem dues tendències contrastades. Partint d'uns nivells baixos d'atur des de la perspectiva de les xifres actuals, entre 2005 i 2012 hi ha una clara tendència al creixement de la desocupació, especialment accentuada a partir de 2008, moment de l'esclat de la crisi econòmica. A partir d'aquest any, però, s'inverteix la tendència per reduir progressivament la xifra d'aturats fins a 2019. L'efecte de la pandèmia provoca, sense cap mena de dubte, un nou creixement del nombre d'aturats, que previsiblement serà conjuntural, en vista de la tercera onada de l'EPA de 2021, tal com hem pogut veure més amunt.

A la taula 14, a la pàgina següent, i gràcies a dades facilitades pels serveis d'Ocupació de l'Ajuntament de Reus, podem resseguir trimestralment les dades de l'atur juvenil (de 16 a 34 anys) de Reus des de 2015.

Veiem que en els mesos previs a la pandèmia l'atur juvenil havia millorat significativament en relació amb els anys anteriors i venia d'una tendència continuada a la reducció. Hauríem de remuntar-nos a l'any 2008 (l'any de l'inici de la crisi econòmica) per trobar un abril (2016 joves aturats) amb un nombre tan baix de joves aturats com el de 2020.

Així mateix, veiem que l'abril de 2019 a Reus hi ha 1.712 joves aturats i aquesta xifra tan baixa no la trobem en un mes d'abril fins al 2007, amb 1.479 aturats joves. La situació prèvia a la pandèmia, per tant, ens remetia a nivells d'atur anteriors a la crisi de 2008. Gràcies a la informació de l'EPA del tercer trimestre de 2021 podem esperar que aquesta tendència positiva es reprengui i es consolidi un cop es deixi enrere l'afectació econòmica de la pandèmia i que el comportament de l'atur juvenil a Reus sigui similar.

Taula 14

Evolució atur Reus 2015 - 2020		
Comparativa entre atur total i atur juvenil		
Trimestres	Total d'aturats a Reus	Aturats de 16 a 34 anys
Abril 2020	8.411	2.370
Gener 2020	7.188	1.987
Octubre 2019	6.845	1.822
Juliol 2019	6.055	1.435
Abril 2019	6.648	1.712
Gener 2019	7.328	1.966
Octubre 2018	6.888	1.795
Juliol 2018	6.337	1.481
Abril 2018	7.171	1.836
Gener 2018	7.651	2.073
Octubre 2017	7.274	1.873
Juliol 2017	6.513	1.473
Abril 2017	7.488	1.875
Gener 2017	8.244	2.223
Octubre 2016	8.056	2.141
Juliol 2016	7.498	1.800
Abril 2016	8.470	2.173
Gener 2016	9.247	2.462
Octubre 2015	9.225	2.576
Juliol 2015	8.696	2.151
Abril 2015	9.559	2.603
Gener 2015	10.290	2.913

En qualsevol cas, la tendència general al país fa pensar que el repte fonamental no serà la reducció del nombre d'aturats si se'n confirma la tendència positiva, sinó la millora de la qualitat de la contractació per combatre la precarietat i la temporalitat de les feines a les quals els joves tenen accés.

Habitatge

La tercera onada de l'EPA de 2021 també ens permet confirmar que la taxa d'emancipació juvenil continua superant registres històrics negatius. El darrer valor registrat se situa en el 15,5 %, la proporció més baixa del segle. A l'anterior trimestre la taxa se situava al 16,3 % i al mateix trimestre de l'any anterior al 19,7 %. És el vuitè trimestre consecutiu de disminució de la taxa d'emancipació.

La recerca d'habitatge és una de les preocupacions essencials dels joves i mirem d'observar quina és la incidència que té en el funcionament la Borsa de mediació pel lloguer social de l'Ajuntament de Reus. Aquest servei gestiona una borsa d'habitatges privats i hi facilita l'accés a les persones amb dificultats econòmiques per accedir a un habitatge digne. Del total de 115 habitatges gestionats, 19 són de titularitat juvenil, amb persones d'entre 18 i 35 anys. El 16,5 % del servei, per tant, incideix en la població juvenil. Tenint en compte la baixa taxa d'emancipació juvenil, aquest percentatge hauria de

ser força superior per atendre de manera equitativa les dificultats d'accés al lloguer. Semblaria necessari generar algun tipus d'especialització del servei en l'atenció als joves per atendre les seves dificultats i necessitats específiques.

L'Ajuntament de Reus disposava parcialment d'aquest nivell d'especialització en reservar la promoció dels 16 habitatges de protecció oficial (HPO) de la Granja Massó per als joves. Aquesta exclusivitat, però, es va revertir per destinar-los també a persones majors de 65 anys i persones discapacitades.

Reus compta amb un total de 160 HPO, en 35 dels quals els llogaters són persones d'entre 18 i 35 anys: el 21,87 %.

Taula 15

Promoció d'habitatge de protecció oficial a Reus		
Promoció	Nombre d'habitatges	Nombre de llogaters joves
Granja Massó	16	5
Mas Bertran I	30	5
Mas Bertran II	68	14
Patacada	46	11
Total	160	35

D'altra banda, al registre de sol·licitants d'habitatge del mateix servei hi consten 515 sol·licituds de persones d'entre 18 i 35 anys. Aquest registre no té límit d'antiguitat i, per tant, no sabem quines d'aquestes persones continuen en cerca d'habitatge, però sabem que 101 d'aquestes sol·licituds van produir-se entre gener de 2019 i juliol de 2020, data en la qual es va recollir aquesta informació.

És difícil establir el volum de demanda de suport per a l'accés a l'habitatge, perquè no es pot obviar que, davant de la dificultat objectiva d'accedir a l'habitatge per raons econòmiques, un elevat percentatge de joves renuncien, simplement, a fer cap acció concreta de cerca com podria ser la que es recull en el registre de sol·licituds.

Les baixes taxes d'emancipació i el seu progressiu empitjorament, les dades de l'atur i les que es refereixen a la precarietat laboral, però, permeten imaginar un volum de necessitat que desborda clarament la capacitat actual de donar-hi resposta. En la recollida d'opinions juvenils realitzada per a la elaboració del PLJR que es veurà més endavant queda prou clar el nivell de prioritat que té per als joves aquesta qüestió i sembla evident que hauria de ser un dels aspectes centrals de l'aposta per al treball transversal en la política local de joventut.

Atenció als joves

L'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) de Reus no registra l'edat de totes les persones que hi adrecen consultes, però sí que recull aquesta dada en els casos en què hi ha concertació prèvia de cita. Aquesta informació no permet valorar el volum d'atenció juvenil de manera genèrica, però ens n'ofereix una aproximació prou valuosa. De les dades facilitades destriem les que corresponen a 2019, per ser l'any previ a la pandèmia i, per tant, el darrer de relativa normalitat abans de la crisi sanitària.

Taula 16

Joves atesos a l'OAC l'any 2019				
De 15 a 19 anys	De 20 a 24 anys	De 25 a 29 anys	De 30 a 34 anys	Total
650	2.384	4.488	5.975	13.497

Tampoc no podem saber l'àmbit, la temàtica o el tràmit que en motivava la consulta. En qualsevol cas, però, obtenim una xifra global prou rellevant de joves amb necessitats puntuals d'informació que, en el cas de poder ser atesos pels serveis propis del Servei de Joventut, permetrien incorporar-ne una part significativa a les dinàmiques socioeducatives o de promoció de la participació i l'emprenedoria pròpies de les polítiques de joventut. En el futur serà interessant explorar les possibilitats d'establir llaços de relació amb l'OAC per preveure derivacions (en les dues direccions possibles) que millorin l'atenció als usuaris i permetin eixamplar el radi d'actuació del Servei de Joventut per millorar-ne la capacitat d'arribar a la diversitat de joves de la ciutat.

Associacionisme

L'any 2020, el Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes, d'acord amb la classificació amb què s'organitza, presentava el nombre d'entitats que es mostren a la taula 17.

Taula 17

Entitats de Reus per tipologia - 2020		
Tipus	Nombre	% sobre el total
Comunicació	6	1,05
Culturals	148	25,91
Econòmiques	9	1,57
Educació	41	7,1
Esportives	105	18,38
Joventut	19	3,32
Medi ambient	12	2,10
Religioses	12	2,10
Salut	28	4,90
Socials	118	20,66
Solidaritat	36	6,30
Veïnals	37	6,47
	571	99,86

El 3 % de les entitats registrades a Reus estan classificades amb l'etiqueta *Joventut*. La classificació les distingeix en tres subgrups segons siguin *Juvenils*, *Esplais i escoles* i *Altres*.

A la taula 18 veiem quines són les entitats classificades en aquests tres supòsits.

Taula 18

Entitats classificades com a Joventut - 2020
Juvenils
Associació de jugadors i jugadores de rol de Reus
Associació juvenil Irasshai
Barraques de Reus
Associació juvenil del barri de Sant Josep Obrer de Reus
Associació juvenil i cultural El Sutge
Associació juvenil cultural U-Alea
Associació Mandril·la Grup
Esplais i escoles
Esplai l'Albada
Casal juvenil Jaume I de l'OJE/Reus
Esplai Fem-nos Amics
Agrupament Escolta i Guia Montsant i Verge del Cim
Agrupament Escolta i Guia Ben Enllà
Agrupament Escolta i Guia Mare de Deu de la Misericòrdia
CEER. Coordinadora d'Esplais i Escoltes de Reus
Associació juvenil Agrupament Scout Jonathan Daniels
Associació juvenil Esplai l'Espiga
Altres
Jove Cambra de Reus
<i>Speak Easy</i> (Parla Fàcil)
Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya

Que un tram de població que suposa el 25 % dels habitants de la ciutat estigui representada des del món associatiu amb el 3 % de les entitats planteja diversos interrogants.

La primera idea clara és que el sistema de classificació existent no permet afavorir i mantenir de manera estable espais d'interlocució amb les organitzacions que articulen temps, espais i activitats essencials per a la socialització dels joves.

Els joves constitueixen un percentatge molt elevat dels socis, simpatitzants, activistes o usuaris de bona part de les entitats locals, al marge de l'objecte d'intervenció d'aquestes organitzacions. Des d'aquest punt de vista, la classificació temàtica diu poc sobre les dinàmiques juvenils que es produeixen, efectivament o potencialment, en les entitats.

Per tant, i en la mesura que les entitats esdevenen habitualment un espai essencial de socialització per als seus associats, semblaria lògic que el Servei de Joventut desenvolupés mecanismes de relació i interacció amb aquelles associacions que, o bé tenen un percentatge significatiu de joves entre els seus associats o bé tenen entre els seus objectius socials l'organització d'activitats, de serveis o de programes adreçats específicament als joves.

Per confirmar aquesta valoració per la via pràctica, és fàcil constatar que el Servei de Joventut de Reus estableix relacions i espais de col·laboració amb diverses entitats i col·lectius, més enllà de la classificació esmentada. Un bon exemple n'és la llista d'organitzacions a les quals es va adreçar el qüestionari per a recollir l'opinió sobre el futur pla local de joventut, al qual ens referirem més endavant. La llista recull fins a 48 entitats o col·lectius que tenen dinàmiques juvenils significatives.

L'espai potencial de relació associativa del Servei de Joventut hauria d'anar, de fet, força més enllà d'aquestes 48 entitats, perquè la majoria d'organitzacions culturals i esportives de la ciutat, per exemple, són espais essencials per a la socialització i el desenvolupament d'activitat juvenil. Si no hi ha una major amplitud en l'abast de les relacions amb el món associatiu per part del Servei de Joventut és per la limitació de recursos humans i la disponibilitat material de temps.

Per tot plegat, sembla raonable pensar que, en el desplegament d'una política de joventut ideada amb la voluntat d'abastar el conjunt de la població juvenil de la ciutat, el Servei de Joventut de Reus s'hauria de plantejar un model participatiu que, sense necessitat d'establir relacions continuades amb una xifra inabastable d'entitats, fos prou flexible per admetre i atraure totes aquelles iniciatives que tinguessin relació amb els joves, amb independència de la classificació formal de què formin part: un model participatiu, de fet, en el qual els mateixos joves i les seves organitzacions tinguin la capacitat d'establir criteris senzills i amplis que limitin poc la relació entre organitzacions associatives.

Finalment, a la taula 19 de la pàgina següent mostrem la llista d'entitats i de col·lectius que han actuat com a referència bàsica del Servei de Joventut de Reus durant els anys previs a la redacció d'aquest document. Pot ser un bon punt de partida.

Taula 19

Organitzacions de referència per a la participació juvenil a Reus	
Bicicamp	Open Europe
Orfeó Reusenc	Coordinadora Danses Tradicionals Reus
CTT Ganxets Reus	Associació de musulmans de Reus
CFA Imperials Reus	Club Esportiu Costa Daurada
Xiquets e Reus	Coordinadora Esplais i Escoltes de Reus
Reus Circ Social	Centre de Lectura
Amakuni	AE La Mulassa
Club Voleibol Reus	Esplai l'Albada
Irassha	Esplai Fem-nos Amics
CNR Ploms	AEG Ben Enllà
Club Reus Deportiu	Col·lectiu d'artistes grafiters
Club Tennis Monterols	Gestart
GEPEC	Casal Despertaferro
Associació de jugadors de rol de Reus	Espais ocults
AEG Montsant Cim	AMPA IES Gabriel Ferrater i Soler
H2O	Associació de Veïns del barri Gaudí
Mandrilia	Federació d'AAVV de Reus
Insubmises Roller Derby	Coordinadora de barraques de Reus
Reus Patina	Jove Cambra Reus
Rock Rollers Reus	AMPA IES Salvador Vilaseca
Bike Camp	Associació Juvenil de Sant Josep Obrer
Street Workout (Calistènia)	AKA Kultura Alternativa
Fundació Mossèn Frederic i Bara	Bravium Teatre
Casal Cívic San Josep Obrer	Les artistes locals

Conclusions preliminars

- La política local de joventut de Reus ha d'atendre en conjunt al voltant de 27.000 nois i noies de 12 a 34 anys edat, xifra que suposa, amb petites oscil·lacions anuals, el 25 %.
- El creixement natural de Reus és negatiu, però es compensa gràcies al creixement migratori, que ha facilitat que la població de la ciutat creixi moderadament des de 2018. Si es manté aquesta tendència, el percentatge de reusencs i de reusenques d'origen estranger també anirà creixent.
- L'estructura poblacional de Reus fa preveure que, si no es produeix algun fenomen demogràfic imprevist, tant el nombre com el percentatge de joves de la ciutat es mantindran relativament estables amb una lleugera tendència al creixement durant els propers deu anys. En conseqüència, l'esforç de recursos que s'estimi necessari per atendre'ls correctament s'haurà de mantenir amb constància com a mínim durant aquest període de temps.
- El nombre i el percentatge de joves que resideixen als diversos districtes de la ciutat és manté sense variacions significatives i tampoc no es coneix cap previsió de transformació urbana prou rellevant com per alterar-ne l'equilibri actual.
- Aquesta mateixa estructura urbana, però, concentra la població al centre de la ciutat i genera zones de menor densitat i dispersió a la perifèria. Aquest és un factor d'especial atenció a l'hora de compensar possibles deficiències o necessitats de serveis com el transport, la informació, els espais de relació i dinamització, la ubicació física de programacions i la dotació de recursos humans sobre el territori. Afecta especialment els joves adolescents, que tenen menys autonomia.
- En atenció a les necessitats territorials, serà recomanable concentrar serveis i programacions en un equipament central i en un segon de complementari ubicats en els districtes més poblats del primer cercle urbà (2, 3 i 6) i, almenys, uns altres tres punts descentralitzats que se situïn en zones de transició o intermèdies entre el primer i el segon cercle urbà (districtes 7, 8, 9 i 10).
- Al voltant del 30 % dels joves de 15 a 34 anys de Reus ha nascut a l'estranger i una projecció demogràfica basada en les dades actuals fa preveure que aquest percentatge es vagi incrementant de manera moderada durant els propers anys.
- L'origen majoritari dels joves reusencs de nacionalitat estrangera és el Marroc, Romania i Colòmbia. En conjunt, els països sud-americans i els del nord d'Àfrica concentren els estats d'origen de la majoria de joves estrangers, amb un nombre també significatiu per als originaris de Xina.

- La importància en nombre i percentatge dels joves d'origen estranger i la lleugera tendència al seu creixement constitueix un element molt rellevant per a la planificació de continguts i d'estratègies de treball de la política local de joventut.
- No hi ha pràcticament cap sistema de registre o de control de serveis i activitats a la ciutat que distingeixi els usuaris pel seu origen, de manera que no disposem de dades que permetin valorar el nivell d'atenció que reben els joves d'aquesta condició. A la nova etapa de la política local de joventut serà necessari idear i aplicar eines de coneixement i d'anàlisi de la realitat que aportin dades sobre aquesta qüestió.
- El Servei de Joventut haurà de preveure una dotació de recursos humans suficient per tenir presència i aplicar programes de servei, interlocució i dinamització juvenil per arribar a tots els centres educatius de la ciutat.
- Més d'un miler de joves reusencs cursen estudis de diversos tipus fora de la ciutat, de manera que tenen els seus espais relacionals bàsics fora del municipi. Caldrà pensar en estratègies de contacte per generar i mantenir-hi un vincle i valorar possibles necessitats lligades al transport i altres serveis.
- El nombre d'usuaris potencials de la política local de joventut de Reus s'incrementa en uns 2.500 joves amb residència fora de la ciutat però que hi estudien. L'espai de socialització dels joves està molt lligat al centre i entorn en el qual estudien, de manera que són, potencialment i efectivament, demandants de servei i de suport al Servei de Joventut de Reus i a l'OJBC, que està sota la seva responsabilitat.
- Les xifres d'atur juvenil a Reus no presenten una situació específica que les faci diferents de les de la resta del país, de manera que en aquest àmbit cal mantenir amb constància les mesures de què es pugui dotar la política local de joventut sense necessitat d'unes mesures singulars. En qualsevol cas, en consonància amb la situació laboral del conjunt de joves del país, la prioritat és vetllar, sobretot, per la qualitat de la contractació laboral en l'intent de combatre la precarietat i per una millora de les competències dels joves que n'afavoreixi l'ocupabilitat i la capacitat de promoció. Cal posar l'accent, en conseqüència, en actuacions de caràcter qualitatiu.
- L'accés a l'habitatge és un dels àmbits de major necessitat en la política de joventut, tant a Reus com al conjunt del país. En observar la incidència en la població juvenil dels serveis i les línies de suport a l'accés a l'habitatge existents a Reus, es comprova que el percentatge d'ajuts de què són beneficiaris no es correspon amb la importància relativa amb què es veuen afectats per aquesta problemàtica. Caldrà pensar, per tant, a generar algun tipus d'especialització d'aquests serveis i ajuts per atendre les dificultats i les necessitats específiques dels joves.
- El sistema de classificació de les associacions registrades a la ciutat no reflecteix el pes poblacional ni el volum de les dinàmiques culturals,

esportives i socials en què participen els joves. És necessari ampliar el radi d'actuació de la política local de joventut en relació amb el fet associatiu.

L'acció pública

En aquesta part de la diagnosi realitzem, en primer lloc, una descripció de la política local de joventut desplegada a Reus durant els darrers anys per poder analitzar-ne després les fortaleses i les debilitats, a partir de les quals obtindrem conclusions que ens permetran orientar el contingut del futur pla local de joventut.

Per fer-ho observarem amb atenció els recursos amb què ha comptat el municipi per a desplegar la seva política explícita de joventut (és a dir, la que s'articula al voltant de l'actuació del Servei de Joventut), però també la implícita (és a dir, aquella que es desenvolupa des dels diversos departaments sectorials de l'Ajuntament, tot sovint sense tenir consciència de formar-ne part). Observarem i valorarem com ha estat la relació transversal entre departaments, recollirem l'opinió dels grups polítics representats al consistori, la dels responsables tècnics dels diferents departaments que treballen amb joves i avaluarem l'aplicació del pla precedent (2016-2020) amb l'ajut de tot l'equip professional que integra el Servei de Joventut. La seva opinió experta i informada serà essencial per a realitzar aquesta anàlisi.

La política de joventut de Reus

La configuració de l'actual model de política de joventut que s'aplica a Reus es produeix de manera progressiva entre 2005 i 2010. Les actuacions adreçades explícitament als joves es desenvolupaven fins a aquelles dates des de la Regidoria de Cultura. El Departament Municipal de Cultura especialitza professionals en el disseny i l'aplicació de programacions, essencialment de caire lúdic, cultural i lligades al lleure, destinades a dinamitzar els col·lectius juvenils. S'estableixen relacions de manera sostinguda amb entitats de lleure educatiu i s'obren contactes amb grups i col·lectius de caire cultural o artístic, en molts casos no formalitzades, que articulen part de l'activitat juvenil de la ciutat. Fins a aquell moment, per tant, es pot parlar de la política de joventut com una extensió de les polítiques culturals.

L'any 2000 s'havia aprovat el primer Pla Nacional de Joventut de Catalunya que, entre d'altres efectes, va afavorir l'extensió arreu del país de la consciència que per intervenir en joventut cal desplegar un seguit de recursos i mecanismes professionals diferenciats. Fins a aquell moment, el desplegament local de les polítiques de joventut tenia molt a veure amb la voluntat variable dels responsables polítics dels municipis i les principals experiències havien proliferat, sobretot, a l'entorn metropolità de Barcelona.

Aquest nou impuls del desplegament territorial a Reus coincideix amb la constatació que la dimensió de l'activitat juvenil i la transcendència de les necessitats d'aquest col·lectiu anaven força més enllà del que podia ser atès des de la perspectiva correcta però limitada en els àmbits d'actuació de les polítiques culturals. La maduració d'aquesta idea, que es va consolidant progressivament a l'Ajuntament de Reus des de l'inici de segle, culmina l'any 2008 quan es crea formalment el Departament de Joventut, amb autonomia política i tècnica respecte a la resta d'àrees municipals.

Aquesta necessitat de caire tècnic i institucional venia acompanyada de la constatació, també llargament madurada, de la necessitat de comptar amb espais físics especialitzats en l'atenció i la dinamització dels joves. Després d'un llarg procés de valoracions tècniques i d'anàlisi de possibilitats pràctiques, es va acordar la construcció d'un equipament o casal de joves integrat al complex històric de La Palma. El nou centre es va inaugurar l'any 2011, poc després que s'aprovés la Llei 33/2010, d'1 d'octubre, de polítiques de joventut. El text legal, tot i que no n'estableix l'obligatorietat, determina formalment, per primera vegada, que atendre les necessitats i les demandes juvenils implica necessàriament el treball especialitzat de professionals, la prestació de serveis *ad hoc* i l'existència d'equipaments públics.

El desplegament progressiu de les polítiques de joventut a Reus, per tant, es va produint a mesura que es concreten i es consoliden en l'àmbit nacional els supòsits tècnics i polítics en què es basen. El mateix any que es posa en funcionament el Casal de Joves La Palma es dissenya i s'aprova el PLJR 2012-2015, que esdevé la primera articulació programàtica, amb voluntat estratègica, d'una política de joventut integral. La posada en marxa de serveis d'informació, l'organització de l'activitat a través d'eixos, de programes i d'actuacions concretes i el plantejament d'un sistema d'avaluació serà un pas definitiu en la consolidació del model, que es reproduïx el 2016 amb l'aprovació del segon pla, que arribarà fins a 2020.

D'altra banda, l'aplicació dels dos plans també obre la possibilitat de formalitzar espais de relació i col·laboració que ja existien per la via pràctica amb serveis, àrees o departaments municipals que adrecen actuacions als joves, de manera exclusiva o no, o que tenen incidència les seves condicions de vida i en les dinàmiques participatives, comunitàries, socials o culturals. Així doncs, es consoliden mecanismes, flexibles i gens normativitzats, de cooperació entre els professionals dels diversos sectors de l'acció pública. El Servei de Joventut s'integra en aquest sistema sense gaires dificultats, per bé que amb poca capacitat d'incidència a causa, com veurem, de la seva dotació de recursos humans.

També s'aprovarà formalment la creació d'un Consell Municipal de Joves, sota la regulació genèrica del consistori, que intenta establir un marc de participació institucional, que garanteixi el dret dels joves a opinar i participar en tota mena de decisions públiques. Aquest model no es consolida perquè els joves no s'hi senten cridats, però coexisteix amb una activitat intensa de l'equip professional del Servei de Joventut per generar i mantenir viva la interlocució a través d'entitats i grups informals de joves. De fet, com veurem, un elevat percentatge de l'activitat i serveis de la política local de joventut estan vinculats a mecanismes *ad hoc* de participació.

D'altra banda, és especialment remarcable el fet que el Casal de Joves La Palma acull l'OJBC gràcies al contracte programa establert amb el Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya i constitueix un node rellevant de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil, regulada des de la Direcció General de Joventut. El Servei d'Informació Juvenil de Reus i l'OJBC, malgrat que la primera és d'abast local i la segona d'abast comarcal, es gestionen de manera unificada, compartint recursos i explotant-ne conjuntament els potencials. Els joves usuaris dels serveis, de fet, no distingeixen en cap moment si són atesos en el marc del servei local o de l'oficina comarcal, en un símptoma clar que s'ha produït una integració natural dels dos dispositius. L'existència de l'oficina, d'altra banda, es finança amb aportacions econòmiques del Govern, a través del contracte programa corresponent, i també es compta amb suports regulars del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) per dotar el municipi de referents d'ocupació juvenils, articulats igualment des del Servei d'Informació.

El recorregut de la política local de joventut a Reus es pot resumir com un procés de creixement de la capacitat d'intervenció especialitzada, que es va dotant progressivament d'eines i de recursos, que va ampliant el radi d'actuació per abastar la diversitat i la complexitat de necessitats i inquietuds juvenils i que en cada etapa va assenyalant les mancances i els reptes que cal afrontar i, eventualment, superar. El primer pas va ser la formalització d'una àrea especialitzada de treball al si del consistori; la segona, la progressiva dotació de recursos humans professionals per atendre-la; la tercera, la posada en marxa d'un equipament de referència per a la prestació de serveis i la dinamització, i la quarta, l'articulació de tots aquests components en un pla d'actuació, de renovació periòdica i amb voluntat estratègica.

Més endavant veurem que, després de pràcticament deu anys de treballar en el marc d'un pla definit d'actuació, es proposarà que el nou pla que es construeix sobre la base d'aquesta diagnosi esdevingui un cinquè pas del recorregut general de les polítiques de joventut de Reus. Allò que definirà la nova etapa serà la voluntat de fer un salt endavant per dimensionar definitivament els recursos de la política de joventut local per aspirar a atendre de manera raonable tota la població juvenil del municipi i la necessitat de descriure i pautar una metodologia d'actuació que relligui el model d'intervenció configurat a Reus.

La política de joventut implícita. Transversal

És evident que l'articulació de la política local de joventut correspon a la Regidoria o Departament de Joventut i que el seu instrument essencial per fer-ho és el Servei de Joventut, integrat per un equip professional que intenta copsar la globalitat de necessitats i demandes juvenils per donar-hi resposta de manera adequada. Aquesta voluntat de tractament integral es defineix per la necessària transversalitat de les seves actuacions. Qualsevol intervenció, sigui un servei, una programació, una campanya, un projecte, un mecanisme participatiu o una intervenció sobre el territori, sempre té a veure amb alguna àrea sectorial de l'acció pública del consistori. Joventut determina de manera flexible fins on arriba el seu espai d'intervenció en cadascun d'aquests sectors i acorda amb els serveis tècnics que en són titulars els espais de possible intersecció amb ells per evitar duplicitats o diferències de criteri. Si és necessari i recomanable per aprofitar els coneixements i experteses de les diverses àrees d'intervenció, també s'acorden projectes conjunts, executats segons una distribució ad hoc de recursos, capacitats i responsabilitats.

Una primera necessitat a l'hora de preveure i planificar la intervenció en el marc d'una política global de joventut per al municipi, per tant, és observar i determinar quines i com són les actuacions que es realitzen des dels diversos àmbits sectorials que s'adrecin totalment o parcialment als joves per poder delimitar després tant l'espai exclusiu d'intervenció del Servei de Joventut, com els espais d'intersecció que mereixen o fan necessari el treball interdepartamental o transversal.

Per obtenir aquesta informació es va elaborar un qüestionari amb vint preguntes adreçades a professionals de diverses àrees municipals. El qüestionari es pot consultar en l'apartat d'annexos i la llista completa dels professionals que els van atendre (vint, en total) apareix en la nota metodològica, a l'inici de la diagnosi.

L'objectiu del qüestionari, a més d'identificar els àmbits, serveis i programes adreçats als joves, també era copsar l'opinió dels professionals que en són responsables sobre les dificultats que han d'afrontar els joves, la millor manera de donar-hi resposta i explorar espais possibles de cooperació interdepartamental.

A la primera pregunta formulada es demanava als tècnics municipals quines són les tres principals dificultats, problemàtiques o necessitats que tenen els joves de Reus. Les respostes tenien una formulació molt diversa i, en ocasions, estaven acompanyades d'argumentacions rellevants. Hem agrupat les respostes segons les temàtiques a les quals es referien i hem anotat el nombre d'ocasions en què les persones enquestades s'hi van referir. Ho reproduïm a la taula que es mostra a la pàgina següent.

Taula 20

Dificultats, problemàtiques i necessitats dels joves de Reus	
Temàtica	Nombre de mencions
Desconnexió entre joves i administració	2
Desigualtats socials per residència en barris amb mancances	2
Manca d'espais de trobada, oci, cultura i esport per als joves	7
Deficiències en els actuals equipaments culturals de la ciutat	1
Manca d'espais per a l'emprenedoria juvenil	1
Dificultats per a l'emancipació a causa de l'habitatge	4
Dificultats per a l'emancipació a causa de l'ocupació o l'atur	9
Falta de compromís, motivació o voluntat de participar dels joves	4
Vulnerabilitat emocional	2
Incertesa sobre el futur	2
Necessitat d'orientació acadèmica i itineraris formatius	7
Hàbits poc saludables i consums de risc	6
Desigualtats de gènere i risc de relacions abusives	1
Oferta d'oci, lúdica i cultural a la ciutat no adequada als joves	5
Manca d'habilitats socials i comunicatives dels joves	2
Desigualtats i vulnerabilitat social	2

A la taula es pot comprovar que, en conjunt, les temàtiques més al·ludides fan referència a les dificultats d'emancipació, repartides entre les causades per l'ocupació i les de l'habitatge (13 mencions, en total). També destaquem tot allò que fa referència a l'oferta de servei i activitat d'oci i cultural, amb les 7 vegades que es recorda l'absència d'espais adequats per als joves i les 5 en què es fa notar la falta d'adequació de l'oferta existent als interessos juvenils. En importància seguiria la necessitat de millorar o ampliar l'oferta d'orientació acadèmica i, finalment, la proliferació d'hàbits i consums poc saludables o de risc.

A banda de la llista de temes esmentats, però, destaquem algun aspecte que resultava interessant entre els comentaris rebuts.

- S'esmenta de diferents maneres el presumpte desarrelament dels joves amb la ciutat.
- A més del fet que l'oferta ludicocultural no respon a interessos i demandes dels joves, consideren que els joves afronten una allau d'informació i de comunicacions en què es barregen missatges comercials i serveis públics i no tenen eines per destriar allò útil o rellevant d'allò superflu. S'insisteix molt, per tant, en la necessitat d'acompanyament i de generar referents per als joves.
- Apareix de diverses maneres la necessitat de generar un model de participació més eficaç que l'actual. Hi ha coincidència a considerar que el Consell Municipal de Joves no és adequat.

Gràcies al qüestionari obtenim una àmplia llista de programes, serveis o actuacions desenvolupades efectivament pels diversos departaments o que formarien part potencial del seu àmbit de treball i que són d'interès per als joves. Serien, per tant, actuacions idònies per tenir-les en compte des d'una política local de joventut. Les veiem a les taules 21, 22 i 23.

Taula 21

Actuacions sectorials adreçades als joves
Serveis territorials - Urbanisme
Detecció de necessitats d'equipaments per als joves. Espais lliures per a activitat i relació en xarxa. Distribució territorial dels espais per als joves arreu de la ciutat.
Economia, coneixement i habitatge
Gestió d'ajuts al lloguer de l'Agència d'Habitatge de Catalunya (AHC) adreçades a col·lectius específics, entre ells els joves, menors de 35 anys, amb pocs ingressos, amb ascendents o descendents al seu càrrec i extutelats de fins a 21 anys.
Borsa de mediació per al lloguer social. Gestió de lloguer privat per a persones amb necessitats econòmiques, entre ells els joves.
Promocions d'habitatge públic oficial
Polítiques d'accés a l'educació universitària
Normalització lingüística
Trobada de la Cançó Improvisada a l'ESO. Anual, específica per a joves.
Premi d'Idees per Promoure l'Ús del Català. Biennal, amb una línia per a joves.
Campanya <i>Parla'm en català</i> . Dos dels quatre protagonistes són joves, tot i que va adreçada a tota la població. La creació dels anuncis a càrrec de la Casa d'Oficis de Creació Audiovisual de Mas Carandell, integrada per joves.
Educació
Activitats de prevenció de l'abandonament prematur de l'escola: <i>Apropa't a l'FP</i> (oficis), aprenentatge productiu a l'ESO, foment de la lectura als centres d'ESO a través de clubs de lectura, tallers de PEE als instituts.
Impulsar la participació dels joves als centres educatius i trobades entre ells.
Impuls de la creació de xarxes de treball: famílies, docents.
Espais familiars amb adolescents.
Esports
Esports en xarxa
Altersuer / Planet Reus
Cursa dels instituts
Esport Challenge
Igualtat
Xarxa de Centres per la Igualtat
Tallers de prevenció d'agressions sexistes a l'oci nocturn
Punt violeta
Cultura
Programacions culturals destinades als joves
Política de preus, descomptes i promocions
Campanyes amb Targeta Jove, Carnet Jove, Escena 25
Projectes educatius al voltant de les arts escèniques
Tots Dansen. ESO i batxillerat.
Festes populars.
Museu i les seves activitats, projecte <i>Apropa't</i>
Festivals: Trapezi, Memorimage
Carnaval
Barraques

Taula 22

Actuacions sectorials adreçades als joves
Relacions cíviques
Programes d'àmbit transversal i compartits entre diferents regidories
Recursos i eines per empoderar i implicar els joves en el teixit associatiu
El suport i la formació a les persones voluntàries de les entitats
Facilitar recursos oberts a la ciutat a les entitats en general i juvenils en particular
Desenvolupament local – Casa d'Oficis
Borsa de treball i intermediació laboral
Projectes ocupacionals, que combinin formació i contractació com ara cases d'oficis, plans d'experienciació, etc.
Itineraris d'orientació laboral i acadèmica
Plans de transició al treball per reconduir aquells joves que no han superat l'ESO
Medi natural i sostenibilitat
Millora de l'àrea periurbana de Reus
Promoció d'hàbits més sostenibles
Biblioteques
Foment de la lectura amb la realització d'activitats obertes
L'accés a les tecnologies i la informació digital a partir del parc propi d'ordinadors i tauletes o de la xarxa wifi
Instal·lacions amb un ambient de qualitat i adequades per a la consulta i l'estudi i també per al lleure i la socialització
Accés lliure i gratuït a la cultura més elemental a partir d'un fons ampli, divers i actualitzat
Programa Prestatgeria psicoactiva de la Biblioteca Pere Anguera amb Salut i Hospital Sant Joan
Itineraris de lectura virtuals
Programa de visites didàctiques amb els instituts per donar a conèixer el patrimoni local, les eines de recerca, el respecte als drets d'autor i l'accés a la lectura
Parelles TIC, per a fomentar la creació de vincles intergeneracionals amb persones grans
La participació al programa <i>Planet Reus</i> amb Joventut per promoure la creació literària i altres projectes amb Joventut
La participació als programes del Servei de Biblioteques de la Generalitat per al foment de la lectura amb iniciatives virtuals i innovadores
Centres cívics
Punt de trobada
Zona wifi gratuïta
Ordinadors públics
Petites biblioteques, zones de treball i d'estudi
Guàrdia Urbana
Treball de contacte en espais públics per a convivència i respecte col·lectiu
Conscienciació-formació en matèria d'educació viària
Prevenció de violència i promoció de la igualtat de gènere
Participació ciutadana
Reglament de participació ciutadana
Pressupostos participatius
Pla Estratègic de Participació Ciutadana
Procés de participació per a la construcció del nou centre cívic Gregal

Taula 23

Actuacions sectorials adreçades als joves
Salut
Planet Reus
Servei d'atenció a joves i famílies en situació d'inici de consums
Agents de salut
Actuacions en espais festius en col·laboració amb entitats com ARSU
Campanyes de promoció de la salut des de l'Escola Oberta de Salut
Serveis socials
Atenció individualitzada
Ajut social
Programes en l'àmbit de Família
Programes en l'àmbit d'Ocupabilitat
Programes en l'àmbit Comunitari
Solidaritat i cooperació
Sensibilització envers les desigualtats nord-sud
Participació en projectes de cooperació al desenvolupament
Programa Ciutats Defensores dels Drets Humans adreçat a joves de diversos instituts de la ciutat
Formació i qualificació
Servei d'orientació acadèmica
Servei d'orientació laboral i garantia juvenil
Programes d'acompanyament i tutorització a la formació i/o inserció
Formació en el marc de plans de transició al treball

S'observa amb claredat que pràcticament tots els departaments tenen consciència clara d'estar desenvolupant actuacions que, des del seu àmbit, són rellevants per a la vida dels joves. En alguns casos es tracta de mesures que ja s'apliquen conjuntament o en coordinació amb el Servei de Joventut, però majoritàriament són actuacions executades en solitari per cadascun d'ells. Ateses l'amplitud i la diversitat dels continguts esmentats, la incorporació de criteris i metodologies pròpies o específiques de les polítiques de joventut o la simple intenció d'establir-hi relacions estables de coordinació faria necessària una clara ampliació de l'equip de recursos humans del Servei de Joventut.

D'altra banda, és interessant observar que una part significativa de les actuacions que aquests departaments dediquen als joves ho fan en el marc de programes més amplis, que no són exclusius o especialitzats en ells. En aquest sentit responen els departaments de Relacions Cíviques, Urbanisme, Ocupació, Medi Natural i Centres Cívics. La resta de departaments, tot i que en general es tracta d'actuacions de poca dimensió, asseguren que algunes de les seves mesures són exclusives per a joves.

Per aprofundir en aquesta qüestió, també es demana als tècnics sectorials si en les actuacions que desenvolupen es recullen dades d'impacte segmentades per edat i, per tant, que tinguin en compte l'etapa juvenil diferenciadament. En general la resposta és afirmativa en aquelles àrees que disposen de serveis d'atenció directa a les persones, amb registre de consultes o activitats monogràfiques dirigides a un públic en part captiu (escolar). Es tracta d'Habitatge, Educació, Igualtat i Formació i Qualificació,

en relació amb els programes lligats a l'ocupació. En canvi, és molt significatiu que no es recullin dades segmentades en aquells àmbits d'actuació que concentren, o ho podrien fer potencialment, una part significativa de l'activitat i les dinàmiques juvenils: cultura, relacions cíviques o centres cívics. És a dir, aquells espais d'activitat no formal, que podrien ser essencials per a impulsar dinàmiques de socialització, d'acompanyament i d'establiment de vincle amb els joves, disposen de poques o de cap dada específica sobre l'activitat juvenil.

Per intentar entendre la perspectiva des de la qual intervenen en la joventut, el qüestionari demanava als tècnics municipals quin consideren que és el tram d'edat propi de l'etapa juvenil. Com a referència prèvia, recordem que la Llei de polítiques de joventut de Catalunya estableix que l'etapa juvenil va dels 15 als 29 anys i que la gran majoria d'àrees locals de joventut consideren, a més, la intervenció específica en determinats àmbits amb joves adolescents de 12 a 14 anys i amb joves adults, de 30 a 34 anys. Aquesta és, en general, la línia que també adopta el Servei de Joventut de Reus.

El resultat de la pregunta no podria mostrar d'una manera més explícita la dispersió o diferència de criteri sobre un aspecte tan simple però tan important com aquest. Dels vint qüestionaris van sortir setze respostes diferents, amb combinacions d'edat, en alguns casos, força singulars. A títol gairebé anecdòtic, a la taula següent mostrem la llista de trams suggerits a les respostes.

Taula 24

Tram d'edat considerat com a etapa juvenil	
De 12 a 13 anys	De 16 a 25 anys
De 18 a 35 anys	De 14 anys fins que tenen fills
De 12 a 34 anys	De 13 a 18 anys
De 16 a 30 anys	De 12 a 25 anys
De 14 a 19 anys	De 14 a 25 anys
De 15 a 25 anys	De 14 anys endavant
De 14 a 35 anys	De 18 a 29 anys
De 16 anys endavant	De 16 a 29 anys

En alguns casos, les respostes es limiten a constatar el tram d'edat amb el qual operen des de la perspectiva del seu sector d'activitat o servei, en ocasions determinat per programes, subvencions o decisions administratives, sense prendre en consideració la teòrica totalitat del col·lectiu juvenil. En altres casos, queda palès que la resposta expressa una opinió personal, per bé que passada pel filtre de la respectiva dedicació professional. En molts casos, a la vista de la diversitat d'opcions mostrades, es fa difícil pensar en arguments objectius que permetin defensar una tria o una altra. Costa, en conjunt, imaginar la manera com es quantifica o es dimensiona el volum i l'estratègia de treball que teòricament serien necessàries per atendre els joves des de cadascun dels àmbits d'intervenció.

Una segona conseqüència prou rellevant d'aquesta qüestió és la constatació de l'evident dificultat que té el Servei de Joventut per transmetre amb claredat el criteri bàsic amb el qual treballa i que defineix l'univers del seu

objecte d'intervenció. Aquesta dada seria, lògicament, transcendent, en qualsevol projecte coordinat o desenvolupat en cooperació entre el Servei de Joventut i qualsevol altre departament. La raó pot ser un dèficit comunicatiu del Servei de Joventut, la falta de prestigi o de reconeixement professional dels seus professionals per part de la resta d'instàncies tècniques municipals o, simplement, una escassa dedicació als espais de reflexió i de debat tècnic conjunt entre diversos departaments municipals.

També ens hem interessat per conèixer, a parer dels responsables tècnics dels diferents departaments, quines són les dificultats que tenen per atendre correctament els joves. Tot i que amb argumentacions diverses, pràcticament totes les respostes fan referència a dificultats de comunicació amb els joves.

En primer lloc, hi ha una al·lusió general a la desconexió dels joves amb l'administració. Els llenguatges i els formulismes burocràtics són lluny de la sensibilitat juvenil i els joves se senten incompresos quan, per la raó que sigui, han d'adreçar-se a l'administració. Els codis de relació són absolutament divergents i la majoria de vegades els serveis i els programes municipals no troben un estil adequat o propici per establir contacte (i no diem relació perquè habitualment no arriba a ser-ho) amb els joves.

D'altra banda, diversos tècnics parlen del que consideren una falta d'actitud positiva dels joves. Els veuen desmotivats, amb una escassa predisposició a implicar-se en cap iniciativa i allunyats de processos participatius. Aquests tipus d'opinions tindrien a veure, segons s'afirma en alguns casos, amb una presumpta situació de desorientació dels joves. No saben expressar els seus neguits i no troben maneres adequades de transmetre inquietuds i necessitats.

La tercera dificultat clarament expressada pels professionals tindria a veure amb els canals. No hi ha vies de comunicació concretes que siguin eficaces i a les quals es pugui recórrer amb normalitat. Quan han d'adreçar-se als joves, simplement, no saben com fer-ho ni a quin canal recórrer. Alguns destaquen que l'administració usa poc i malament de les xarxes socials, que són un canal prioritzat pels joves, i altres mostren una certa frustració perquè no saben com fer que les propostes que els adrecen els resultin atractives, útils o desitjables.

Seguint el fil argumental del qüestionari, els tècnics opinen sobre la manera com s'haurien de superar les dificultats de treball amb els joves. Un altre cop es produeix una extensa bateria de propostes, però majoritàriament es refereixen a posicionaments teòrics i, com a molt, metodològics. Hi ha algunes propostes concretes, però es parla sobretot de treballar sobre temes d'interès per als joves, d'adaptar els programes a les seves estètiques o als seus estils, d'intensificar-hi el contacte i de promoure espais de participació que permetin a l'oferta pública de serveis adoptar un punt de vista juvenil. Queda poc clar, a partir de les respostes, quines actuacions concretes es podrien realitzar per tal que tot això fos possible. És a dir: es formulen més objectius que no pas propostes d'actuació.

Així doncs, excepte en algun cas molt concret, resulta complicat extreure d'aquestes opinions propostes d'actuació precises que puguin incorporar-se

en un pla d'actuació. Allò que es suggereix de manera més clara és la necessitat d'abordar aquestes temàtiques de manera compartida, posant en comú els coneixements i els recursos diversos de cada departament per elaborar estratègies comunes d'aproximació als joves. Es percep com a suggeriment de fons la necessitat d'un procés de reflexió o de treball compartit entre departaments per arribar a dissenyar propostes d'actuació conjuntes.

En el terreny de les concrecions hi ha referències a actuacions dels diversos departaments: el suggeriment o la petició al Servei de Joventut perquè en els seus espais de relació amb els joves afegeixi programes o iniciatives dels diversos departaments o indicacions per incorporar-hi educadors o professionals anàlegs a tasques d'interlocució amb els joves. Sempre hi ha, en ocasions de manera velada i en d'altres de manera explícita, la demanda d'un increment de recursos humans dedicats a aquestes tasques, amb independència que hagin de dependre del Servei de Joventut o de qualsevol altre departament.

També destaquem alguna proposta relativa a la necessitat de realitzar formació, tant adreçada als professionals, per tal que aprenguin o assimilïn estratègies de treball amb els joves, com als mateixos joves, per "ajudar-los" a millorar les seves habilitats comunicatives i la capacitat d'expressar inquietuds, necessitats o gustos.

El qüestionari també demanava a cada tècnic/a quines actuacions de la política local de joventut coneixia millor, per valorar tant la capacitat de comunicar del Servei de Joventut com la predisposició de cada àrea a aproximar-s'hi.

A les respostes abunden la citació de programes que tenen a veure amb l'àmbit de cadascú, cosa que sembla prou lògica, però hi ha poques referències i, per tant, coneixement d'actuacions en àmbits que no li són propis. D'altra banda, es pot constatar que en ocasions les actuacions indicades corresponen a programes que ja fa un cert temps que no es realitzen o que han canviat, com a mínim, de denominació. S'esmenten, per tant, per aproximació o referències indirectes. En algun cas, fins i tot, se cita alguna actuació que no s'ha realitzat mai al municipi, fet que ens indicaria que en tenen una notícia genèrica pels mitjans de comunicació o per altres vies, que en parlen fent referència a realitats territorials diferents de Reus.

A la taula 25, que mostrem a la pàgina següent, veiem llistades les actuacions que s'han indicat als qüestionaris i el nombre de mencions que ha rebut cadascuna d'elles.

El coneixement dels programes adreçats als joves per part dels adults, i molt especialment quan es tracta de professionals de serveis lligats a l'atenció als joves, és un indicador especialment interessant per valorar la capacitat del Servei de Joventut o del seu pla d'actuació. El gran nombre d'actuacions esmentades i, al mateix temps, l'escassa coincidència entre els diversos professionals a l'hora de citar-les, ens indicaria que el Servei de Joventut té una capacitat àmplia per desplegar comunicativament els seus continguts, però una eficàcia baixa a l'hora de rendibilitzar apostes concretes. Hi ha

dispersió de missatges i poca prioritització en formats, marques o missatges corporatius. Si es confirmés aquesta impressió, per revertir la situació caldria fer una aposta comunicativa rellevant, definint imatges i icones d'impacte, de forta presència gràfica, reiterades i estables en el temps, que tinguessin la capacitat d'actuar com a paraigües identificador de bona part (si no tota) de la política local de joventut.

Taula 25

Actuacions conegudes del Servei de Joventut	
Actuacions	Nombre de mencions
Projecte del futur alberg a l'edifici del Carrilet	1
Activitats d'art públic al carrer (com <i>Llambordes</i>)	3
No en coneix cap	1
Consell Municipal de Joves de Secundària	2
Consell Municipal de joves	2
El Casal de Joves	3
Reussona	3
Planet Reus	4
Bucs d'assaig a La Palma	5
L'oferta ARE adreçada als joves	1
Informació sobre viatges	1
Garantia juvenil i orientació ocupacional	5
Activitats educatives de lleure, oci alternatiu, cultura...	5
Formació de monitors de lleure infantil	1
Campanyes de sensibilització	2
Targeta Jove / transport	6
Xarxa de Centres per la Igualtat	1
Oficina Jove	1
Programa d'intercanvi de joves	1
Altersuer	3
Cursa dels instituts	1
Esport Challenge	1
Parelles TIC	3
L'existència d'un grup de comunicació amb els joves	1
Punt d'informació als IES - EPI	4
Programes conjunts amb Polítiques d'Igualtat i Salut	5
Servei d'Informació	1
Passatge del terror	1
Casal d'estiu	1
Activitats esportives	1

En entrar de ple en les possibilitats del treball transversal, vam demanar als tècnics que descrivissin, si el tenien, el mecanisme de coordinació que usaven per relacionar-se amb el Servei de Joventut. Les respostes van ser força disperses i no és fàcil agrupar-les. En termes generals la resposta era sempre afirmativa i el model de relació tenia a veure amb algun d'aquests cinc casos:

- Actuacions o programes concrets desenvolupats conjuntament pel seu departament i el Servei de Joventut. Aquest era el cas menys freqüent.

- Necessitats puntuals en actuacions del seu departament que requeria algun contacte o suport del Servei de Joventut o a la inversa.
- Derivacions de casos en una direcció o una altra.
- Peticions d'informació en la qual l'altre departament té major expertesa, en una direcció o en una altra.
- Cessions d'espais a petició del Servei de Joventut o a la inversa, si al seu departament li cal usar el Casal de Joves de la Palma.

Cal dir, però, que en cap cas no es detecta un sistema de relació estructurat ni amb un model clar. La pràctica totalitat de relacions es realitzen sobre la marxa, al ritme que marquen les necessitats de programació dels departaments implicats i sense planificació.

L'excepció a aquesta norma és la relació amb el Servei de Salut, que forma part de la mateixa Regidoria que el Servei de Joventut, de manera que administrativament i tècnicament resulta més fàcil. Al marge d'aquest cas, els àmbits amb els quals es mostra una relació més intensa gràcies al desenvolupament d'algun programa concret són Igualtat i Educació.

Destaquem, d'altra banda, que en quatre casos concrets, els titulars dels respectius departaments van respondre que no tenen cap mecanisme de relació amb el Servei de Joventut.

Per aprofundir en aquesta qüestió també vam demanar si, en la seva opinió, tenien una relació suficient amb el Servei de Joventut com per atendre correctament les seves actuacions adreçades a joves.

La majoria de respostes tenen una extensió prou rellevant i hi ha argumentacions interessants, però és relativament fàcil concentrar-les en quatre idees fonamentals. En primer lloc, hi ha una predisposició general, pràcticament sense excepcions, a fer treball transversal i a mantenir relacions fluides. En segon lloc, tothom coincideix a afirmar que cal millorar molt en aquest aspecte perquè és una qüestió no resolta, no en relació amb les polítiques de joventut sinó en relació amb el conjunt de l'Ajuntament. En tercer lloc, és interessant remarcar que totes les propostes que es formulen són d'accions concretes i puntuals i ningú no formula una proposta o una indicació sobre algun possible model o sistema general que doni resposta a les mancances expressades. Finalment, i com a quarta idea destacada, també hi ha una coincidència majoritària a l'hora d'assegurar que no hi ha recursos suficients, especialment humans, per atendre aquestes necessitats.

Rematem aquesta qüestió fent notar que es detecten divergències sobre allò que cadascú considera treball transversal o interdepartamental. En algun cas concret, algun departament especifica que té un bon nivell de coordinació amb el Servei de Joventut, però els professionals de l'equip de Joventut no opinen el mateix i consideren que no tenen una relació fluida amb aquell mateix departament.

En algun altre cas concret, es considera que el Servei de Joventut hauria de tenir major protagonisme en programes d'altres departaments i, fins i tot, assumir-los completament.

Quan es demana què es podria fer per millorar la relació amb el Servei de Joventut altre cop notem l'absència de propostes sistèmiques. Les solucions aportades sempre són alguna d'aquestes:

- Que cada departament implicat dediqui una persona del seu equip com a referència estable de la relació.
- Programar a l'agenda reunions de coordinació periòdiques.
- Dissenyar, organitzar i/o gestionar programes i actuacions conjuntes.
- Millorar canals de comunicació.

Entre les respostes destaquem un departament que remarca que la bona relació que mantenen i la fluïdesa en l'espai de col·laboració és completament atribuïble a la implicació i predisposició del Servei de Joventut. D'altra banda, els responsables de quatre departaments diuen, senzillament, que no saben com fer-ho.

El qüestionari intentava ser incisiu a l'hora de demanar propostes concretes. Per aquesta raó es preguntava quines "coses" concretes podria fer el Servei de Joventut per contribuir a millorar les actuacions que els respectius departaments dediquen als joves i, en sentit contrari, quines actuacions podria realitzar el departament sectorial per contribuir a la política local de joventut.

En el primer cas, les respostes al qüestionari majoritàriament demanen que el Servei de Joventut tingui un paper més actiu en el treball propi de cada departament sectorial. Així, es demana que Joventut faci difusió dels programes que cada departament adreça als joves, que faciliti que els joves participin en els espais sectorials de participació i que faci de mitjancer amb els joves per aproximar-los als seus programes. En un altre sentit, es demana que el Servei de Joventut informi i aporti coneixement sobre la realitat juvenil per millorar, d'aquesta manera, la capacitat dels diversos departaments per connectar amb els joves. En algun cas concret es demana que els professionals de joventut participin en els plans sectorials de cada departament i que, en general, tinguin més presència en les seves actuacions. Malgrat que no s'especifiqui d'aquesta manera en la majoria de casos, tenim la impressió que pràcticament totes les peticions o demandes que es fan al Servei de Joventut impliquen necessàriament un increment de l'esforç professional i de dedicació del seu equip. Dit d'una altra manera, impliquen la incorporació de més recursos humans.

En el segon cas, quan es demana què podria fer cada departament per aportar suport a la política de joventut, sorgeixen algunes propostes que llistem tot seguit, a la taula 26 que podem veure a la pàgina següent.

Taula 26

Possibles aportacions sectorials a la política de joventut
Serveis territorials
Ha d'assumir el rol de pont entre joventut i urbanisme
Ampliar el parc d'habitatge públic de protecció per dedicar-ne una part especialitzada als joves
Ajuts específics al lloguer d'habitatge per als joves
Educació
Actuació conjunta per combatre l'absentisme als instituts, complementant el que fa benestar social
Esports
Suport i assessorament tècnic
Formació i qualificació
Informar millor sobre els recursos formatius i d'orientació per als joves
Realitzar alguna activitat al Casal de Joves
Centres cívics
Cessió d'espais i de material, i ajuda en la difusió de les activitats
Guàrdia urbana
Coordinació en el treball de carrer per localitzar grups de joves que demanden alternatives per a les seves estones d'esbarjo
Participació ciutadana
Assessorar i col·laborar en els processos participatius de joventut

La resta de propostes únicament constitueixen formulacions d'interès i de voluntat de bona relació, però sense concretar-ne mesures. D'altra banda, tres departaments responen que no saben què hi podrien fer.

Tot i que no reconeixen que no disposen de cap proposta, són cinc els departaments que no concreten mesures quan els demanem idees per desenvolupar programes conjunts amb el Servei de Joventut. Es limiten a insistir que és necessari millorar la comunicació, en termes generals, o bé que cal aprofundir en els mecanismes de coordinació.

La resta de departaments, però, arriba a formular propostes concretes, que veiem a la taula 27 que mostrem a la pàgina següent.

En demanar quina creuen que hauria de ser la prioritat en el cas que l'Ajuntament de Reus decidís incrementar els recursos destinats a atendre els joves, vuit tècnics asseguren que caldria incrementar en primer lloc la dotació d'equipaments; uns altres vuit consideren que s'haurien de focalitzar a ampliar els recursos humans i sis aposten per augmentar el pressupost destinat a programes i actuacions concretes. La suma d'aquestes opcions supera la vintena de qüestionaris realitzats perquè en algun cas es van esmentar dues prioritats. Un dels tècnics, significativament, va respondre que a ell no li correspon opinar sobre aquesta qüestió.

Taula 27

Programes a desenvolupament conjunt
Serveis territorials
Programa pilot d'habitatge compartit i/o amb espais comuns com ara cuina, menjador, bugaderia, estudi, etc.
Normalització lingüística
Alguna acció relacionada amb el cinema, la música, l'oci en català
Xerrades periòdiques sobre Voluntariat per la llengua, cursos de català, etc.
Taller de sensibilització lingüística organitzat
Educació
Prevenió de l'absentisme
Orientació acadèmica
Programa de motivació cap a aprenentatges diferents dels acadèmics
Igualtat
Programació destinada als joves, que tractin temes del seu interès. Masculinitats igualitàries, sexualitat, autoconeixement.
Relacions cíviques
Projecte de formació col·laboratiu entre entitats juvenils
Espais on el teixit social es doni a conèixer i pugui incorporar-hi joves
Formació i qualificació
Coordinar tot el que fa referència a l'ocupació
Medi natural
Joves activistes per l'emergència climàtica. Formació i actuacions
Programa de voluntariat ambiental
Biblioteques
Col·laboració anual per Sant Jordi
Centres cívics
Projecte de dinamització dels joves de l'àrea d'influència del centre cívic, juntament amb pla comunitari
Guàrdia Urbana
Que la Guàrdia Urbana faci difusió de tots els programes de joventut
Serveis socials
Assolir i mantenir cada 4 anys el Segell de Ciutat Amiga de la Infància
Solidaritat
Conèixer algun projecte de cooperació sobre el terreny

També és molt rellevant constatar que 15 tècnics afirmen que en el seu departament no hi ha un coneixement suficient sobre la realitat juvenil. Els altres 5 consideren que disposen de la informació necessària per fer correctament la seva feina. Destaquem, significativament, que educació i salut, dues de les àrees amb major contacte i relació amb el Servei de Joventut, creuen que han de millorar el seu coneixement sobre els joves. En canvi, la Guàrdia Urbana i els serveis socials consideren que en tenen un bon coneixement.

La mateixa proporció en la resposta es manté quan demanem si considerarien interessant que ells mateixos o membres del seu equip rebessin formació específica per obtenir un major coneixement dels joves i de les tècniques adequades per treballar-hi. Quinze tècnics consideren que seria bo i quatre, que no és necessari. Un dels enquestats no va respondre aquesta pregunta.

A la darrera pregunta del qüestionari, amb un contingut dirigit i precís, es demanava als tècnics si consideraven que la crisi pandèmica havia afectat especialment els joves i, si la resposta era afirmativa, quines mesures consideren que s'ha impulsat per reduir aquests efectes.

La resposta és gairebé unànime en el sentit que les mesures per combatre la covid i les conseqüències estrictament sanitàries havien tingut un efecte especialment significatiu en els joves. Malgrat això, però, hi ha una certa coincidència a afirmar que, més enllà dels temes de salut, les problemàtiques són essencialment les mateixes que en l'època pre-pandèmica, però augmentades en intensitat i gravetat.

En tres casos no hi ha propostes clares i, fins i tot, es reconeix que no saben què cal fer. La majoria de les mesures que sí que se suggereixen no són específiques per combatre els efectes de la covid, sinó per atendre necessitats genèriques dels joves que s'agreugen en l'actual situació. A la taula que segueix en destaquem les més rellevants.

Taula 28

Propostes per pal·liar els efectes de la covid
Adaptació de l'espai públic, serveis viaris i altres per a l'ús dels joves, si convé amb l'eliminació d'espai d'aparcament o la conversió de carrers en zona de vianants. Variar seccions de carrer per incrementar espais de vorera.
Ajuts al lloguer propis de l'Ajuntament
Ajuts per completar beques d'estudis (on no arribin les beques de la universitat o centres ensenyament de cicles formatius)
Atenció emocional. Practicar una escolta activa per recollir necessitats i saber on i com són.
Activitat al carrer, a l'aire lliure
Prevenició contra el ciberassetjament
Ofertes d'activitat en línia per ocupar amb profit el temps d'estada a casa
Seguiment de casos de joves en situació precària amb equips interdepartamentals coordinats
Promoure espais de trobada
Accions de conscienciació pública per positivament la imatge dels joves i evitar que se'ls responsabilitzin de contagis i altres problemàtiques socials
Promoure òrgans de participació amb un nou model
Treball en entorns familiars

Amb els resultats dels qüestionaris a la mà, es van concertar vuit entrevistes amb els responsables tècnics de les àrees municipals dedicades a àmbits d'intervenció clau per a les polítiques de joventut. Es tractava, d'una banda, d'aprofundir en alguna de les dades i opinions expressades en els qüestionaris, per tenir també l'oportunitat de matisar-ne o ampliar continguts, i per explorar finalment les opcions o la viabilitat del desenvolupament futur d'espais d'intervenció transversals.

És així com es van entrevistar els responsables dels àmbits d'urbanisme/habitatge, ocupació, educació, serveis socials, esports, cultura i salut i la gerent de l'àmbit de serveis a la persona, que té sota la seva responsabilitat els serveis de cultura, educació, esports, salut, ciutadania,

relacions cíviques, serveis socials i, lògicament, joventut. A la nota metodològica s'especifica la identitat de les persones entrevistades i la data en què es va realitzar la trobada, per via telemàtica en tots els casos.

Del conjunt de les trobades podem extreure un seguit de conclusions que van generar una pràctica unanimitat entre totes les persones entrevistades, per bé que amb matisos prou rellevants en algun cas. Veiem, en primer lloc, els aspectes que van generar més consens.

Tot i que amb diversitat de fórmules per expressar-ho, hi ha una coincidència àmplia en el sentit que l'acció de l'administració tendeix a una visió adulta centrada que en fa difícil l'aproximació a la sensibilitat juvenil. Com a conseqüència d'aquesta realitat, és unànime la idea que cal millorar els mecanismes existents de relació amb els joves i trobar-ne de nous que connectin amb aquells sectors de la població juvenil als quals costa més arribar. Tothom està d'acord que aquesta tasca només es pot fer amb el treball de professionals (majoritàriament entesos com a educadors, tot i que també es parla de tècnics, sense especificar-ne l'especialitat). També és àmplia la coincidència en el sentit que el Servei de Joventut necessita ampliar el seu equip de recursos humans per millorar la seva capacitat, justament, de desplegar-se sobre el territori i realitzar aquesta tasca de connexió. Malgrat l'acord genèric en aquesta qüestió, hi ha matisos, que provenen sobretot de l'àrea de serveis socials, en el sentit que ja hi hauria professionals en diversos àmbits de l'acció municipal per realitzar aquesta tasca i que el que cal és millorar la coordinació amb el Servei de Joventut. Malgrat això, en l'aprofundiment de la conversa, i mantenint la idea de la necessària millora de la coordinació, hi ha un reconeixement clar que el Servei de Joventut està infradotat pel que fa a recursos humans.

En qualsevol cas, la millora de la connexió i la interlocució amb els joves hauria de passar, segons el parer de tothom, per tenir major presència de professionals en els seus espais de referència, ja sigui actuant en medi obert, ja sigui amb enllaços en centres educatius, equipaments públics o altres centres d'interès juvenil.

La segona derivada que podem extreure de la distància existent entre l'administració i el món juvenil és que cal aprofundir en els mecanismes de participació, una coincidència sense excepció en el fet que el model basat en els consells municipals de participació no té gaire sentit en el cas de la joventut, i que cal desenvolupar un sistema diferent, adaptat a les necessitats i les singularitats del seu tram d'edat. No hi ha, però, cap proposta concreta ni cap explicació de les característiques que hauria de tenir aquest nou model.

El tercer element que construeix el bloc de consensos té a veure amb la voluntat de transversalitat, de predisposició unànime a coordinar esforços i a idear i desenvolupar projectes compartits, però també d'unanimitat en el fet que, actualment, a l'Ajuntament de Reus no hi ha cap model de treball transversal que s'apliqui de manera generalitzada. Per tant, hi ha una àmplia consciència que cal millorar en aquesta qüestió. Pràcticament totes les àrees disposen d'un pla o d'una estratègia d'actuació i en tots els casos es tenen en compte espais per a la transversalitat o el treball en cooperació amb altres serveis. Però el model o sistema no és compartit, no es basa en criteris

comuns i el seu desplegament és ben variable, seguint únicament els criteris propis de cada àrea. Allò que suggereixen el conjunt d'opinions recollides és que cada àrea treballa més o menys de manera transversal en funció de la pròpia capacitat de treball (recursos) i del seu pes o la seva influència relativa en el conjunt de l'organització municipal.

En general, es considera que calen més recursos normalitzats per als joves. La coincidència més àmplia entre totes les persones entrevistades és, justament, que cal dotar la ciutat d'espais i d'equipaments de trobada, de relació, d'activitat i de desenvolupament independent de projectes per part dels joves. Hi ha matisos interessants, com quan des de serveis socials s'especifica que els recursos normalitzats són molt importants per oferir-los als usuaris de la seva àrea. Expliquen que, un cop s'han detectat col·lectius o individus en desavantatge social o en situació de vulnerabilitat i s'inicia un treball amb ells, és vital disposar de propostes d'oci, lúdiques, educatives o participatives atractives que els ajudin en els processos d'integració i de socialització comunitària.

També és molt significativa l'aportació del/de la responsable de serveis territorials i urbanisme, en el sentit que la ciutat i els seus espais públics no estan pensats, en termes generals, per als joves. Assumeix que és necessària una àmplia reflexió sobre aquesta qüestió i que la participació dels mateixos joves és imprescindible per pensar quines característiques hauria de tenir l'espai públic per tal que els fos més amable, que no els expulsés i que els oferís alternatives de socialització que no passessin únicament pels usos comercials. Altre cop, en aquest cas, sorgeix la necessitat de reflexió compartida, transversal i participada.

Vistes les coincidències generals entre totes les persones entrevistades, fem ara alguna valoració que sorgeix de l'anàlisi conjunta de les trobades. Hem observat que, en termes generals, hi ha una valoració positiva de la tasca que realitza el Servei de Joventut. Se'n valora la implicació, l'abnegació i la capacitat de treball i es reconeixen les virtuts de bona part dels seus projectes i serveis. Al costat d'aquesta idea general, però, també sorgeix amb alguna freqüència la impressió que el Servei de Joventut no és prou present en els projectes desenvolupats per algunes de les àrees entrevistades. Tot i que no hi ha cap queixa sobre el nivell i la qualitat de la relació, es demana una major presència en els plans d'actuació sectorials. En el marc d'aquesta diagnosi hem vist que una de les dificultats greus del Servei de Joventut és, justament, l'escassa disponibilitat de temps per al treball tècnic, d'avaluació i de planificació a causa del nombre reduït de professionals que l'integren, tenint en compte la dimensió de Reus. Aquesta demanda d'una major implicació en espais transversals des d'altres serveis seria una dada que confirmaria la manca de recursos humans.

A més, cal ressenyar que, tot i la general predisposició al treball interdepartamental, ha resultat relativament fàcil constatar que hi ha algunes diferències clares d'opinió tècnica amb el Servei de Joventut sobre la manera com s'ha de treballar en determinats àmbits. Observem diferències de criteri clares en relació amb els serveis d'Ocupació, d'Esports i de Cultura. En el primer cas, relatives a la metodologia de treball dels serveis d'orientació; en el segon, relatives a la modalitat i la intensitat de les programacions

d'activitats i, en el tercer, relatives a la tipologia i l'ús d'equipaments. Al llarg de les entrevistes observem que hi ha una voluntat clara de fixar l'autoritat tècnica que tenen aquests departaments sobre el seu àmbit d'intervenció i una certa exigència al Servei de Joventut per adaptar-s'hi o seguir-ne les pautes principals. Interpretem de manera no explícita però sí prou clara, que es considera que la línia d'intervenció de la política local de joventut no és coincident amb la d'aquests departaments.

Aquesta constatació, de fet, no és gaire estranya i podem afirmar que aquest tipus de divergències es produeixen amb una relativa freqüència en la majoria de municipis que disposen d'una política local de joventut consolidada i amb un bon grau d'intensitat. Allò rellevant no seria tant la constatació de les diferències, sinó la dificultat de trobar temps, espais i mecanismes de treball transversal adequats per posar en comú criteris i acordar mètodes d'intervenció que satisfacin al mateix temps l'exigència tècnica de la política de joventut i la dels altres departaments sectorials. Cal, en definitiva, temps, capacitat de treball en forma de recursos humans i un model de treball transversal.

També és rellevant la constatació que una de les qüestions a aclarir és el repartiment de tasques, de funcions o de competències en determinats àmbits. Hem vist que Cultura considera que hi ha alguna actuació o programació pròpia de la seva àrea que es podria executar perfectament en solitari des del Servei de Joventut i, en el sentit invers, observem que els responsables de les polítiques d'ocupació creuen que una part dels serveis d'orientació desenvolupats per Joventut es podrien assumir completament des de la seva òrbita.

En aquest sentit, les àrees que, com a mínim teòricament, expressen una major obertura a la cooperació, sense límits ni criteris limitadors de partida, són serveis territorials, que fins i tot arriben a assumir que la tasca de pont amb Joventut els correspondria a ells, i educació, que accepta la impossibilitat de prestar determinats serveis en solitari i considera adequat fer-ho conjuntament amb Joventut.

També és molt destacable l'opinió expressada des del servei de salut, en el sentit que la major part del treball qualitatiu que correspon als serveis d'atenció a les persones, relacionat amb la participació, el treball comunitari i l'acompanyament, fa necessari experimentar i posar a prova les pròpies capacitats, perquè en el context de les noves realitats socials ningú, tampoc cap servei municipal, té encara prou coneixement per saber amb exactitud què cal fer. És una invitació al treball transversal i cooperatiu.

En conjunt, es visualitza la necessitat d'un ampli espai de treball transversal integrat pels àmbits, com a mínim, de serveis socials, ocupació, educació i joventut. Aquestes àrees de treball desenvolupen programes i actuacions que es creuen constantment, amb risc de duplicitats, amb actuacions en paral·lel i amb criteris parcialment divergents, però també amb un potencial enorme, vistos els mètodes consolidats d'intervenció, la fortalesa de les seves línies estratègiques i la declarada voluntat de treballar amb voluntat transversal o interdepartamental. Les possibles línies de treball conjuntes són múltiples, però només recollint les opinions expressades a les entrevistes es fa evident

la necessitat d'un equip multidisciplinari, amb capacitat de desplegament sobre el territori, amb coordinació i reforç mutu de serveis, compartint informació i fent seguiment conjunt de casos, tant individuals com col·lectius.

A més d'aquest nucli dur de cooperació, el Servei de Joventut ha de desenvolupar línies transversals de caràcter més bilateral, amb la resta d'àrees que han estat objecte d'aquesta bateria d'entrevistes i altres de possibles.

La política de joventut explícita. El pla

El Servei de Joventut de l'Ajuntament de Reus ha consolidat el seu model d'actuació durant els darrers deu anys a partir del desplegament de dos plans locals quadriennals (de 2012 a 2015 i de 2016 a 2020). A les properes pàgines resseguim aquesta actuació i la valorem a partir dels principals agents que hi han tingut un paper actiu. En primer lloc veurem l'opinió expressada pels grups polítics amb representació al consistori; i, en segon lloc recollirem el parer i l'anàlisi de l'equip professional del Servei de Joventut i revisarem els recursos amb els quals s'ha aplicat el pla.

Els grups polítics

Es va fer arribar un qüestionari a tots els grups polítics amb representació al consistori:

- Junts per Reus
- ERC
- PSC – Candidatura de Progrés
- CUP – Amunt
- Ara Reus
- Ciutadans

Els grups municipals d'ERC, PSC i CUP, que compten amb el 55,5 % de la representació municipal, van retornar el qüestionari complimentat. Tot seguit descrivim i valorem les respostes rebudes.

En primer lloc, se'ls va demanar quin grau de prioritat donen a cadascun dels àmbits propis d'una política local de joventut en la seva aplicació a Reus. A la taula que mostrem a la pàgina següent hem assignat un valor numèric a les seves respostes: 3 punts als àmbits que identifiquen amb la màxima prioritat, 2 punts als que consideren molt rellevants, 1 punt per als rellevants i 0 punts per als poc rellevants.

Observem que l'àmbit que genera més consens és el de l'educació, ja que els tres grups li atorguen la màxima prioritat. L'ocupació, l'associacionisme, l'habitatge i el gènere, la diversitat i els drets civils el segueixen, perquè dos dels grups els han puntuat amb el nivell més elevat de prioritat.

Destaquem que cap àmbit no ha estat considerat com a poc rellevant i que el grup del PSC ha optat per assenyalar amb la màxima prioritat tots els àmbits, afirmant explícitament que no es pot prioritzar perquè tots són rellevants.

Taula 29

Àmbits d'intervenció de la política local de joventut de Reus				
Nivell de prioritat				
Àmbits	Grups polítics			
	PSC	CUP	ERC	Total
Ocupació	3	2	3	8
Educació	3	3	3	9
Emprenedoria	3	1	1	5
Participació	3	2	1	6
Associacionisme	3	3	2	8
Oci i lleure	3	2	1	6
Salut	3	3	1	7
Medi ambient i sostenibilitat	3	2	1	6
Cultura i creació artística	3	2	1	6
Gènere, diversitat i drets civils	3	2	3	8
Habitatge	3	3	2	8

En una nova taula mostrem les respostes, amb el mateix sistema de puntuació, sobre el nivell de prioritat que atorguen a un llista de mesures que potencialment es podrien desplegar a la política local de joventut de Reus.

Taula 30

Mesures a desplegar en la política local de joventut de Reus				
Nivell de prioritat				
Àmbits	Grups polítics			
	PSC	CUP	ERC	Total
Increment de recursos econòmics o pressupost	3	1	1	5
Major dotació de recursos humans per a l'equip tècnic de joventut	2	2	1	5
Desplegament de serveis i actuacions al conjunt del territori de la ciutat	3	2	2	7
Intensificació de la coordinació i la cooperació interdepartamental	2	2	1	5
Dotar la ciutat de més equipaments o espais físics per a l'atenció directa i la dinamització juvenil	3	2	3	8
Promoure la implicació d'entitats i col·lectius juvenils en la gestió de serveis i programacions de la política de joventut	3	3	3	9
Incentivar la participació dels joves en els espais d'opinió i de decisió de la ciutat	3	3	2	8
Integrar els joves i els seus col·lectius en les dinàmiques comunitàries de la ciutat	3	3	3	9
Promoure la creació d'un col·lectiu, coordinadora o òrgan de representació dels joves	3	2	2	7
Crear un equip de dinamitzadors o educadors juvenils en medi obert per desplegar-los al conjunt de la ciutat	3	1	2	6
Implantar un pla de comunicació juvenil	3	2	3	8

En aquest cas hi ha coincidència a atorgar la màxima prioritat a dues mesures que tenen a veure amb la participació dels joves per tal que contribueixin a la gestió de serveis i de programacions de la política de joventut i per integrar-los en les dinàmiques comunitàries de la ciutat.

Comparteixen la segona posició tres mesures que tenen a veure novament amb la participació, amb la comunicació i amb la dotació d'equipaments per als joves.

En aquestes respostes destaquem que tres de les cinc opcions més valorades tenen a veure amb diferents formes de participació, que era justament un dels cinc àmbits d'una política de joventut prioritaris a la pregunta anterior.

En un intent d'augmentar el nivell de concreció, en una nova pregunta se'ls demanava quin nivell de prioritat donarien a un seguit d'accions concretes també en el context de la política local de joventut de Reus.

A la taula de la pàgina següent veiem els resultats seguint la mateixa pauta de valoració que en els casos anteriors.

Taula 31

Accions a aplicar en la política local de joventut de Reus				
Nivell de prioritat				
Àmbits	Grups polítics			
	PSC	CUP	ERC	Total
Programació d'activitats d'oci alternatiu	2	2	3	7
Serveis especialitzats d'orientació i d'acompanyament als joves en àmbits concrets del seu interès	3	3	2	8
Programes de prevenció de consums i hàbits poc saludables	3	2	3	8
Conscienciació en la igualtat de gènere	3	3	3	9
Dinamització d'estudiants als centres de formació secundària	3	2	1	6
Implantació de polítiques de transformació digital i aprofitament dels recursos tecnològics i de xarxes	2	1	1	4
Oferta estable de cursos i tallers culturals en sentit ampli	3	2	2	7
Programes de promoció de la creació i la programació artística	2	2	3	7
Programes d'acompanyament per a l'ocupació i l'emprenedoria juvenil	3	1	3	7
Programes d'acompanyament per a l'èxit educatiu i la reincorporació al sistema educatiu de joves amb dificultats	3	2	3	8
Programes d'educació i acompanyament emocional als joves	3	3	3	9

Els programes d'educació i d'igualtat de gènere són els més valorats i els segueixen de prop tres accions lligades a l'acompanyament i la salut, en temes de consums i educatius.

Veiem que en cap de les tres preguntes es valoren com a poc rellevants els seus continguts i que les puntuacions es mantenen en nivells alts en pràcticament totes les qüestions. La puntuació més baixa és un únic cas en el qual s'obté un quatre, vinculats a la transformació digital i l'àmbit tecnològic. Sembla, en termes, generals, que es busca una intervenció integral que no faci destacar en excés cap àmbit per damunt dels altres. Aquesta negativa a prioritzar amb claredat, si es trasllada directament a l'execució pràctica d'un pla d'intervenció, sembla que aboca a produir creixements rellevants de recursos destinats a les polítiques de joventut, ja que l'alternativa per mantenir un nivell de prioritat similar per a totes les línies d'actuació seria mantenir baix el llistó de la despesa pública.

A la pregunta següent es demanava als grups polítics amb quins tres departaments municipals s'ha de treballar prioritàriament per a desplegar les polítiques de joventut des d'una òptica transversal.

A la taula de la pàgina següent mostrem les respostes dels tres grups polítics, en les quals és destacable que no hi ha coincidència plena en cap de les àrees proposades i només en dos casos coincideixen dos grups, que tampoc no són els mateixos.

Taula 32

Departaments amb què s'ha de treballar transversalment		
PSC	CUP	ERC
Habitatge	Cultura i Educació	Participació
Ocupació	Esports	Urbanisme
Medi ambient	Empresa i Ocupació	Educació

L'ocupació i l'habitatge (entendem que en referir-se a urbanisme la intenció és promoure polítiques d'habitatges per als joves) són les dues àrees que generen aquest consens.

És destacable que no hi ha cap coincidència en Educació ni en Participació, malgrat que són dues línies d'actuació que han generat força consens a les preguntes anteriors.

El qüestionari també demanava si els grups consideraven que la situació sanitària generada per la covid feia necessària algun tipus d'actuació específica. Les respostes, literals, van ser les següents:

ERC

- *Acompanyament als joves i estudiants que poden estar confinats o fora del seu àmbit acadèmic normal.*

PSC

- *Ajudes als joves emprenedors, ajudes accés a l'habitatge, subvencions a empreses per contractar joves, etc.*
- *Fomentar l'FP, posant l'accent en les branques professionals amb major presència a la zona, ja que certes empreses de l'entorn tenen problemes per a trobar mà d'obra qualificada. Per això, es podrien realitzar xerrades amb*

empreses, visites a centres d'FP, jornades en els centres d'educació secundària...

CUP

- *Accions per evitar l'increment de desigualtats socials en l'àmbit educatiu, especialment en el desenvolupament de classes telemàtiques, ja que no totes les famílies disposen de mitjans electrònics per seguir-les.*
- *També és important fomentar la participació dels joves en l'associacionisme i esdeveniments culturals, atès el possible distanciament social provocat per les mesures de la covid.*

En els tres casos destaquen aspectes lligats a l'educació i se singularitzen la petició d'ajuts per a l'emancipació, en el cas del PSC, i el foment de l'associacionisme i d'esdeveniments culturals, en el cas de la CUP.

Finalment, el qüestionari oferia als grups polítics la possibilitat de fer aportacions lliures sobre qualsevol temàtica o aspectes que consideressin rellevants en relació amb les polítiques de joventut municipals. ERC va aportar una llarga llista d'actuacions, estructurades per àmbits, que pràcticament podrien assimilar-se a una proposta completa de pla de joventut.

Tot i que no ho va fer en el qüestionari, el grup municipal del PSC va presentar una moció a la sessió plenària municipal del 22 d'abril de 2021 en la qual proposava una bateria de mesures per combatre la precarietat dels joves a partir dels objectius de desenvolupament sostenible definits per l'ONU. Prenem en consideració les propostes presentades, així com les esmenes i les respostes que es van oferir en el ple per part dels grups municipals del Govern i, en concret, pel regidor titular del Servei de Joventut.

Tant la proposta d'ERC com la del PSC tenen en comú que posen l'accent, entre d'altres qüestions, en aspectes lligats a l'educació, en condicions de vida dels joves que incideixen en les seves possibilitats d'emancipació, com l'ocupació i l'habitatge, i en mesures de suport als joves en els àmbits de la participació, l'associacionisme i la promoció de les seves iniciatives. Les dues propostes es reproduïxen íntegrament en els annexos situats al final d'aquest document.

Del conjunt d'aportacions realitzades pels tres grups polítics es pot concloure amb facilitat que hi ha tres grans blocs de continguts que es consideren prioritaris per al desplegament de la política local de joventut. Són els següents:

L'educació

Tant per reduir els efectes de les distorsions causades per la pandèmia, com per garantir la igualtat d'accés a l'educació i per afavorir la tria d'opcions amb coneixement de causa, es proposen mesures de suport, orientació, dinamització i acompanyament en diversos nivells del sistema educatiu.

L'emancipació

L'ocupació i l'habitatge han de ser, segons els grups polítics, dos pilars insubstituïbles de les polítiques de joventut, amb mesures de suport directe,

línies d'ajuts econòmics i programes d'acompanyament i d'orientació que facilitin la transició del sistema educatiu al món laboral i professional, amb propostes de promoció de l'emprenedoria. En aquest àmbit, sens dubte, el repte més ambiciós és el de generar programes d'actuació per millorar l'accés a l'habitatge.

La participació i la vida comunitària

A les respostes dels grups apareixen pràcticament tots els vessants possibles de la participació: des del suport a l'associacionisme fins a la promoció de l'autoorganització, afavorint la iniciativa juvenil i generant espais de participació en els quals els joves puguin ser decisius. El conjunt de totes les propostes destacades generaria un model de promoció de la vida comunitària en la qual els joves tindrien un paper rellevant.

Avaluació del PLJR 2016-2020

El Servei de Joventut elabora anualment una memòria d'actuació en la qual es deixa constància de la totalitat d'actuacions realitzades i es recullen els principals indicadors d'activitat. Aquesta memòria no reproduïx l'estructura del pla, sinó que es desplega de manera pràctica a partir dels grans projectes en els quals s'articulen els serveis i l'activitat quotidiana de la política de joventut.

Per formalitzar una avaluació més rigorosa del pla i, un cop feta una revisió de les quatre memòries anuals, s'ha elaborat una fitxa general de valoració de cadascun dels programes en què es va estructurar el pla. Els membres de l'equip tècnic del Servei de Joventut van omplir aquesta fitxa a partir de les dades i dels indicadors disponibles, amb la seva valoració tècnica personal. Es van realitzar tres trobades de treball amb tot l'equip, en les quals es van recollir, successivament, impressions generals sobre l'estat i el nivell d'aplicació de la política local de joventut, es va debatre sobre les valoracions incloses al conjunt de fitxes emplenades i, finalment, es van posar els fonaments de l'estructura del nou pla a aplicar a partir de 2022.

Als annexos d'aquest document tenim accés a totes les fitxes, degudament emplenades. En primer lloc, es fa una valoració general de cada programa, es recullen els principals indicadors de què es disposa per valorar l'execució de les actuacions de què constava i, a partir d'aquestes informacions, es proposa un percentatge d'assoliments dels objectius previstos.

A la segona part de la fitxa s'intenta trobar elements objectius de concreció per a l'avaluació de cada actuació inclosa als programes, que siguin útils per orientar el futur pla. En primer lloc, s'indica si l'actuació s'ha realitzat efectivament, si en opinió del/de la seu/va responsable tècnic/a aquella actuació també s'hauria d'incloure en el nou pla, si s'hi introduïrien canvis en el cas que la resposta a la pregunta anterior fos afirmativa, si la substituiríem per una de diferent en el cas que la resposta fos negativa i si caldria pensar en canvis en els indicadors d'avaluació o no.

Val a dir, de manera general, que aquest tipus de revisió és especialment útil perquè ajuda a valorar la transformació que s'ha produït en el pla al llarg de la seva aplicació. Veurem que hi ha programes que no s'han aplicat i d'altres que han patit transformacions rellevants a causa de canvis en les circumstàncies de l'entorn o perquè la valoració tècnica dels seus responsables va dur a pensar que no eren prou eficaços o que amb el pas dels anys havien perdut sentit. Finalment, també es pot constatar amb facilitat que s'han posat en marxa actuacions no previstes inicialment al pla, que han sorgit de manera sobrevinguda o que han estat el resultat de l'evolució natural de dinàmiques juvenils, fruit de processos de dinamització o participatius.

Així doncs, observem les principals conclusions a què es va arribar després d'aquesta anàlisi minuciosa.

Dos terços del pla

S'ha realitzat, de manera efectiva, el 64 % de les actuacions previstes al pla. Tenint en compte que es tracta d'un pla a cinc anys i que, com veurem, no s'ha produït una progressió significativa dels recursos amb què ha estat dotada la política de joventut, aquest nivell d'execució es valora positivament.

A parer de l'equip tècnic l'assoliment dels objectius previstos se situa al voltant del 50 %. Es van proposar quatre nivells possibles de valoració, segons aquest esquema:

- Nivell 1 – Entre el 0 % i el 25 % d'assoliment
- Nivell 2 – Entre el 25 % i el 50 % d'assoliment
- Nivell 3 – Entre 50 % i el 75 % d'assoliment
- Nivell 4 – Entre el 75 % i el 100 % d'assoliment

La mitjana de les valoracions es va situar en el nivell 2,3, de manera que no s'arriba al 50 % global d'assoliment d'objectius. El resultat d'aquesta mitjana s'entén pel fet que la part no executada del pla (el 36 %) penalitza el còmput general i perquè, en les opinions tècniques, de manera raonable, les millors valoracions estaven situades al voltant del 75 % d'assoliment d'objectius. Si en la mitjana no tinguéssim en compte les actuacions no realitzades, la valoració dels programes efectivament executats estaria al voltant d'aquest 75 %. En línies generals, podem concloure que el nivell d'assoliment d'objectius a les actuacions realitzades és elevat.

A les taules 33 i 34, que podem resseguir a partir de la pàgina següent, es mostren aquestes dades de manera organitzada.

Observem tots els programes del pla, amb la indicació del nivell d'assoliment d'objectius segons l'esquema que hem mostrat més amunt, i també veiem totes les actuacions que desglossen, amb la resposta que es va donar a la necessitat de continuïtat o de canvis. De color verd destaquem aquelles respostes afirmatives i de color vermell aquelles que indiquen la necessitat de canvis.

Els canvis necessaris

Així doncs, a les taules veurem que l'equip tècnic considera que no cal reeditar el 20 % de les actuacions previstes en el pla 2016-2020. Les raons són diverses, però en termes generals és a causa de canvis en els hàbits dels joves, perquè la praxi ha demostrat que no eren eficaces per assolir els objectius perseguits, o perquè és molt difícil que es donin les condicions objectives per desenvolupar-les (recursos, necessitat de col·laboracions transversals que no són viables o perquè no hi ha prou capacitat d'arribar als joves amb els quals calia treballar).

Taula 33

Pla Local de Joventut – Reus 2016 - 2020								
Resum valoració programes i actuacions								
Eixos	Programes		Actuacions					
	Nom	%	Nom	Feta	Repe*	Canvis*	Sub*	Indi*
Empoderament personal dels / de les joves i cohesió social	P1. Empoderament	4	1. EPI JOVE					
			2. Referents d'igualtat					
	P2. Intergeneracional	2	3. Parelles TIC					
			4. Nous projectes					
	P3. Cohesió social	1	5. Joves amb projecte					
			6. Descentralitzar					
			7. Nouvinguts i entitats					
Educació i formació	P4. Oferta formativa Casal	2	8. Potenciar l'oferta					
			9. Cessió d'espais					
	P5. Orientació acadèmica	1	10. Entrenador/a					
			11. Trobades professionals					
	P6. Accés orientació	1	12. Comissió fracàs escolar					
			13. Interrelació serveis					
	P7. Espais estudi	1	14. Casal a jornades					
			15. Catàleg ARE					
16. Zona d'estudi								
17. Ampliació d'espais								
Treball	P8. Servei, treball i empenedoria	3	18. Atenció personalitzada					
			19. Ofertes i mediació					
	P9. Activitats ocupació	3	20. Activitats formació					
			21. Activitats col·lectius					
P10. Emprenedoria	1	22. Jornades						
		23. Coordinació						
Mobilitat	P11. Transport urbà	4	24. Descomptes					
			25. Campanyes					
	P12. Bicicleta	0	26. Necessitats					
			27. Accions					
	P13. Mobilitat internacional	4	28. Servei Voluntari Europeu					
29. Carnets internacionals								
Salut	P14. Redisseny	4	30. Consulta Psicojove					
			31. Col·laboració					
	P15. Prevenció	3	32. Accions					
			33. Oferta activitats					
P16. Oci saludable	4	34. Nits Q						
Esports	P17. Equipaments esportius	0	35. Manteniment					
			36. Participació joves					
	P18. Activitats	2	37. Programar					
			38. Esport als barris					
Cultura i oci	P19. Oferta	2	39. Coprogramació					
			40. Centres cívics					
	P20. Suport a l'art	3	41. Bucs d'assaig					
			42. Reussona					
			43. Joves creadors					
Participació i suport a entitats	P21. Espais d'interlocució	2	44. CMJ					
			45. Fòrums Joves					
			46. CMJ a secundària					
	P22. Suport entitats	2	47. Casal i entitats					
			48. Visibilitzar					
	P23. Iniciatives	2	49. Mostra d'entitats					
			50. Servei d'iniciatives					
			51. Guia					
			52. Cessió d'espais					

*Repetirien aquesta actuació *Hi farien canvis *La substituirien *Farien canvis en els indicadors

Taula 34

Pla Local de Joventut – Reus 2016 - 2020								
Resum valoració programes i actuacions								
Eixos	Programes		Actuacions					
	Nom	%	Nom	Feta	Repe*	Canvis*	Sub*	Indis*
Informació, comunicació, Casal de Joves i PIJ	P24. SIJ	4	53. Millora					
			54. Recursos per a joves					
	P25. Coneixement serveis	3	55. Pla comunicació					
			56. Presència del Casal					
			57. Campanyes instituts					
			58. Visites al Casal					
	P26. Targeta Jove	4	59. Ampliar					
			60. Format					
	P27. Metodologia	2	61. Sistema					
			62. Metodologia					
			63. Avaluació					
			64. Equip del Casal					
			65. Finançament					

sí	42	48	41	10	38
no	23	13	7	42	9

*Repetirien aquesta actuació *Hi farien canvis *La substituirien *Farien canvis en els indicadors

D'altra banda, la praxi fa recomanable, segons el parer dels membres de l'equip, canvis en 41 de les actuacions previstes (el 66 % del total). En una línia similar, creuen que cal considerar indicadors d'avaluació diferents en 41 actuacions, que suposen el 58,4 % del total.

Malgrat que aquests percentatges puguin semblar força elevats, els interpretem com un símptoma de millora contínua i d'adaptació permanent a les condicions i als interessos canviants dels joves, sobretot si tenim en compte que es proposen canvis sobre un 64 % de les actuacions efectivament realitzades.

Aquesta línia d'exigència professional en el treball confirmaria que només en set actuacions de les realitzades no es faria cap canvi; és a dir, que s'executarien exactament de la mateixa manera com s'han realitzat. En 33 de les actuacions realitzades, en canvi, s'hi introduirien millores i transformacions per dotar-les de major eficàcia.

Capacitat efectiva de treball en proximitat

Una de les dades que permet mesurar amb més claredat la capacitat d'actuació d'una política de joventut és l'accés directe a la relació i a la interlocució amb els joves. Més enllà de la difusió genèrica de serveis i campanyes de conscienciació, és necessari avaluar el nombre de joves o, si no és possible, el nombre de vegades que un jove és atès en proximitat, amb contacte directe amb membres concrets del Servei de Joventut.

A partir dels indicadors recollits a les fitxes de valoració per a cadascun dels programes del pla, hem fet una aproximació general a la capacitat del Servei de Joventut d'atendre joves en proximitat, a través de la diversitat de serveis i actuacions de dinamització i activitats. A la taula 35 veiem les xifres.

Taula 35

Atenció mitjana anual a joves en proximitat		
Eixos	Programes	Nombre joves
Empoderament personal dels / de les joves i cohesió social	P1. Empoderament	175
	P2. Intergeneracional	25
	P3. Cohesió social	-
Educació i formació	P4. Oferta formativa Casal	-
	P5. Orientació acadèmica	72
	P6. Accés orientació	-
	P7. Espais estudi	-
Treball	P8. Servei treball i empenedoria	1.244
	P9. Activitats ocupació	725
	P10. Emprenedoria	20
Mobilitat	P11. Transport urbà	920
	P12. Bicicleta	
	P13. Mobilitat internacional	237
Salut	P14. Redisseny	1.136
	P15. Prevenció	67
	P16. Oci saludable	1.534
Esports	P17. Equipaments esportius	-
	P18. Activitats	579
Cultura i oci	P.19. Oferta	
	P20. Suport art	311
Participació i suport a les entitats	P21. Espais d'interlocució	-
	P22. Suport entitats	-
	P23. Iniciatives	20
Informació, comunicació, Casal de Joves i PIJ	P24. SIJ	6.191
	P25. Coneixement serveis	-
	P26. Targeta Jove	480
	P27. Metodologia	
TOTAL		13.736

Hem recollit la dades d'atenció a joves dels cinc anys d'aplicació del pla i n'hem extret la mitjana anual. La tipologia de serveis i activitats és molt diferent, de manera que en les xifres hi conviuen des d'atenció simple al Servei d'Informació Juvenil al treball estable de dinamització o participació amb una elevada intensitat de treball. D'altra banda, hem evitat duplicitats de registres, per no comptabilitzar una mateixa atenció com a usuari del Casal de Joves i com a persona usuària del Servei d'Informació Juvenil. En qualsevol cas, podem afirmar que al llarg del període 2016-2020, el Servei de Joventut realitza de mitjana prop de 14.000 atencions a joves, entre prestació de serveis, activitats formatives i de conscienciació i dinàmiques participatives.

D'altra banda, és interessant assenyalar quins són els programes que tenen capacitat d'estendre o eixamplar l'atenció als joves. Veiem que les xifres més altes corresponen als programes lligats a serveis amb ubicació física (informació juvenil, diferents tipus d'orientació i activitats de conscienciació en grups escolars) i aquelles que responen a una programació d'activitats (*Planet Reus/Altersuer*). D'altra banda, destaquem una mancança rellevant, en comprovar que per a determinades activitats no es conserva cap registre d'usuaris o de participants, com és el cas del programa 19, destinat a activitats de caire cultural.

Destaquem, tot seguit, algun dels elements clau en les valoracions que es realitzen de cadascun dels programes.

Programa 1 Empoderament dels/de les joves

En el marc d'aquest programa es desenvolupa el projecte EPI JOVE, de dinamització als centres educatius i accions per a la prevenció de violència de gènere. En termes generals, es tracta d'una de les actuacions amb major projecció de futur. Tant les valoracions tècniques com les impressions rebudes per part dels joves són altament positius. S'aconsegueix un elevat vincle en la relació entre els joves i els professionals que atenen aquest servei. Si es disposés de més recursos humans, aquest projecte tindria una progressió elevadíssima i creixeria en abast i capacitat de dinamització. Hauria de poder ser una de les apostes rellevants de futur per a la política local de joventut.

Programa 2 Foment de les relacions intergeneracionals

S'hi desenvolupa el projecte de les parelles TIC. Es valora positivament en la seva concepció, però ha patit un desgast important durant els darrers anys per la dificultat de donar-hi continuïtat: renovació i replantejament necessaris del mètode de treball i aprofundiment en la relació i la coordinació amb el servei de gent gran de l'Ajuntament.

Programa 3 Millora en la cohesió social i en l'apropament a diversos col·lectius

Inclou actuacions en l'àmbit de l'habitatge, la descentralització d'activitats als barris i l'atenció a col·lectius específics. No s'ha executat segons les previsions. No hi ha prou coneixement en l'àmbit de l'habitatge i no es disposa de recursos per programar i realitzar treball de proximitat als diversos territoris del municipi, simplement perquè l'equip humà disponible exhaureix la major part del temps de treball en l'atenció als serveis i a les programacions ubicades a La Palma. De cara al futur, és imprescindible la connexió amb l'àrea municipal responsable dels serveis d'habitatge i la millora de la dotació de recursos humans.

Programa 4**Impuls en l'oferta formativa que s'ofereix des del Casal de Joves**

En termes generals es constata la dificultat per arribar a joves majors de 18 anys. L'equipament limita les possibilitats del tipus d'activitat i és difícil fer-ho atractiu per a perfils de joves diversos, que vagin més enllà dels adolescents amb els quals es disposa d'una bona connexió gràcies al treball als centres de secundària. Al llarg de l'execució del pla, la programació es reconverteix en el que ara ja es coneix com a *Planet Reus* i que ha de ser una de les apostes fortes del futur pla.

Programa 5**Potenciació del Servei d'Orientació Acadèmica i Formativa, tot readaptant-ne el format i les funcions**

El servei s'ha desenvolupat de manera contradictòria. D'una banda, es pot considerar un èxit perquè es fa evident la necessitat del servei i la gran demanda que genera. D'altra banda, però, es constata que no s'ha comptat amb prou recursos per atendre'l. Es presta des del Servei d'Informació Juvenil, combinat amb la resta de tasques d'aquest àmbit i no es dona l'abast. Una de les mancances és l'escassa disponibilitat de temps i recursos per realitzar activitats formatives i divulgatives grupals. Es combina amb el servei d'orientació laboral perquè tot sovint les consultes tenen un doble vessant d'interès. Queda clar que ha de ser una de les prioritats a desenvolupar en el nou pla. Serà especialment rellevant explorar la possibilitat de desplegar el servei en cooperació amb el departament d'Educació i en coordinació amb el d'ocupació de l'Ajuntament.

Programa 6**Millora en l'accés i el coneixement dels recursos existents d'assessorament i orientació per part dels joves**

Desplegament hipotecat per la falta de continuïtat del/de la professional responsable. Hi ha hagut tres canvis de personal en cinc anys. De cara al futur serà necessari aproximar i acordar criteris d'orientació amb l'Institut Municipal de Formació i Empresa (IMFE).

Programa 7**Foment dels espais públics per a l'estudi i per a les dinàmiques col·laboratives entre estudiants**

S'observen dificultats per al seu desplegament. Es programen un espai i uns horaris d'estudi al Casal de Joves La Palma, però la sala i l'entorn de treball no són adequats. No hi ha capacitat per valorar la necessitat d'aquest tipus d'espais en el conjunt de la ciutat. Haurà de ser objecte d'actuacions per a la descentralització d'espais de servei i dinamització juvenil al conjunt de la ciutat.

Programa 8

Consolidació de l'atenció personalitzada del Servei de Treball i Emprenedoria de l'Oficina Jove

És un dels punts forts del pla. Està integrat a l'OJBC, però prestat en coordinació amb el conjunt de serveis de La Palma. Ha duplicat el nombre d'usuaris. Però, tot i així, la demanda creix i no hi ha capacitat per atendre-la. Més del 70 % d'usuaris són menors de 20 anys, de manera que cal diversificar i ampliar el servei. Cal reforçar, a més, la part d'emprenedoria i d'autoocupació. Serà necessària una forta coordinació amb l'IMFE.

Programa 9

Programació d'activitats de foment d'ocupació

Hi ha una valoració molt positiva. Hi ha hagut un creixement en el nombre d'activitats i d'usuaris i la demanda és creixent. Els recursos humans disponibles per a aquest servei estan en ocupació plena.

Programa 10

Foment de l'emprenedoria i l'autoocupació

La valoració és fluixa. S'han pogut programar poques activitats i s'han atès poques consultes relatives a aquest àmbit. Aquesta especialitat de l'orientació és, en certa manera, víctima de l'èxit del servei d'orientació, que ocupa pràcticament la totalitat del temps disponible. Els espais d'emprenedoria, però, han de ser una prioritat de futur en tota política de joventut, de manera que serà necessària una aposta determinant en aquest àmbit.

Programa 11

Foment de la utilització del transport públic urbà entre els/les joves

Està centrat en la gestió de les targetes de descompte en el transport. Es consolida com un servei important per als joves i, des d'aquest punt de vista, la gestió és satisfactòria, però cal millorar la capacitat de recollir dades per fer-ne l'avaluació i estudiar la possibilitat de derivar a altres tipus d'activitats complementàries.

Programa 12

Potenciar i promoure l'ús de la bicicleta entre els/les joves, en desplaçaments urbans

No s'ha realitzat.

Programa 13**Suport a la mobilitat internacional dels/de les joves**

És un programa d'èxit, molt ben valorat i en creixement clar: prop de 1.000 usuaris en quatre anys. Cal millorar-ne el registre d'usuaris i, per tant, la capacitat de projectar-lo per al futur.

Programa 14**Redisseny estructural i de funcions del servei d'atenció personalitzada**

La Consulta Psicojove és un programa molt ben valorat i de resultats positius, tant pel que fa a l'atenció individual com a les activitats als centres educatius, amb la Tarda Jove i altres accions. L'inconvenient més fort amb què ha topat ha estat la falta de continuïtat de la persona professional encarregada: tres orientadores diferents en quatre anys. Cal mantenir-la i a desenvolupar-la en el futur.

Programa 15**Millora de la prevenció i la sensibilització**

Basat essencialment en la realització de tallers de prevenció i de sensibilització, però amb treball de proximitat i acompanyament amb joves referents dels centres educatius. Qualitativament també és molt interessant perquè inclou la perspectiva familiar.

Programa 16**Foment de l'oci saludable**

És una de les apostes referencials per al PLJR en els propers anys. Conegut pel projecte *Altersuer* fins l'any 2018, que es transforma en el que ara es coneix com a *Planet Reus* i que ha de ser, potencialment, un eix de referència per a la política local de joventut. Té com a assignatura pendent desenvolupar el projecte *Nits Q*.

Programa 17**Gestió, dinamització i manteniment d'equipaments i instal·lacions públiques esportives**

No s'ha realitzat.

Programa 18**Promoció d'activitats i difusió de les existents**

Essencialment, consisteix a consolidar programacions esportives adreçades o adequades per a joves, en coordinació amb l'àrea corresponent de

l'Ajuntament. Activitats incloses fins a 2018 en el projecte *Altersuer* i integrades des d'aquest moment al *Planet Reus*. Programa de realització correcta, però amb oportunitat de futur a explorar.

Programa 19

Ampliació i diversificació de l'oferta cultural dirigida a joves, fomentant la seva participació en la (co)programació de les activitats

Valoració positiva per les dinàmiques participatives iniciades amb diversitat de col·lectius de joves artistes, tot i que s'ha aplicat poc. Bona connexió amb els joves i bons resultats de les activitats. Cal millorar en la recollida d'indicadors d'activitat. Bona col·laboració amb els centres cívics de la ciutat per descentralitzar-hi activitats, però es constata la necessitat d'equipaments específics per als joves arreu de la ciutat per atendre millor la seva singularitat. Incorpora projectes no previstos i que es poden consolidar per al futur, com *Llambordes* i *Fil musical*.

Programa 20

Suport a les inquietuds artístiques i culturals sorgides dels/de les joves

Té una valoració positiva, en termes generals. Bon funcionament dels bucs musicals, tot i que es considera que cal ampliar el projecte per donar-li més abast i repercussió. Tot i que es realitza de manera correcta, es constata un cert esgotament del projecte *Reussona* i es valora, també amb converses amb els joves, la possibilitat de transformar-lo, de cara al futur, per tal que adopti una nova dinàmica.

Programa 21

Espais per a la interlocució i la participació

Es constata que aquest àmbit de treball s'ha de reformular de manera completa de cara al futur. El Consell Municipal de Joventut no té capacitat d'atracció per als joves i cap convocatòria no reuneix un nombre suficient de joves com per posar-lo en marxa. D'altra banda, el Consell d'Alumnes de Secundària, que havia arribat a assolir un major grau de consolidació, no pot tenir continuïtat perquè no es disposa de cap professional amb disponibilitat suficient de temps per atendre'l.

Programa 22

Millora de les eines i dels serveis de suport a les entitats

Aquest programa ha quedat buit de contingut perquè els objectius i les actuacions previstes queden assumits essencialment des d'altres programes. Es vehicula sobretot a través del projecte *Planet Reus* i dels espais de participació lligats a les programacions artístiques. No s'ha pogut abordar l'actuació consistent a promoure una mostra d'entitats per falta de prou recursos humans.

Programa 23

Suport a les iniciatives juvenils

És valorat com a molt necessari, però poc articulad. Al voltant de 20 persones l'any tenen l'oportunitat de desenvolupar iniciatives en el marc del Casal de Joves La Palma i, des d'aquest punt de vista, el servei té un funcionament raonablement bo, però el volum d'activitat és escàs tenint en compte la grandària de Reus. Cal articular-lo de manera clara per tal que hi hagi consciència pública de la seva existència i, per tant, pugui generar més demanda.

Programa 24

Servei d'Informació Juvenil

Servei clau, de referència, essencial per a les dinàmiques juvenils i l'eix dels espais de relació i interlocució amb les persones usuàries. Bon funcionament. Alts nivells de satisfacció dels usuaris. Bon retorn. Molt potencial a desenvolupar que, en tot cas, requereix major dotació de recursos humans.

Programa 25

Augmentar el coneixement dels serveis que ofereix el Casal de Joves i el Departament de Joventut

Té molt bona valoració. Al llarg dels darrers quatre anys, un progrés evident en l'ús d'eines de comunicació, amb renovació periòdica i gran capacitat de generar continguts. Bon ús de xarxes socials i eines tecnològiques. Cal, en tot cas, endreçar l'ús de tots aquests instruments amb un model comunicatiu planificat.

Programa 26

Targeta Jove

Aquest servei constitueix un vincle essencial entre els joves i el servei de joventut. La seva utilitat se centra molt en els descomptes per al transport i altres ofertes o iniciatives tenen poca consistència. Cal ampliar el radi de relacions per tal que la seva utilitat s'eixampli. Caldria replantejar-lo amb un projecte de futur. Malgrat això, el seu funcionament és correcte i ben valorat.

Programa 27

Millora de les metodologies de treball i d'avaluació

Al llarg dels anys d'aplicació del pla és fàcil observar un progrés en aquest àmbit. Es recullen millor els indicadors, s'avaluen amb periodicitat i el funcionament de l'equip professional s'estructura mínimament. Calen, però, moltes eines. En qualsevol cas, el contingut d'aquest programa no hauria de formar part de les actuacions, sinó que hauria de constituir-se com a apartat específic, global i d'aplicació transversal per al conjunt del pla.

Programa 28**Potenciar el Casal de Joves com a equipament juvenil de referència**

Programa de contingut indefinit. El Casal de Joves és cada cop més present i la seva activitat cada cop més intensa, però es valora que ha arribat amb relativa facilitat al límit de la seva capacitat. Es considera insuficient com a equipament de referència per a una ciutat de la dimensió de Reus. L'equip humà fix de l'Ajuntament està consolidat, però la resta de professionals treballen a precari, en funció d'ajuts externs, amb canvis freqüents i amb la consegüent impossibilitat de donar continuïtat a bona part dels projectes i de les actuacions. Des d'aquest punt de vista, consolidar i ampliar espais o equipaments juvenils també implica millorar, quantitativament i qualitativament, la dotació de recursos humans del Servei de Joventut.

Finalitzem aquesta recollida d'informacions generals i de valoracions del pla 2016-2020 amb un quadre en el qual es reflecteixen les principals magnituds de l'activitat realitzada durant aquests anys. Extraïem les dades de les cinc memòries anuals (de 2016 a 2020) i les organitzem segons els seus paràmetres finals, tal com venen indicats en els mateixos documents.

Veurem algunes dades coincidents amb les indicadors registrats a les fitxes d'avaluació, però la intenció general de la taula 36 és mostrar el volum i la capacitat mobilitzadora del Servei de Joventut. Ens interessa tant conèixer el nombre d'usuaris de cada servei com el nombre de joves amb els quals es treballa en proximitat, com la quantitat d'activitats desenvolupades. És per això que a la taula s'indica, al costat del projecte tal com ve referenciat en les memòries anuals, l'indicador concret sobre el qual es dona la xifra.

Aquesta taula, per tant, a més de facilitar la capacitat d'incidència en la realitat juvenil, ens ha explicat la capacitat de treball de l'equip professional del Servei de Joventut.

Taula 36

Volum d'activitat del pla 2016-2020							
Projecte	Indicador	Anualitats i quantificació de l'indicador					Total
		2016	2017	2018	2019	2020	
EPI JOVE	Joves atesos		3.804	2.377	1.386	1.304	8.871
Xarxa de Centres per la Igualtat	Joves referents	13	14	13	12	12	64
	Joves atesos	446	330	375	250	350	1.751
Reus lliure de sexisme	Xerrades membres entitats			100	117	68	285
	Xerrades secundària			240	480	780	1.500
SIJ	Joves atesos	9.018	7.413	4.563	5.236	3.126	29.356
Salut emocional	Beneficiaris totes les accions		1.984	2.315	1.349	1.621	7.269
Treball i orientació acadèmica	Consultes ateses		1.339	1.100	1.570	1.101	5.110
	Xerrades IES				988	867	1.855
	Tallers				178	43	221
Servei de mobilitat internacional	Usuaris, tallers i cursos	81	237	393	334	171	1.216
	Consultes	115	404	563	512	268	1.862
Servei d'Iniciatives Juvenils	Cessions d'espais		16	11	13	12	52
	Consultes		18	20	15	15	68
Referent d'ocupació juvenil	Inscripcions garantia juvenil	347	209	101	0	0	657
	Consultes	267	440	556	401	345	2.009
	Atencions en centres educatius				63	360	423
Targeta Jove	Nombre de targetes	355	744	1070	1034	510	3.713
	Targetes fetes al Casal de Joves	55	40	30	40	5	170
	Recàrregues de la T10	402	705	1310	586	475	3.478
Altersuer	Altersuer	3.367	2.555	7.222			13.144
Planet Reus	Planet				1.071	1.829	2.900
Reussona	Vots	1384	1819	1000	950		5.153
	Públic	300	350	400	400		1.450
Bucs d'assaig	Usuaris	317	346	322	306	268	1.559
La Palma Terror Show	Total participants	600	500	70	300	50	1.520
	Col·laboradors	48	47	40	40	15	190
Llambordes	Artistes participants			55	35	32	122
NDL	Participants	252	332	227	209	30	1.050
Espai jove Llevant			410				410

Recursos econòmics

Observem com han estat els recursos destinats a la política local de joventut. A la taula següent mostrem les quantitats econòmiques consignades en els capítols pressupostaris 2 i 4 durant els cinc anys de l'anterior PLJR (2016-2020) i el 2021 i 2022. Es tracta, per tant, de l'esforç econòmic destinat a la gestió de serveis, programació d'activitats i, en línies generals, a aplicar les actuacions contingudes en el pla.

Fins a l'any 2019, les xifres corresponen al pressupost executat, tal com es reflecteix a les memòries anuals del Servei de Joventut. Les que es refereixen als anys 2020, 2021 i 2022, en canvi, són estrictament les que es van aprovar en el pressupost municipal. En tot cas, per valorar la tendència, la variació entre el pressupost i l'executat no és especialment significativa.

Taula 37

Pressupost de despeses del Servei de Joventut Capítols 2 i 4		
Anualitat	Despesa	% increment
2022	133.771,00	0,00 %
2021	133.771,00	-5,89 %
2020	142.146,00	10,12 %
2019	129.079,36	3,72 %
2018	124.443,51	12,86 %
2017	110.256,33	-34,28 %
2016	167.782,07	-

Observem que l'any 2017 es produeix una davallada rellevant respecte al pressupost de 2016 i posteriorment es va recuperant lentament fins que el 2021 torna a disminuir lleugerament. En qualsevol cas, el pressupost aprovat per als anys 2021 i 2022 està un 20,27 % per sota de l'executat l'any 2016. També assenyallem que la diferència entre el pressupost de 2020 i el de 2021 correspon a una partida concreta de 8.000 euros destinada a un pagament anual en concepte de lloguer per a l'equipament de La Palma, acordat per als seus deu primers anys de vida. Aquesta quantitat, per tant, era finalista i no donava major marge de despesa al Servei de Joventut. Durant els darrers tres anys (2020, 2021 i 2022), per tant, el pressupost d'activitats del Servei de Joventut és pràcticament idèntic.

Per contrastar aquesta situació, fem una ullada als pressupostos aprovats en períodes anteriors, en moments significatius per a la política local de joventut. Gràcies a informacions facilitades pels serveis econòmics municipals, sabem que el pressupost d'activitats de joventut de l'any 2010 va ser de 197.216,76 euros i que el 2011 la quantitat es va reduir lleugerament, fins als 194.991,00 euros. És interessant constatar justament aquests anys perquè són els de la inauguració del *Casal de Joves La Palma* i l'immediatament anterior.

Durant els darrers vint anys, per tant, el pressupost per a activitats del Servei de Joventut s'ha reduït amb claredat.

Per fer-nos una idea completa de l'esforç de despesa municipal al Servei de Joventut, però, cal fixar-nos en el pressupost del capítol 1, dedicat als recursos humans.

El darrer any executat, el 2021, l'Ajuntament va destinar 173.260,77 euros als salaris dels professionals que formen part de la plantilla municipal (cap del Servei de Joventut, administratiu/iva, informador/a juvenil i tècnic/a de participació i interlocució). El mateix any la despesa per al personal eventual (tècnic/a de treball i educació, tècnic/a de salut emocional i educador/a social) va ser de 96.998,17 euros. S'hi han d'afegir, encara, 35.008,08 euros destinats al referent d'ocupació juvenil, contractat gràcies a una subvenció del SOC. En conjunt, 305.267,02 euros destinats als recursos humans del Servei de Joventut.

Si sumem el pressupost per a activitats i el pressupost per a recursos humans, tenim que el 2021 la despesa municipal dedicada a Joventut va ser de 439.038,02 euros. Aquesta xifra va suposar el 0,29 % del pressupost municipal.

Per completar la fotografia dels recursos econòmics ressenyem els ingressos externs gestionats pel Servei de Joventut. El 2021 es van rebre 70.000 euros gràcies al contracte programa amb el Departament de Drets Socials, per al funcionament de l'OJBC. La major part d'aquesta aportació (52.000 euros) es va destinar a la contractació de recursos humans i la resta, a la gestió d'activitats.

La segona aportació rellevant va ser una subvenció del SOC, en el marc de la Xarxa de Referents d'Ocupació Juvenil. Van ser 33.657,51 euros destinats a la contractació d'un referent de la xarxa per a Reus.

En conjunt, per tant, el 2021, l'Ajuntament de Reus va obtenir 103.657,51 euros per al seu Servei de Joventut. Aquesta xifra suposa el 23,61 % de les quantitats pressupostades pel consistori per al desplegament de la política de joventut.

Tanquem aquest apartat fent referència a la composició i l'evolució de l'equip professional del Servei de Joventut. Durant els cinc anys de durada de l'anterior pla de joventut s'ha estabilitzat en una xifra total, amb alguna variació, de vuit persones. Ocupen les següents posicions:

Personal fix

- Tècnic/a Cap del Servei de Joventut de Joventut
- Dinamitzador/a de joventut
- Informador/a juvenil
- Administració

Personal eventual

- Impulsor/a de garantia juvenil / Referent d'ocupació juvenil
- Tècnic/a de treball i emprendoria

Tècnic/a de salut emocional
Tècnic/a EPI JOVE

De tots ells només les quatre primeres posicions estan ocupades per persones fixes a l'estructura municipal. La resta són contractacions eventuais, majoritàriament finançades amb recursos externs i d'escassa estabilitat. Cap d'aquestes cinc posicions han completat els cinc anys d'aplicació del pla. La posició de tècnic/a de treball i emprenedoria, per exemple, ha estat ocupada per tres persones diferents i la posició de tècnic/a de salut emocional, per quatre. Es dona el cas, fins i tot, que tres persones que han participat en les trobades i en els treballs de valoració i l'avaluació de l'anterior pla de joventut han estat substituïdes i ja no formen part de l'equip.

Conclusions preliminars

- Durant els períodes d'aplicació dels dos plans de joventut precedents (2012-2015 i 2016-2020) s'ha consolidat una estructura de treball relativament estable, caracteritzada per un equip de treball que gira al voltant de vuit posicions de treball, per l'existència d'una referència física (Casal de Joves La Palma) que identifica la política local de joventut, per una intervenció centrada en generar espais de confiança per als joves (serveis d'informació i orientació) i un mètode que prioritza les dinàmiques participatives i l'acompanyament a mitjà termini.
- L'actuació general del Servei de Joventut en l'aplicació de la política local de joventut és percebuda en termes generals de manera positiva i les valoracions de la seva actuació tenen nivells d'acceptació alts. Aquestes impressions són compartides de manera molt general pels joves usuaris dels serveis i pel conjunt d'instàncies tècniques de l'Ajuntament.
- L'esforç econòmic i de recursos que l'Ajuntament de Reus realitza per sostenir i impulsar la política de joventut es manté estable des de fa pràcticament 10 anys, sense retrocessos, però tampoc sense cap avenç significatiu i, fins i tot, amb el registre d'una lleugera tendència a la disminució.
- La dotació econòmica destinada a Joventut no arriba al 2021 al mig milió d'euros, i se situa al voltant del 0,3 % del pressupost total anual de l'Ajuntament. Es tracta, tant en números absoluts com en percentatge, de xifres clarament insuficients per a un municipi de la grandària i del pes específic territorial com el de Reus. En termes generals, des d'un punt de vista tècnic, es valora com a percentatge acceptable per al desplegament complet d'una política de joventut aquella xifra econòmica que suposa el 0,8 % del pressupost municipal.
- Durant aquest període l'aposta més significativa, tant en termes econòmics com de concepció política, ha estat la posada en funcionament del Casal de Joves La Palma.
- Malgrat que des de l'inici de la seva activitat, l'any 2011, és visible i perceptible l'increment de la seva presència pública, del volum de servei i d'activitat, l'equipament de La Palma es revela avui com a insuficient per atendre l'amplitud i la diversitat del col·lectiu juvenil de la ciutat, amb una particular dificultat per atraure joves que tenen la residència en barris o districtes allunyats del centre de Reus.
- Les característiques físiques del Casal de Joves La Palma el fa idoni com a espai de servei genèric (informació, orientació i acompanyament), molt limitat com a espai d'activitat (cessions de sales, tallers i espais de reunió) i completament inadequat com a espai de trobada, de socialització i de dinamització.

- És necessari dissenyar un model de desplegament de serveis i de programacions adreçades als joves en el conjunt de la ciutat que tingui com a suport bàsic de referència una xarxa d'espais i d'equipaments especialitzats, amb capacitat per cobrir la totalitat del territori de la ciutat.
- Els espais integrants de la futura xarxa haurien de poder actuar com a espai de trobada i de dinamització per a la prestació puntual i descentralitzada de serveis d'informació i d'orientació per a cessions d'espai amb la finalitat que els joves hi desenvolupin projectes propis de manera autònoma i com a referència física per als educadors-dinamitzadors desplegats en medi obert.
- L'equip de recursos humans del Servei de Joventut té un elevat índex de precarietat en relació amb la continuïtat dels llocs de treball. La meitat de les posicions professionals estan ocupades per treballadors eventuais, finançats molt majoritàriament a través d'aportacions externes, i sotmeses a la variabilitat de les convocatòries. Cap dels treballadors eventuais no ha pogut completar el període complet del darrer pla aplicat (2016-2020).
- Cinc de les vuit posicions de l'equip de treball radiquen el seu espai essencial d'activitat en el Casal de Joves La Palma, perquè d'això en depèn el funcionament dels serveis i programes que hi tenen seu i que són la base sobre la qual es desenvolupa la política local de joventut. En conseqüència, la capacitat de presència física al conjunt del territori i de descentralització de l'activitat i els serveis és molt baixa i limitada.
- El Servei de Joventut manté relacions de coordinació prou fluïdes amb la majoria de departaments municipals que presten serveis relacionats amb les polítiques de joventut, però només arriben al nivell de cooperació per a l'execució conjunta de serveis i programes amb Salut, Igualtat i Educació.
- A l'Ajuntament de Reus no existeix un model de cooperació interdepartamental al qual es pugui acollir Joventut per desplegar la concepció transversal de les polítiques de joventut. El sistema de relació i de coordinació varia segons l'àrea o el departament en funció dels criteris de cadascun d'ells.
- És recomanable que l'acció transversal del Servei de Joventut s'articuli a través de projectes concrets, delimitats en el temps, acordats amb àrees o departaments ben definits.
- Del conjunt de les actuacions que desenvolupa habitualment el Servei de Joventut i de la intersecció amb les tasques i els serveis d'altres departaments, es conclou que seria necessari desenvolupar un sistema integrat de relació i de cooperació transversal que aglutinés serveis i equips multidisciplinaris amb les àrees, com a mínim, d'ocupació, educació i serveis socials.
- És necessari establir espais de diàleg per acordar criteris i consensuar models bàsics d'intervenció amb àrees municipals que desenvolupen

actuacions molt lligades a serveis bàsics per al servei de joventut, com els d'orientació ocupacional, educativa i acadèmica i de programació cultural i artística.

- Del conjunt d'opinions recollides, es valora que la política local de joventut hauria de donar una prioritat alta d'intervenció als àmbits d'Habitatge, Ocupació, Educació i Formació, Atenció Emocional i Inclusió i Participació per a l'Emprenedoria Social i econòmica.
- Tenint en compte la capacitat d'actuació de l'equip professional del Servei de Joventut, les prioritats d'actuació apuntades i l'opinió tècnica recollida, s'estima que per al Servei de Joventut és prioritari desplegar un equip d'educadors i de dinamitzadors amb capacitat d'intervenir sobre el territori, en medi obert.
- Els plans locals aplicats fins al moment han estat bones eines de desenvolupament de la política local de joventut, però, en contrast amb la capacitat real d'intervenir del Servei de Joventut, tenien alguna mancança metodològica remarcable.
- Els programes i les actuacions previstos als plans no hi estan descrits i en termes generals es formulen més com a objectius que com a propostes d'actuació. Això fa que els seus programes siguin poc concrets i estables i tenen un elevat nivell de variació durant la seva execució. Per aquesta raó, quan s'avalua, hi ha molta distància entre el que s'ha aprovat i el que finalment s'ha executat.
- Un nou pla hauria d'incorporar algun mecanisme simple de revisió i d'actualització periòdica per tal que pugui anar-se modelant sobre la marxa, en un procés evolutiu, sense trencaments.
- Els plans actuals executats fins al moment preveuen programes o actuacions amb àmbits com els de metodologia, comunicació o avaluació. En un nou pla s'han de tractar de manera separada aquests continguts, que no són actuacions en si mateixes sinó eines que han de servir transversalment per a l'execució de tots els programes.
- El Servei de Joventut ha evidenciat una capacitat de prestar servei i de programar activitat molt rellevant, que probablement posa l'equip de treball al límit de les seves possibilitats objectives. És necessari, per tant, actuar en dues direccions complementàries. En primer lloc, cal dimensionar l'equip de treball per atendre correctament tant els projectes i les actuacions ja consolidats, com totes aquelles que s'incorporin en una nova etapa de la política local de joventut. En segon lloc, també cal fixar una metodologia de treball que fixi el model de política de joventut desplegat i aporti eines de gestió que endrecin i reorganitzin el treball de l'equip.
- Les dades de les memòries anuals mostren una bona capacitat de treball comunicatiu. Hi ha profusió d'accions concretes de difusió i un ús intensiu en xarxes socials i mitjans tecnològics. No es percep, però, un sistema organitzat per fer-ho. No es planifica a mitjà termini i això posa les accions

comunicatives en risc de malbaratar esforços. És recomanable planificar i programar la comunicació del conjunt de la política de joventut, de manera orgànica.

- Determinats programes o projectes tenen un elevat potencial referencial, i podrien esdevenir marques útils a l'hora de posicionar públicament la política de joventut. Com a exemple, citem el projecte *Planet Reus* o l'EPI JOVE. Cal, però, que aquests projectes s'articulin amb claredat com a mesures precises. A causa de la lleu definició dels programes i les actuacions, es tendeix a encabir tota mena d'actuacions sota el paraigua comú de determinats projectes. Hi ha risc de dispersió i de malbaratament d'esforços. Per aquesta raó, aquests projectes referencials s'han de definir amb molta claredat.
- Malgrat que la participació està integrada com a element substancial de totes les actuacions del Servei de Joventut, no està organitzada com a sistema de treball. S'actua sempre amb els joves en clau participativa, però de manera intuïtiva i sense conceptualitzar. Cal, per tant, articular metodològicament la manera de promoure la participació i de convertir-la en un element consubstancial a la política de joventut de Reus. S'ha contrastat que el Consell Municipal de Joventut té una escassa capacitat d'atraure l'interès dels joves i les seves successives convocatòries han quedat pràcticament desertes. Cal descartar-lo com a model general.
- El disseny d'un nou pla de joventut per a Reus ha de fer valer les fites consolidades durant els seus llargs anys de trajectòria (treball de proximitat, prioritat participativa, volum de servei, programacions col·laboratives, intensitat comunicativa) i ha d'afrontar els seus reptes pendents (redimensionament dels recursos econòmics i humans, desplegament i descentralització territorial, incorporació de nous espais de servei als joves, conceptualització del mètode de treball i aplicació d'un nou model de participació).

Què diuen els joves?

El procés de diagnosi es va completar amb una consulta als joves a través de dos mecanismes diferenciats. En primer lloc, es va adreçar un ampli qüestionari a les associacions de la ciutat que tenen un paper referencial en les dinàmiques juvenils i, en segon lloc, es van realitzar fins a quinze grups de discussió amb joves de diversos perfils. Tot seguit descrivim una tècnica i l'altra i finalment en resumim les conclusions generals.

Consulta a les entitats

Es va fer arribar un qüestionari a 46 entitats d'interès juvenil, seleccionades entre les organitzacions que el Servei de Joventut pren com a referència a l'hora de desenvolupar dinàmiques participatives amb els joves. Onze de les entitats van atendre el qüestionari. Van ser les següents:

- Ennatura't
- Colla Castellera Xiquets de Reus
- Associació Programes Educatius Open Europe
- Associació de Jugadors i Jugadores de Rol de Reus
- Associació de Manga Anime i Cultura Nipona Amakuni Reus
- Esplai Fem-nos Amics
- Fundació Mossèn Frederic Bara i Cortiella
- Agrupament Escolta La Mulassa
- Orfeó Reusenc
- Art Club Associació Cultural
- Club Tennis Reus Monterols

La primera qüestió plantejada feia referència a les dificultats, problemàtiques o necessitats que tenen els joves des de la perspectiva de cada entitat. Tenint en compte la diversitat de temàtiques a què es dediquen les diverses entitats, les respostes ofereixen un gran ventall de possibilitats i poques coincidències.

La preocupació més comuna és la que fa referència a l'oferta d'activitat. Hi ha una queixa prou generalitzada sobre la falta d'adequació de les programacions existents a les necessitats o als interessos dels joves. Cada entitat destaca la falta d'activitats en el seu àmbit, però fins a sis organitzacions consideren que hi ha mancances clares en aquest aspecte.

Malgrat que també consideren que la quantitat i la diversitat de l'activitat adreçada als joves no és suficient, dues entitats posen l'accent en la falta d'una promoció adequada de l'oferta existent. Segons aquestes opinions, els joves no participen més en activitats interessants perquè no els n'arriba la informació.

El nivell de coincidència sobre la falta d'espais adequats per als joves és semblant. La manera d'expressar-ho també és diversa, en funció de la dinàmica o dels interessos de cada organització. En conjunt, però, es lamenta l'absència d'espais de relació i de socialització, de trobada i de realització d'activitats liderades o impulsades pels mateixos joves. En un cas concret, a més, s'hi afegeix que cal revisar la política d'horaris dels espais existents per tal que arribin a ser útils als joves.

Destaquem, finalment, la coincidència entre tres entitats sobre el fet que els joves estarien massa pendents dels dispositius electrònics o, tal com es diu textualment, de les "pantalles".

A la taula 38 podem veure la llista completa, amb tota la varietat de respostes.

Taula 38

Dificultats, problemàtiques i necessitats dels joves de Reus
Necessitat d'espais de natura i, en general, a l'aire lliure. Els que hi ha són de difícil accés i estan en males condicions de conservació.
Accés a l'habitatge
Absència d'una oferta suficient d'activitats de lleure, oci, culturals i artístiques adequades a les necessitats o a les inquietuds dels joves
Falta de motivació, en general, i específicament per a l'emprenedoria i la implicació en organitzacions associatives
Necessitat de millorar l'oferta formativa disponible i l'acompanyament per accedir-hi
Dificultats per a l'ocupació i l'acompanyament per accedir-hi
Addicció a dispositius tecnològics o, en general, a les pantalles (mòbil, videojocs, tauletes ordinadors, etc.)
Manca d'espais o d'equipaments de socialització, trobada, per a la realització d'activitats de caire artístic, per compartir entre organitzacions, i adequació d'horaris a necessitats juvenils
Dificultat per accedir a recursos culturals que ja existeixen, per falta de difusió o per complexitat en la gestió de la cessió
Consums de risc
Poc interès dels joves en la cultura
Necessitat de serveis d'atenció emocional
Igualtat de gènere i educació sexual
Les activitats que es realitzen no arriben de manera fluïda als joves. Falta de promoció.
Desatenció als joves, en general
Poc interès dels joves a participar en organitzacions o entitats de manera estable i consolidar-ne el funcionament
Calen professionals en l'àmbit de la mediació per arribar millor als joves
Més pressupost dedicat als joves
Dificultats per accedir a l'oferta d'activitat o les instal·lacions esportives sense formar part de clubs o sense mecanismes de pagament

Amb la intenció d'obtenir un recull d'iniciatives associatives que puguin resultar d'interès per a les dinàmiques juvenils, es va demanar a les entitats que enumeressin les programacions, els serveis o les activitats que organitzen habitualment i que s'adreixin específicament als joves, estiguin o no vinculats a l'organització. Totes les entitats van fer aportacions significatives a la llista i se'n pot observar la diversitat a la taula 39.

Taula 39

Activitats associatives d'interès juvenil
Ennatura't
Ennatura't Kids. Activitat extraescolar Escoleta de <i>Trail-running</i> . De P3 a 4t ESO.
En-Trena't. Entrenaments funcionals a l'aire lliure, a partir de 16 anys.
Associació Programes Educatius Open Europe
Xerrades informatives per a diversos programes de la Unió Europea
Projectes de curta durada per conèixer noves cultures
Voluntariats de llarga durada (màxim, un any) amb estada en altres països
Esplai Fem-nos amics
Curs anual d'esplai
Colònies d'estiu
Monitoratge a les activitats de l'esplai
Fundació Mossèn Frederic Bara i Cortiella
Espai d'estudi assistit
Seguiment d'itinerari personal als joves
Casal d'estiu i sortides
Agrupament Escolta La Mulassa
Sortides i dinamització dels capgrossos Els Nanos de Reus
Activitats pels barris
Rutes
Art Club Associació Cultural
<i>Skateparty</i> . Patins, música, berenar popular i pintura artística en viu
Producció artística al carrer
Tallers de serigrafia, plòter gràfic, escultura, grafit i art urbà
Club Tennis Reus Monterols
Escola de tennis i de pàdel juvenil
Fitnes centre, a partir de 16 anys
Activitats d'estiu
Colla Castellera Xiquets de Reus
Fer castells
Sortides pel territori
Organització i participació en activitats festives i socials
Associació de Jugadors i Jugadores de Rol de Reus
Entaula't
Tothom a taula
Planet Estiu/Tardor
Jornades de Rol i Estratègia
Associació de Manga Anime i Cultura Nipona Amakuni Reus
Tallers de cuina
Tallers de manualitats
Tallers de jocs de taula
Orfeó Reusenc
Teatre per a joves
Ball de bastons per a joves
Cant coral i gralla per a joves

És rellevant recollir aquesta informació perquè, tal com veurem quan exposem les conclusions de les trobades i dels grups de discussió realitzats amb els joves, en nombroses ocasions s'al·ludeix a la riquesa de l'activitat associativa de la ciutat, en contrast amb l'escassa repercussió que té entre els joves.

Per contrastar l'impacte de l'activitat associativa es va demanar a les entitats que especifiquessin en quina xifra aproximada de joves la seva activitat té repercussió. Ho veiem en aquesta taula.

Taula 40

Nombre de joves al voltant de les entitats		
Entitat	Nombre de joves + 12 anys	
	En proximitat	Usuaris
Ennatura't	15	
Colla Castellera Xiquets de Reus	300	1.000
Associació Programes Educatius Open Europe		1.200
Associació de Jugadors i Jugadores de Rol de Reus	16	
Associació de Manga Anime i Cultura Nipona Amakuni	-	-
Esplai Fem-nos amics	90	
Fundació Mossèn Frederic Bara i Cortiella	50	
Agrupament Escolta La Mulassa	55	
Orfeó Reusenc	60	
Art Club Associació Cultural	150	
Club Tennis Reus Monterols	400	
TOTAL	1.136	2.200

Hem separat les xifres referents a joves amb els quals hi ha una relació estable i continuada de les que registren els nois i noies que contacten puntualment amb les entitats per assistir com a públic o usuari a activitats i serveis.

Cal tenir en compte que les onze entitats que van respondre el qüestionari formen part d'un grup de 46 a les quals els va ser enviat i que el nombre potencial d'associacions amb algun tipus d'impacte en la població juvenil podria ser encara superior. Les xifres de la taula anterior, per tant, no s'han d'usar com a dada precisa sobre l'impacte associatiu juvenil a la ciutat, que requeriria un estudi especialitzat i de major precisió. Són, en canvi, un indicador interessant sobre el potencial del moviment associatiu com a transmissor de missatges, campanyes o serveis adreçats als joves.

En contrast amb aquest volum d'impacte juvenil, observem que només tres de les onze entitats tenen un president o una presidenta d'entre 15 i 29 anys. En demanar més precisió sobre la composició dels òrgans directius de les entitats, aquesta xifra es matisa una mica, tot i que no gaire. Dues entitats expliquen que tots els membres de la seva junta són joves, una que ho són el 60 %, una altra que arriba al 50 % i una darrera que deixa la representació juvenil en el 17 %. Això vol dir que les juntes directives de sis de les entitats que van respondre el qüestionari estan integrades únicament per persones

de més de 30 anys. Les dues entitats que estan íntegrament dirigides per persones joves són les de lleure educatiu (l'esplai i l'agrupament escolta).

La direcció de les organitzacions, per tant, reflecteix malament el pes dels joves entre la seva massa social o l'entorn d'influència. Aquesta dada és interessant perquè, quan les entitats es relacionen amb l'administració com a interlocutores per a afers que incideixen en la vida dels joves, ho fan majoritàriament a través de persones que no són joves. Per tant, que l'entitat reflecteixi de manera eficaç les opinions dels seus socis o col·laboradors joves depèn dels processos de participació interns. Aquest podria ser un àmbit interessant de treball per a les mesures que el futur pla dediqui a promoure l'associacionisme entre els joves.

En qualsevol cas, amb independència de com les entitats hagin recollit les opinions que expressen en el qüestionari, consideren que l'Ajuntament hauria de desenvolupar les següents actuacions per donar suport als joves.

Taula 41

Actuacions que caldrien per donar suport als joves
Bústies de participació per recollir propostes dels joves
Fomentar l'assistència dels joves als serveis i a les programacions lúdiques i esportives que se'ls ofereix a través d'un pla de màrqueting especialitzat.
Organitzar activitats d'orientació acadèmica per als joves.
Oferir programació d'oci d'interès per als joves, diürn i nocturn.
Ampliar els horaris i l'oferta d'activitats de biblioteques i centres cívics.
Oferta de formacions sobre hàbits saludables i benestar emocional.
Habilitar espais públics que siguin dels joves i per als joves, amb propostes motivadores.
Activitats esportives adreçades a joves i no a infants
La Setmana del Jove. Xerrades, formacions, festeta i entitats a la barra
Recollir propostes d'actuacions formulades pels joves, fer-ne una selecció i desenvolupar-ne alguna anualment.
Condicionar i fer manteniment de la zona del parc de patinatge.
Promoure l'esport entre els joves.
Conèixer les seves inquietuds i saber què volen i què necessiten.
Activitats als centres educatius
Apropar les entitats culturals i la seva activitat als instituts de secundària.
Donar visibilitat a les actuacions que realitzen les entitats.

A la llista anterior no dupliquem propostes rebudes i constatem, així, que les demandes o les peticions més freqüents són les que es refereixen a la programació d'activitats adreçades a joves, a la seva comunicació pública, a la necessitat de disposar d'espais o d'equipaments específics per als joves i a la possibilitat de realitzar més activitats esportives, especialment aquelles que es practiquen a l'aire lliure.

En canvi, a la llista de propostes de la taula 42, a la pàgina següent, aproximem el focus a l'activitat associativa. Es va demanar a les entitats que diguessin quines mesures consideren necessàries per oferir-los suport, a elles i a la seva activitat. La majoria de les propostes fan referència a actuacions

molt concretes de l'àmbit específic de cada entitat, però el recull ens permet obtenir una idea general del tipus de suport sol·licitat.

Veiem, així, que la major part de peticions fan referència, en primer lloc, a la necessitat de donar suport a la difusió i a la comunicació de l'activitat associativa i, en segon lloc, a obtenir facilitats per a l'ús d'equipaments i de serveis municipals que garanteixin una bona execució de les seves programacions.

D'altra banda, és interessant remarcar que algunes de les propostes al·ludeixen a la necessitat de facilitar els mecanismes de relació. Una entitat arriba a afirmar, fins i tot, que en ocasions renuncia a intentar posar-se en contacte amb l'Ajuntament perquè és massa difícil. No especifica a quin àmbit municipal es refereix aquesta presumpta dificultat però, en qualsevol cas, és revelador de la necessitat de facilitar processos i tràmits. Finalment destaquem, anecdòticament, que una entitat explicita que no necessiten res d'especial perquè se senten ben tractats per l'Ajuntament.

Taula 42

Actuacions que caldrien per donar suport a les entitats
Fomentar l'activitat esportiva als parcs i als espais lliures verds de la ciutat.
Ampliar els espais verds de la ciutat, creant vies d'unió entre ells i crear xarxes de cooperació ciutadana per fer-hi activitat.
Donar més visibilitat a les accions que duem a terme durant l'any.
Donar més visibilitat als serveis del Casal de Joves.
Facilitar la cessió d'espais públics per a realitzar algunes activitats puntuals que ho requereixin o en casos de dificultats meteorològiques (patis escoles, polilleugers, etc.).
Publicitar l'inici de les activitats de les entitats en començar el curs i l'estiu.
Donar suport per poder posar parades per Sant Jordi i Tots Sants.
Oferir / cedir espais de l'Ajuntament per realitzar activitats fora del centre amb els adolescents del centre obert.
Rebaixar-nos els impostos.
Facilitar el contacte entre l'entitat i l'Ajuntament. És molt complicat.
Promocionar més la nostra tasca.
Oferir subvencions per realitzar projectes culturals.
Cedir i condicionar un espai de treball.
Seguir amb la tasca realitzada amb el programa <i>Llambordes</i> .
Fomentar la pràctica d'esports.
Facilitar a les entitats l'organització d'activitats d'oci que puguin atraure joves a les organitzacions.
Suport en la difusió d'activitats i de l'entitat en general.
Actualment no en considerem cap. Rebem una bona atenció per part de l'Ajuntament.

Un dels objectius del qüestionari consistia a valorar el nivell de coneixement que tenen les entitats de les actuacions habituals del Servei de Joventut. Per aquesta raó se'ls demanava que diguessin quines eren, a parer seu, les tres mesures més importants. Amb aquesta pregunta observem, d'una banda, les prioritats de les associacions i, d'una altra, comprovem fins a quin punt coneixen l'acció pública de la política de joventut.

En primer lloc, veiem que, contra el que podria semblar a priori, hi ha poques coincidències en les actuacions esmentades. La majoria d'entitats evidencien que tenen coneixement d'allò que té relació amb la seva activitat i poca informació sobre altres mesures que afecten la globalitat dels joves o joves amb interessos diferents dels seus. En aquesta ocasió també són significatives les referències als suports físics (cessió o ús d'espais) i les qüestions comunicatives. L'única actuació que és esmentada per més de dues entitats és el *Planet Reus*. Veiem la llista d'actuacions esmentades a la taula 43.

Taula 43

Les actuacions més importants del Servei de Joventut
Servei d'Informació Juvenil
Servei de Salut Emocional
Servei d'iniciatives juvenils
Reussona
Contacte amb entitats de Reus
Creació i difusió d'oferta lúdica i formativa per als joves de Reus
La subvenció
Trapezi
Parc infantil (tot i que hauria de tenir espais per a joves)
Cessió d'espais a La Palma
Arribar a nous joves de tots els àmbits socials
Programa <i>Llambordes</i>
Targeta Jove
Parelles TIC
EPI JOVE
Planet Reus
Xerrades al Casal de Joves
Casal de Joves
Bucs d'assaig
Alter reus
Planet Week

Hi ha dues entitats que no esmenten cap actuació. Una d'elles perquè assegura que tot el que fa el Servei de Joventut és igual d'important i una altra, simplement, deixa la pregunta sense respondre. Una tercera entitat, tot i que dona resposta a la pregunta, afirma textualment que "ens ha costat molt decidir aquest punt ja que no ens arriba la informació".

També destaquem que en alguns casos les actuacions s'esmenten erròniament (*Alter reus*, per exemple) i en d'altres es fa constar projectes que no són propis del Servei de Joventut (el Trapezi, per exemple).

Hi ha una pràctica unanimitat entre totes les entitats consultades sobre el fet que és necessària l'existència d'algun tipus d'organització (consell, coordinadora, col·lectiu) que representi els interessos del joves. Quatre de les organitzacions consideren que les seves queixes o propostes no arriben o arriben malament a l'Ajuntament. Dues d'elles, a més, consideren que els joves, en concret, no tenen a l'abast mecanismes suficients de participació.

En conjunt es valoren de manera positiva les possibilitats teòriques de relacionar-se amb l'Ajuntament i es considera que els joves, si ho desitgen, tenen instruments suficients per fer sentir la seva veu. Nombroses entitats, en canvi, fan esment a la teòrica falta de motivació per part dels joves a l'hora d'integrar-se en iniciatives participatives.

La idea de la falta de motivació dels joves apareix en diversos moments de les consultes realitzades per a aquesta diagnosi i, probablement mereixeria algun tipus d'aprofundiment en el futur. Una possible explicació seria que, d'acord amb el que comencen a dir diversos estudis sociològics, vivim en un període de transformació del concepte de participació i, particularment els joves, l'entenen de manera diferent. Podria ser que entitats que tenen alguna dificultat per connectar amb aquesta nova concepció del fet participatiu interpretin que la causa n'és la passivitat o la falta d'interès dels joves. No és possible extreure conclusions amb relació a Reus amb aquest instrument de recerca, però en el marc del futur desplegament metodològic del pla jove de Reus podria ser interessant buscar maneres d'aprofundir-hi per aprofitar les possibles conclusions a la praxi quotidiana de les polítiques de joventut.

En demanar a les entitats que suggereixin mesures que permetin millorar la connexió de la seva organització amb el Servei de Joventut, aquestes fan una valoració extraordinàriament positiva de la relació que hi mantenen. Gairebé cap entitat no fa cap proposta tot assegurant que la relació és bona i adequada. Només com a complement d'aquesta idea general, en un parell de casos se suggereix que s'assigni un/a tècnic/a o un/a professional de joventut com a referent per a la seva entitat i que les reunions, que ja es produeixen amb assiduitat, es poden programar de manera periòdica.

Per aprofundir en el nivell de prestació de serveis als joves, es va demanar a les entitats si consideren que el Casal de Joves La Palma i els seus serveis i activitats són suficients per a Reus. Sis entitats van afirmar que sí, tres que no i unes altres dues no van opinar perquè consideren que no tenen prou informació. En qualsevol cas, la valoració positiva sobre l'activitat que es realitza al casal és unànime i semblaria que les respostes es refereixen més a la qualitat d'aquestes activitats que a opinar sobre si són suficients per a una ciutat com Reus. Els qui fan alguna objecció es refereixen a la necessitat que hi hagi més difusió dels serveis i de les activitats i a la necessitat de més espais en altres indrets de la ciutat.

La meitat de les entitats consultades consideren que Reus és una bona ciutat per als joves. Només una d'elles considera que no ho és i quatre no es pronuncien. Les virtuts de la ciutat més esmentades en relació amb els joves són l'existència de diversitat d'ofertes culturals i associatives, el bon servei que s'ofereix des del Departament de Joventut i la cohesió urbana. Entre els defectes amb major coincidència es torna a parlar de la necessitat de millorar la difusió de tota mena d'ofertes d'activitats i de serveis, la poca diversitat de l'oferta d'oci, les dificultats en relació amb l'ocupació i l'habitatge, una manca d'espais per a l'ús públic i les diferències, massa pronunciades, entre el centre de la ciutat i el barris perifèrics.

La darrera qüestió plantejada a les entitats feia referència a l'afectació de la covid entre els joves i se'ls demanava si consideren que s'ha de realitzar algun tipus d'actuació per pal·liar-la.

A la taula 44 mostrem una relació de les més clares i significatives.

Taula 44

Propostes per pal·liar els efectes de la covid
Crear xarxes i evitar l'aïllament social dels joves.
Consolidar l'oferta de serveis i d'activitats en línia
Promoure activitats setmanals extraescolars (donant suport a les entitats que ja les organitzen).
Establir una figura referent per a la relació amb les entitats.
Suport emocional als joves.
Suport als joves que es troben en pitjors condicions socials i econòmiques
Lleure nocturn saludable.
Suport, formació o orientació per millorar les competències tecnològiques per a serveis en línia, tràmits i teletreball.

Consulta als joves

En el marc general de la diagnosi es va planificar una consulta als joves a través de la realització de dos grups de discussió amplis dintre dels quals s'havia de garantir la presència de trams d'edat, de perfils i d'interessos variats, amb la intenció que fossin representatius de la diversitat juvenil de la ciutat. Aquestes accions s'havien de programar entre la primavera i l'estiu de 2020, però l'esclat de la pandèmia va fer-ne impossible la realització. En un primer moment es va optar per retardar les dinàmiques fins al moment o el període en què la situació sanitària les fes possible, tant per les disposicions administratives que fossin vigents com per raons de prevenció efectiva de la salut.

Tanmateix, la durada no prevista de la crisi sanitària, l'allargament de les limitacions de contacte i de relació social i la incertesa sobre l'evolució de la situació d'emergència feia molt difícil establir un marc temporal precís, de manera que es va optar per canviar l'estratègia de treball.

En comptes de realitzar dos grans grups de discussió, es va decidir realitzar trobades telemàtiques amb grups reduïts de joves, en un nombre clarament superior. L'amplitud del debat es compensava amb una selecció de perfils més afinada i un major aprofundiment en el diàleg per incorporar elements de trajectòria personal dels joves consultats com a eina de recerca. A més, i en observar les acusades afectacions emocionals provocades per la covid, que ja en aquell moment es començaven a constatar entre els joves, també es va optar per introduir aquest element en la recollida d'informació i d'opinió. El setembre i l'octubre de 2020 ja començaven a pronosticar-se efectes duradors de la situació de confinament, afectacions emocionals i psicològiques i un context socioeconòmic que podria veure's afectat durant un llarg període de temps, justament en una fase decisiva del període d'aplicació del pla per al qual es realitzava aquesta diagnosi. En conseqüència, es va estimar que reorientar la consulta per centrar-la en part en els efectes de la pandèmia entre els joves era una manera eficaç d'abordar-ne les necessitats durant els propers anys.

Així doncs, entre novembre i desembre de 2020 es van programar quinze trobades telemàtiques que van reunir, en conjunt, fins a 63 joves.

Per a la selecció dels participants es van definir tres blocs de perfils que s'havien de combinar entre ells en els diferents grups. Calia garantir que en el conjunt de grups hi hagués representats els perfils previstos per a cada bloc. En primer lloc, es va definir un bloc amb trams d'edat. L'objectiu dels grups era reunir joves que, sense excloure altres edats, garantissin la representació d'aquests quatre segments:

- De 15 a 17 anys
- De 18 a 20 anys
- De 21 a 25 anys
- De 26 a 29 anys

Garantida la representació d'aquests quatre grups, també es podria incorporar algunes persones menors de 15 anys i majors de 30.

El segon bloc definia perfils segons el tipus d'activitat i els interessos. Resumidament, van ser els següents:

- Estudiants de diferents nivells (secundària, batxillerat, mòduls i universitaris).
- Segons la situació laboral (treballant, atur, en cerca de feina i treballant i estudiant alhora).
- Segons els interessos (associats, membres de col·lectius amb aficions específiques).

Finalment, el tercer bloc mirava de garantir la presència de perfils combinats amb les següents característiques personals:

- Paritari pel que fa al gènere.
- Amb origen o descendents de població immigrada.
- Residents a diferents zones/barris/districtes de la ciutat.
- Amb algun tipus de desavantatge o risc d'exclusió.
- Usuaris habituals / no usuaris dels serveis de Joventut.

Amb aquests perfils com a pauta, els membres de l'equip professional del Servei de Joventut van fer una proposta de persones a convocar a partir dels joves amb els quals tenien dinàmiques obertes i amb relació estable per a programacions i serveis juvenils i a partir de contactes de segon nivell, en cerca de les tipologies especificades.

Finalment, es van configurar quinze grups de diàleg o conversa, cadascun dels quals venia definit per un nexa que facilitava la convocatòria, però dintre dels quals s'intentava garantir la representativitat definida pels paràmetres exposats més amunt. A la taula 45 veiem la relació d'eixos a partir dels quals es van configurar els quinze grups.

Taula 45

Eixos dels quinze grups de diàleg
Joves participants en programes de dinamització als instituts
Joves d'entitats de lleure educatiu
Joves en situació en cerca de feina o en garantia juvenil
Joves membres d'entitats de cultura tradicional
Joves membres de col·lectius artístics
Joves membres de clubs esportius
Joves membres d'entitats amb interessos temàtics
Joves participants en l'organització anual del túnel del terror
Joves usuaris del Servei de Mobilitat
Joves practicants d'esports urbans
Joves membres d'entitats culturals
Joves amb residència en barris perifèrics
Joves músics
Dos grups oberts, amb joves sense nexa

En total es va convocar 77 persones als grups de diàleg, de les quals van acudir 63, xifra que suposa el 81 % del total.

Els participants tenien edats compreses entre els 14 i els 39 anys. Dues persones, una de 37 anys i una altra de 39, superaven amb escreix el tram que considerem juvenil, però la seva vinculació estreta i de llarga durada amb entitats juvenils i la seva predisposició a assistir-hi tot relatant la seva experiència associativa (que comprenia els anys en què, efectivament, eren joves) va fer que fossin admesos. En qualsevol cas, es va comptar amb representació de joves de totes les edats, sense excepció, dels 14 als 32 anys. Els més nombrosos van ser els joves de 16 a 25 anys, tram per al qual hi havia entre 4 i 6 persones per a cada edat.

En conjunt hi havia 35 nois (55,5 %) i 28 noies (44,4 %). Aquesta diferència en la proporció de gènere era deguda únicament a la disponibilitat d'uns i altres per assistir a les trobades quan se'ls va convocar.

Destaquem que, del conjunt de joves en diàleg, 8 eren d'origen immigrant (12 %), hi havia una persona amb discapacitat i dues pertanyien a un grup etnocultural significat.

20 dels participants als diàlegs eren estudiants, 24 estaven treballant, 7 treballaven i estudiaven alhora, 2 estaven en situació d'ERTO i 8 en situació d'atur o de cerca de feina. Dues de les persones participants no van aportar informació sobre aquestes qüestions.

Els diàlegs es van realitzar a través d'una plataforma telemàtica i, a més del/a conductor/a del diàleg, sempre hi era present un/a tècnic/a membre del Servei de Joventut que va ser, en general, el/la responsable concret/a de la convocatòria del grup.

Les trobades van durar entre una hora i una hora i mitja, tot i que sovint, quan el diàleg era fluid i les aportacions dels nois i les noies ho permetien, es va allargar fins a pràcticament les dues hores.

Es van plantejar com un diàleg obert, amb llibertat d'intervenció i sense petició prèvia de paraula, atès que el caràcter reduït dels grups ho permetia d'una manera natural. El/La conductor/a del diàleg plantejava inicialment quatre preguntes o qüestions generals que s'exposaven seguides i demanava als participants que fessin aportacions sobre qualsevol, en l'ordre, la intensitat i la llargada que ells mateixos decidissin. A partir de les intervencions inicials s'intentava que la trobada es convertís en un diàleg, en el qual els joves intercanviaven opinions entre ells. No es buscava tant la resposta a unes qüestions concretes com explorar els arguments que els mateixos joves elaboraven a partir de les seves experiències i vivències personals. Al llarg de la conversa, si algun dels àmbits d'interès quedava exclòs, el/la conductor/a s'ocupava de redirigir la conversa per abordar aquelles qüestions, sense excessiva insistència, entenent que la tria de temàtiques a tractar era, en si mateixa, una dada d'interès per a la diagnosi.

Les quatre qüestions plantejades inicialment van ser les següents:

1. Com heu viscut fins ara la crisi de la pandèmia? Quines dificultats heu tingut? Estudis, feina, convivència a casa, pèrdua de contacte amb amics i relacions socials, projectes aturats, familiars malalts, dificultats emocionals, etc. I com us heu sentit emocionalment? Tristos, emprenyats, decebut, deprimits, avorrits, desanimats, solidaris, etc.
2. Com heu mantingut o canviat les vostres relacions socials? Grup, colla, entitat, xarxes socials, espais d'oci, etc. Heu participat en algun projecte o iniciativa grupal, comunitària i solidària durant tots aquests mesos?
3. Com a joves, us heu sentit atesos per l'administració? Serveis, consultes, ajuts, estudis, limitacions de mobilitat, espais d'oci, diversió, cultura, alternatives, etc.
4. Què creieu que ha de fer, d'ara endavant, l'administració (i l'Ajuntament, en concret) per donar-vos suport, superar les dificultats actuals i preveure el futur?

A les pàgines següents fem una anàlisi dels arguments, les idees i les propostes formulades durant els diàlegs i n'extraïem conclusions. Hem organitzat els continguts a partir de l'evolució dels diàlegs i hem destacat aquells aspectes que els mateixos joves han prioritzat a l'hora d'expressar les seves opinions.

Els efectes pràctics de la covid

L'esclat de la pandèmia i la successió de mesures governamentals i de les diferents administracions es van traduir, en primer terme, en una interrupció sobtada dels projectes i les dinàmiques en què estaven immersos els joves. Els estudis, en els seus diferents nivells, les primeres aproximacions al món laboral i professional i el desenvolupament de projectes d'activitat econòmica van patir una pèrdua clara de qualitat, un alentiment dels seus ritmes o, fins i tot, una aturada completa. Hi ha, per tant, no només una afectació immediata a les condicions de vida dels joves, sinó un trasbals per als seus plans de futur.

Al llarg dels quinze diàlegs coneixem múltiples experiències concretes que els joves relaten i comparteixen obertament. Tot sovint contrasten generosament les pròpies percepcions sobre els episodis que han viscut personalment amb les opinions que sobre els mateixos fets expressen els altres participants a les converses.

En l'àmbit de l'ensenyament expliquen la dificultat de passar a un sistema telemàtic i coincideixen, gairebé sense excepció, a assenyalar la falta de previsió del sistema educatiu en aquest àmbit i les mancances en la preparació tecnològica dels docents. Expliquen que les dificultats inicials es

van corregint progressivament, però consideren que mai no s'arriba a un nivell suficientment adequat. Anecdòticament, assenyalem que dues persones de grups diferents i, per tant, sense contacte entre elles, expliquen que en moltes ocasions els alumnes havien d'orientar els professors en l'ús dels mitjans digitals. La diferència generacional en l'ús de la tecnologia juga, en aquest cas, en contra de la qualitat educativa.

Però molts joves també expliquen que, paradoxalment, van obtenir millors qualificacions que les habituals durant aquest període i algun d'ells, fins i tot, admet que va aprovar un curs que en unes altres circumstàncies no hauria pogut superar. Expliquen, d'una banda, que hi ha una davallada en l'exigència acadèmica i, d'una altra banda, que es trasllada el pes de la docència a l'encàrrec de treballs que els joves realitzen, amb molt més temps del que no havien tingut mai, al mateix domicili. Tots aquests canvis es produeixen, teòricament, per no perjudicar els alumnes. Però si bé és cert que això afavoreix l'obtenció de millors resultats acadèmics, també és cert que la pràctica totalitat de joves consideren que l'aprofitament dels aprenentatges i dels coneixements és molt menor del que haurien esperat. En algun cas, joves que van culminar la seva formació i titulació durant el període de confinament expliquen que aquesta disminució de la qualitat dels aprenentatges els va perjudicar en la incorporació posterior a ocupacions laborals i professionals.

Diversos joves, en funció del nivell educatiu que cursa cadascú, perden l'oportunitat de fer viatges d'estudis, de realitzar pràctiques en empreses i de culminar projectes que havien de facilitar la posterior incorporació al mercat laboral. En l'àmbit estrictament laboral, ens relaten en alguns casos com passen a l'atur, com queden inclosos en expedients de regulació de l'ocupació (ERTO) o com perden oportunitats per a les quals havien estat treballant llargament.

Malgrat aquestes afectacions, observem que una part significativa dels joves no fan una valoració especialment negativa dels primers mesos de la crisi, definits essencialment pel confinament domiciliari, i al·ludeixen tot sovint a la necessitat d'adaptar-se als canvis i a aprofitar les oportunitats que, paradoxalment, consideren que també ofereixen les noves circumstàncies.

Aquestes oportunitats tenen a veure en ocasions, en contrast amb el que hem explicat fins aquí, amb una millora d'hàbits d'estudi, perquè consideren que el treball telemàtic al propi domicili afavoreix la seva capacitat de concentració, perquè sobtadament disposen de més temps per dedicar a l'elaboració de treballs i projectes que en circumstàncies normals haurien quedat diluïts i perquè el context de dificultats fa que prenguin consciència de la necessitat d'un esforç major.

Veurem que les conseqüències profundes de la crisi seran més perceptibles al cap dels mesos, quan es vagin succeint les diverses onades de contagis i les conseqüents mesures de prevenció i de limitació de l'activitat. Però és destacable que, en un percentatge elevat de casos, els joves expliciten una voluntat de positivament la situació i d'extreure'n conseqüències útils.

En qualsevol cas, els resultats pràctics de l'aturada van més enllà dels efectes immediats a l'activitat. Tres dels joves participants als diàlegs han de tancar la seva activitat econòmica, almenys sis han de fer canvis forçats de domicili perquè s'atura l'activitat educativa o laboral que els motivava i una xifra indeterminada de persones han de posposar projectes que tot just estaven iniciant en el moment d'esclatar la pandèmia.

Durant els diàlegs els joves no només expliquen experiències personals, sinó que també descriuen efectes produïts en els seu entorn proper. Així, es destaquen casos en què la interrupció de l'activitat porta joves a abandonar el curs o fins i tot la carrera que estaven realitzant, fa que s'anul·lin contractes en pràctiques o projectes de recerca, que es decideixin canvis d'estudis o de dedicació professional o que s'iniciïn processos de davallada econòmica d'algun projecte empresarial.

També és interessant remarcar efectes contradictoris en joves creadors. Almenys quatre persones expliquen que, al mateix temps que patien afectacions emocionals rellevants, entraven en un procés artístic interessant, aprofundint en nous àmbits d'activitat, intensificant la seva producció, explorant noves formes i disciplines i generant discursos diferents als que havien estat habituals en ells. Es produeix, en aquests casos, un relançament de l'activitat creativa gràcies al confinament i a l'increment del temps disponible.

Pràcticament tots els participants als diàlegs, però, coincideixen a destacar que el moment més crític en relació amb la seva activitat no és tant el del confinament com el dels mesos posteriors, quan les restriccions de moviment i d'activitat es relaxen però no s'eliminen del tot i van produint successius canvis de tendència. Expliquen que, per molt greu que resulti una aturada radical de l'activitat, els permet dimensionar amb claredat l'afectació i prendre les mesures que siguin necessàries. En canvi, la incertesa i la imprevisibilitat colpegen amb més duresa els projectes de futur respectius. Els resulta molt difícil prendre decisions sobre la direcció de la seva activitat en els propers mesos i se senten en situació permanent de risc.

Després d'aquests raonaments, i tenint en compte que els diàlegs es van produir en un moment en què les limitacions de mobilitat i d'activitat eren parcials i sense concreció de terminis, els joves expressen que, probablement, els canvis produïts per la pandèmia no seran puntuals o amb una limitació temporal clara, sinó que transformaran amb certa contundència els seus plans de futur o, com a mínim, entraran en una fase de replantejament. Un jove, en concret, expressa aquesta sensació d'una manera literal: "això ja no tornarà a ser igual".

Tenint en compte que una funció essencial de les polítiques de joventut és proveir els joves de recursos i d'instruments per projectar amb llibertat i plena capacitat de decisió el projecte vital o de futur de cadascú, és molt rellevant constatar que ens trobem en un període en què ells mateixos consideren que la seva capacitat d'orientar els seus interessos està en qüestió. Serà més rellevant que mai dotar les polítiques de joventut d'elements o recursos que tendeixin a donar seguretat i reforçar la capacitat emprenedora dels joves, en contrast amb un context d'incertesa.

Les emocions

En l'àmbit de les emocions el contingut dels diàlegs es fa més complex i amb infinitat de matisos. El període de confinament i l'aturada de les activitats habituals dels joves provoca canvis molt rellevants en els seus entorns relacionals. La vida en família o amb les convivents pateix una transformació radical, els hàbits es modifiquen i la relació és, lògicament, més intensa. Al mateix temps, la separació física del grup d'iguals resta opcions que en circumstàncies normals haurien pogut compensar o equilibrar els conflictes domèstics. En un altre sentit, l'adaptació i l'ús massiu de mitjans tecnològics per a funcions de socialització, tot i que inicialment és viscuda com una solució, afegeix complexitat a la xarxa de relacions.

Observem reaccions completament diferents; mentre que hi ha joves que asseguren que el confinament ha beneficiat la vida familiar perquè ha donat una nova oportunitat de compartir un temps i un espai d'activitat que havien perdut, n'hi ha d'altres que expliquen que la conflictivitat ha estat la norma de la convivència. Pràcticament en totes les converses en les quals s'afronta aquesta qüestió s'arriba a la conclusió que allò que determina la qualitat de la convivència és la situació prèvia. Allí on les relacions familiars eren raonablement positives, l'increment d'hores de vida en comú resulta beneficiós i fa millorar el clima de la llar. En canvi, allí on hi havia conflicte previ, la situació s'agreuja i converteix la convivència en una pugna quotidiana. Tot i que algun jove ho insinua, cap dels que van participar als grups manifesta clarament haver viscut alguna d'aquestes situacions negatives, però la majoria poden explicar casos de crisi de convivència patits per persones del seu entorn proper.

Un dels elements que sovintegen en la descripció de la vida en quarantena és la dificultat de dur a l'entorn domèstic totes les activitats que en situació de normalitat no s'hi produeixen. L'estudi o el teletreball converteixen l'espai privat (el dormitori, en la majoria de casos), normalment reservat a l'oci o al lleure personal, en un espai acadèmic o laboral i aquest element distorsiona els ritmes d'activitat. En el mateix lloc on es juga, es treballa i s'estudia i el lloc definit habitualment per a la informalitat ha de ser per moments un espai d'activitat formal. Els horaris perden sentit i no se segmenten per activitat, de manera que no hi ha norma ni ordre. Això fa, també, que es distorsionin els comportaments i es faci difícil diferenciar actituds en les sessions telemàtiques o virtuals.

Per a alguns joves el confinament facilita la concentració, però per a d'altres la perjudica clarament. Per a alguns el creixement exponencial d'ús dels mitjans digitals es converteix en una oportunitat per a fer coneixences que enriqueixen el seu entorn relacional, però en altres casos tensa les relacions del grup d'iguals fins al punt de provocar crisis. Dos joves de grups diferents expliquen que durant el confinament es trenca la colla i sorgeixen enemistats impensades.

No poques vegades expliquen que la pandèmia ha estat una oportunitat per triar el gra de la palla, per descobrir qui és un "amic de veritat" i qui no ho

és. Així doncs, ens diuen que el confinament reforça les amistats estretes i dilueix les superficials.

En termes generals, els joves descriuen amb força precisió els fets i les situacions que es viuen durant el confinament i en els períodes posteriors, però tenen moltes més dificultats per explicar-ne les causes. En ocasions ens diuen que s'adonen que "estan malament" però no saben exactament per què o tenen sensacions que no saben descriure però que deriven en malestar o incomoditats persistents.

Un jove, en concret, explica que es torna obsessiu, que té una por constant al contagi i que, quan ja és possible recuperar l'activitat, tarda molt a fer-ho, més enllà del que estableixen les limitacions administratives.

També observem que, molt majoritàriament, els joves diuen que són rigorosos en les mesures de prevenció i en el compliment de les normes imposades per l'administració. Reconeixen petits incompliments que consideren poc rellevants, però asseguren que són molt estrictes en les qüestions importants. Estem molt lluny de tenir la sensació que els joves, col·lectivament, tenen una actitud lleugera o de menysteniment cap a la gravetat de la crisi sanitària.

Els mateixos descriuen, almenys en quatre ocasions, comportaments que qualifiquen d'incívics o d'incompliments de la norma per part de coneguts, també joves, i no s'estan de censurar, sense pal·liatius, aquesta actitud. Se senten fortament responsables a l'hora de prevenir el contagi amb persones de la pròpia família, en especial gent gran i vulnerable per alguna raó de salut.

Són diversos els joves que també descriuen la sensació de por. Ho expliquen com un sentiment nou, una sensació no viscuda abans, que els fa dubtar, perdre confiança en si mateixos i preocupar-se pel futur d'una manera diferent. Un jove, en concret, explica que a partir del confinament es pren molt més seriosament determinades tasques o activitats que li han de servir per al futur. Es torna més previsor i planifica la feina que ha de fer. Diu que aquest procés potser l'hauria fet igualment al cap del temps, però que té la sensació que tot s'ha accelerat.

Una altra idea expressada amb freqüència és que hi ha una major consciència del pas del temps. Ens diuen que s'han adonat que dediquen massa temps a les relacions socials, que no aprofiten el temps en tasques productives i que, arran de la pandèmia, miren de canviar els hàbits.

La relació amb els mitjans tecnològics és igualment ambivalent. Alguns joves els descobreixen com a sistema de relació i d'altres entren per primer cop en el món dels jocs en línia. Per a alguns, per tant, és un univers nou i positiu, però també hi ha les reaccions contràries: completament absorbits per les pantalles, arriben a un punt d'esgotament i ells mateixos decideixen baixar el ritme d'ús dels dispositius.

Els que han tingut una vivència positiva del confinament expliquen un enriquiment de les relacions familiars, una millora de la convivència amb la

parella o l'enfortiment de les relacions d'amistat. Ells mateixos, però, s'expliquen els casos en què la situació no ha estat positiva perquè creuen que els problemes ja existien prèviament i la pandèmia els ha aguditzat. També es fa referència a les dificultats afegides de les persones amb pocs recursos que viuen en habitatges petits, amb poc espai i sense possibilitats de variació.

En termes molt més generals, és força comuna la idea que els mesos de pandèmia i les afectacions que han pogut observar al seu voltant els ha fet més reflexius. Es fan més preguntes i tenen un nou neguit per pensar en el futur, com a mínim d'una manera diferent. No hi troben raons o causes, però expliquen emocions i relaten les situacions que les acompanyen.

Algunes experiències personals

No deixem de parlar de la vivència emocional de la pandèmia sense relacionar un seguit d'experiències puntuals que alguns joves han relatat durant els diàlegs i que, sense ser generalitzables, poden ser enteses com a símptomes de l'entorn en què els joves s'han hagut de moure o poden ser indicatives dels efectes que els ha causat.

- Una noia explica que durant el confinament, per decisió pròpia, marxa de casa i se'n va amb l'àvia, que viu sola. Contradiu d'aquesta manera la norma que recomana aïllar-se de les persones grans pel fet que són més vulnerables, però no pot suportar la idea que estigui sola i sense ajuda.
- Un noi explica que un amic molt proper pateix crisis d'ansietat, que ell n'ha pogut presenciar dues i que s'ha proposat d'ajudar-lo. Diu que parla amb ell, que l'acompanya i que intenta donar-li suport.
- Un jove creador explica que feia temps que sentia que necessitava un canvi a la seva vida. Feia anys que vivia a Barcelona, però amb la pandèmia es queda sense recursos per mantenir-s'hi i ha de tornar a Reus. I, finalment, valora que ha estat una gran decisió. Ha canviat el ritme de vida, treballa molt més, fa molta obra i ha relançat la seva carrera artística. Diu que ha entès que a Reus hi pot fer de tot.
- Una noia explica que durant el confinament va morir el seu pare. La causa no n'era la covid, però l'afectació emocional i la dificultat del contacte i la convivència en els darrers dies s'ha convertit en un factor que agreuja la situació.
- Una noia té una amiga que fa anys que resideix a l'estranger. Amb el confinament es queda sense feina i sense recursos per viure, però tampoc no pot tornar per les restriccions de mobilitat. Explica que la família i els amics l'ajuden en la distància, econòmicament. La seva reflexió és que tot és molt fràgil i que fins i tot, quan creus que tens un projecte de vida ben estructurat, pot caure sobtadament.

- Una noia havia patit una depressió amb anterioritat a la pandèmia. Paradoxalment, el confinament li serveix per centrar-se i per iniciar la recuperació definitiva.
- Un dels nois que participa als diàlegs l'ha d'interrompre sobtadament perquè el seu germà ha de començar una classe de dansa per via telemàtica i necessita fer servir l'espai.
- Una noia acabava de llogar un pis per independitzar-se de la casa familiar, després de molts anys d'intentar-ho. El trasllat coincideix amb la setmana que esclata la pandèmia i no té altre remei que renunciar a fer-ho. Es queda sense feina i no pot iniciar la vida en un domicili nou sense poder-ne sortir ni fer les mínimes passes d'integració al seu entorn. Ha de tornar a casa dels pares. En el moment del diàleg està reprenent la idea, novament, del trasllat.

L'atenció als joves

En aquesta part de les converses els joves diferencien poc l'atenció rebuda durant els moments més complexos de la pandèmia i la que reben en situació de normalitat. Tot i que hi fan referències explícites, no consideren que el suport de l'administració hagi variat gaire durant aquest període, tant per a bé com per a mal.

En primer lloc remarcuem que la majoria de joves fa una valoració positiva de l'activitat i dels serveis desplegats des del Casal de Joves La Palma. En aquest punt és interessant destacar que no es refereixen al Servei de Joventut, ni a la política municipal de joventut o al PLJR. Identifiquen l'atenció i el suport als joves amb un espai físic concret. A efectes de planejar futures polítiques comunicatives també és rellevant destacar que ningú no es refereix a l'equipament amb la seva denominació formal: Casal de Joves La Palma. Parlen directament de La Palma, del Casal de Joves o, directament, del Casal. També és molt significatiu que, excepte en algun cas molt concret, no tenen consciència que els serveis de joventut es despleguen únicament des de l'equipament del casal i ignoren que la resta del complex històric de la Palma no està sota la responsabilitat del Servei de Joventut. No és necessari, lògicament, que els usuaris tinguin un coneixement detallat de l'estructura de gestió municipal i que sàpiguen a quin departament correspon cada àmbit de responsabilitat, però és rellevant tenir-ho en compte perquè, com veurem més endavant, consideren que el conjunt d'instal·lacions no està suficientment aprofitat i que s'hi programa poc i aquesta opinió l'expressen com a crítica al Servei de Joventut.

No trobem cap valoració negativa dels serveis i de les programacions impulsats des del Casal de Joves la Palma. Les crítiques més freqüents no es refereixen a la mateixa activitat sinó a la necessitat d'ampliar-la i de comunicar-la millor. En termes generals, es considera que els joves adolescents, fins als 17 anys, hi estan ben atesos. Es queixen, però, que, en tractar-se d'un únic punt d'atenció per a tota la ciutat, no és accessible per a

tots els joves i desplaçar-s'hi des de determinats barris o zones implica un esforç que no estan disposats a fer si no hi ha una necessitat o una utilitat molt clara o precisa. Aquesta condició es compleix per als usuaris dels serveis d'orientació o per a determinats tràmits o gestions (Targeta Jove, inscripcions, entrades, etc.), però no per a aquells que necessiten o desitgen un espai o un lloc de trobada, uns serveis per als quals la proximitat amb l'entorn de residència és un valor essencial.

En un altre sentit, tot i que hi ha activitats puntuals interessants, es considera que els joves majors de 18 anys no tenen una oferta de servei específica. Aquesta opinió l'expressen tant els afectats com els mateixos adolescents, que ho reconeixen sense dificultat. En aquest sentit, és fàcil identificar el fet que les crítiques a la falta de difusió o d'amplitud comunicativa les fan, sobretot, joves de més de 20 anys. A partir de les converses podem concloure que no s'assabenten de l'oferta de servei i activitat del Casal de Joves la Palma, no tant perquè se'n faci poca difusió, sinó perquè és poc adequada als seus interessos i necessitats.

Amb relació al període específic del confinament, es valoren molt positivament les actuacions a través de les xarxes (s'esmenta repetidament l'Instagram de Joventut) i les propostes en línia. No s'esmenten altres actuacions, però també és cert que, en demanar-los què creuen que hauria hagut de fer l'Ajuntament per donar-los suport durant aquest període, no són capaços de suggerir actuacions concretes, més enllà d'alleugerir les restriccions de mobilitat i d'activitat.

En el transcurs del diàleg demanem als joves que expliquin de quina manera accedeixen als serveis i les programacions del Casal de Joves la Palma. Les respostes en aquest punt són ben clares. Per als joves adolescents, aquells que estan en edat de cursar l'educació secundària obligatòria, batxillerats i mòduls professionals, la connexió és a través del centre educatiu. Esmenten amb naturalitat i sense fer esforços els programes de dinamització del Servei de Joventut (EPI JOVE, els agents de salut, les activitats dels serveis d'orientació i altres iniciatives). Expliquen que la connexió amb qualsevol d'aquestes iniciatives es converteix en un mecanisme de fidelització, perquè "passes d'una cosa a l'altra". Es refereixen als professionals de Joventut amb familiaritat i afecte i expliquen amb to distès que els animen a participar a les activitats i a implicar-se en processos participatius concrets. Hi ha una altíssima valoració del servei d'orientació ocupacional per part de tots els joves participants als diàlegs que n'han estat usuaris i s'esmenta la participació en l'organització anual del túnel de terror com un ideal de col·laboració. Aquests dos exemples són probablement els més clars, però en termes generals s'al·ludeix a les dinàmiques relacionals amb l'equip professional amb un gran nivell d'acceptació. És important ressenyar que aquestes valoracions són espontànies, perquè en cap cas no es pregunta explícitament sobre la relació entre usuaris i professionals. El vincle, per tant, és ben clar. Una noia, en concret, ho resumeix quan diu que "m'han enganxat".

Un altre àmbit que genera acceptació és tot el que té a veure amb la programació cultural o artística. És interessant destacar-ho perquè, al mateix temps, una de les demandes o peticions més destacades és l'ampliació de

l'oferta d'activitat cultural. No fan crítica de l'activitat que es realitza, sinó que en demanen més. Especialment interessant és l'opinió dels joves creadors, integrats o no en col·lectius artístics. Alguns dels participants als grups han tingut l'oportunitat de participar en l'organització d'algun dels programes artístics i l'experiència és generalment positiva, tant pel contingut com per la dinàmica participativa.

També hi ha una crítica indirecta al Servei de Joventut quan es parla d'equipaments. Ja hem vist que els serveis i les programacions de La Palma són ben valorats, però es consideren insuficients. D'una banda, perquè creuen que si bé és un espai adequat per a l'oferta de serveis, no ho és, en cap cas, com a lloc de trobada, relacional o per a desenvolupar projectes propis per part dels mateixos joves. Hi ha una pràctica unanimitat en aquest sentit. El Casal de Joves la Palma no és un equipament atractiu per als joves, més enllà de les seves utilitats pràctiques. Díficilment, per tant, s'hi podran desenvolupar dinàmiques participatives, projectes d'emprenedoria o una atenció basada en la interlocució permanent i continuada. La proximitat també juga, en aquest cas, un paper rellevant. Si l'equipament no és especialment atractiu, només s'hi acosten aquells que en tenen necessitat pràctica o bé aquells que hi viuen molt a prop. La descentralització de serveis, programacions i espais físics també és una demanda clara.

La segona crítica lligada a l'espai físic és, segons el parer majoritari, la falta d'aprofitament del conjunt del complex de La Palma. Els joves, que no diferencien entre titularitat departamental en la gestió dels espais públics, consideren que els espais annexos al Casal de Joves s'aprofiten poc. Hem pogut sentir aquesta afirmació en pràcticament la meitat dels grups de diàleg.

Aquesta darrera afirmació es reforçaria amb el fet que en aproximadament la meitat dels grups també apareix la idea que, tot i que a Reus hi ha prou equipaments públics, no estan pensats per als joves ni per a l'activitat lliure, impulsada directament pels usuaris i de contingut independent. Es refereixen a la xarxa de centres cívics, que no són mal valorats com a equipaments, però que no tenen dinàmiques d'activitat que ofereixin solucions a la iniciativa comunitària que no estigui sota el paraigües d'entitats formalment constituïdes.

Quan es refereixen a suports municipals més genèrics, no específicament adreçats als joves, és lloc comú esmentar la campanya de bons per al consum impulsada pel consistori per combatre els efectes econòmics de la pandèmia. La valoració és generalment positiva, però es queixen que no hi hagi altres formes de suport. Els joves consideren, majoritàriament, que les limitacions d'activitat han estat excessives. L'expressió "la cultura és segura" ha aparegut amb alguna freqüència i força joves consideren que l'Ajuntament ha anat més enllà del necessari en la limitació de l'activitat.

En aquest punt és molt rellevant destacar que, de manera unànime, els joves s'han sentit maltractats per l'opinió pública. Creuen que han estat culpabilitzats de manera injusta per la proliferació de contagis i que, en contrast, no se'ls ha tingut en compte com a específicament afectats per la pandèmia. Sovintegen expressions del tipus "no ens fan cas", "s'han oblidat dels joves", "és com si no existíssim" i altres de similars.

En pràcticament tots els grups es fa referència a comportaments incívics i a incompliments de les restriccions per part de grups de joves, però en general consideren que es tracta d'excepcions que, tot i ser molt sorolloses, no són representatives de l'actitud general dels joves. Creuen, en contrast amb aquesta idea, que han estat especialment responsables i que el comportament de grups minoritaris estigmatitza el col·lectiu. A tall d'exemple, podem explicar que un jove, en concret, afirma que quan es produeixen aldarulls no s'observa amb gaire precisió qui en són els protagonistes o els causants i que en molts casos els implicats ja no són persones joves i se situen per damunt dels 30 anys.

En termes generals, es recull la impressió que els joves no se senten atesos com a joves. Una àmplia franja d'edats, que aniria aproximadament entre els 18 o 20 anys i els 30, considera que no tenen recursos al seu abast per desenvolupar els seus interessos o per cobrir les seves necessitats materials.

Les entitats com a refugi

L'afectació de la pandèmia en la vida social posa en evidència la importància de les entitats com a vehicle de socialització. Els joves que formen part d'associacions expressen amb claredat que una part molt important de la seva vida social passa, més enllà de l'activitat estricta de l'organització, per les relacions de grup que s'hi estableixen i que s'estenen a l'oci en la seva concepció més lúdica. En molts casos, fins i tot, l'activitat associativa té incidència en projectes professionals i, per tant, afecta directament la construcció de projectes vitals complets.

La restricció d'activitat com a mesura per prevenir els contagis atura completament les dinàmiques de la majoria d'organitzacions. Els joves expliquen en els grups de diàleg que això afecta a les amistats, al grup d'iguals, a l'oci i a l'activitat cultural. Si l'entitat és vehicle d'una part fonamental de la vida comunitària dels seus associats, la caiguda de la seva activitat té implicacions fondes en l'estat anímic de les persones, i particularment, de les persones joves.

Algunes entitats intenten mantenir un nivell mínim d'activitat a través de la xarxa i els joves ens donen notícia de clubs esportius que organitzen trobades telemàtiques, que penjen vídeos de competicions o que fan altres intents de mantenir el vincle. El més habitual, però, és la inactivitat.

Hi ha queixes genèriques sobre la falta de suport a les entitats durant la pandèmia, però tampoc no es concreten les mesures que s'haurien hagut d'aplicar per oferir-lo. Hi ha una queixa general sobre el fet que les mesures de prevenció i la limitació d'activitat són ambigües en molts camps i deixa en mans de les entitats la presa de determinades decisions que fan difícil reprendre les dinàmiques amb seguretat.

Al marge del període estrictament pandèmic, però, es fa evident que una part molt significativa de la vida comunitària a Reus passa per l'activitat

associativa i que els joves hi tenen un paper destacat, si no com a dirigents directes de les organitzacions, sí com a base social del seu funcionament. El vincle amb les associacions, per tant, més enllà d'aquelles que es consideren estrictament juvenils, hauria de ser una prioritat d'actuació.

Què demanem a l'Ajuntament

Les prioritats que han d'orientar la política municipal de joventut, més enllà de propostes d'actuació concretes que mostrarem més endavant, són prou clares a partir del conjunt de diàlegs i, en termes generals, no hi ha grans discrepàncies.

La primera idea que cal consolidar és que es valora positivament la dinàmica d'atenció, de serveis i de programacions del Servei de Joventut, visualitzada a través de l'activitat del Casal de Joves La Palma, però es considera insuficient. L'ampliació del servei i l'activitat s'hauria de produir, segons els joves consultats, en la direcció que s'expressa en el següents punts:

- Més quantitat. Per expressar-ho d'una manera simple: el que es fa està bé, però cal fer-ne més.
- Espais més adequats. Els joves reclamen llocs de trobada, espais relacionals, sales cedides per al desenvolupament de projectes participatius i d'emprenedoria i facilitat d'accés, amb simplificació burocràtica.
- Extensió territorial. Cal fer arribar serveis, programacions i espais més enllà del centre de la ciutat.
- Extensió de serveis personalitzats i d'oferta d'activitat a majors de 18 anys, adequats a les seves necessitats específiques.

La segona línia clara de peticions fa referència a la comunicació. Es considera que la difusió de l'oferta actual ha de millorar i cal garantir que arribi a tothom. En aquest punt hi ha discrepàncies entre els joves, perquè en algun cas consideren que és difícil fer més difusió que l'actual i que és necessari que ells mateixos "vulguin" ser informats. És difícil, però, a partir de les converses mantingudes, concretar les millores en accions concretes. S'al·ludeix a la creació de plataformes digitals que recullin la diversitat d'ofertes, a la unificació de la informació per no haver de buscar-la per canals diferents, a la centralització en el Servei de Joventut de tots aquells tràmits que tinguin a veure amb els joves i a la personalització, en una mena de model "d'informació a la carta".

Sobre la comunicació torna a ser rellevant la idea de la desatenció als majors de 18 anys. Alguns joves afirmen que els adolescents estan ben atesos comunicativament i el que cal és trobar canals de relació amb els joves de major edat.

En un altre sentit, expressen de diverses maneres que cal generar projectes de suport a l'emprenedoria juvenil. En ocasions es refereixen a l'emprenedoria econòmica, per a la creació i posada en marxa d'activitats

professionals, i en d'altres a empenedoria cívica o social, per impulsar projectes associatius, iniciatives participatives o produccions artístiques.

Tot i que els centres d'educació secundària ja són un espai preferent de contacte i relació amb els joves, demanen que millorin, en termes generals, els mecanismes de dinamització que hi tenen lloc. Entenem que les dinàmiques són ben diferents en funció de cada centre, però en general es reclama una major facilitat per part dels equips docents per permetre l'arribada d'informació i per donar suport a iniciatives juvenils que es generin als centres. La canalització d'aquesta petició, per tant, hauria de passar pel treball conjunt entre Joventut i Educació.

Sobre la programació, hi ha una insistència remarcable en la necessitat d'ampliar l'oferta cultural. D'una banda, es parla d'aprofitar millor l'activitat associativa, que consideren molt rica però poc accessible si no es forma part de les entitats i, d'una altra banda, es demana una major adequació de les activitats als interessos juvenils. S'insisteix a millorar l'oferta musical com a vehicle de relació i a potenciar les expressions artístiques al carrer.

Tot i que no és una demanda majoritària en els grups de diàleg, també apareix la necessitat que l'oferta d'activitat cultural sigui més àmplia, no només referida a cultura popular, i que reculli disciplines artístiques no habituals. S'esmenten, en concret, la dansa i les arts visuals.

Com a complement a la demanda referent als espais, es reclama amb insistència la dignificació de les pistes de lliscament i, molt especialment, la possibilitat de participar-ne decisivament en la gestió. En una direcció similar, es demana més accessibilitat a equipaments esportius per a la pràctica lliure, no dirigida, de l'esport.

L'emancipació apareix en tots els diàlegs, referida, sobretot, al foment de l'ocupació. També es refereixen a l'habitatge, però en menor mesura. Demanen més acompanyament en els serveis d'ocupació i també ho vinculen a l'orientació acadèmica i sobre sortides formatives alternatives. Bo i coneixent els serveis existents en aquest àmbit, demanen que siguin més pràctics, més adequats a la realitat i a les necessitats específiques.

Un tema recurrent és la petició de simplificació de processos en la relació amb l'administració. Asseguren que en ocasions renuncien a fer determinades propostes per les dificultats burocràtiques associades a la sol·licitud d'espais, d'ocupació pública, de sol·licitud de subvencions o d'altres suports o, genèricament, de trobar els interlocutors adequats.

Algunes propostes interessants

Més enllà de les grans línies de consens que es dibuixen entre els joves sobre les necessitats que hauria d'atendre l'administració, es van formular algunes propostes puntuals, que en alguns casos permetrien desenvolupar alguna de les línies especificades i en d'altres se'n podrien obrir de noves. Fem una relació de les més significatives a la taula 46, a la pàgina següent.

Taula 46

Propostes concretes d'actuacions
Sistema de suport a joves immigrants amb dificultats per a la regularització legal, a través del treball de joves que, havent superat aquesta mateixa situació, facin d'enllaç i actuïn com a mediadors amb els afectats. Un noi jove, en concret, s'ofereix voluntàriament a fer aquesta funció.
Obertura d'equipaments pensats per a activitats de joves a partir dels 18 anys.
Replantejament del model del projecte <i>Reussona</i> . El proposen sense competició, més ampli en l'acollida de propostes i amb una programació estable.
Servei de tècnics de Joventut que actuïn directament al carrer, fora del Casal; que facin d'enllaç amb les entitats i vagin a buscar els col·lectius no formals en el seu entorn.
Que s'habiliti un espai de trobada als instituts; una sala específica per dinamització juvenil; una mena de casal dintre de l'institut.
Beques o concursos per a impulsar, amb suport econòmic, projectes d'emprenedoria.
Coordinadora de joves de Reus, que reuneixi entitats i altres col·lectius.
Servei d'espais per a realitzar treballs en grup. Amb horari ampli i estable. No ha de ser un espai d'estudi, que requereix silenci, sinó un espai en el qual es puguin realitzar treballs acadèmics col·lectius.
Obertura dels patis de les escoles per a fer-hi pràctica esportiva no dirigida.
Joventut com a finestreta única de tràmits per als joves, simplificant la burocràcia.
Espai de <i>coworking</i> per a projectes joves, professionals, artístics o associatius.
Xarxa d'espais privats, de titularitat associativa. Posar d'acord les entitats per tal que hi hagi un catàleg d'espais i un sistema acordat per accedir-hi o fer-ne ús.
Participació dels grups d'esports urbans en la gestió de les pistes de lliscament.
Programació estable d'esdeveniments de cal·listènia.
Creació d'una plataforma web per a facilitar els contactes entre joves, com una xarxa social específica per a joves de Reus.
Espais de creació. Locals destinats a la producció artística, en règim de cessió o col·laboratiu, dirigits a creadors joves.

Conclusions preliminars

Sobre la consulta a les entitats

- Les associacions de referència per a la interlocució juvenil a Reus consideren, en termes generals, que les principals mancances a què s'enfronten els joves tenen a veure amb l'absència d'una oferta d'activitat i d'espais d'ús públic adequats a la seva singularitat.
- En un segon nivell de prioritat, les entitats també destaquen problemàtiques lligades a l'ocupació i l'habitatge, a la falta de difusió o de comunicació pública sobre els recursos i les alternatives destinats als joves i la necessitat d'un major esforç per atendre emocionalment els joves i fer-los acompanyament a través de tècniques de mediació.
- L'oferta associativa de la ciutat garanteix un volum i una diversitat remarcables en l'oferta adreçada als joves. El potencial del seu impacte és rellevant, especialment pel fet que en la majoria de casos consisteix en una relació o una atenció directa, en proximitat, amb els usuaris o col·laboradors. El món associatiu, per tant, és un actiu molt destacat per a les polítiques de joventut, en la mesura que esdevé un vehicle idoni per a establir la interlocució i el vincle amb uns sectors juvenils determinats.
- La composició dels òrgans directius de les entitats no reflecteix el pes que hi tenen els joves, tant pel que fa al volum associatiu general, com pel que fa a la composició interna de cada entitat. Les úniques entitats gestionades amb claredat per persones joves són les de lleure educatiu. Semblaria adequat impulsar actuacions per promoure la renovació o el relleu generacionals en el funcionament de les associacions.
- Les principals peticions que fan les entitats a l'administració tenen a veure amb el suport a la comunicació de la seva activitat, amb facilitats per fer ús de recursos públics, amb especial atenció per la cessió d'espais, i amb la millora o la simplificació dels mecanismes de relació.
- Les entitats valoren de manera molt positiva l'activitat i els serveis que s'ofereixen des del Casal de Joves La Palma, consideren que tenen un bon nivell de relació amb el Servei de Joventut i estan disposades a participar d'alguna manera en la gestió o l'impuls de mesures contingudes al PLJR. Aquestes tres consideracions generen un ampli consens, que voreja la unanimitat.
- Les associacions consideren que és necessària l'existència d'algun tipus d'òrgan que representi els interessos dels joves o que canalitzi les possibilitats de participació. No n'especifiquen la naturalesa ni la forma, però consideren que cal un sistema estable de col·laboració que permeti defensar propostes adequades per als joves.

- Significativament, les entitats consideren que els joves tenen suficients vies o canals per participar activament, però consideren que no sempre s'aprofiten bé, que no se'n fa prou difusió o que els joves no tenen suficient motivació per a usar-los.

Sobre la consulta als joves

- La crisi pandèmica i la successió de mesures de limitació de la mobilitat i l'activitat han tingut fortes afectacions en les dinàmiques acadèmiques, professionals i laborals dels joves que, més enllà de les aturades temporals d'activitat, generen dificultats pràctiques a l'hora de prendre decisions sobre el seu projecte vital.
- La sensació d'incertesa i els interrogants sobre el futur immediat es converteixen en obstacles reals per al desplegament dels potencials juvenils, de manera que els joves demanen, i és objectivament recomanable, reforçar els mecanismes d'orientació i d'acompanyament en matèria educativa, ocupacional i d'emprenedoria.
- Els joves, en part a causa de la pandèmia, pateixen afectacions emocionals molt generalitzades, de naturalesa diversa i de difícil detecció quan no es tradueixen en patologies clares. No es tracta de malestars ocasionals i, previsiblement, tindran una repercussió temporal rellevant. La creació de dispositius per atendre aquestes afectacions, per tant, s'ha de plantejar com a serveis estables i de continuïtat.
- En termes generals, la pandèmia ha ampliat i aguditzat problemàtiques preexistents, lligades a les desigualtats socials, a les condicions de vida dels joves i específicament a l'emancipació. No sembla tant necessari crear o generar nous programes o serveis com reforçar, ampliar i descentralitzar territorialment els que ja existeixen.
- En la mesura que en situació pre-pandèmica ja s'afrontaven situacions de precarietat i vulnerabilitat juvenil equiparables a les que aquí s'estan descrivint i entenent que la crisi sanitària les ha ampliat i aguditzat, les mesures que s'adoptin han de programar-se sobre la base de la seva continuïtat i validesa durant un període de temps remarcable que hauria de superar els terminis habituals de planificació en matèria de joventut.
- Els serveis i les programacions del Servei de Joventut de Reus són percebuts pels joves, en línies generals, de manera positiva, tant pel que fa a la seva idoneïtat com pel que fa a la seva qualitat. Tanmateix, es consideren insuficients per atendre el volum i l'extensió de la ciutat i la diversitat de perfils d'usuaris potencials existents.
- Els mecanismes d'interlocució i el mètode de treball aplicat per l'equip professional del Servei de Joventut generen, en termes generals, dinàmiques relacionals òptimes per a una política de joventut i l'establiment del vincle amb els usuaris és perceptible. Allò que està en

qüestió, també en aquest cas, és la capacitat de desplegar aquest mètode de treball amb una amplitud suficient per atendre un percentatge rellevant dels joves de la ciutat, amb els recursos existents en l'actualitat.

- El Casal de Joves La Palma és percebut com un equipament idoni per a la prestació de serveis, però inadequat com a lloc de trobada: és un espai de dinamització i sense instal·lacions suficients per a la cessió pública i la promoció de projectes participatius i d'emprenedoria.
- En l'opinió dels joves es constata la insuficiència del Casal de Joves La Palma com a equipament de serveis a la joventut per al conjunt de la ciutat. Es reclamen de manera generalitzada més espais, més amplis i amb funcions diverses.
- Es produeix una demanda generalitzada de millora de la comunicació, perquè la informació de serveis i de programacions no és prou àmplia i no arriba a bona part dels usuaris potencials. Aquesta queixa lliga amb la necessitat d'adequar l'oferta a les necessitats i als interessos dels joves i a la segmentació per trams d'edat.
- En la seva relació amb l'administració, els joves consideren que hi ha massa barreres burocràtiques o administratives i reclamen mesures de simplificació o d'accessibilitat tant per accedir a espais d'interlocució com per a la gestió de projectes, l'ús de serveis i la petició de suports. De manera especialment rellevant, es demanen mecanismes de relació amb grups o col·lectius no formals, que identifiquen una part significativa i probablement majoritària de les dinàmiques juvenils.
- Tenint en compte les bones valoracions de l'equip professional de Joventut en la seva relació amb els usuaris, la demanda de millores en la comunicació, la petició d'espais de trobada i de dinamització i la necessitat expressada d'ampliar el radi de relacions associatives del Servei de Joventut, sembla adequat idear i articular un model participatiu per a la política de joventut local que pugui abordar de manera integral, entre d'altres, totes aquestes qüestions.

Les claus d'una nova època

La diagnosi analitza amb detall dades estadístiques, polítiques aplicades, opinió tècnica, opinió juvenil i aportacions originades en dinàmiques participatives. De les conclusions de cadascun d'aquests àmbits es deriven deu claus que haurien de regir la política local de Joventut durant els propers anys.

1. Mirada llarga

La profunditat, la gravetat i la complexitat de les dificultats que els joves afronten avui i durant un període al qual cap analista o estudiós no ha estat capaç de posar límit ens aboquen a pensar mètodes, estratègies i criteris de treball l'eficàcia dels quals estarà condicionada per la seva continuïtat i permanència en el temps. Aquesta afirmació és vàlida en termes generals, per al joves del conjunt del país, però també en l'entorn local. Cal pensar en actuacions immediates, d'aplicació quotidiana, per atendre necessitats i demandes actuals, però també en processos que requereixen constància, el resultat dels quals serà difícilment constatable a curt termini. Per tal que, més enllà d'atendre urgències, la política local de Reus tingui eficàcia i generi millores estructurals i permanents, cal que els criteris en què es fonamenta i les línies d'actuació que proposa siguin vàlides i s'apliquin de manera progressiva durant un període no inferior als 10 anys.

2. La vulnerabilitat

Les dades estadístiques, però també els dictàmens tècnics dels professionals de totes les àrees possibles de l'administració pública i l'opinió dels joves i del món associatiu que hi està vinculat, coincideixen a assenyalar diversitat de factors que situen un percentatge majoritari dels joves en situació de vulnerabilitat estructural. S'incrementen les dades de joves en risc de pobresa, es mantenen uns índex de fracàs i d'abandonament escolar prematur alts, es constaten dificultats per efectuar una transició normalitzada del sistema educatiu al món laboral i professional, els percentatges d'atur i d'inactivitat són rellevants i l'edat d'emancipació i l'accés a un habitatge propi es continua retardant. La vulnerabilitat es defineix tant per les condicions de vida actuals com per la incertesa sobre la seva evolució en el futur. Aquesta situació, general per al conjunt del país, es reproduïx a Reus i, especialment, els joves transmeten amb èmfasi en totes les consultes i les dinàmiques participatives realitzades la sensació d'incertesa. No es pot concebre, per tant, una política de joventut de voluntat integral sense situar una part de les seves prioritats en el treball per combatre aquesta vulnerabilitat.

3. L'educació

Pràcticament totes les opinions recollides situen en el món de l'educació una de les claus essencials per al desplegament de polítiques públiques que tendeixin a millorar la situació dels joves i a proporcionar eines per tal que

puguin desenvolupar els seus projectes de futur amb unes garanties mínimes. Des de l'òptica de les polítiques de joventut, es fa una aproximació global al terme, prenent en consideració tant l'educació formal com la no formal. Tenen una alta valoració totes les actuacions que es realitzen d'acord amb la xarxa pública de centres educatius, que es proposa com a vehicle de contacte i de relació per impulsar campanyes informatives, d'orientació i d'acompanyament en tots els àmbits possibles. Al mateix temps es reclama capacitat de l'equip professional de Joventut per impulsar dinàmiques participatives que, usant el lleure, la cultura i els espais d'oci com a eines d'educació no formal, traslladi al conjunt dels joves aprenentatges que facilitin l'empoderament i el desenvolupament de capacitats per emprendre tota mena de projectes i d'iniciatives.

4. La proximitat

Els serveis d'orientació i d'acompanyament, les dinàmiques participatives i les activitats coorganitzades amb joves tenen una alta valoració entre els usuaris de les polítiques de joventut. Les enquestes i les consultes realitzades amb joves destaquen les virtuts de la relació amb els professionals de l'equip del Servei de Joventut i, des d'un punt de vista tècnic, es constata amb facilitat que es generen vincles de confiança que són a la base del treball de proximitat. Des d'un altre punt de vista, la majoria de demandes expressades pels joves tenen a veure amb l'accessibilitat a serveis des de tot el territori, amb la necessitat d'ampliar l'abast de les actuacions realitzades per tal d'arribar a la diversitat de perfils juvenils existents i amb l'adaptació de les programacions d'activitats de tot tipus per tal que s'adaptin millor als interessos juvenils. Tant per la valoració del treball que es realitza habitualment des del Servei de Joventut com per les característiques que han de tenir les actuacions demandades pels joves i les que són objectivament necessàries, el treball de proximitat, a través del contacte estret entre professionals de Joventut (informadors, orientadors, educadors, dinamitzadors, programadors) i els joves, és el que ha de donar la pauta metodològica que ha de regir el desplegament de la política local de Joventut.

5. La salut emocional

Més enllà del continguts concrets de les polítiques de joventut, gràcies a les consultes juvenils, les dinàmiques participatives i l'opinió tècnica es constata que l'estat emocional dels joves i, amb especial particularitat en el cas dels adolescents, és un element essencial que determina les possibilitats d'èxit de qualsevol actuació que se'ls adreci, en tots els àmbits possibles d'intervenció. Aquesta afirmació, que podria ser entesa com un criteri general de les polítiques de joventut, s'ha demostrat de manera crua durant la crisi pandèmica. No cal referir-se als casos d'afectació psíquica greu per defensar-ho: els joves de Reus expliquen amb claredat que l'ansietat, els dubtes, les pors, l'assenyalament públic i la culpabilització i, en termes generals, la incertesa els han afectat en pràcticament tots els àmbits de la seva vida. Els estudis, les pràctiques i l'ocupació laboral, el desenvolupament i els projectes professionals, el temps d'oci, les relacions familiars, l'expressió artística, la participació en dinàmiques associatives i la socialització en els seus grups d'iguals s'han vist afectats. L'atenció a la salut emocional dels joves era una

assignatura pendent abans de l'esclat de la pandèmia, però ara, i en un futur de durada indefinida, haurà de ser un dels centres d'atenció essencial per a qualsevol actuació que s'adreci als joves.

6. Sense equip no hi ha política

Les actuacions concretes en què es pot segmentar la política de joventut seguida a Reus fins al moment són, en termes generals, ben valorades. No hi ha refús en cap àmbit concret d'intervenció, però destaca la limitada capacitat d'actuació. El que s'ha fet s'ha fet bé. Però els recursos disponibles no permeten atendre un percentatge significatiu de la població juvenil. Hem parlat de vulnerabilitat, de l'educació no formal com a vehicle essencial de treball, de la proximitat com a mètode prioritari i de salut emocional i en tots aquests casos la intervenció directa de professionals en tasques d'acompanyament i de dinamització són clau. Això vol dir que ampliar l'àbast de la intervenció per arribar en millors condicions i en més quantitat als joves de la ciutat implica necessàriament comptar amb més recursos humans. La dotació actual de professionals del Servei de Joventut és clarament insuficient per a una ciutat de la dimensió de Reus. Cal dimensionar adequadament els recursos que es dediquen a la política local de Joventut en tots els àmbits, però la prioritat objectiva, sense cap mena de dubte, és l'increment dels recursos humans.

7. Espais de referència

Actualment Reus no disposa d'equipaments públics adequats, ni en les seves característiques ni en la seva dimensió, per a una política de joventut que aspiri a tenir un mínima capacitat d'incidir en les dinàmiques juvenils. L'equipament conegut com a Casal de Joves La Palma, que actua com a referència tècnica i d'atenció als joves, és un espai d'informació, d'orientació i d'assessorament bàsic; permet usos molt limitats per a realitzar ofertes d'activitat i ocupa una part de les seves instal·lacions en serveis especialitzats en música; és de bona qualitat però d'una dimensió insuficient per a una ciutat com Reus. No disposa d'un espai relacional per a la primera acollida d'usuaris, no compta amb un lloc de trobada d'ús lliure, no està dotat d'espais per a la cessió ni d'aules suficients per a ofertes d'activitat simultània i li falta un gran espai polivalent per acollir una activitat pública amb capacitat mitjana d'usuaris. A més, el Servei de Joventut no compta amb espais descentralitzats que permetin atendre realitats específiques dels diversos barris de la ciutat en els quals es puguin descentralitzar serveis per treballar en proximitat. L'equipament que envolta el Casal de Joves La Palma no està adequat per a serveis a la joventut i la seva disponibilitat és altament limitadora; els centres cívics distribuïts en el conjunt de la ciutat tampoc no disposen, fins al moment, de condicions per dedicar sales estables ni professionals per actuar com a espais de referència per als joves. Després de l'increment de recursos humans, la creació d'una xarxa d'espais de referència és la segona prioritat material de la política local de Joventut de Reus.

8. Participació oberta

Els mecanismes de participació dels joves han patit profundes transformacions en els darrers anys i actualment segueixen en procés de canvi. A Reus es constaten amb claredat aquestes transformacions. L'associacionisme formal, de tall tradicional, compta amb un espai consolidat i unes dinàmiques prou estables, però no creix i té tendència a disminuir en capacitat d'atracció per als joves. Cal mantenir i ampliar, en la mesura del que sigui possible, el suport a les entitats d'interès juvenil. Però els joves tendeixen a organitzar-se en col·lectius no formals, d'estructura i de durada variable, amb objectius precisos i amb voluntat de satisfer-los de manera immediata. Els joves manifesten interessos lligats a l'oci, la cultura, l'art, l'esport i l'atenció social amb naturalitat i, en alguns casos, ho expressen amb una intensitat creixent, però no canalitzen aquests interessos amb la seva integració en organitzacions estables. Sense obviar el suport per tal que aquestes organitzacions es consolidin i creixin tant com puguin, cal transformar l'aproximació als interessos participatius dels joves. Són necessàries estructures àgils, models de relació oberts, suports a iniciatives puntuals però intenses i freqüents i, sobretot, mecanismes de relació amb un suport tècnic estable. La dinàmica descrita es manifesta amb claredat en la situació del Consell Municipal de Joventut, creat formalment des del consistori però amb capacitat purament anecdòtica d'atraure o promoure l'activitat juvenil. S'han succeït diverses convocatòries sense èxit d'assistència que n'han impedit l'articulació pràctica i en cap cas no s'ha rebut demandes o peticions d'entitats o de col·lectius per activar-lo. És recomanable no insistir en el desplegament formal i substituir-lo per un model de participació que atengui de manera adequada les dinàmiques descrites més amunt i preservi i promogui, al mateix temps, l'associacionisme formal.

9. Transversalitat útil

A Reus hem pogut identificar fins a una dotzena d'espais o d'àmbits de treball transversal d'interès per a les polítiques de joventut, generats des de departaments o serveis municipals diversos. Plans estratègics, plans sectorials, programes d'intervenció, serveis als usuaris, comissions de coordinació o grups de treball tècnic interdepartamental de diversa naturalesa reclamen o podrien reclamar la participació del Servei de Joventut. És literalment i objectivament impossible que, amb els recursos actuals, el Servei de Joventut atengui de manera raonable i amb possibilitats de fer alguna aportació pràctica aquesta alta demanda de transversalitat. Al mateix temps, hi ha consens tècnic sobre el fet que les polítiques de joventut han de ser necessàriament transversals en la mesura que tenen com a missió atendre els joves en la seva integritat i sense oblidar cap dels aspectes essencials de la seva vida. Per tot plegat, l'articulació transversal de la política local de joventut de Reus ha de passar per dissenyar un model de cooperació que passi per identificar els espais d'intersecció departamental d'interès prioritari per a l'atenció als joves i proposar a cada àrea afectada, només per a ells, el desenvolupament de programes d'actuació dissenyats conjuntament en origen, amb un procés d'aproximació i maduració tècnica previ, limitats en el temps, amb un acord explícit sobre el nivell de recursos que hi aporta cada servei i executats col·laborativament.

10. Un mètode

En el conjunt de conclusions prèvies hem vist que hi ha elements metodològics que han de ser essencials per al **PLJR** (proximitat, territori, atenció emocional, participació, transversalitat, etc.), condicionats per la disponibilitat de recursos (professionals, equipaments, etc.) i que s'han d'aplicar sobre uns àmbits prioritaris (educació, ocupació, habitatge, salut, etc.). També hem vist que, en termes generals, les polítiques de joventut aplicades fins al moment han estat ben valorades i que el grau d'acceptació dels joves en aquelles actuacions efectivament desenvolupades és rellevant. Sabem, finalment, que cal redimensionar els recursos que l'Ajuntament de Reus dedica a la seva política de joventut per tal que tingui capacitat d'atendre un percentatge creixent de la seva població juvenil. És necessària, per tant, una aposta rellevant durant els propers anys per donar un nou impuls a la política de joventut. Per defensar una nova aposta política en una àrea que només pot oferir resultats visibles a mitjà o llarg termini, és necessari oferir garanties que el model de treball és adequat, que les actuacions es desenvolupen amb rigor suficient i que, des d'un punt de vista tècnic i professional, el projecte és impecable. És per això que el model de política de joventut, que fins ara s'ha aplicat a Reus de manera correcta pel que fa als criteris de treball, queda fixat amb una metodologia que permet donar resposta als dubtes i als qüestionaments que es puguin plantejar durant un període de temps no inferior a 10 anys. Aquest mètode de treball ha de regir el treball a Reus, però, a més, i tenint en compte el pes i la influència de la ciutat en el seu entorn territorial, també té l'oportunitat de convertir-se en una referència tècnica i professional adequada per a entorns de característiques similars.

El pla

El **PLJR** que es planteja en aquest document consolida i dona continuïtat a la línia de treball que l'Ajuntament ha desenvolupat durant els darrers quinze anys aproximadament. La creació d'una àrea especialitzada de treball dintre de l'organigrama municipal, la planificació periòdica de les seves actuacions i la construcció d'un equipament de serveis a la joventut són els tres pilars sobre els quals s'ha fonamentat la política de joventut fins al moment. Aquest document, però, va més enllà.

A la diagnosi que precedeix aquestes pàgines hem vist que el Servei de Joventut optimitza els recursos de què disposa i n'extreu el màxim rendiment possible, però que aquest esforç és molt a prop del seu límit. Tot i fer una valoració positiva de les polítiques desplegadas, hem constatat que la necessitat d'atenció als joves de la ciutat supera amb claredat els instruments de què s'ha dotat fins al moment la política municipal de joventut. A aquest fet s'hi ha d'afegir l'actual context socioeconòmic, amb greus afectacions derivades de la crisi pandèmica, encara vigent i amb efectes previsibles a curt i mitjà termini.

És per aquesta raó que el **PLJR** que aquí es presenta, més enllà de donar continuïtat a la línia tècnica i metodològica seguida fins al moment, planteja un canvi de paradigma que passa per incrementar en la mesura del possible els recursos de la política municipal de joventut i per repensar-ne el model de desplegament i l'aplicació arreu de la ciutat. Aquest document exposa els objectius, les línies estratègiques, el mètode de treball, els continguts, el calendari i els recursos necessaris per fer-ho durant els propers sis anys i projecta la validesa dels seus plantejaments teòrics com a mínim fins a 2030.

Els fonaments

L'eficàcia de les polítiques d'atenció a les persones pràcticament sempre ve condicionada pels seus plantejaments metodològics. L'aplicació objectiva de mesures i la disposició de recursos, per molt generosa que sigui, no són suficients per assolir els objectius perseguits si la manera de dur-los a la pràctica no té en compte la singularitat dels seus destinataris i no adapta el mètode de treball al context i a les circumstàncies particulars de cada col·lectiu.

És per aquesta raó que, abans de concretar els programes i les actuacions de què s'ha de dotar el **PLJR**, és necessari establir sobre quins principis, amb quines estratègies i amb quines metodologies se'n desplegarà el contingut. Tot l'esforç que pugui fer el consistori per atendre i promoure la joventut pot quedar-se reduït al no-res i caure en el simple malbaratament si la manera de fer-ho no s'adapta a la realitat juvenil, a la percepció física i emocional dels destinataris de les polítiques i a criteris professionals d'intervenció que en garanteixin l'eficàcia.

A les properes pàgines, per tant, fixem el model d'intervenció i les pautes que han de regir el desplegament complet de les polítiques de joventut de Reus.

El model Reus

La política local de joventut de Reus ja compta amb una llarga trajectòria que, al marge de les modificacions i de les alteracions que hagi pogut patir al llarg de les diverses etapes viscudes, ha consolidat uns trets comuns que es poden identificar amb claredat en els projectes, els serveis i les programacions desenvolupats. Són elements transversals en el conjunt de la seva actuació que s'han anat reproduint en part per la constància en l'aplicació de criteris tècnics i en part per la complicitat que ha anat aconseguint per vies diferents amb els nuclis de joves que en cada moment han format part del seu desplegament.

Aquests trets o elements distintius han anat sedimentant, defensats en ocasions des d'un punt de vista professional i en altres casos d'una manera espontània a través de la successió de petits èxits de la praxi quotidiana, i han generat el que podríem anomenar un estil determinat de fer política de joventut. És fàcil convenir que, de la mateixa manera que la majoria de polítiques locals de joventut del país, el principal obstacle amb què s'ha topat ha estat l'escassetat i la discontinuïtat en la dotació de recursos. Però justament per aquesta raó, la defensa estable, explícita o no, d'una manera determinada de treballar probablement ha estat la millor eina amb què ha pogut comptar la política reusenca de joventut. La constància en l'estil ha ajudat a navegar a través de la inestabilitat dels recursos.

Hem vist que una de les conclusions a què s'arriba amb claredat en la diagnosi prèvia a aquest document és que la política de joventut de Reus difícilment podrà fer noves passes endavant amb el nivell de recursos de què disposa en l'actualitat. Dit d'una altra manera, ja s'ha exhaurit el marge de maniobra de què es disposa tècnicament per continuar avançant. L'increment de recursos sempre és, per raons òbvies, difícil d'afrontar i, en tot cas, sempre requereix propostes de millora progressiva, com a part d'un procés que permeti validar i confirmar la idoneïtat de les noves mesures a través de resultats identificables i mesurables. I és justament en aquest punt que la manera de treballar esdevé essencial. Si la política de joventut de Reus vol iniciar un procés de creixement i millora, necessita un mètode i un sistema de treball definits que li serveixi al mateix temps de fonament i d'impuls.

És per tot això que en aquest apartat ens proposem descriure i desenvolupar els fonaments de l'estil reusenc de fer política de joventut per convertir-lo en un model determinat d'intervenció. Volem donar carta de naturalesa al **model Reus de polítiques de joventut**.

Es tracta de recollir els elements de singularitat a què ens referíem a l'inici d'aquest text i que fins al moment s'han desenvolupat d'una manera entre espontània i instintiva per descriure'ls, conceptualitzar-los i dotar-los d'eines pràctiques que ajudin a consolidar-los i a fer-los evolucionar. Els posarem en relació amb els recursos necessaris per a una ciutat de la dimensió i les característiques de Reus, proposarem com desplegar-los d'acord amb uns continguts i uns programes concrets i descriurem els instruments de caràcter tècnic amb què han de comptar per tal que la seva aplicació sigui viable. El resultat serà una proposta estratègica de joventut que es concretarà en el nou PLJR.

En les properes pàgines, per tant, assentarem els fonaments del **model Reus** perquè resultin operatius per desplegar el nou PLJR. Descriurem, en primer lloc, les seves **idees força**, aquells elements que li donen singularitat i que en caracteritzen l'estil. Seguidament establirem quina ha de ser la **missió** central d'una política de joventut per a la ciutat, tenint en compte les seves característiques concretes però també el context econòmic, social i mediambiental generals amb què ens ha tocat conviure. Desgranarem la missió en un seguit d'**objectius generals** per tal que sigui possible desplegar-la en tots els àmbits necessaris. En aquest punt descriurem els tres **motors del pla**, que també podem entendre com a estratègies d'intervenció, que tindran un caràcter transversal en relació amb totes les línies i els programes d'actuació que mostrarem més endavant. El següent pas serà enumerar i descriure breument els **criteris** tècnics amb què es desplegarà el pla i, finalment, explicarem la **metodologia** de treball, que recull els consensos tècnics professionals en matèria de joventut i els adapta a les necessitats específiques de servei a Reus. Aquesta darrera part del model és la que ens permetrà aproximar-nos a les qüestions més pràctiques del treball quotidià de l'equip del Servei de Joventut.

En conjunt i com a resum, el **model Reus** es basa en la tradició tècnica consolidada de la política local de joventut de la ciutat, incorpora un coneixement intens de la realitat actual del municipi i del context global,

promou i facilita la participació de tots els agents possibles i necessaris en el món juvenil i conceptualitza un mètode concret de treball. Tots aquests ingredients ens porten a presentar-lo amb l'ambició que sigui vàlid i aplicable per a un llarg període de treball, que es projecti més enllà de la durada estricta d'un pla de joventut. També per aquesta raó, a la part final del document es proposa un sistema d'avaluació rigorós i flexible que en permeti la revisió, l'adaptació i la millora contínua.

Les finalitats i els objectius que han de perseguir les polítiques de joventut són en bona mesura comuns a qualsevol territori i, en nom de la igualtat d'oportunitats, l'equitat i la cohesió territorial, lògicament han de ser compartits i solidaris. Però és en l'adaptació a les necessitats específiques de la ciutat, en la singularitat de les seves dinàmiques socials i participatives i en l'aprofitament dels seus potencials, individuals i col·lectius, que el **model Reus** de polítiques de joventut optimitzarà l'acció pública i social en la defensa, el suport i l'impuls als joves de la ciutat.

Idees força

El Servei de Joventut de Reus ha desenvolupat un estil propi de treball, caracteritzat per un seguit d'elements que s'han anat reproduint al llarg dels anys. Més enllà dels projectes i dels programes aplicats, al marge del major o menor èxit que hagin assolit, entre els diversos professionals que n'han format part s'ha produït un aprenentatge basat en l'assaig-error que ha anat sedimentant en una manera particular de relacionar-se amb l'entorn i amb els joves.

Aquest estil o manera de treballar no s'ha conceptualitzat mai, però forma part de la cultura organitzativa de l'equip i es va transmetent entre els seus membres per la via pràctica. Hem intentat identificar aquests elements distintius i els formulem com a idees força, amb la intenció que esdevinguin les bases o els fonaments sobre els quals s'aixecarà el **model Reus**. Són les cinc següents.

El vincle i les emocions

Més enllà de la temàtica o del contingut que motiva l'aproximació dels joves al Servei de Joventut, el que determina l'èxit o l'eficàcia de l'atenció que se'ls ofereix és la qualitat de la relació. Hi ha un esforç per entendre el punt de vista del jove i empatitzar amb les seves emocions. Per als joves és tan important la manera com viuen emocionalment la seva necessitat com la petició concreta de servei o de suport. En conseqüència, l'atenció que rebin només serà satisfactòria si, a més d'oferir-los respostes i continguts precisos, se senten entesos i acompanyats en la seva necessitat. Lògicament, només es pot treballar des d'aquesta perspectiva a través de la proximitat. Es prioritza sempre el contacte personal i directe, sense límit de temps en

l'atenció, que és majoritàriament individual o en grups reduïts. La capacitació dels professionals per realitzar una aproximació emocional als joves és determinant i també ho és, en segon terme, la seva habilitat per traduir els interrogants plantejats en respostes concretes que posin en joc els recursos de què disposa el municipi. Quan aquest sistema d'aproximació als joves es realitza amb èxit, es genera el que en diem vincle. S'estableix una relació de confiança entre l'usuari i el professional, que no es basa en el paternalisme o la capacitat infal·lible del segon de donar resposta, sinó en la sinceritat i la fiabilitat de la relació. Quan s'estableix aquest vincle, el professional està en disposició de proposar al jove l'ús de recursos o de mecanismes que l'ajudaran a satisfer per si mateix les seves necessitats, desitjos o interessos. És fàcil d'entendre que en aquesta manera de treballar, que posa la qualitat i la intensitat de la relació per davant de tot, és clau la disposició d'equips de recursos humans suficients. Com més informadors, dinamitzadors, mediadors o educadors treballen des d'aquesta perspectiva, més capacitat tenim de detectar necessitats ocultes, d'oferir suports concrets i d'iniciar processos estables de participació. L'únic escenari en el qual s'han pogut desplegar amb assiduïtat aquests processos a Reus és al Casal de Joves La Palma. Gràcies a l'experiència de servei en aquest equipament és fàcilment comprovable que la proximitat i la relació que s'estableix entre els professionals i els usuaris és altament satisfactòria en termes d'eficàcia. Les valoracions dels usuaris són invariablement bones i una observació externa i objectiva dels processos de treball també ho confirmen des del punt de vista professional. Però l'experiència pràctica també permet observar que el nivell de recursos físics i humans de què fins al moment s'ha pogut disposar a Reus per fer aquesta feina limita els seus beneficis a un percentatge baix de la població juvenil de la ciutat. Dimensionar aquests recursos d'acord amb la grandària de Reus, per tant, és clau per garantir una adequada aplicació d'aquesta idea força.

Servei i acompanyament

El servei que oferim als joves mai, o gairebé mai, no hauria de ser puntual. Quan treballem amb els joves ho fem sempre a partir de l'atenció a necessitats concretes, però en fer-ho descobrim el món que envolta la persona que ha sol·licitat el nostre suport i obtenim la informació que necessitem per treballar establenent amb ella en processos d'empoderament i de participació. Des d'un altre punt de vista, tal com es concep la feina des de l'equip de professionals de Joventut de Reus, la finalitat d'un servei no és tant resoldre una necessitat del jove que l'ha sol·licitat com facilitar-li les eines perquè sigui ell qui en gestioni en endavant les inquietuds. Per això parlem d'acompanyament, perquè cada cop que s'acosta un jove al Servei de Joventut obrim un procés de durada indefinida en el qual la prioritat és acompanyar-lo per tal que arribi a ser autosuficient en la gestió de les seves necessitats. Li aportem informació, recursos i aprenentatges per tal que s'atreveixi a gestionar els seus interessos per si mateix. L'ajudem a empoderar-se. És fàcil comprovar que un elevat percentatge d'usuaris del Casal de Joves La Palma, dels seus serveis i de les seves programacions esdevenen visitants assidus de l'espai, en ocasions per fer seguiment o avançar en el servei que ha sol·licitat o en ocasions per mantenir el vincle o

la relació que s'hi ha establert. El Servei de Joventut té la voluntat d'acompanyar i els joves s'hi consoliden com a usuaris perquè s'hi senten acompanyats. De vegades la demanda d'acompanyament l'explicita el propi usuari, però en la majoria d'ocasions és responsabilitat dels professionals detectar aquells àmbits de necessitat que requereixen o fan aconsellable iniciar un procés de petites accions, periòdiques i continuades, que ajudi els joves a convertir les seves experiències personals, petites o grans, en aprenentatges pràctics per al futur. Tot i que, en termes generals, aquest estil de treball és aplicable a totes les edats, és especialment rellevant en el cas dels adolescents, ja que és aquesta etapa de la vida de les persones en la qual es produeixen els aprenentatges essencials per a configurar la seva trajectòria vital.

Programar i cocrear

Novament hem d'afirmar que el contingut del servei o l'activitat que es realitza és el menys important. La finalitat última del Servei de Joventut no és comptar amb una agenda d'activitats ben farcida, sinó disposar d'eines de contacte i de relació amb els joves per iniciar-hi i desenvolupar-hi processos d'aprenentatge. En la mesura que l'oci és un espai i un temps de privilegi per a la socialització juvenil, disposar d'una programació continuada d'activitats atractives per als joves és una manera de propiciar el treball de proximitat. Facilem la creació i la continuïtat de moments i d'espais de relació que ens ajuden a establir el vincle i a iniciar l'acompanyament, les dues idees força precedents. És per aquesta raó que les programacions d'activitats promogudes pel Servei de Joventut de Reus són diverses, variables i canviants; perquè el que és rellevant no és que tinguin un contingut determinat, sinó que s'adaptin en cada moment als gustos, l'estètica i els interessos dels joves amb els quals es treballa. I els gustos, l'estètica i els interessos dels joves són, per definició, canviants. Des d'un altre punt de vista, i amb la intenció que el model d'activitat o de programació sigui coherent amb les idees força anteriors, introduïm el concepte de cocreació. Les programacions, les activitats o els esdeveniments impulsats pel Servei de Joventut de Reus s'organitzen, en un percentatge elevat, a través de processos de participació. La idea, el contingut i, sempre que es pot, la logística i la producció es desenvolupen a mitges amb els joves que hi estan interessats o potencialment interessats. És difícil trobar a l'agenda del Servei de Joventut de Reus activitats o iniciatives que no hagin tingut algun tipus de participació dels joves, ja sigui a nivell individual, a través de col·lectius informals o d'entitats formalitzades. En qualsevol cas, parlem de cocreació perquè aquest concepte ens ajuda a promoure la implicació dels joves amb les activitats, introduint-hi la idea d'autoria, que porta implícita la identificació emocional amb l'esdeveniment i també l'assumpció d'una responsabilitat sobre la seva execució.

Caçadors de tendències

En la mesura que el que dèiem en el punt anterior és cert, el Servei de Joventut de Reus no té la voluntat específica de perpetuar línies de programació i de reproduir-les durant molt de temps. Com que allò que realment motiva la nostra intervenció és mantenir el vincle i generar processos de participació i d'empoderament, només tenim un interès relatiu en el continguts i el nivell d'aprofundiment en aquests depèn essencialment de la voluntat dels mateixos joves implicats. Sobretot ens interessa estar al dia. El Servei de Joventut és ràpid a l'hora d'incorporar mecanismes de relació (xarxes, tecnologia, audiovisual, processos participatius, etc.), estils juvenils (cultura japonesa, món *hip hop*, noves formes d'esport, grafitis, pràctiques artístiques, espais d'oci, opcions d'entreteniment, jocs, estils musicals, etc.) o interessos de qualsevol tipus (medi ambient, gènere, oferta d'oci, tecnologies, drets, espais de reivindicació, etc.). Es manté, per tant, una actitud de màxima obertura a la incorporació de novetats i flexibilitat a transformar programacions per adaptar-les a noves tendències detectades o, simplement, a propostes inèdites que ens realitzen els joves. Aquesta manera de treballar no implica l'abandonament de línies d'intervenció concretes que es valoren com a necessàries i que, efectivament, hi són a través de la prestació de serveis estables, però sí que expressa la voluntat de ponderar el nivell d'esforç que es dedica a cada actuació, prioritzant aquelles que connecten amb les sensibilitats juvenils i que atenen necessitats efectivament expressades i demandades.

Fem-ho fàcil

Per atendre els joves i resultar eficaços cal ser àgils i directes. La burocratització i la formalització de processos administratius són habitualment enemics de les polítiques de joventut, perquè dilaten el temps de resposta a necessitats o demandes que en el cas dels joves porten incorporada l'exigència d'immediatesa i perquè alteren el sentit de determinades peticions per fer-les encaixar en els marcs normatius. En aquest sentit, el Servei de Joventut de Reus actua amb freqüència com a facilitador, assumint o minimitzant tràmits per fer possible la realització d'activitats, l'ús de serveis o d'espais o l'execució d'iniciatives juvenils. Tot sovint, seguir els camins normalitzats de l'administració fa desestimar projectes perquè n'augmenta la complexitat o perquè els dilueix en adaptar-los a procediments poc raonables. Una de les claus definitòries del Servei de Joventut és l'interès a oferir una imatge alternativa de l'administració que ajudi a combatre el distanciament que, molt majoritàriament, caracteritza la seva relació amb els joves. Sense el convenciment que l'actuació pública pot ser rigorosa i eficaç al mateix temps que àgil i empàtica amb els joves, seria molt difícil creure en determinats projectes de dinamització i de participació. Aquesta és la fórmula màgica que busca el Servei de Joventut de Reus. Cal reconèixer, però, que no sempre s'assoleix l'èxit des d'aquesta perspectiva, perquè la resistència de l'administració i el seus procediments normatius a aquest tipus de canvis és elevada i tot sovint la capacitat de decisió que ho hauria de fer possible no és a la mà del Servei de Joventut.

Missió

La **missió central** del PLJR consisteix a oferir serveis, recursos i acompanyament en un volum i quantitat suficients per atendre de manera raonable la població juvenil de la ciutat, estenent el seu abast a tots els barris a través d'un model d'intervenció que prioritzi el treball en proximitat, amb professionals especialitzats i capacitats per atendre emocionalment els joves i adaptar les mesures aplicades a la singularitat de cadascun d'ells, amb voluntat inclusiva, celebrant i visibilitzant la diversitat, garantint el respecte als drets socials i culturals i afavorint-ne l'empoderament per tal que triïn amb coneixement de causa i en llibertat el projecte de vida que més s'ajusti als seus interessos, desitjos i inquietuds.

L'assoliment efectiu de la missió descrita ens hauria de mostrar una ciutat amable, atractiva i **útil per als joves**, en la qual trobessin recursos per millorar les seves **condicions de vida** (formació, ocupació, habitatge), suports per desenvolupar els seus **projectes personals o col·lectius** en qualsevol camp d'interès (equipaments, espais de relació, ajuts materials, orientació i acompanyament), una **oferta estable** d'activitat en tots els àmbits possibles (culturals i artístiques, cíviques i solidàries, d'oci alternatiu i de lleure educatiu, esportives i saludables) i mecanismes senzills i directes per **intervenir en la vida ciutadana** de manera significativa, **opinant** amb llibertat i **participant** activament en tots aquells projectes públics i comunitaris que despertin el seu interès i inquietuds.

Tant la missió que es vol assolir com la visió de ciutat a la qual s'aspira reposen sobre la idea que els joves són **un actiu**, un agent significatiu i determinant de la vida pública. S'ha de refusar enèrgicament l'estigmatització i la culpabilització dels joves, que ens porten a tractar-los públicament com a problema i com a origen de conflicte social. Els joves han de poder ser atesos en funció de les seves necessitats però també han de tenir l'oportunitat de fer aportacions **en positiu**, transformadores, a la comunitat. L'única manera de fer-ho és disposant els recursos necessaris per conèixer-los, entendre'ls, escoltar-los i empoderar-los per tal que puguin desplegar tots els seus potencials. Els joves **són present i són futur** i no hi ha manera raonable d'afrontar els reptes locals i globals que tenim com a societat sense comptar amb ells, obrint pas a les seves propostes i idees i cedint-los el protagonisme que mereixen.

És en aquest context que les polítiques de joventut haurien de ser concebudes com un àmbit **estratègic** per al desenvolupament global de la ciutat, centrals en l'acció pública, en la mesura que qualsevol sector d'intervenció municipal, sense excepció, té en la projecció futura de les condicions de vida dels joves i de la seva capacitat transformadora la clau de volta per a les seves possibilitats reals d'èxit.

Per tot plegat, el conjunt de recursos, mesures, processos i mètodes d'intervenció que han de fer possible l'assoliment de la missió plantejada des de l'òptica descrita en els paràgrafs anteriors s'organitzen en un sistema d'intervenció pública planificat i dotat d'eines de seguiment i d'avaluació per desplegar-se estratègicament a través del que coneixem com a **PLJR**, que és l'instrument i l'expressió del **model Reus de política de joventut**.

Els motors del pla

Tots els programes i les actuacions del pla seran creuats de manera transversal per tres motors que en garantiran la coherència i que donaran impuls a la seva projecció i presència pública. També els podem entendre com a estratègies, perquè definiran la manera com s'acosta el Servei de Joventut als joves, posaran de relleu els recursos amb els quals els ofereix suport el municipi i ajudaran a traduir l'activitat juvenil en aportacions tangibles que beneficiaran el conjunt de la ciutat.

Les tres estratègies de treball del pla, per tant, actuaran com a motor del seu desplegament i es mostraran com a xarxes de proximitat, de serveis i de participació.

Motor 1. Xarxa #serjoveareus

Totes les actuacions del pla s'articulen, sense excepció, a través d'un **mètode** de treball (que més endavant descriurem amb detall) concebut com a procés. L'aproximació del Servei de Joventut als joves i la relació que hi establiran en tots els àmbits d'actuació del pla no pretén tant assolir un resultat concret com anar generant experiències concretes, tangibles, en les quals ells són sempre els protagonistes. Se'ls acompanya per tal que de cada experiència en resultin aprenentatges que es puguin percebre de manera pràctica. Els apoderem per tal que millorin la seva capacitat de ser protagonistes de les seves pròpies vides i de prendre decisions per si mateixos.

D'acord amb aquest plantejament, en pràcticament tots els programes i totes les actuacions l'estratègia de treball passa per tenir capacitat d'aproximar-nos a la realitat juvenil diversa i plural de la ciutat. L'aproximació serà física i, per tant, haurem d'arribar a tots els barris i totes les zones de la ciutat i també emocional, de manera que haurem de garantir que comptem amb espais físics i moments que facilitin i promoguin la relació i la socialització.

De l'aproximació als joves n'obtidrem coneixement. Sabrem quines són les seves necessitats concretes i els seus interessos, individuals o col·lectius. A partir d'aquest coneixement hi entrarem en relació i els facilitarem instruments i mecanismes pràctics per tal que ells mateixos despleguin els seus interessos. Els acompanyarem perquè experimentin amb les seves capacitats i obtinguin coneixements pràctics a partir de l'experiència. Els animarem a "fer coses" per si mateixos.

El procés que sempre es proposarà, per tant, passa per aquesta seqüència: observar els joves, conèixer-los, acollir-los, promoure els seus interessos i ajudar-los a obtenir aprenentatges de l'experiència; això, en tots els camps o àmbits d'actuació del pla.

Els dos instruments essencials de què s'ha de dotar el **PLJR** per fer possible aquesta estratègia de treball són una xarxa d'espais relacionals distribuïda per la ciutat i uns equips de professionals de proximitat que trepitgin sistemàticament el territori. Aquests dos elements constituïran la xarxa que permetrà saber com és **#serjoveareus**.

Motor 2. Xarxa #reuspelsjoves

Els joves de Reus han de trobar eines al seu abast en tots els camps possibles de necessitat, d'interès i d'inquietuds. La ciutat, l'Ajuntament i la societat civil han de poder garantir l'existència d'aquestes eines i el **PLJR** és el mecanisme que en detecta la necessitat, que en coordina el funcionament, que en programa la creació de noves i que n'assegura l'accessibilitat.

A la ciutat existeixen equipaments, serveis i programacions a pràcticament tots els àmbits de l'actuació pública que, d'una manera o altra, s'adrecen o arriben als joves, però no sempre els atenen de la manera adequada, no sempre arriben al fons de les seves necessitats, no sempre entenen o interpreten correctament les seves inquietuds i massa sovint estan allunyades físicament o emocionalment dels joves.

Que aquest conjunt de recursos esdevingui efectivament una xarxa al servei dels joves implica que al seu capdavant hi hagi professionals especialitzats, que tinguin competències adequades per atendre els joves i que el seu funcionament estigui orientat a l'atenció de la seva singularitat.

Disposarem d'un motor adequat per treballar amb els joves si el conjunt de serveis es materialitza en un catàleg de recursos interconnectats, en una

agenda de programacions que abasten tots els àmbits d'interès possible i en un entramat d'espais de referència que coordinen la seva actuació i atenen els joves des d'una perspectiva interseccional; és a dir, que funcionen com a xarxa.

L'objectiu de la xarxa és acompanyar els joves en tots els àmbits possibles d'una política de joventut: serveis, programacions i espais per a la cultura, l'ocupació, l'habitatge, l'oci, la formació, l'emprenedoria, els drets civils, el medi ambient, etc. Acompanyar els joves vol dir ajudar-los a resoldre les seves necessitats, atendre les seves inquietuds, animar-los a prendre les seves pròpies decisions i donar suport als seus projectes de futur, siguin quins siguin, i triats sempre en llibertat. Si disposem d'aquesta capacitat d'acompanyar en tots els àmbits del pla podrem explicar, valorar i revisar tot el que fa **#reuspelsjoves**.

Motor 3. Xarxa #jovesperreus

Sempre, absolutament sempre, hem de tenir com a objectiu que els joves s'impliquin en la solució del seu propi problema, la seva necessitat o la seva inquietud. Mai no han de ser un receptor passiu. No volem joves eternament dependents dels nostres serveis, sinó ciutadans amb plena capacitat d'obrar, autònoms i autosuficients en la mesura que sigui possible. Els aprenentatges i l'empoderament consisteixen, en bona mesura, a facilitar que tinguin capacitat d'actuar per si mateixos. És per això que el tercer motor pretén garantir que en totes les actuacions del **PLJR** els joves siguin protagonistes, opinin, prenguin decisions, modelin projectes i, si és possible, que els executin.

Com a conseqüència d'aquesta estratègia de treball, el pla generarà un model de participació. El veurem més endavant amb detall a l'apartat de metodologia, però passarà per garantir vies múltiples de participació per a joves individuals, grups d'iguals, col·lectius informals, organitzacions associatives i òrgans de representació si sorgeixen. Serà un model obert i canviant, adaptable a les necessitats i als interessos que en cada moment moguin els joves. Observarà i promourà els joves i la seva activitat en positiu, defugint-ne la problematització i buscant sempre camins per activar els seus potencials. Es tracta, per tant, d'un model de participació que busca la detecció de talent juvenil en qualsevol camp o disciplina, que facilita la trobada i la relació, que promou la cooperació i l'ajuda mútua, que afavoreix la compartició de recursos i de capacitats i impulsa la iniciativa juvenil.

El model culminarà amb la creació d'espais d'experimentació entesos com a laboratoris per a la fabricació de prototips, línies de suport en forma de beques, residències o ajuts a la producció. Del conjunt de programes i d'actuacions orientades a la participació i a la creativitat juvenil sempre floriran propostes que enriquiran la comunitat, amb resultats concrets per al seu entorn i amb presència pública en positiu. En treballar des d'aquesta perspectiva, disposarem d'un aparador de tot el que fan els **#jovesperreus**.

Objectius generals

1.

Garantir l'existència i l'accessibilitat a recursos per atendre de manera suficient la diversitat i el volum de joves de Reus en forma de serveis, d'equipaments i de programacions que contribueixin a millorar les seves condicions de vida amb una atenció especial als efectes de tipus social, econòmic, emocional i mediambiental derivats de la crisi postpandèmica.

2.

Promoure l'autonomia dels joves per tal que tinguin capacitat de desenvolupar els seus propis projectes, individuals o col·lectius, incorporant eines innovadores en el marc de la transformació digital i mètodes basats en la participació, la cooperació entre iguals i la compartició de talent en els terrenys educatiu, professional, laboral, cultural, artístic o en qualsevol àmbit del seu d'interès.

3.

Conscienciar i animar els joves a participar en la defensa activa dels drets civils i culturals, la llibertat d'expressió, el respecte i la celebració de la diversitat, la igualtat i la perspectiva de gènere, els valors mediambientals i de solidaritat i la salut física i emocional.

4.

Afavorir l'arrelament i el sentiment de pertinença dels joves a Reus millorant la capacitat de la ciutat d'atendre les seves necessitats específiques i posant en valor les seves formes d'expressió i iniciatives com a aportacions genuïnes a la comunitat.

Criteris

Quan els responsables de desplegar la política local de joventut tinguin dubtes sobre l'aplicació concreta de mesures o de programes previstos al **PLJR** han de trobar resposta en la bateria de criteris que es proposen tot seguit. Cal garantir la coherència de l'actuació i la clara orientació a l'assoliment dels objectius predefinits. Per aconseguir-ho s'estableixen criteris generals que, llevat de casos molt determinats i en circumstàncies excepcionals, s'han de seguir amb rigor. Són un instrument que ha d'ajudar a orientar els professionals en la pràctica quotidiana de les seves funcions, evitant incongruències i desigualtat en el tracte a usuaris i a participants en serveis, programacions i projectes d'iniciativa juvenil.

Criteri 1. Per a tothom

Les polítiques de joventut són, en termes generals, universals. És a dir, que s'adrecen a la totalitat de la població juvenil. Lògicament, bona part dels programes especialitzaran les seves actuacions, projectes o serveis en col·lectius o perfils de joves determinats per assegurar que s'atenen adequadament les seves singularitats. En alguns casos, a més, es podrà prioritzar l'atenció a determinats grups de població perquè es constati que es troben en situacions de necessitat que justifiquen un esforç específic per raons d'urgència o de gravetat. Però, especialment en aquests casos, cal generar diversitat d'actuacions que, en conjunt, per acumulació i de manera complementària, atenguin la totalitat de joves en cadascun dels àmbits d'intervenció. És així com, de manera global, els programes i actuacions del **PLJR** tenen l'aspiració d'arribar a la totalitat de la població juvenil. I si això no és possible a causa de l'absència de recursos suficients, han d'aspirar a atendre el major percentatge possible de joves de la ciutat.

Criteri 2. Edat

El **PLJR** estableix la franja d'edat que va dels **15 als 29** anys com a objecte genèric de la seva intervenció. La totalitat d'eixos, d'àmbits i de programes d'actuació han d'atendre aquest tram, sense excepció. Malgrat això, es contempla que una part dels programes eixamplin el radi de la seva actuació per baix, iniciant les mesures de primera atenció, socialització, dinamització i prevenció als 12 anys, que és l'edat d'entrada a l'adolescència i, en paral·lel, a l'educació secundària obligatòria. Els centres que imparteixen aquests ensenyaments són l'espai de socialització juvenil per excel·lència i, llevat de comptades excepcions, són l'escenari pel qual transita la totalitat de la població durant almenys quatre anys de la seva vida. No té sentit iniciar polítiques de joventut a la meitat d'aquesta etapa formativa, quan tot sovint en els grups de relació o d'iguals interaccionen de manera espontània nois i noies d'aquesta franja. Totes les polítiques d'acompanyament, informació, orientació i prevenció de comportaments de risc, d'altra banda, tenen origen

lògic en aquesta etapa i la política de joventut no hi pot ser absent. En sentit contrari, d'altra banda, el tram d'edat de la joventut creixerà puntualment per a persones de fins a 35 anys d'edat, essencialment per abordar polítiques de suport o d'acompanyament a l'accés d'habitatge i, en alguns casos, d'ocupació i d'emprenedoria. Tant en un cas com en l'altre, el **PLJR** especificarà amb claredat quins són els programes que s'adrecen totalment o parcialment a aquestes franges d'edat frontereres, per garantir-ne l'eficàcia i per assegurar que el nucli de l'etapa juvenil (de 15 a 29 anys) és prioritàriament i adequadament atès.

Criteri 3. Anem per parts

Cal segmentar sempre el públic, els usuaris o els joves amb els quals interactuem en funció de les seves circumstàncies, necessitats i inquietuds. Tal com hem dit, hem d'arribar a la totalitat de la població juvenil, però proposant per a cada grup o perfil el que més s'ajusti a la seva singularitat. Per aquesta raó, cada acció del **PLJR** ha de preveure a qui s'adreça amb tanta precisió com sigui possible. La pràctica d'oferir serveis o programacions de manera universal per observar quina eficàcia tenen o quin públic atrauen s'ha de desterrar de la pràctica habitual. Cal definir en origen les persones destinatàries de cada actuació, la qual cosa no exclou la possibilitat que les actuacions siguin obertes i no se'n limiti l'accés, però hi ha d'haver sempre una intencionalitat clara i precisa. Cada programa o actuació pot generar maneres diferents de segmentar però, en termes generals, es tindran en consideració els grups d'edat (de 12 a 16, de 17 a 18, de 19 a 22, de 23 a 29 i de 30 a 35), l'ocupació principal (estudiants, treballadors, aturats que busquen feina o combinacions d'aquestes situacions), situació professional (estudiants de diferents nivells, carrera acadèmica, emprenedors, empresaris), l'activitat d'interès (art, cultura, cultura popular, música, esport, jocs, viatges, etc.), la zona de residència (barris o districtes), les necessitats que es posen en comú (transport i mobilitat, atur, cerca d'espais d'activitat, orientació en àmbits determinats, atenció emocional o psicològica, cerca d'habitatge, pertinença a col·lectius en risc d'exclusió, etc.) i entitats, col·lectius o associacions a les quals pertanyen.

Criteri 4. Proximitat i territori

El desplegament de serveis, de programacions, d'actuacions concretes i de tasques de dinamització o de promoció es realitzaran sempre amb la màxima proximitat possible a l'entorn de confiança dels joves. Generalment es tractarà del barri o del nucli de residència, però també pot ser el centre d'estudis, l'entorn laboral o d'activitat cultural, associativa o de lleure. Sempre que sigui possible aquesta proximitat portarà a ubicar el nucli de cada actuació al territori i farà necessari desplegar una xarxa d'espais de referència distribuïda pel conjunt de la ciutat des dels quals s'irradiarà la política de joventut i que seran punts de primera acollida a qualsevol jove que tingui alguna necessitat, petició, demanda o interès. Així mateix, l'operativitat

d'aquesta xarxa la garantirà la intervenció professional d'educadors, dinamitzadors, orientadors i mediadors que s'organitzaran per equips pluridisciplinaris segons els espais de referència però amb la missió essencial de treball en medi obert. La premissa de desplegament d'aquesta filosofia de treball ha de ser que els joves ens trobin amb facilitat quan ens busquin i que nosaltres (els professionals) sortim a buscar-los en el seu entorn de confiança, abans fins i tot que ells sentin la necessitat d'acostar-se als serveis de joventut.

Criteri 5. Petites i freqüents

Sense renunciar a actuacions puntuals que reuneixin un gran nombre de participants, el desplegament del **PLJR** s'articularà prioritàriament a través de múltiples actuacions de petites dimensions, continuades i repetitives, que per acumulació es vagin aproximant i atenent un nombre i un percentatge significatiu de joves. No és raonable pensar que cap actuació concreta no serà eficaç o útil per atendre la totalitat de la població juvenil. L'efecte comunicatiu i probablement de conscienciació d'esdeveniments rellevants no s'ha de menysprear, però l'eficàcia i la capacitat real d'incidir en la vida dels joves es mesura a partir de l'aproximació a la seva realitat concreta i a l'establiment de lligams i de vincles significatius que només són plantejables en el grup reduït. Per tant, es prioritzaran sempre actuacions de petites dimensions amb grups de contacte reduïts, que es repetiran o es reproduiran de manera continuada i periòdica, diversificant els destinataris als quals van adreçades.

Criteri 6. Tot ens interessa

Qualsevol qüestió que afecti, interessi, preocupi o motivi un jove és objecte de treball per al **PLJR**. Aquesta afirmació tan contundent simplement pretén garantir que s'atendrà tots els joves en tots els casos i que sempre hi haurà resposta a les seves consultes, peticions, queixes o propostes. La idea de transversalitat és consubstancial a les polítiques de joventut i, per tant, no hi ha un sector d'activitat o àrea de l'administració que limiti el seu àmbit d'interès. Això no implica, lògicament, que els professionals de joventut hagin de ser experts en tots els àmbits d'actuació pública i tampoc que puguin assumir tasques o funcions que corresponguin a altres departaments, però sí que han de tenir al seu abast un repertori ampli de recursos que els permetin atendre de manera immediata i essencial qualsevol qüestió que plantegi un jove o, en el pitjor dels casos, el puguin derivar a una altra instància de l'administració o de la comunitat amb major nivell d'especialització. La premissa, en aquest cas, seria que cap jove no ha de sortir d'un servei de joventut sense una resposta vàlida o útil.

Criteri 7. Derivar amb coneixement

Un element clau del caràcter transversal de les polítiques de joventut són els mecanismes de relació i de coordinació amb la resta d'àrees o departaments de l'administració que atenen els joves. El funcionament d'aquests mecanismes és sempre complex i difícil de preveure, però normalment es posa a prova en l'eficàcia de les derivacions de casos. El **PLJR** es planteja generar, de manera progressiva, un sistema de relació interdepartamental que permeti realitzar aquestes derivacions amb rigor i garanties. Cal assegurar, en primer lloc, que no es produirà mai una derivació cap a un servei el funcionament i els continguts del qual no siguin mínimament coneguts per part dels responsables del **PLJR**. No es pot assegurar que l'atenció que requereix un jove tindrà una resposta adequada si no coneixem el servei al qual el derivem. En segon lloc, és necessari mantenir el vincle. Una derivació no implica desatendre o oblidar un cas concret, sinó facilitar-li un recurs més adequat i que efectivament ho sigui depèn de la qualitat d'aquest recurs i del seguiment que en fem un cop l'hem derivat. Tota derivació, per tant, requereix que existeixi un protocol mínim de relació amb el servei que rep el cas, que garanteixi l'intercanvi d'informació i la possibilitat d'un seguiment posterior no només per garantir que el jove és correctament atès, sinó perquè el caràcter interseccional de les polítiques de joventut farà que, amb tota probabilitat, l'atenció específica que rebí aquell jove hagi de ser complementada o acompanyada per suports en altres àmbits que continuen sent objecte de treball per als professionals de joventut. La tercera condició per a una bona derivació és una conseqüència del procés seguit: és necessari disposar d'un model o d'un sistema de relació interdepartamental. Tenint en compte que aquesta condició no depèn en exclusiva del Servei de Joventut, cal reservar, sempre, l'opció de renunciar a la derivació. Si no podem garantir que la derivació és adequada per atendre la petició o la necessitat del jove, és millor no derivar i seguir treballant amb ell amb els recursos propis.

Criteri 8. El procés

Joventut no és un àmbit d'especialització sectorial i, per tant, s'acosta a tots els àmbits en la mesura que són necessaris o útils per assolir els objectius que són propis de les polítiques de joventut. Ens interessa l'aprenentatge a través de la vivència, l'empoderament a través del coneixement i l'experiència pràctica, la participació a partir de la presa conscient de decisions per part dels joves. Per tant, no és tant rellevant obtenir resultats concrets, visibles i mesurables com experimentar processos que enriqueixin el bagatge dels joves i els donin recursos per construir el seu propi projecte de vida. Aquest plantejament fa que, tot sovint, sigui difícil defensar o fins i tot desplegar les polítiques de joventut, però cal mantenir aquest criteri en totes les circumstàncies. Lògicament, no s'ha de renunciar a l'èxit, però si treballem adequadament, el fracàs també és una eina necessària per a desplegar correctament les polítiques de joventut. El procés, amb independència del seu resultat, és l'objectiu d'una bona política de joventut.

En tots els àmbits, cal animar els joves a experimentar, a fer per si mateixos, a assumir reptes i riscos i a afrontar els seus resultats, fins i tot si d'entrada preveiem que no seran gaire bons. Actuar d'acord amb aquest criteri implica rigor i decisió tècnica i una bona defensa política.

Criteri 9. Facilitadors

Una de les raons que motiven el distanciament dels joves de l'administració és la profusió de tràmits burocràtics i de normatives que es converteixen en barreres per a l'activitat. Hi ha un xoc entre el desig d'immediatesa que caracteritza la condició juvenil i el procediment administratiu, que multiplica tràmits i condicions de compliment obligat. I, justament, un dels mecanismes de major eficàcia a l'hora de generar el vincle necessari entre l'estructura tècnica de joventut i els joves és la capacitat dels professionals d'acompanyar-los a través dels itineraris de la gestió pública. Assumeixen el rol de facilitadors, minimitzant les passes administratives i limitant la tramitació a les gestions imprescindibles. Que la complexitat de l'administració es redueixi hauria de ser, probablement, un objectiu genèric de qualsevol institució pública, però, mentre això no sigui possible, el paper dels professionals de joventut garanteix tot sovint unes primeres experiències positives de relació dels joves amb l'administració que, en la seva absència, serien ben difícils. Cal posar en valor, en aquest sentit, el paper dels professionals i dels serveis de joventut, que tenen un paper rellevant a l'hora de fer més amable l'administració per a persones que s'inicien en les dinàmiques pròpies de la ciutadania activa. És per això que tots els programes i totes les accions del **PLJR** han de tenir en compte de manera preferent la possibilitat que es concretin a partir de la iniciativa juvenil, n'han de prioritzar la intervenció i contribuir a fer-la possible a través de la simplificació i l'agilització de processos administratius.

Criteri 10. Sols, res

Tots els programes del **PLJR** incorporen la participació com a mètode. Això vol dir que obren sempre la possibilitat que joves, col·lectius, entitats o qualsevol tipus d'organització social que s'interessi o tingui a veure amb el contingut hi desenvolupin un paper rellevant. Ho podran fer sempre que hi manifestin interès, però el Servei de Joventut ho promourà de manera activa, fent propostes concretes de participació, de petició d'opinió, de complicitat en les decisions i, si s'escau, amb encàrrecs concrets de cogestió. La participació, d'altra banda, es desplegarà sota dues premisses: en primer lloc, no s'exclourà ningú que hi tingui interès, amb igualtat d'accés, i, en segon lloc, cadascú ho farà fins al màxim grau d'implicació que vulgui o pugui assumir.

Criteri 11. Visibilitat

La imatge pública dels joves tendeix a problematitzar el col·lectiu i identificar-lo amb la idea de conflicte. Aquesta percepció és una constant dels darrers anys, però s'ha accentuat durant la pandèmia, culpabilitzant els joves de les onades de contagi i generalitzant actituds i comportaments disruptius en espais i temps d'oci. Per tant, és més important que mai positivar la imatge del joves i destacar tots aquells aspectes de la seva activitat i les seves actituds que constitueixen una aportació a la comunitat o a la ciutadania en general. Per aquesta raó, la comunicació pública, adreçada no només als joves sinó al conjunt de la ciutadania, ha de ser un criteri essencial a destacar en tots els programes, els projectes i els serveis desplegats amb participació o protagonisme juvenil. En termes generals, no hem de concebre ni una sola actuació vinculada al món juvenil sense la pertinent difusió pública a través de xarxes socials i dels mecanismes habituals de què disposi el Servei de Joventut. L'accent de la difusió, a més, s'ha de situar sobre el protagonisme juvenil. El missatge no ha de ser que l'Ajuntament fa coses per als joves sinó que els joves fan coses per a Reus.

Criteri 12. Obertura i flexibilitat

La planificació estratègica estableix un marc general per a l'execució de projectes i per al desplegament integral d'una política determinada. La finalitat essencial és que l'actuació es desplegui de manera coherent i d'acord amb els objectius establerts, amb un ritme i una progressió adequada. Però la seva pròpia naturalesa plurianual fa que, necessàriament, les concrecions d'actuació, si estan ben plantejades, siguin flexibles i obertes a revisió. Al llarg del seu període d'aplicació, les circumstàncies són canviants i diversos elements del context poden variar de manera ostensible. Per tant, com a criteri general s'estableix que el seguiment constant de l'evolució de la realitat juvenil i dels projectes i dels interessos que mouen els joves en les seves dinàmiques habituals poden fer aparèixer oportunitats interessants per introduir noves vies d'actuació o, per contra, poden fer recomanable variar alguns plantejaments pràctics per ser fidels a les finalitats globals del pla. El **PLJR** serà un bon instrument de treball si la seva estructura de continguts admet canvis i modificacions sense alterar-ne essencialment els plantejaments. L'obertura a noves tendències o propostes juvenils, per tant, ha de ser una constant i l'adaptació de programes i d'actuacions a aquestes noves realitats no només és una possibilitat sinó que és necessària, mantenint sempre la coherència metodològica i la fidelitat a la missió i als objectius generals del pla.

Criteri 13. A poc a poc

Hem fixat com a base del **PLJR** la voluntat d'iniciar un canvi d'època que porti a la política local de joventut a fer un salt significatiu endavant. Un element crític d'aquesta voluntat és, lògicament, la disponibilitat de recursos per fer-

ho. És poc raonable i realista pensar que, en el context actual, hi haurà grans salts pressupostaris. D'altra banda, les polítiques d'atenció a les persones requereixen sempre processos d'implantació pausats, que permetin consolidar i normalitzar pautes d'atenció als usuaris basades en la proximitat i la sedimentació d'actituds, hàbits i comportaments. Per aquestes dues raons, el desplegament del **PLJR** es preveu com un procés constant però pausat, adaptat a les circumstàncies i les disponibilitats de cada moment. Són imprescindibles el creixement en la disponibilitat de recursos i la implantació de la metodologia proposada, però ambdues coses s'han de fer de manera progressiva, garantint que cada pas endavant es consolida i no entra en risc de marxa enrere. Aquesta visió és vàlida per al conjunt del pla, però també en l'aplicació particular de tots els programes. Totes les actuacions han de proposar processos de maduració que permetin avançar sense descans, però al ritme que permetin els recursos disponibles i les capacitats tècniques. Això s'ha de reflectir en cadascun dels programes i s'ha de visualitzar en la temporització general del pla. Afegirem, finalment, que davant de la disjuntiva d'avançar en l'aplicació d'un programa sense els recursos adequats o de posposar-ne l'aplicació a l'espera de millors condicions objectives s'ha d'imposar la segona opció. El desplegament de projectes amb infradotació de recursos crema energies innecessàriament, hipoteca els resultats de la proposta, tensiona l'equip tècnic i fa aparèixer el risc de la involució.

Criteri 14. Interseccions

La gestió de polítiques públiques de joventut és sempre un espai d'interseccions. Des del punt de vista del subjecte de la nostra atenció, la visió interseccional dels joves ha de ser una premissa ineludible. No es pot abordar de manera adequada cap necessitat, afectació o problemàtica si no es tenen en compte la complexitat i la diversitat de circumstàncies que afecten els joves. La dimensió emocional, els aspectes lligats a l'activitat formativa, laboral o professional, la perspectiva de gènere, els riscos d'exclusió derivats de determinades situacions de desigualtat, les condicions de vida i l'entorn socioeconòmic de cadascun dels nostres usuaris són elements que difícilment es poden disgregar. Tots ells s'han de tenir en compte, de manera complexa, en l'abordatge de qualsevol de les problemàtiques particulars que ens cal atendre. Aquesta visió i comprensió interseccional dels joves s'ha de traduir a la pràctica en una intervenció basada en la interdisciplinarietat. I d'aquí neix el criteri que exposem en aquest punt: en la gran majoria de programes del **PLJR** és necessari tenir en compte camps de coneixement i d'intervenció professional diversos, que permetin abordar de manera coherent aquesta visió interseccional, i complementaris, que ajudin a trobar solucions, en la mesura del possible, integrals. Per garantir aquest criteri caldrà que el Servei de Joventut incorpori al seu equip coneixements i aptituds en tots els àmbits d'interès i s'hauran de generar mecanismes de col·laboració i cooperació amb unitats tècniques de l'Ajuntament que en complementin la capacitat d'especialització.

---

criteri 15. El nostre valor afegit

La ubicació de les polítiques de joventut en el marc de l'actuació pública de les administracions sempre genera dubtes en relació amb el seu camp d'intervenció i la delimitació de les seves funcions. Però de la conjunció de criteris que hem vist fins aquí podem extreure, com a mínim, que la pràctica totalitat d'actuacions que s'han de desplegar en el marc del **PLJR** tenen en la gestió de les vivències emocionals dels joves un camp de treball essencial. El que caracteritza les polítiques de joventut, i que les diferencia de la resta d'àmbits de la intervenció pública, és la capacitat d'interlocució amb els joves, d'establir-hi vincles, llaços de confiança i mecanismes de relació que permetin acompanyar-los en els seus processos vitals d'aprenentatge i d'assumpció de responsabilitat. Tot això es tradueix, de manera simplificada, en la gestió de les emocions i en l'empoderament. Per tant, cal posar en valor la virtut i la singularitat de les polítiques de joventut, que resideixen essencialment en la capacitat d'interlocutar de manera estable, d'acompanyar amb projecció en el temps i de promoure els joves a través dels seus projectes vitals. Això vol dir, essencialment, que en tots els programes del **PLJR** es prima tot allò que té a veure amb el contacte, la comunicació i la gestió emocional. Aquest és l'autèntic valor afegit de les polítiques de joventut, entès com a pas previ i necessari per treballar en qualsevol camp o sector (ocupació, educació, salut, cultura, creació, etc.). Per tant, també és l'espai de gestió que el Servei de Joventut s'ha de reservar per a si mateix en l'aplicació transversal de les seves polítiques: la interlocució amb els joves ha de ser sempre prerrogativa del Servei de Joventut es treballi amb qui es treballi.

El mètode

Una de les idees que s'assumeix sense gaire discussió en les polítiques d'atenció a les persones és que els processos tenen tanta importància o més que el resultat final de les nostres actuacions. El que és rellevant no és que s'hagi realitzat amb èxit una activitat o que s'obtingui una resposta precisa a una consulta, sinó que en l'acompanyament inherent a l'atenció a l'usuari s'hagi produït un aprenentatge, basat en l'experiència, que pugui incorporar-se en el cabal de coneixement de la persona atesa i que, en certa manera, n'augmenti la capacitat d'actuar per si mateixa.

En les polítiques de joventut parlem d'empoderament i ho definim com aquella capacitat dels joves d'actuar i prendre decisions per si mateixos, havent après a fer ús dels recursos que tenen al seu abast, escollint amb llibertat entre les diverses opcions que s'obren en el seu camí. Per tant, no és tan rellevant què fem sinó com ho fem. Ens interessen molt més els aprenentatges que es produeixen durant el camí que no pas el resultat exacte de l'actuació que estem realitzant. Si l'aprenentatge ha estat positiu, incrementem el bagatge competencial de les persones i tenim la certesa que en el futur immediat disposaran de més i de millors eines per afrontar els reptes que s'aniran succeint en la seva trajectòria vital.

Si tot el que hem dit fins aquí és cert, la clau de la nostra intervenció és la manera com treballem. És, fins i tot, més important que la quantitat de recursos de què puguem disposar. Per això sorprèn, tot sovint, que els plans d'intervenció no dediquin més importància a parlar d'aquest "com". La metodologia és allò que determina la manera com ens aproximem al subjecte de la nostra intervenció, les eines que usem per relacionar-nos-hi, els arguments que usem per animar-lo a experimentar sobre les múltiples respostes possibles a les seves necessitats, l'estímul a decidir per si mateix en cada pas que realitza i l'aprenentatge que mirem de consolidar en observar el resultat de les seves accions.

Hem explicat que les polítiques de joventut de Reus s'han singularitzat per un seguit de trets característics, fins al punt que hem defensat que existeix un model Reus, basat en la praxi i l'experiència acumulada. Però també és cert que aquest model no s'ha formalitzat, que es reproduïx per hàbit i, fins a cert punt, instintivament. També sabem que és difícil mesurar-lo i avaluar-ne l'eficàcia i que la seva continuïtat depèn en excés del factor humà i dels recursos materials amb què es pugui comptar en cada moment. És fràgil.

És per això que en les properes pàgines el definim amb precisió, establim unes pautes clares per desenvolupar-lo i aportem eines per tal que es pugui consolidar de manera explícita com a sistema de treball. L'objectiu és assegurar-ne la continuïtat, la reproducció més enllà dels equips humans que hi hagi en cada moment al Servei de Joventut. Si precisem els elements bàsics del seu funcionament, el podrem mesurar per valorar-ne l'eficàcia i per defensar-lo en instàncies tècniques i polítiques.

---

1. Intervenció socioeducativa

El motors o les estratègies del pla, entesos com a vehicle per conduir a l'assoliment dels seus objectius, s'han de desenvolupar seguint els quinze criteris que hem enumerat i aplicant les eines metodològiques que descriurem tot seguit. Són molt simples i clares en el plantejament, però del rigor en la seva posada en pràctica en dependrà que el pla sigui realment útil per als joves de Reus.

En el primer motor del pla hem explicat que pràcticament tota la intervenció de la política local de joventut reposa en els mecanismes de socialització dels joves i en la relació i els llaços de confiança que podem establir-hi per acompanyar-los en els aprenentatges que han de ser determinants per als seus projectes de vida. L'èxit dels recursos que posarem a la seva disposició i el suport que oferirem als seus projectes dependran en molt bona mesura que facilitem espais de socialització i que aquests puguin ser usats com a eines d'experimentació i d'aprenentatge.

La nostra intervenció, per tant, és essencialment socioeducativa: socialització i educació no formal. Totes les finalitats pràctiques que perseguim hauran de passar per aquesta doble condició. Tant si volem assegurar l'èxit escolar, com

si busquem una adequada transició al món del treball, com si fomentem l'emprenedoria social o econòmica, com si volem promoure hàbits saludables, com si els animem a defensar drets socials i espais d'expressió, com si impulsem la seva participació en la vida comunitària, etc. Tot comença en la disposició d'un espai i un entorn relacional que faci possible l'experimentació i l'aprenentatge.

Per garantir l'existència d'aquesta doble condició, ens cal treballar metodològicament sobre quatre puntals bàsics: l'existència d'uns **espais** de referència, l'acció d'uns **facilitadors**, l'activació de mecanismes de **participació** i la disposició d'uns **suports**. Desgranem tot seguit aquests quatre elements.

---

2. En què consisteix la tasca

En la mesura que el professional ha de facilitar processos, seqüenciem com ha de ser el procés que ha de dur a aconseguir alguna d'aquestes finalitats. Hi establim set fases.

1. Acollida

L'usuari (individual o col·lectiu) és rebut sense condicions, es demana per quina via ha conegut l'equipament o per quina raó s'hi ha atansat, s'atenen les seves peticions si n'hi ha alguna de concreta i se li facilita l'ús de l'espai i dels seus recursos. L'acollida és sempre cordial, però lleugera, sense pressió a l'usuari. És essencial que, per a aquells joves que arriben a l'equipament sense una finalitat precisa o sense expectativa de servei concret, es passi ràpidament a un espai de llibertat. És a dir, que pugui, simplement, estar-se a l'equipament, prenent tot el temps que necessiti per decidir si vol o li interessa alguna de les opcions que es posen al seu abast.

2. Informació

Es facilita informació sobre serveis, programacions, possibilitats i potencials d'ús de l'equipament. Es tracta de garantir que tot el ventall d'opcions de l'equipament es posi a l'abast dels usuaris per tal que en treguin el màxim profit. Aquesta fase pot ser automàtica, immediata després de l'accés a l'equipament, si l'usuari hi mostra predisposició. Però si l'usuari no expressa interessos concrets d'entrada, té una actitud previnguda i es manté a l'expectativa, la primera acollida serà breu, amb informació molt bàsica. Se li donarà marge per tal que s'habitui a l'entorn, sense pressió. La informació amb major precisió es facilitarà quan es percebi que ha normalitzat l'ús de l'espai i s'hi mou amb comoditat. Aquest desplegament d'informació es podrà realitzar, per tant, dintre del marge d'una setmana després del primer accés o acollida, aproximadament, quan ja hagi fet ús dels espais com a mínim dues o tres vegades.

3. Servei

Ja sigui per la seva petició directa, ja sigui com a conseqüència de la informació que se li ha ofert, l'usuari fa ús d'algun dels serveis de l'equipament o assisteix/participa en alguna activitat programada, sigui quina

sigui la seva naturalesa. El facilitador s'ha d'assegurar que l'usuari n'extreu tant de rendiment com sigui necessari i possible i l'anima a explorar-ne totes les possibilitats. Aquesta fase es completa satisfactòriament quan l'usuari reitera l'ús del servei o en prova d'altres, assisteix a noves activitats o demana informació sobre noves opcions de programació. Si l'equipament normalitza el seu funcionament amb un grau raonable d'èxit, aquesta fase sempre serà simultània a les següents. També és possible que s'hi mantingui i no s'accedeixi a les següents fins que no passi un període de temps remarcable. Això no és un problema; cadascú té ritmes diferents i el procés de maduració com a usuari de l'equipament ha de ser necessàriament individual.

4. Descoberta d'inquietuds

En funció del servei usat i en relació amb els seus continguts, el facilitador s'interessa per conèixer les raons que l'han portat a l'equipament i explora en conversa els interessos, de qualsevol mena, de l'usuari. N'observa la concordança amb altres serveis, programacions o usuaris de l'equipament i va ampliant la informació disponible sobre el seu perfil.

5. Interlocució - Vincle

A partir del coneixement del perfil de l'usuari, s'hi estableix una interlocució. El punt de partida és sempre el motiu d'ús de l'equipament, però en la mesura que s'aprofundeix en la relació es van descobrint espais d'afinitat i s'estableixen llaços de relació entre el professional i l'usuari. Aquesta aproximació es pot produir en una simple estona o pot allargar-se durant dies, setmanes o mesos. No hi ha un ritme establert ni és bo ni necessari fixar terminis. Aquesta fase culmina quan s'estableix un vincle entre les dues parts, que s'identifica perquè hi ha una relació de confiança.

6. Acompanyament

El vincle és la porta d'accés a les actuacions d'acompanyament. S'ha aconseguit un grau rellevant de coneixement de l'usuari i s'hi ha establert una relació de confiança. A partir d'aquest moment podrà acceptar consells, suggeriments i propostes d'activitat. A partir del diàleg i de l'expressió d'opinions, el professional acompanya l'usuari en la presa de decisions sobre temes que són del seu interès o sobre accions que busquen resoldre alguna necessitat. La presa de decisions es fa sempre sobre l'oferta d'opcions diverses d'entre les quals l'usuari triarà. S'encadenaran així petites decisions, que poden incloure marxes enrere o rectificacions (assaig-error), avançant en un procés progressiu d'aproximació a l'objectiu final de l'usuari. Un dels resultats possibles d'aquests processos és la derivació de l'usuari a altres institucions o altres serveis de l'administració que el poden atendre o ajudar de manera més especialitzada o ajustada a trobar respostes.

7. Participació i interlocució

Quan s'ha tancat o s'ha iniciat un procés d'acompanyament, el nivell de vincle derivat de la interlocució és elevat. L'usuari accepta propostes i les pren en consideració donant cert grau de credibilitat a l'educador/a. És, per tant, el moment de suggerir la iniciació en processos participatius, ja sigui integrant-se en un òrgan de gestió, col·laborant amb un grup o un col·lectiu o, simplement, entrant en relació amb altres usuaris o col·laboradors de l'equipament per a desenvolupar algun projecte o alguna iniciativa. Quan

s'assoleix aquest estadi, podem afirmar que comptem amb un usuari o col·laborador consolidat de l'equipament.

Aquesta seqüència de fases o estadis d'interrelació amb els usuaris no és, de fet, altra cosa que un instrument de treball per assolir altres finalitats. Són, d'alguna manera, les condicions de mínims que s'han de produir per tal que el nostre treball amb els joves fructifiqui en una direcció o en una altra. Estem, en certa manera, adobant el terreny per tal que els nostres programes d'actuació puguin desplegar-se amb eficàcia.

Una part dels programes d'actuació del **PLJR** es desenvolupa en el transcurs d'aquestes fases d'aproximació (les que fan referència a serveis i a programacions d'activitat) i una altra part dels programes fructifiquen justament quan aconseguim completar d'una manera prou rellevant aquests processos. Són els programes esmentats a la participació, l'emprenedoria i, en termes generals, tots aquells que es plantegen la promoció d'iniciatives juvenils i la posada en pràctica de propostes que evidencien un grau remarcable d'autonomia dels joves. No es pot dir que aquests programes siguin la culminació de la política de joventut, perquè també ho són la prestació de serveis concrets, que són, lògicament, molt necessaris. Però podem afirmar que quan aquests programes s'apliquen amb constància i amb algun nivell d'èxit ja estem parlant d'una política de joventut madura i qualitativament rellevant.

Però la manifestació d'intencions s'ha de concretar amb dades. Si afirmem que ens plantegem treballar des d'aquesta perspectiva socioeducativa amb tots els joves, ens cal habilitar instruments per fer un seguiment del procés proposat i per quantificar amb indicadors concrets si ens acostem poc o molt a l'objectiu. Ens cal monitoritzar el mètode de treball i el procés en què es basa. A la recollida bàsica de dades sobre nombre i perfil d'usuaris dels equipaments i dels serveis, cal afegir-hi, en la mesura del possible, **fitxes de seguiment dels processos de treball socioeducatiu** que fem per tal de saber quins serveis usa cada perfil de joves, en quines programacions participen i en quin estadi del procés relacional es troben.

A l'apartat d'avaluació veurem una proposta per fer aquest seguiment, que serà essencial per valorar la part de la nostra feina que és més difícil d'objectivar però que, al cap i a la fi, constitueix el nucli de la nostra missió.

En qualsevol cas, i malgrat l'esforç que farem per monitoritzar el treball tècnic dels facilitadors, cal posar de relleu que els processos i les fases descrites són variables, de durada diversa i imprevisible, i que poden no seguir un ritme estable o l'ordre lineal que hem suggerit fins aquí. Aquesta seqüència de fases o d'estadis de relació és només una pauta molt genèrica que ha d'ajudar a ubicar els interessos i el nivell de satisfacció dels usuaris o dels participants en dinàmiques dels equipaments o, com veurem després, en medi obert.

Pel que hem vist fins aquí, concloem que es completa el procés de consolidació del jove com a usuari (insistim que ens referim tant a un possible usuari individual com a un de col·lectiu) quan ha estat adequadament atès, s'ha beneficiat d'algun servei, s'ha sentit acompanyat pels facilitadors (professionals) i es troba en disposició d'iniciar o integrar-se de manera activa

en algun projecte de participació. Les fitxes i els models que proposarem en l'apartat d'avaluació ens ajudaran a quantificar i a valorar la nostra capacitat relativa d'acompanyar els joves per introduir-los en propostes participatives.

Abans de fer-ho, però, també establirem algunes pautes del treball socioeducatiu quan no el realitzem en un equipament que depèn directament del Servei de Joventut, sinó d'un espai públic gestionat per un altre departament municipal o, directament, en medi obert.

Queda clar que els equipaments de serveis a la joventut són la referència bàsica de les polítiques de joventut. Allí acollim els joves, els fem una primera atenció i despleguem el mètode de treball fent ús dels recursos de què disposen. Totes aquelles dinàmiques que tenen lloc fora de l'equipament, a més, el prenen com a referència física perquè hi ubiquem els serveis, l'oferta d'activitat i els espais de relació i de trobada. Tendim, en certa manera, a atraure l'activitat juvenil a l'equipament.

Però si ens limitem a atendre simplement els joves que, per una via o altra, arriben a l'equipament, l'abast de la nostra actuació serà molt limitat. Ens relacionarem amb un nombre absolut baix de joves i serà molt difícil que, percentualment, arribem a atendre una part significativa dels nostres usuaris potencials. La política de joventut, per tant, ha de sortir de les quatre parets de la seva seu bàsica i s'ha d'aproximar als espais de referència dels joves, tant a aquells que ho són perquè els ofereixen un servei determinat com a aquells que trien lliurement i de manera espontània.

El mètode de treball és essencialment el mateix que hem descrit fins aquí. L'espai físic en el qual tindrà lloc la relació ha de tendir a tenir les mateixes característiques que hem especificat i la tasca dels facilitadors també ha de ser la mateixa. Hi ha, però, alguns elements singulars que hem de tenir en compte. Els veurem, d'una banda, parlant dels equipaments públics sectorials i, d'una altra banda, dels espais de referència espontanis.

---

3. La participació

Fins aquí ens hem referit als joves sobretot com a usuaris. Són receptors de serveis o de programacions que habilitem des d'una perspectiva professional, pensats i executats explícitament per tal que satisfacin les seves inquietuds o necessitats, tant si acudeixen als equipaments públics com si ens hi adrecem en medi obert. Però, un cop hem culminat el primer procés de treball socioeducatiu amb els joves, teòricament estem en disposició de fer un salt qualitatiu: intentarem que la satisfacció de les inquietuds i les necessitats dels joves no depenguin exclusivament de l'oferta professional que posem al seu abast, sinó de les propostes o les iniciatives que ells mateixos siguin capaços de generar amb el nostre suport i el nostre acompanyament. Els posem en el camí de la participació, intentem que guanyin autonomia i els proposem que preguin decisions per si mateixos. En diem participació, però també en podríem dir integració a la comunitat com a ciutadans de ple dret. Veiem com ho farem.

Entesa d'una manera àmplia, la participació es pot identificar, doncs, amb el procés que fan els joves per arribar a adquirir la capacitat autònoma d'actuar en llibertat. El procés culmina quan els joves disposen dels recursos i de la capacitat d'expressar-se públicament o en un entorn concret, opinant des del seu propi punt de vista, amb llibertat i realitzant accions concretes en el marc d'una comunitat o d'un col·lectiu d'acord amb un treball cooperatiu per satisfer les seves inquietuds o necessitats. Des d'aquest punt de vista, la participació és un instrument o un mètode de treball que ajuda els joves a ser autònoms.

Per tot plegat, també convenim que la participació no és altra cosa que un procés d'evolució progressiva, caracteritzat per un aprenentatge basat en l'experiència. És útil, per tant, agafar-nos novament a un instrument metodològic que ens ajudi a ubicar la situació de cadascun dels usuaris dins d'aquest segon procés. Prendrem com a referència una escala que endreça la participació segons nivells d'intensitat i la valora com a part d'un procés, des de l'estadi més incipient fins a la màxima expressió de la participació. Aquesta escala es proposa en el document *Els equipaments juvenils. Reflexions, certeses i reptes*, editat el 2017 per la Diputació de Barcelona. Cal advertir que els tres primers esglaons d'aquesta escala poden coincidir amb el recorregut que fan els facilitadors en el seu treball socioeducatiu amb els joves.

1. Contacte

Equival a la fase d'acollida en el procés del treball socioeducatiu. Es tracta d'establir els ponts mínims que permetin una relació. Identifiquem els joves o els col·lectius amb els quals treballarem la participació a partir de la seva presència com a usuaris d'un equipament o en la mesura que ens hi acostem fent treball en medi obert. Ens assegurem que els joves coneixen els referents tècnics o professionals i que tenen a l'abast una manera senzilla i ràpida de contactar-hi.

2. Informació

Equival a la fase d'informació en el procés del treball socioeducatiu. Des de la perspectiva de la participació, disposar d'informació és una condició necessària per a qualsevol actuació que porti a la implicació dels joves. La idea de transparència ha de ser sempre present i, en principi, no hi ha cap nivell d'informació que s'hagi de mantenir oculta als joves: recursos i pressupost disponibles, maneres de prendre decisions, condicionants polítics, dificultats de gestió, etc. En un sentit ampli, disposar d'informació ajuda els joves a fer-se una idea de les complexitats pròpies del desenvolupament de qualsevol projecte. També ajuda que entenguin els ritmes de l'administració, les normatives existents, les tasques pròpies de l'organització de qualsevol acte o servei, etc. En ocasions, des d'alguna instància de responsabilitat política es pot manifestar alguna prevenció a oferir determinats nivells d'informació, però l'experiència pràctica demostra que, en termes generals, informar amb total obertura facilita la relació amb els joves, permet guanyar confiança i té un efecte molt positiu en la seva capacitat de fer aportacions als projectes, que habitualment són ben raonables i ponderades.

3. Opinió

En aquesta fase, si no ho fan de manera espontània, els facilitadors han de demanar als joves, de manera explícita, la seva opinió. Cal saber si els serveis i les programacions els són útils, si responen a les seves inquietuds, si s'ofereixen en condicions que en facilitin l'ús i el gaudi, si hi ha possibilitats de millora, si oblidem parts importants que s'haurien d'afegir a les propostes, si es comuniquen correctament, etc. L'opinió es recull quotidianament de manera informal, a través del contacte i la relació que s'estableix entre professionals i usuaris, però de tant en tant cal formalitzar-la amb alguna periodicitat concreta: a través d'algun qüestionari, en una trobada o reunió convocada explícitament amb aquesta finalitat, en la valoració d'activitats o formacions realitzades o a través d'algun òrgan de coordinació o representació juvenil, en el cas que existeixi. Tant si és a través dels canals informals com si es fa de manera dirigida, és funció dels professionals garantir que les opinions seran recollides i organitzades perquè puguin ser útils i es puguin tenir en compte en les properes decisions.

4. Propostes

El vincle que s'estableix entre professionals i usuaris i la interlocució quotidiana a través de la qual s'expressa el vincle han de permetre, si no es generen propostes de manera espontània, que se'ls animi a fer-les. Com que ja coneixem la seva opinió, el següent pas és demanar-los: "i tu com ho faries?". O bé: "i tu què faries?". Cal buscar el nexa o el lligam entre l'opinió i la proposta de manera que la segona sigui conseqüència de la primera. La coherència entre una i l'altra és una forma d'aprenentatge per als joves, que se sentiran impulsats a mullar-se per canviar allò que no els agrada, per reforçar allò que els agrada o per provar coses noves tot entrant en terreny desconegut. En aquest punt és vital que una part significativa de les propostes rebudes s'apliquin, es duguin a la pràctica i, molt especialment, es faci visible aquesta manera de treballar. No es tracta només de mostrar als joves que han fet propostes que els fem cas, sinó que el conjunt dels usuaris s'adonin que, si hi ha propostes raonables, seran recollides i impulsades. No cal, inicialment, que els joves siguin els que executin les seves pròpies propostes si no s'hi veuen amb cor; n'hi haurà prou, per començar, de saber que són valorats, respectats i acceptats com a agents que enriqueixen la comunitat.

5. Primeres decisions

Però no totes les propostes es poden tirar endavant perquè potser són incompatibles entre elles, perquè no hi ha recursos suficients (els joves ho saben perquè els n'hem informat) o perquè hi ha algun condicionant logístic (calendari, equipament, etc.). Per tant, cal prendre decisions. En un primer estadi les poden prendre els professionals, informant els joves que han fet propostes de les raons per les quals s'actua d'una manera o d'una altra. Però a partir de cert moment, en la maduresa de la relació, s'ha de convidar els joves a compartir les decisions. Les primeres decisions poden ser ben simples o fins i tot es poden prendre en un entorn informal: per triar l'horari d'un taller que els joves han proposat se'ls pot preguntar

directament a ells, per triar entre dues opcions de programació es pot demanar l'opinió i, un cop la tenim, convertir-la en una decisió simplement perquè l'acceptem. En aquest estadi el que és més rellevant serà introduir la idea que prendre o participar en la presa de decisions implica assumir responsabilitats. Si l'activitat no va bé potser és perquè vam prendre decisions inadequades sobre calendari, continguts o preus, per exemple. Una altra via interessant és fer notar les contradiccions: si algú proposa una activitat i quan es realitza no hi participa estem contribuint a malbaratar recursos, etc. Com sempre, aquest procés ha de ser sempre progressiu i cal que de petites decisions es vagi passant a tries més rellevants, en les quals els joves interessats vagin prenent consciència, d'una banda, de la responsabilitat que implica decidir i, d'una altra, que els estem proposant un sistema en el qual ells tenen capacitat de determinar què es farà i què no es farà.

6. Normes

A partir de cert moment, les decisions i la responsabilitat que les acompanyen requereixen acordar un marc dintre del qual tothom tindrà la mateixa oportunitat de participar. És el moment de generar normes o sistemes de presa de decisions. Parlem, en termes generals, de crear un espai que permeti dialogar sobre les propostes que en cada moment es posin damunt de la taula i d'un procediment per prendre acords. Les normes hauran de ser estables i s'hauran d'aplicar sempre que no hi hagi un nou acord per canviar-les. I com que hem de garantir que tothom tindrà l'oportunitat de participar-hi, caldrà generar un sistema que sigui conegut per tothom. És l'embrió de la coordinadora, de l'assemblea, del consell, del grup, del col·lectiu o de l'artefacte, tingui el nom que tingui, que permeti articular un sistema de funcionament en el qual els joves ja tindran un paper decisiu. S'està creant una **comunitat**.

7. Projectes

Els joves ja tenen capacitat de decidir i, a més, s'han organitzat, amb el nostre acompanyament, en un sistema que facilita que les decisions siguin acordades i, per tant, col·lectives. En algun moment del funcionament d'aquest artefacte decisorí sorgirà de manera espontània la necessitat de convertir aquelles propostes que inicialment eren només un titular o un anunci, en un projecte complet. Això passarà perquè els joves ja disposen de molta informació, ja saben que les seves propostes es prenen en consideració i tenen sempre un recorregut, que tenen capacitat de decidir i que s'han organitzat per fer-ho de manera raonada i equitativa. Quan debatin a la coordinadora (per dir-ne d'alguna manera) hauran de trobar arguments per explicar les seves propostes i, per tant, les hauran d'elaborar mínimament i les hauran de defensar. Com que les propostes que es tirin endavant n'exclouran d'altres, voldran garantir que tenen un bon resultat. Tot plegat farà que, de manera progressiva, aquelles propostes inicials, ben senzilles, incrementin el grau de complexitat i la seva ambició. Potser ja no proposaran un concert, sinó un cicle de concerts. Potser ja no es tractarà de fer uns cartells sinó de gravar un vídeo. Potser ja aniran més enllà d'un acte puntual i proposaran fer una campanya completa. Amb el nostre acompanyament i suport tècnic, començaran a elaborar projectes per proposar-los al Casal de Joves La Palma, a qualsevol altre equipament o, directament, al **PLJR**. Lògicament,

aquesta dinàmica es pot incentivar des de la gestió professional, fent concursos d'idees, fent convocatòries de projectes en residència, creant beques per a un determinat tipus d'iniciatives, etc.

8. Gestió parcial

La conseqüència lògica del fet que els joves tinguin la capacitat col·lectiva d'elaborar projectes és que, en algun moment, més o menys llunyà, facin el pas d'assumir-ne la gestió. Aquest salt qualitatiu depèn sempre del nivell organitzatiu del col·lectiu i de la capacitat (temps, aptituds i coneixements) de realitzar les tasques necessàries. L'expertesa és, d'altra banda, un element essencial per als joves a l'hora d'assumir aquest nou nivell de responsabilitat i per això en aquesta fase establim que s'assumeix de manera parcial l'execució d'una activitat, programació o servei en un equipament concret. La gestió sempre la completa l'equip professional de l'equipament o, genèricament, del **PLJR**, que també acompanya l'assumpció pràctica de responsabilitats de gestió.

9. Gestió completa d'un servei

El pas de la gestió parcial a la gestió completa depèn de dos elements: d'una banda, del nivell d'expertesa del col·lectiu, que pot fer assumible a partir de cert moment l'assumpció sencera d'un servei i, d'altra banda, la voluntat del col·lectiu de fer o no aquesta pas decisiu. Apuntem aquí una qüestió que habitualment s'obvia: la participació és sempre un element voluntari i mai no constitueix una obligació. Que un col·lectiu assumeixi la gestió d'algun esdeveniment, programació o servei que pugui tenir la consideració de servei públic pot ser percebut com a desitjable perquè escenifica el compromís dels joves i mostra els aprenentatges que els validen com a agents amb plena autonomia de la vida comunitària. Però mai no s'ha de concebre aquest nivell de compromís com la culminació obligada de qualsevol procés participatiu. Els nivells de participació que assoleixi la política local de joventut de Reus poden ser perfectament correctes i fins i tot òptims sense que necessàriament hi hagi col·lectius juvenils que vulguin (per les raons que sigui) assumir la gestió completa d'algun servei.

10. Gestió completa d'un equipament

El Servei de Joventut de Reus no té en compte, d'entrada, que la gestió completa de cap equipament o programació hagi d'estar en mans dels col·lectius juvenils, però sí que pugui ser participada en el màxim nivell possible. Es prioritza mantenir el criteri públic a l'hora d'orientar-ne el conjunt d'actuacions i de recursos i per això tota l'estructura tècnica queda en mans professionals. Al mateix temps, tots els processos participatius han de permetre als joves arribar fins al màxim nivell que ells decideixin a l'hora de contribuir a prendre decisions i de gestionar serveis i programacions concretes.

L'existència normalitzada de dinàmiques participatives al **PLJR** que assolissin com a mínim el nivell 7 del procés descrit fins aquí permetria valorar com a satisfactori el desplegament del model. Els joves i col·lectius implicats en aquests processos tindrien l'oportunitat de viure experiències i d'assolir aprenentatges que els validarien com a agents plenament actius i autònoms en el seu entorn de relacions comunitàries.

---

3. Els facilitadors. Qui són?

Els anomenem d'aquesta manera per visualitzar amb claredat i sense cap dubte quin és l'objecte del seu treball i la manera com l'han de dur a terme, però són essencialment els professionals de joventut que atenen quotidianament la gestió i la dinamització dels equipaments. La manera més rigorosa de referir-nos-hi seria creant una mixtura entre les funcions pròpies d'un/a educador/a i les d'un/a dinamitzador/a. Es tracta d'un professional de l'educació no formal que, per tant, promou i facilita aprenentatges en entorns comunitaris, que incentiva al mateix temps la participació dels mateixos usuaris en l'organització o l'execució d'activitats que responen als seus interessos o a les seves necessitats. En la mesura que educa i dinamitza, treballa des de l'òptica de la intervenció socioeducativa i, per tant, el perfil professional que més s'hi ajusta, sense excloure'n d'altres, és el de l'educador/a social.

Sabem que els professionals de joventut, més enllà dels seus perfils teòrics, assumeixen genèricament multiplicitat de funcions imprescindibles per a la seva tasca quotidiana. Així, tant aviat monitoritzen grups de joves, com produeixen activitats o esdeveniments en el marc dels processos de dinamització, com fan acompanyaments, amb tasques de suport emocional i orientació en àmbits específics. Malgrat això, entenem el facilitador no tant com un professional que dissenya i gestiona programacions, sinó com un professional que organitza, disposa, mostra i ajuda a usar els recursos que es posen a l'abast dels joves per tal que siguin ells mateixos els que realitzin qualsevol cosa que ajudi a satisfer les seves inquietuds i necessitats. Diríem, per resumir-ho molt, que parlem d'un professional que no "fa", sinó que "facilita" que els usuaris facin.

Prenent com a base tot el que hem explicat fins aquí, establim que la missió última del facilitador és promoure que tinguin lloc els processos relacionals necessaris per tal que els joves que entren en un equipament assoleixin alguna de les següents finalitats:

- Que vegin satisfetes les expectatives que tenien en accedir-hi, siguin quines siguin.
- Que hi descobreixin recursos i propostes que fins al moment eren desconeguts per a ells.
- Que s'aconsegueixi una relació de confiança que garanteixi el vincle entre ells i els professionals.
- Que connectin amb altres joves o col·lectius presents a l'espai.
- Que s'incorporin a alguna dinàmica (iniciativa) existent a l'equipament.
- Que produeixin o participin en la producció d'una nova dinàmica o iniciativa.

---

4. L'espai

Quan parlem d'espai ho fem amb la màxima amplitud possible del terme. Ens cal comptar amb referències físiques concretes, perfectament ubicades i

caracteritzades, un indret en el qual els joves hi estan a gust i s'hi senten en llibertat. Pot ser un equipament públic pensat i creat específicament per atendre els joves, en els termes amb què coneixem, per exemple, el Casal de Joves La Palma, però també pot ser una sala d'un centre cívic, un local veïnal, la biblioteca, un parc de lliscament, un poliesportiu o l'institut d'ensenyament secundari. En darrera instància, també pot ser un espai obert, un lloc de trobada espontani per als joves que, a força d'hàbit, es converteixi en un punt de reunió i d'activitat (una plaça, una cantonada, un espai obert, un solar lliure, un parc, el porxo de qualsevol edifici o les escales d'un espai públic).

Ens hem referit als espais segons quin és el nivell de control que hi tenim com a responsables de les polítiques de joventut. L'espai amb què podem treballar amb major domini del context i de les circumstàncies és l'equipament que hem construït o habilitat específicament per a desenvolupar polítiques de joventut. En segon terme podem fer ús dels equipaments públics que atenen específicament els joves però des d'una lògica sectorial, amb els titulars dels quals podem col·laborar, però que no formen part dels recursos específics de la política de joventut. I finalment hem de poder treballar en els espais de referència espontanis per als joves.

Les dinàmiques que ha de promoure el **PLJR** s'han de produir en tots els espais de referència juvenil possibles, però els equipaments juvenils seran el nucli que irradia totes les mesures a aplicar. Els esmentem en plural perquè, malgrat que actualment a Reus només es compta amb El Casal de Joves La Palma, el **PLJR** planteja, tal com veurem més endavant, la incorporació progressiva d'espais complementaris per arribar a cobrir de manera raonable la totalitat del terme municipal, amb nivells correctes d'accessibilitat per als joves.

Descriurem la metodologia de treball a partir de l'ús d'espais juvenils dels quals serà titular el Servei de Joventut, prenent com a referència inicial *La Palma*, però pensant que el mètode ha de ser aplicable a qualsevol equipament que es posi en marxa. En finalitzar aquest apartat, a més, exposarem les particularitats d'aquest mateix marc metodològic en aplicar-lo a altres equipaments públics i en els espais juvenils espontanis o, dit d'una altra manera, en medi obert.

En termes generals, ens cal que tots els joves del municipi, en un moment o un altre, vinguin als equipaments juvenils que disposem per a ells. Ho faran, essencialment, si els equipaments compleixen aquestes sis funcions bàsiques. Hem de garantir que cada jove trobarà als equipaments juvenils de Reus les condicions adequades per tal que es compleixi per a ell almenys una d'aquestes sis característiques. I com que els joves són tan diversos com ho és el conjunt de la població, hem d'assegurar que totes sis es produeixen en un dels nostres equipaments o en un altre.

1. Lloc de trobada per al grup d'iguals

Els joves, en termes generals però molt especialment els de la franja d'edat adolescent, no disposen d'espais estables en els quals es puguin trobar amb el seu grup d'amics o d'iguals, fora de l'entorn dels centres

educatius i sense necessitat d'acudir a espais d'oci comercial. Cal, per tant, que a l'equipament hi trobin un espai de prou grandària per al seu grup, amb la possibilitat puntual però periòdica de fer-ne un ús diferenciat de la resta d'usuaris per tal que puguin tenir-hi una dinàmica pròpia i amb un grau de llibertat suficient com per no sentir-s'hi inhibits.

2. Espais amables, agradables, confortables

Els joves ja pateixen prou incomoditats quan es troben al carrer, en una plaça, en una cantonada, al descampat o al domicili de mida insuficient d'algun d'ells. Cal, per tant, que als equipaments juvenils hi hagi espais que reuneixin unes condicions bàsiques de confortabilitat, que no siguin agressius per a ells, que tinguin elements atractius i que facin plaent l'estada.

3. Espais útils

A l'equipament hi han de trobar algun element que els resulti útil i pràctic, que els solucioni alguna necessitat, que faciliti l'assoliment d'algun repte o projecte per a ells o, des d'una altra perspectiva, que els sigui necessari acudir-hi perquè hi podran fer alguna gestió obligatòria. La resposta a aquest requeriment és que els equipaments juvenils de Reus disposin de serveis que, o bé perquè són atractius o bé perquè són necessaris, tenen utilitat pràctica per als joves.

4. Espais amb oferta

Els calen espais en els quals hi hagi una programació estable, quotidiana. Han de saber que, sempre que hi vagin, trobaran un calendari d'activitats a la seva disposició amb una periodicitat mínima setmanal. Cal oferta d'oci de contingut lúdic, cultural, artístic o formatiu. Els joves ens diuen reiteradament que a Reus troben a faltar programacions adequades per a ells i que les que existeixen són escasses i poc variades. Si els equipaments juvenils de Reus ofereixen alternatives i, per tant, cobreixen totalment o parcialment aquesta mancança, se'n faran usuaris habituals.

5. S'hi poden fer coses

Als equipaments juvenils gairebé tot ha de ser possible. Qualsevol idea d'activitat que resulti d'interès per als joves ha de tenir una porta d'entrada als equipaments. A més de la possibilitat de gaudir de l'oferta dirigida, els joves han de saber que ells mateixos hi podran desenvolupar qualsevol activitat que els resulti d'interès i que vulguin desenvolupar de manera autònoma. Fins i tot quan es tracti d'alguna activitat de difícil execució per raons de cost, complexitat tècnica o logística, als equipaments juvenils han de trobar elements que els ajudin a iniciar un procés que potencialment condueixi a aquella activitat, fins i tot si finalment es realitza en un altre indret. Les activitats que s'hi han de poder fer van des de la més simple (una partida a qualsevol joc, el visionat d'algun producte audiovisual o una simple conversa) fins a la més complexa (un cicle complet d'activitats o el desplegament d'un projecte d'emprenedoria). El missatge que han de rebre és que als equipaments juvenils es poden fer realitat els seus interessos.

6. S'hi troba acompanyament

Una de les raons que impulsarà els joves a freqüentar els equipaments juvenils és la certesa que allí hi trobaran algun tipus d'acompanyament per solucionar alguna problemàtica que els afecta, per fer algun procés de presa de decisions que els genera dubtes o els neguiteja o per posar en marxa alguna idea o algun projecte que els ronda pel cap. Tot això serà possible gràcies als facilitadors.

---

5. Espais públics sectorials

Són els equipaments públics que tenen una destinació sectorial i que, per tant, són gestionats o estan a càrrec d'altres departaments de l'administració. N'hi pot haver tants com serveis físics hi hagi destinats a l'atenció a la ciutadania, però esmentem els quatre tipus essencials en relació amb els joves: els centres d'educació secundària i superior, les biblioteques, els centres cívics i els equipaments esportius.

En els quatre casos, els joves poden ser un públic rellevant, majoritari o, fins i tot, exclusiu (els centres d'ensenyament). En canvi, a diferència dels equipaments juvenils, que aspiren a atendre qualsevol àmbit d'interès per als joves, aquests tenen un objectiu i una activitat molt definida i delimitada. Des d'una política de joventut com la de Reus, tenim interès a treballar-hi per tres raons clares:

- Són espais de reunió i de trobada juvenil consolidats, en els quals tenim la seguretat que hi trobarem un percentatge molt destacat dels joves de la ciutat. Tenint en compte que, tal com hem vist, la política de joventut aspira a tenir un caràcter universal, és objectivament necessari que hi treballem per aproximar-nos a aquests joves.
- Per raons diferents, són espais en els quals es genera un ambient adequat i propici per tal que els joves, més enllà de l'activitat explícita que motiva la seva assistència, hi desenvolupin dinàmiques de socialització importants per al seu creixement i aprenentatge. Ho fan amb els seus grups d'iguals i, potencialment, en relació amb joves d'altres estils o perfils. Són espais, per tant, propicis per a desplegar les metodologies i les finalitats pròpies d'una política de joventut.
- Estan atesos o gestionats per professionals especialistes en àmbits molt concrets de l'activitat, interessos o necessitats juvenils (educació, esports, cultura, associacionisme). Com també hem vist, en la mesura que les polítiques de joventut necessiten una aproximació holística als joves, és del màxim interès per als professionals de joventut treballar coordinadament amb ells per incorporar el seu coneixement i la seva expertesa al **PLJR**.

D'acord amb aquesta triple visió, en treballar en aquests espais, tenim dos objectius ben clars:

- Interlocutar i establir un vincle amb els joves usuaris, participants o assistents a aquests equipaments per incorporar-los, en la mesura del possible, a les dinàmiques pròpies de les polítiques de joventut
- Complementar o reforçar els objectius que persegueixen genèricament els responsables d'aquests equipaments aportant com a suport a la seva feina la singularitat o el valor afegit de les polítiques de joventut.

Per complir aquests dos objectius hem de posar en joc els dos primers elements de la nostra metodologia: els espais i els facilitadors.

Tenint en compte que aquests equipaments tenen una finalitat específica i que les seves característiques físiques i el model de gestió no estan sota el control del Servei de Joventut, s'ha d'intentar que aquelles sis raons per les quals un jove es troba a gust en un equipament (que sigui un bon lloc de trobada, que sigui amable i útil, que hi hagi oferta d'activitat i que ofereixi acompanyament) també es donin en aquests espais, ni que sigui de manera parcial. Ho farem de tres maneres possibles:

- Portant a l'equipament serveis propis de Joventut (informació, orientació, dinamització, tallers, activitats, etc.).
- Col·laborant en la millora de l'activitat pròpia de l'equipament, aportant les nostres capacitats de treball als que en són responsables. Ens hi oferim.
- Complementant l'activitat pròpia de l'equipament amb els recursos de què puguin disposar els equipaments juvenils.

Amb relació a la tasca dels facilitadors o educadors que destinarem als equipaments, cal que hi reproduïxin essencialment el mateix procés i les mateixes fases que hem descrit per a un equipament juvenil. L'única diferència serà que la fase inicial, que anomenàvem *acollida*, l'hauré de rebatejar per parlar d'*aproximació*. Tenint en compte que no es tracta d'un equipament juvenil i que hi accedim com a agents externs, tindrem molta menys disponibilitat de temps i poc control sobre les seves característiques físiques i recursos. Essencialment, però, la feina ha de ser la mateixa.

Els indicadors que ens ajudaran a comprovar quan, efectivament, hem aconseguit que el treball que fem als instituts, a les biblioteques, als equipaments esportius o als centres cívics també responen a les necessitats d'una política de joventut, són essencialment aquests:

- Quan a l'equipament s'hi facin activitats juvenils que no són estrictament les que li corresponen per la seva tipologia (les haurà aportat el Servei de Joventut).
- Quan als equipaments o als programes de joventut del **PLJR** s'hi incorporin continguts que són propis de la feina especialitzada d'aquells equipaments.

- Quan hi hagi un flux raonable de joves, en doble sentit, entre els equipaments sectorials i els juvenils, i aquest flux no només no entorpeixi la feina de cap dels dos sinó que l'enriqueixi i la faciliti.
- Quan el benefici de la presència dels facilitadors de joventut siguin tan clar que els mateixos professionals responsables de l'equipament sectorial la reclamin.

En conjunt, per tal que tot aquest procés sigui possible, cal que es donin cinc condicions bàsiques:

- Que hi hagi treball en equip. No tindrà cap sentit la feina que els facilitadors de joventut facin en un altre equipament si no es comparteix el projecte amb els seus responsables. Si la manera d'accedir-hi simplement és obtenint el permís per ser-hi presents, sense relació o cooperació amb els seus professionals, serà una pèrdua de temps. Cal que els titulars de l'equipament facin una bona recepció de la presència de Joventut en el seu equipament, que entenguin la missió que s'hi vol desplegar, que ho vegin desitjable i que acceptin col·laborar-hi.
- Que hi hagi objectius compartits. La feina que Joventut faci en els altres equipaments, a més de respondre a la lògica d'una política de joventut, ha de ser útil i enriquir les tasques quotidianes d'aquell equipament.
- Que a aquest espai de col·laboració o cooperació s'hi arribi de manera progressiva, al ritme i en la mesura que cada àrea de treball pugui assumir els espais de relació.
- Que el Servei de Joventut pugui oferir els recursos amb què compti al funcionament d'aquell equipament. En sentit òptim, hauríem de parlar de recursos humans, a través dels facilitadors, als quals podem denominar educadors, dinamitzadors, etc. Aquesta condició requereix, òbviament, que el Servei de Joventut disposi d'un nivell de recursos suficient per fer-ho.

---

6. Treball en medi obert

Tant els joves que són usuaris habituals de l'equipament juvenil per excel·lència de Reus, el Casal de Joves La Palma, com tots aquells que tenen com a referència d'activitat altres equipaments públics formen part de circuits normalitzats d'atenció ciutadana. En el seu cas disposem, com a mínim, d'una referència física a la qual podem recórrer quan els volem adreçar polítiques, quan volem conèixer la seva opinió o intentem promoure dinàmiques de socialització, comunitàries o de participació. Però, més enllà dels adolescents, als quals tenim un accés molt majoritari a través dels centres d'ensenyament secundari, una de les claus no resoltes en la majoria de polítiques locals de joventut, inclosa la de Reus en el moment d'elaborar aquest document, és arribar fins als joves que no tenen un activitat específica i localitzada, ni amb ubicació física ni amb interessos detectables a través de canals normalitzats de relació. Són, de fet, la majoria de joves.

Com podem suplir aquesta manca de referència espacial? La resposta és simple: hem de treballar en medi obert.

Altre cop hem de dir que no ha de canviar res d'essencial en el procés metodològic que hem descrit. L'aproximació que hi han de fer els facilitadors o educadors ha de seguir les mateixes fases i pautes. La gran diferència és que l'espai en el qual ho farem no és un equipament públic, ni del Servei de Joventut ni de cap altre departament municipal i que, per tant, no en tindrem cap control i no en podrem modular les característiques. Si en referir-nos als equipaments sectorials la clau per treballar-hi correctament és aconseguir-ne l'acceptació i establir una bona relació amb els professionals que en són responsables, quan treballem en medi obert la clau consisteix a ser ben rebuts pels mateixos joves. Algunes consideracions que cal tenir en compte per adreçar-nos i treballar amb els joves en medi obert:

- Màxim respecte. Cal ser molt conscients que ens adrecem als joves en un espai que senten com a "propi", que han triat ells lliurement com a punt de reunió i que en cap cas tenen l'obligació de rebre'ns, atendre'ns ni escoltar-nos.
- Pausa. L'aproximació, per tant, ha de ser tranquil·la i pausada; lenta. L'aproximació s'ha de basar en contactes successius, breus i continuats, que es poden allargar molt en el temps (dies, setmanes, mesos, etc.) fins que arribin a fructificar.
- És possible que hi hagi una primera rebuda fàcil i que s'estableixi connexió i, fins i tot, vincle, de manera ràpida. Però això és només una possibilitat, que s'ha d'aprofitar si es produeix, però que no hem de donar per descomptada.
- Refús. Pot ser que els joves, simplement, refusin la nostra aproximació. Hi tenen dret. No tenen cap obligació de fer-nos cas. Ho hem d'acceptar.
- Insistència. De la mateixa manera que hem d'acceptar un refús, hem de perseverar. No de manera immediata, però, transcorregut un termini de temps prudencial, s'han de reprendre els intents de contacte. La realitat juvenil és canviant en totes direccions i unes setmanes o mesos després d'un refús pot arribar una acceptació per raons que probablement mai no acabin de quedar clares. En tot cas, per a una política de joventut no és opcional aproximar-se als joves per contactar-hi: és una obligació.

Superada la fase de contacte i iniciada una relació (la que sigui), el procés per al treball socioeducatiu és el mateix que hem descrit inicialment. La informació, les propostes i els serveis que els oferirem no són en el mateix indret on ens trobem, de manera que els animarem a visitar, en un moment o altre, els equipaments de joventut o de qualsevol altra tipologia que calgui, però en cap cas no deixarem de posar a la seva disposició tots els serveis i programes disponibles.

També ha de quedar clara la possibilitat que refusin accedir a un equipament públic. També és una opció que forma part de la seva llibertat. I això no ha

d'implicar que renunciem a treballar amb ells. Per a un professional, comptar amb la base física, els recursos i les referències d'un equipament és important, però no és ni imprescindible ni excloent. Podem completar processos socioeducatius i dinàmiques participatives en un entorn obert, sense necessitat de trepitjar un equipament.

Des d'un altre punt de vista, si l'aproximació es fa en un barri perifèric que no compta amb un equipament adequat per a les dinàmiques juvenils, forçar els joves a desplaçar-se a una zona més cèntrica pot arribar a ser contraproductiu perquè l'estarem animant a separar-se del seu espai de referència i estarem validant, en certa manera, que en el seu entorn de residència no hi hagi equipaments públics. Mantenir el treball de proximitat en medi obert de manera estable si no hi ha recursos físics accessibles també ha de poder formar part de la missió d'una política de joventut.

Remarquem, un cop més, que l'ideal del **PLJR** serà que, amb la progressió de temps que sigui necessària, arribi a comptar, a més d'un equipament central de serveis a la joventut que actuï com a gran referència, amb una xarxa de petits equipaments, distribuïts en districtes o barris de la ciutat, de manera que es cobreixi la diversitat d'entorns en la qual els joves viuen i despleguen la seva activitat. Quan aquesta xarxa d'espais sigui una realitat, els equips d'educadors o facilitadors que treballin en medi obert els tindran sempre com a referència o plataforma física de treball.

Finalitzem aquest apartat advertint que quan ens referim al treball en medi obert no hem d'estigmatitzar els joves destinataris de la nostra actuació. Poden ser joves de famílies amb dificultats econòmiques o socials i en risc d'exclusió, però també poden ser joves sense cap desavantatge específic que, per la raó que sigui, no hagin entrat en les dinàmiques pròpies d'espais o equipaments públics. En darrera instància, el treball en medi obert té com a objectiu, simplement, arribar a tots els joves de la ciutat als quals no accedim a través de les referències físiques normalitzades (equipaments juvenils, poliesportius, instituts, etc.). Des d'aquesta lògica, per exemple, podem entendre que és treball en medi obert l'aproximació als membres d'una entitat que, per les raons que sigui, no hagi entrat en relació amb el Servei de Joventut. Per tant, màxima obertura conceptual. Ens adrecem a tots els joves.

---

7. Els suports

La finalitat última de tota política de joventut és que els joves assoleixin, per la via de l'experimentació i de diverses formes d'aprenentatge, l'autonomia personal i la capacitat suficients per impulsar per si mateixos o en col·laboració amb altres iniciatives que tendeixin a satisfer les seves necessitats, interessos i inquietuds. Hem vist metodològicament que per fer-ho ens cal un entorn o un espai amb condicions adequades i uns agents professionals entesos com a facilitadors que acompanyin els processos que hi tenen lloc. Parlem sempre de treball socioeducatiu, acompanyant primer els joves com a usuaris de serveis i de programacions i facilitant després que

deixin de ser usuaris per convertir-se en agents actius de la vida en comunitat per la via de la participació.

En darrer terme, cal disposar d'eines per ajudar els joves a transitar en aquests processos d'aprenentatge i d'experimentació. Aquestes mateixes eines seran clau per tal que puguin superar les barreres o les dificultats que es generen en el seu entorn o que tenen a veure amb les seves condicions de vida. Si comptem amb una política de suports adequada, les eines esdevenen actius que es podran aprofitar per convertir en realitat les iniciatives, petites o grans, modestes o ambicioses, que els joves vulguin desenvolupar.

El **PLJR** ofereix un ampli repertori de suports, eines o actius disponibles, que es resumeix en la següent tipologia:

- Ús d'espais
- Informació - orientació
- Formació
- Recursos tècnics, materials o logístics
- Suports econòmics
- Assessorament i acompanyament
- Difusió i comunicació
- Oferta estable d'activitat
- Integració en una comunitat o xarxa de cooperació i suports mutus

La manera com es concreten aquests suports no és altra cosa que el desplegament de programes i d'actuacions del **PLJR** al llarg d'un període concret d'activitat. Totes aquestes eines es posen a disposició dels joves a través dels programes i de les mesures que veurem més endavant i és a partir del seu ús i gaudi que es convertiran en actius tangibles. Treballarem amb ells a partir del mètode i dels processos descrits fins aquí i, en avaluar-los segons el model que també descriurem, podrem saber en quina mesura assolim la missió i els objectius que ens hem plantejat.

Resum de processos

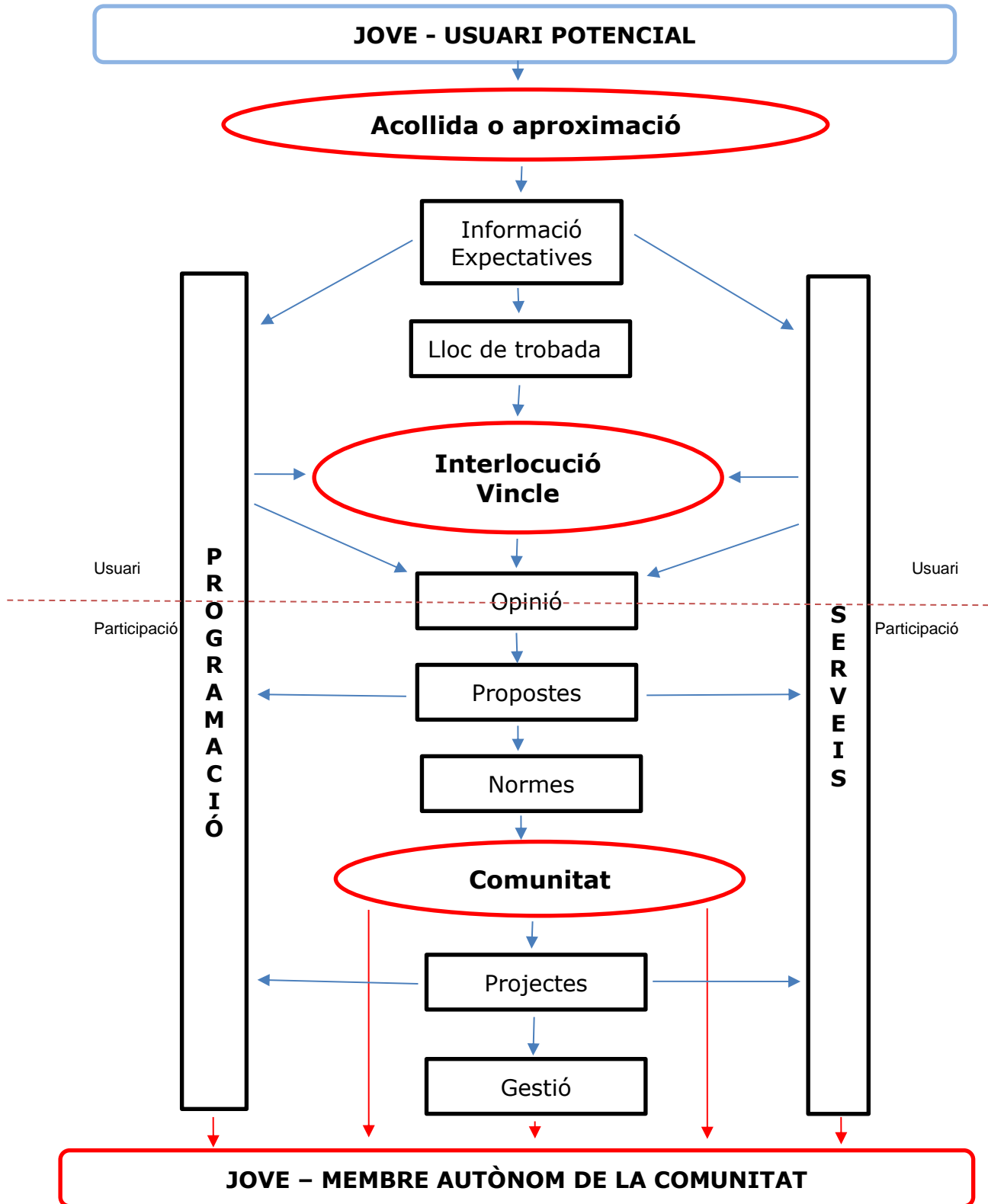

Tant quan hem descrit el procés del treball socioeducatiu dels facilitadors, com quan hem explicat el procés de participació que els mena a esdevenir agents o membres actius i autònoms de la comunitat en què viuen, hem remarcat que les diverses etapes enumerades poden variar en la durada, en l'ordre i fins i tot en la composició. En la mesura que es tracta de processos basats en la relació interpersonal, amb un gran pes de la subjectivitat i de la situació i la percepció emocional dels seus actors, no es pot pretendre que siguin lineals ni que es reproduïxin de manera sistemàtica.

Per aquesta raó ens sembla útil reunir i mostrar els dos processos en la imatge gràfica de la pàgina següent, en la qual es poden veure d'un cop d'ull i amb diverses variacions possibles.

PROCESSOS

Treball socioeducatiu i participació

A la figura de la pàgina anterior hem vist la diversitat de relacions entre les etapes descrites. Sense perdre-la de vista, remarquem alguns punts interessants.

- **Punt de sortida i punt d'arribada.** Definim un ideal. Tots els joves de Reus són el "jove usuari potencial" de l'inici de procés, sense exclusions. I ens marquem com a missió treballar amb tots ells (o amb el màxim nombre possible) amb una metodologia determinada per aconseguir una finalitat última: que cadascun d'ells esdevingui un "jove membre autònom de la comunitat".
- **Acollida.** Sempre hi ha una acollida (o aproximació si ho fem en medi obert). L'ideal és que tots els joves passin, com a mínim, per una primera presa de contacte amb els professionals que permeti encetar els processos amb què volem treballar. Identifiquem els nostres usuaris i els oferim informacions bàsiques sobre recursos i possibilitats al seu abast. És la funció mínima que mai no podem negligir. Contactar i informar. Per aquesta raó situem aquestes dues figures fins i tot abans de l'ús de serveis o de la participació en programacions concretes. Queda clar que en moltes ocasions això no serà possible, però no renunciem a formular-ho d'aquesta manera per tal que quedi clar que intervenir amb joves vol dir, sempre, establir-hi relació i interlocutar-hi.
- Remarquem que el punt central del diagrama és el cercle de **la interlocució i el vincle**. El contacte i la informació ens ha de portar sempre a alguna forma d'interlocució, per mínima que sigui, i, després de rebre serveis i de gaudir de programacions, els joves han de poder establir algun tipus de relació amb els professionals encarregats d'atendre'ls. La resta de tasques i de funcions poden fallar, però la interlocució no. Sense interlocució no hi ha política de joventut.
- Els serveis i la programació són **instruments**. Els tenim en compte com a objectius generals perquè atenen necessitats detectades entre els joves, però en darrera instància són sempre eines que ens permeten arribar a objectius superiors: promoure la capacitat dels joves d'opinar, proposar i convertir-se en membres actius de la comunitat. Per això veiem a la gràfica que les figures dels serveis i la programació són alhora receptors (reben fletxes) i emissors (emeten fletxes). És a dir, ens permeten atendre necessitats detectades i ens ajuden a treballar la nostra missió central.
- **Busquem la comunitat.** La culminació dels processos recau en la constitució de la comunitat com a element col·lectiu i com a instrument a través del qual els joves esdevenen autònoms. La comunitat serà al mateix temps una eina de participació per al funcionament dels programes del **PLJR** (generarà propostes i facilitarà que els joves s'impliquin en la gestió) i un vehicle per a l'experimentació i per als aprenentatges personals, que farà que els joves guanyin autonomia. Per aquesta raó veiem que, en alguns casos, la comunitat mena a la creació de propostes i a la gestió de serveis i programacions, però, en d'altres casos, anirem de la comunitat directament a l'estadi d'autonomia dels joves. Primer, perquè gestionar no és ni ha de ser obligatori per a ningú i, després, perquè el

simple fet d'opinar, dialogar i decidir en el marc de la comunitat ja confereix autonomia.

- Finalment, remarquem que, quan parlem de **comunitat**, ens referim tant a la comunitat d'usuaris i joves implicats en el funcionament d'un equipament o d'un programa concret del **PLJR**, com a la comunitat més extensa en la qual viu cadascun d'ells (colla, entitat, centre educatiu, barri, municipi, etc.).
- És molt agosarat afirmar que tots els joves que passin pels equipaments o pels programes del **PLJR** esdevindran membres actius d'una comunitat i que guanyaran autonomia personal, però en cap cas no podem renunciar a formular que aquest és l'ideal que persegueix la nostra feina i que queda reflectit en la missió del **PLJR**.

Els continguts

Totes les actuacions del **PLJR** s'articulen a partir de quatre grans eixos que recullen la totalitat d'àmbits possibles de la política local de joventut. Donen resposta directa als quatre objectius generals del pla i s'organitzen temàticament per agrupar a través dels programes aquelles mesures que despleguen ordenadament els processos que hem descrit en la metodologia.

A l'**eix 1**, *Ens en sortirem*, trobem els programes que atenen les condicions de vida dels joves a través de serveis i actuacions d'acompanyament; a l'**eix 2**, *El futur és aquí*, es despleguen la diversitat de programacions i activitats que expressen les dinàmiques juvenils de la ciutat en el moment actual; a l'**eix 3**, *Ens ho fem*, es desenvolupen tots els mecanismes de suport i promoció a la participació per diverses vies i, a l'**eix 4**, *Així, sí*, es treballen els valors, els drets i les reivindicacions que han d'acompanyar, necessàriament, totes les activitats, els serveis i les dinàmiques juvenils.

Cada eix s'organitza a través de programes, els quals agrupen temàticament les mesures concretes que arribaran als joves i que els faran visible el **PLJR**.

Característiques dels programes

És important remarcar que els programes no són unitats independents i impermeables, sinó més aviat al contrari. Tots estan interconnectats i el desplegament correcte de les mesures d'un programa posa les bases o desencadena les d'un altre.

És així com es generen unes connexions que anomenem passarel·les, de manera que la culminació de les mesures d'un programa genera una passarel·la cap al següent programa. Aquestes passarel·les de vegades es defineixen per la temporalitat (és necessari que s'executi primer un programa per tal que se n'iniciï un altre) i de vegades conceptualment perquè s'apliquen de manera connectada, com a parts diferents d'un mateix procés, compartint objectius. Aquestes connexions es mostren en la descripció de les mesures i és fàcil veure les interrelacions que es produeixen entre mesures i programes. Per exemplificar-ho, però, en destaquem quatre d'especialment rellevants:

- Passarel·la entre el programa 2.1. *Talent* i el programa 3.1. *La comunitat*. La detecció i la visualització del talent juvenil del primer programa ha de derivar en la possibilitat que els joves elaborin projectes basats en les seves habilitats, que es podran convertir en realitat si la *comunitat* del segon programa els incorpora entre les seves iniciatives de participació. El programa 2.1., per tant, nodreix de contingut el programa 3.1.
- Passarel·la entre el programa 2.2. *Creació Juvenil* i la mesura 2.3.2. *Planet 360*. Una part rellevant de les activitats artístiques dels joves han de tenir la possibilitat de mostrar-se públicament i formar part de programacions o cicles oferts al conjunt de la ciutadania. És així com les activitats

generades gràcies al programa 2.2. nodriran de manera singular les programacions periòdiques reflectides al *Planet 360* de la mesura 2.3.2.

- Passarel·la entre la mesura 2.2.3. *En Cartell* i la mesura 3.3.3. *La Mostra*. Les programacions artístiques integrades a l'esdeveniment *En Cartell* pretenen donar a conèixer la diversitat de propostes creatives que poden protagonitzar els joves. L'objectiu d'aquesta mesura, per tant, és mostrar públicament tota aquesta activitat. Al mateix temps, l'activitat artística és una part essencial de les dinàmiques juvenils que es volen reflectir i fer públiques a través de *La Mostra*. Per aquesta raó, la coincidència temporal d'ambdues programacions permetrà el reforç mutu i en multiplicaran potencialment l'impacte. Les mesures 2.2.3. i 3.3.3. són sòcies necessàries.
- Passarel·la entre la mesura 2.3.1. *Xarxa Planet* i la mesura 3.1.1. *Tribus*. Totes les entitats, col·lectius o grups juvenils que aporten alguna activitat a les programacions *Planet Reus* i que, per tant, constitueixen la *Xarxa Planet* són per definició una de les tribus amb les quals es treballa en la mesura 3.1.1. Així, impulsant la *Xarxa Planet*, ampliïm el nombre de joves amb els quals mantenim un contacte estable i els incorporem a les dinàmiques participatives de les tribus, que més tard confluiran en *La Comunitat*.

Hi ha dotzenes de connexions o de passarel·les d'aquesta naturalesa entre els programes i les mesures del pla. No cal plantejar-ne el desplegament de manera explícita en tots els casos, perquè si es treballa segons la metodologia definida i amb els tempos proposats en el pla, les connexions es produiran de manera natural, per si mateixes. Observar-ne la concreció i el resultat final, en tot cas, serà un argument important per a les futures avaluacions del **PLJR**.

Elements comuns dels programes

D'altra banda, es pot observar que en tots o en la majoria de programes es repeteixen algunes pautes que donen mesura del sistema de treball proposat.

Actiu/activa

Pràcticament tots els programes que despleguen un àmbit d'intervenció concret compten amb una mesura que culmina amb l'adjectiu actiu/activa (*Ocupació activa, Educació activa, Habitatge actiu, Salut activa, Emprenedoria activa*). Aquestes mesures pretenen agrupar i visualitzar de manera unificada totes les activitats o manifestacions de caràcter públic que es despleguen en relació amb aquell programa. La capacitat d'actuació de l'equip professional del Servei de Joventut queda limitada, tot sovint, per la multiplicitat de tasques que han de desenvolupar simultàniament els seus membres. Pretenem diferenciar amb claredat aquelles funcions relatives a l'atenció de serveis dirigits als joves (informació, assessorament, orientació i acompanyament) d'aquelles que tenen a veure amb la programació d'activitats públiques en aquests mateixos àmbits. Visualitzem la diversitat de tasques que es realitzen i tindrem

l'oportunitat de distribuir-les de manera raonable entre diversos membres de l'equip. D'altra banda, les programacions de les mesures actives, un cop agrupades, passen a engruixir l'oferta del *Planet 360*.

El prototip

Tots els programes compten amb una darrera mesura sense descripció de continguts que anomenem sempre *El prototip*. D'una banda, hem de tenir clar que un pla que s'aplica al llarg de sis anys no pot pretendre descriure amb una precisió absoluta totes les actuacions que desenvoluparà. D'altra banda, quan treballem els processos participatius tenim la intenció explícita de promoure l'aparició de propostes noves sorgides a proposta dels mateixos joves. Finalment, també hem de recordar que pretenem incentivar la cooperació entre departaments municipals per tal de generar projectes conjunts. És per aquestes tres raons que reservem un espai en tots els programes per incorporar-hi mesures que sorgeixin de les lògiques participatives i de la cooperació del mateix **PLJR** i que es puguin incorporar de manera sobrevinguda a la seva estructura. En la temporització també veurem que el **PLJR** s'actualitzarà anualment, amb esmenes, modificacions o noves mesures, atenent aquesta lògica. Aquestes mesures que anomenem genèricament prototips aniran prenent nom i contingut a mesura que el **PLJR** es desplegui en tota la seva capacitat.

Tenint en compte les precisions que hem fet fins aquí, passem a mostrar la concreció pràctica del **PLJR**, a través dels **quatre eixos**, els **quinze programes** i les **vuitanta-cinc mesures** que el configuren. Les podrem resseguir totes a través d'una fitxa individualitzada que en descriurà continguts, objectius, indicadors, públic al qual s'adreça, temporització i altres precisions tècniques.

D'on surten les mesures

Abans de donar pas a la concreció pràctica del **PLJR**, però, fem notar que a les taules que es mostren en les dues pàgines següents destaquem aquelles mesures que donen resposta explícita a demandes o propostes realitzades majoritàriament pels quatre grans grups d'agents amb els quals s'ha consultat en la fase de diagnòsi. No podem precisar a quin grup de joves, a quina entitat, a quin/a tècnic/a municipal o a quin grup polític en concret dona resposta cadascuna de les mesures, però sí que podem destacar-ne aquelles que apleguen l'opinió majoritària d'aquests agents. A la llegenda que mostrem tot seguit, per tant, identifiquem amb un color concret els quatre grups d'agents, amb el qual s'assenyalarà aquelles mesures que volen donar resposta específica a la seva opinió majoritària.

Joves
Entitats
Tècnics municipals
Grups polítics

PLA LOCAL DE JOVENTUT DE REUS					
Eixos	Programes	Mesures			
1. Ens en sortirem	1.1. Ocupació	1.1.1. Ocupació activa			
		1.1.2. Treballar de...	■		
		1.1.3. Mentors			
		1.1.4. Intermediació	■	■	■
		1.1.5. Inclusius		■	
		1.1.6. El prototip			
	1.2. Educació	1.2.1. Educació activa			
		1.2.2. Mostra educativa	■		
		1.2.3. Prevenció d'abandonament escolar			■
		1.2.4. Torna a aprendre			■
		1.2.5. Espais per a l'estudi	■	■	■
		1.2.6. El prototip			
	1.3. Habitatge	1.3.1. Habitatge actiu - Setmana H.			■
		1.3.2. Enllaç jove	■	■	■
		1.3.3. Repte habitatge	■	■	■
		1.3.4. El prototip			
	1.4. Salut	1.4.1. Salut activa			■
		1.4.2. Salut emocional - Emotiva't	■	■	■
		1.4.3. Entorns de protecció		■	
		1.4.4. Joves agents promotores de salut			■
		1.4.5. El prototip			
	1.5. Informació i recursos	1.5.1. Servei d'Informació Juvenil			
		1.5.2. Serveis d'orientació especialitzats	■	■	■
		1.5.3. EPI JOVE	■		
		1.5.4. En Campanya			■
		1.5.5. Targeta Jove - Club Jove	■		■
		1.5.6. Servei de Mobilitat Internacional			
1.5.7. Cessió d'espais		■	■	■	
1.5.8. La Palma Truck		■			
1.5.9. El prototip					
2. El futur és aquí	2.1. Talent	2.1.1. Banc de Talent			■
		2.1.2. Banc de Proves			
		2.1.3. Convos	■		■
		2.1.4. Residències	■	■	
		2.1.5. El prototip			
	2.2. Creació juvenil	2.2.1. Fil musical		■	
		2.2.2. Llambordes			
		2.2.3. En Cartell	■		■
		2.2.4. Bucs d'assaig			
		2.2.5. Cocreació			
		2.2.6. Beques per a la producció artística	■	■	
		2.2.7. El prototip			
	2.3. Planet Reus	2.3.1. Xarxa Planet		■	
		2.3.2. Planet 360	■	■	■
		2.3.3. Nits Q			■
2.3.4. La Palma Terror Show					
2.3.5. NDL x Joves					
2.3.6. Online Planet				■	
2.3.7. El prototip					

PLA LOCAL DE JOVENTUT DE REUS			
Eixos	Programes	Mesures	
3. Ens ho fem	3.1. La Comunitat	3.1.1. Tribus	
		3.1.2. Grup motor	
		3.1.3. Del Consell a la Comunitat	
		3.1.4. La Comunitat	
		3.1.5. Ciutat jove	
		3.1.6. El prototip	
	3.2. Laboratori Jove	3.2.1. Reptes. La tria	
		3.2.2. Reptes. La recerca	
		3.2.3. Reptes. La creació	
		3.2.4. Reptes. El prototip	
		3.2.5. Reptes. Els professionals	
	3.3. Associacionisme	3.3.1. Col·lectius. El projecte	
		3.3.2. Subvencions	
		3.3.3. La Mostra	
		3.3.4. Passaport d'entitats	
		3.3.5. El prototip	
	3.4. Emprenem	3.4.1. Emprenedoria activa	
		3.4.2. Emprenedoria econòmica	
		3.4.3. Emprenedoria social	
		3.4.4. <i>Networking</i>	
3.4.5. El prototip			
4. Així, sí	4.1. Feminismes	4.1.1. Referents d'igualtat	
		4.1.2. Xarxa de Centres per la Igualtat	
		4.1.3. Reus lliure de sexisme	
		4.1.4. Festes violetes	
		4.1.5. El prototip	
	4.2. Som socials	4.2.1. Servei de Joves Voluntaris	
		4.2.2. Parelles TIC	
		4.2.3. Papers de colors	
		4.2.4. Mesclat	
		4.2.5. Drets LGTBI	
		4.2.6. El prototip	
	4.3. Sostenibles	4.3.1. Club clima	
		4.3.2. Mou-te bé	
		4.3.3. Dreceres	
4.3.4. El prototip			

Eix 1. Ens en sortirem

Descripció

El llarg i complex procés de construcció d'un projecte de vida està creuat per múltiples elements que es relacionen i que no es poden considerar mai per separat. Cadascun influeix en els altres i la recerca de respostes i de solucions s'ha d'abordar des de la globalitat, amb una visió holística. És per aquesta raó que les polítiques de joventut donen sempre prioritat a la relació amb les persones, al contacte pròxim, a la creació de llaços que generin confiança i vincle. És l'única manera d'entendre la diversitat de circumstàncies que afecten els joves en cada moment. El primer eix del **PLJR**, per tant, es planteja abordar alhora els quatre pilars que defineixen les condicions de vida dels joves: l'ocupació, l'educació, l'habitatge i la salut. Les possibilitats reals de desplegar el projecte vital de qualsevol jove passen per trobar un bon equilibri entre aquests quatre pilars. Les mancances en qualsevol d'aquests pilars afectarà els altres i es convertirà en un llast que entorpirà els processos d'aprenentatge i d'empoderament. Els quatre requereixen aptituds i coneixements especialitzats que es poden adquirir per separat, però que s'han de dur a la pràctica de manera conjunta, buscant un encaix adequat i una bona adaptació a les singularitats de cada jove. El Servei de Joventut desplega programes per abordar específicament cadascun dels quatre pilars, en coordinació i cooperació amb els departaments sectorials de l'Ajuntament que hi estan especialitzats, però al mateix temps construeix un sistema de serveis directes a la persona que els tracta de manera combinada. Es tracta d'acostar-se a cada jove, en el seu entorn quotidià, amb la seva singularitat i abordant la diversitat de circumstàncies que l'afecten.

Objectius específics

1. Oferir a tots els joves de Reus serveis i recursos especialitzats que atenguin els àmbits que configuren les seves condicions de vida.
2. Crear un sistema d'atenció als joves que abordi les seves problemàtiques de manera complexa, atenent necessitats puntuals i fent-los un acompanyament continuat i sostingut en el temps.

Programa 1.1.

Ocupació

Descripció

Les mesures incloses en aquest programa pretenen oferir als joves de Reus un ventall ampli de recursos que facilitin, en primera instància, la transició del sistema educatiu al món laboral o professional i, en segon terme, el seu retorn a l'activitat quan estiguin en situació d'atur. Els recursos inclouen informació, formació, acompanyament, referents positius entre iguals i garanties per assegurar la igualtat d'oportunitats i la inclusivitat, siguin quines siguin les circumstàncies i singularitats de cada jove.

Recursos humans

El desplegament òptim d'aquest programa requereix el treball especialitzat i estable d'almenys dos professionals de Joventut (un/a responsable de programes i un orientador/dinamitzador) i la participació puntual però periòdica d'experts, a través de tallers, de serveis d'orientació i d'acompanyament.

Transversalitat

Totes les mesures incloses requereixen, com a mínim, coordinació amb la Regidoria d'Empresa i Ocupació i l'Institut Municipal de Formació i Empresa (IMFE) Mas Carandell i, en alguns casos concrets, planificació i execució conjunta. En algunes mesures concretes, és necessari el treball conjunt amb Educació (1.1.1. i 1.1.3.) i amb Benestar Social (1.1.5.).

Participació

Algunes mesures s'articulen a través de la participació de joves que actuen com a referents i col·laboren en tasques de suport a iguals (1.1.3.) i d'altres amb la participació d'organitzacions de diversos sectors econòmics de la ciutat i la comarca (1.1.2. i 1.1.4.) i d'organitzacions socials (1.1.5.).

Mesures

Excepte la mesura 1.1.1., la resta requereix la participació d'agents externs al Servei de Joventut, de manera que se socialitza el treball a favor de l'ocupació juvenil (1.1.3. i 1.1.5.) i s'integren accions pròpies de la política de joventut en àmbits d'intervenció pública de màxima prioritat estratègica per al desenvolupament local de la ciutat (1.1.2. i 1.1.4.).

1.1.1. Ocupació activa

1.1.2. Treballar de...

1.1.3. Mentors

1.1.4. Intermediació

1.1.5. Inclusius

1.1.6. El prototip

Mesura 1.1.1.**Ocupació activa**

Programació estable de tallers, cursos, xerrades, trobades i activitats diverses per millorar l'ocupabilitat dels joves i, en la mesura del possible, facilitar-ne la inserció laboral. Es planifiquen anualment segons línies d'interès que s'acorden transversalment i es realitzen en centres educatius, als equipaments juvenils i en espais cívics propers a les zones o als barris afectats pel contingut de l'activitat. La programació vetllarà per tal que hi hagi activitats adreçades als diversos trams d'edat juvenil, a les diverses realitats o perfils existents a la ciutat i en diverses zones o barris de Reus. Es dona continuïtat a les programacions habituals del Servei de Treball i Emprenedoria Jove, però se'n diversifica el públic i les ubicacions.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diversificar els destinataris de les activitats ocupacionals per arribar a diferents edats i perfils de joves 2. Descentralitzar la programació d'activitats per aproximar-les a l'entorn quotidià dels joves que en són destinataris. 3. Facilitar que tots els joves de Reus en situació d'atur o de cerca de feina tinguin accés a activitats del seu interès dintre de la programació.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves participants a les programacions classificats per perfils (edat, gènere, situació activa i zona de residència). • Nombre i ubicació d'espais que acullen les activitats. • Nombre i perfils de participants que, abans o després de les activitats, fan ús del servei d'orientació de l'OJBC. • Classificació i quantificació d'activitats per tipologia. • Nivell de satisfacció dels usuaris després de les activitats (qüestionari).
Públic	<p>Adreçat a joves en situació d'atur, de cerca de feina o en trànsit del sistema educatiu a l'àmbit laboral. Segons quina sigui la situació i l'edat, les activitats seran diferents, adequades als perfils. Assenyalem tres grups essencials: joves estudiants de secundària, joves estudiants de graus en cerca de feines complementàries, joves en cerca de la primera feina, joves en situació d'atur.</p>
Temporabilització	<p>La programació té caràcter anual i es planifica en aquests termes per garantir que s'atenen la diversitat d'àmbits i els perfils desitjats. Programacions com a mínim trimestrals i amb tanta intensitat com permeti la disponibilitat dels recursos humans existents. S'aplica d'inici i durant tota la durada del pla.</p>
A tenir en compte	<p>És interessant diferenciar la tasca estricta d'orientació i acompanyament de la programació d'activitats que són objecte d'aquesta mesura. L'orientador/a té capacitat i aptituds per realitzar tallers, xerrades i altres activitats, lògicament, però, si sempre és l'encarregat de produir i executar-les, difícilment tindrà capacitat per cobrir adequadament les necessitats d'orientació en un volum suficient per a una ciutat de la dimensió de Reus. Ambdós vessants, orientació i programació, són necessaris i complementaris. Hi ha dues opcions: o hi ha perfils professionals diferents per atendre cadascuna de les funcions especificades o els mateixos perfils comparteixen els dos tipus de tasques, de manera que garanteixin igualment el nivell de dedicació a cadascun. Els recursos humans mínims per desenvolupar amb èxit aquesta mesura, per tant, és d'un professional a temps complet.</p>

Mesura 1.1.2.**Treballar de...**

Cicle anual d'activitats participatives per presentar sectors d'activitat econòmica presents a Reus i al seu entorn comarcal potencialment adequats per ocupar persones joves. Requereix establir contacte i relació estable amb organitzacions empresarials representatives dels diversos sectors i acordar-hi actes divulgatius en els quals es mostrin els perfils professionals amb què treballen habitualment, els hàbits de contractació del sector, necessitats formatives i altres requisits i modalitats de selecció de personal de les empreses. Es comptarà, en la mesura del possible, amb empreses del sector que exposaran els seus criteris, els mètodes de selecció de personal i els perfils dels quals estiguin més necessitats: activitats amb dinàmiques participatives, lliurament de currículums, simulació d'entrevistes, dinàmiques de *networking* i presentació d'ofertes formatives. Es programarà anualment la presentació d'entre tres i quatre sectors, coincidint temporalment amb el període de major demanda de treballadors. A partir de la relació amb aquestes organitzacions s'exploraran de manera quotidiana accions concretes d'interacció, com l'accés a ajuts per a la contractació de joves, l'acollida d'estudiants o treballadors en pràctiques, mentories, suport a la inclusió de persones amb desavantatges d'algun tipus o suport a la intermediació laboral.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aproximar món econòmic i joves en situació de transició al món laboral. 2. Facilitar les primeres experiències de contacte i recerca pràctica de feina per part dels joves. 3. Afavorir la contractació de persones joves per part de les empreses de Reus i el seu entorn comarcal.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i relació d'organitzacions del sector econòmic amb les quals s'entra en contacte i s'obre una relació estable. • Nombre i estadístiques segmentades segons els perfils dels joves participants a les activitats i dinàmiques organitzades. • Nombre de joves participants a les activitats que inicien processos de selecció i/o contractació com a resultat de les dinàmiques. • Relació i seguiment de contactes o iniciatives desplegades a partir del contacte amb les organitzacions empresarials. • Nombre i percentatge de casos d'inserció laboral efectiva a partir de les accions realitzades en el marc d'aquesta mesura.
Públic	Tot i que no de manera exclusiva, la mesura s'adreça prioritàriament a joves en cerca de la primera ocupació o en els primers estadis de relació amb el món laboral. Segons quin sigui el sector econòmic que motivi les activitats, també s'adreçaran a joves en situació d'atur o que estiguin treballant i desitgin un canvi de sector o una millora qualitativa. Prioritàriament, fins als 25 anys d'edat.
Temporabilitat	Aquesta mesura es farà efectiva des del primer any d'aplicació del pla i es reproduirà en programacions anuals. Fins a 2025, es preveu el treball amb un màxim de dos sectors anuals. El desplegament complet es realitzarà a partir de 2026, amb la incorporació prevista del/de la responsable de programes d'orientació i acompanyament.
A tenir en compte	L'eficàcia, la qualitat i l'extensió (nombre de sectors i activitats) estan condicionades a la disposició del/de la responsable d'aplicació de programes d'orientació i acompanyament, prevista per a 2026. A partir d'aquest moment es poden diversificar i multiplicar les accions desenvolupades, segons les necessitats d'ocupació i disponibilitats de les organitzacions econòmiques o de les empreses de cada sector.

Mesura 1.1.3.**Mentors**

Treball de voluntariat a partir de la identificació de casos d'èxit en trajectòries de transició del sistema educatiu al món laboral que accepten compartir la seva experiència amb joves en cerca de feina. Es proposen com a referents positius i aconsellen els seus iguals (per edat i perfil formatiu) sobre la utilització de recursos públics i personals en la tasca de buscar ocupació. Es fa difusió de les principals característiques dels casos i s'organitzen dinàmiques entre els referents o mentors a partir de diàlegs i trobades periòdiques durant un termini de temps determinat. Actuen com a suports emocionals i com a acompanyants en els processos de cerca de feina, amb la intervenció, en tots els casos, dels orientadors laborals del Servei de Joventut. La tasca de mentoria pot comptar amb algun tipus de gratificació en forma d'avantatges, descomptes o obsequis. Es fan públics els perfils bàsics dels mentors i persones joves en cerca de feina que sol·liciten acollir-se a la mentoria després d'escoltar-los en un acte públic de presentació col·lectiva de diversos referents. L'assignació de mentors és a càrrec del Servei de Treball, Educació i Emprenedoria, tenint en compte les característiques de cada cas, i s'estableix un període de contactes i de relació, sempre amb el suport i l'acompanyament dels orientadors.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visualitzar casos d'èxit en trajectòries de transició entre el sistema educatiu i el món laboral per reforçar la visió positiva de la joventut. 2. Millorar la recepció dels usuaris dels processos d'orientació i acompanyament a través de la relació establerta entre iguals. 3. Incrementar i diversificar la capacitat de realitzar acompanyaments continuats a joves en cerca de feina.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i perfil de mentors. • Nombre i perfil de joves participants a les dinàmiques de presentació de casos d'èxit. • Nombre i perfil de joves sol·licitants de mentoria. • Durada mitjana de relació o acompanyament a través de mentories. • Nombre i percentatge d'inserció a través de mentories.
Públic	D'una banda, s'adreça a joves d'entre 22 i 35 anys com a potencials mentors i a joves de 16 a 25 anys com a usuaris sol·licitants de mentoria.
Temporabilització	La presentació de casos d'èxit com a referents s'inicia des del primer moment d'execució del pla, però la realització concreta, l'acompanyament i el seguiment de mentories no es desenvolupa fins a 2025, just en l'annualitat anterior a la incorporació del/de la responsable de programes d'orientació i d'acompanyament.
A tenir en compte	Es tracta d'una mesura de resultat molt variable, en funció de l'encert en la selecció de mentors i en l'assignació de sol·licitants. Requereix un seguiment intencional, molt monitoritzat, per assegurar que els acompanyaments són útils, respectuosos i rigorosos, i per observar-ne el funcionament, en un procés de millora contínua.

Mesura 1.1.4.**Intermediació**

Projecte d'acompanyament a joves en cerca de feina a través de grups estables que desenvolupen programes de llarga durada, d'entre sis mesos i un any. Els grups es formen a partir de convocatòries periòdiques a les quals s'inscriuen lliurement joves a l'atur, amb difícil ocupabilitat o per derivació de serveis públics d'atenció social. Es treballa amb ells en sessions diàries en els quals es combinen accions formatives, dinàmiques participatives grupals amb orientació individual, gràcies a la qual s'elabora un pla d'atenció personalitzada. Es busca millorar les capacitats i competències, les habilitats personals i de socialització i afavorir l'autoestima per empoderar-los. Al llarg del període de treball faran diverses aproximacions al món laboral a través de visites a empreses, entrevistes, pràctiques reals i processos de selecció. L'objectiu és la inserció directa o la capacitació en un àmbit determinat del mercat de treball de manera que aconseguixin recursos per desenvolupar per si mateixos un recorregut laboral. Els grups estan formats entre 15 i 20 joves i cadascun compta amb dos orientadors que podran formar part estable de l'equip del Servei de Joventut, externalitzats a través de contractació pública o amb la mediació d'acords de convenis amb organitzacions d'intermediació laboral.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Capacitar joves de difícil ocupabilitat per desenvolupar processos personals de cerca de feina amb la màxima autonomia possible. 2. Arribar a col·lectius de joves que no són usuaris habituals dels serveis de joventut i que tenen necessitats essencials lligades als recursos econòmics i al mercat de treball. 3. Desplegar el treball de proximitat habitual en les polítiques de joventut també en l'àmbit ocupacional, posant en joc tots els recursos relacionals, emocionals i participatius dels serveis de Joventut.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i perfil de joves acollits als grups de treball. • Percentatge de joves acollits als grups de treball que completen el període de cada programa grupal. • Nombre i percentatge de joves acollits als grups que aconseguixen la inserció laboral. • Mitjana d'accions concretes d'aproximació al món laboral que realitzen tots els joves acollits als grups. • Nombre anual i perfil d'empreses i organitzacions amb les quals es col·labora, amb accions de selecció, pràctiques, entrevistes o visites.
Públic	Joves d'entre 18 i 35 anys amb mancances formatives i de difícil ocupabilitat. Joves que no formen part del circuit habitual d'activitat, participació i relació dels serveis de Joventut. Sense titulació educativa o de nivells baixos.
Temporització	Inici de la mesura l'any 2024 amb un primer programa o grup, a mode de prova pilot, i desplegament progressiu a partir de 2025. Situació ideal de quatre grups anuals a partir de 2027.
A tenir en compte	És essencial la consolidació d'un equip d'educadors i orientadors que completen processos anuals amb cada grup i tinguin continuïtat en períodes mínims de tres o quatre anys per mantenir lligams amb el sector econòmic i els recursos que hi estan associats. També és essencial establir relacions, com a mínim de coordinació, amb serveis socials i d'ocupació, per acollir derivacions d'usuaris i optimitzar ús i el rendiment dels recursos ocupacionals.

Mesura 1.1.5.**Inclusius**

Banc de recursos per a la inclusió laboral de persones amb desavantatges i altres capacitats i tasques d'intermediació per connectar joves afectats per aquestes circumstàncies i empreses potencialment ocupadores. Relació d'organitzacions especialitzades a atendre les necessitats de persones en situacions diverses de discapacitat i acords amb cadascuna d'elles per posar els seus serveis a disposició de joves i d'empreses ocupadores. El servei d'intermediació facilita tant l'accés a ajuts per a les empreses per a l'ocupació com l'aproximació dels joves al recurs més indicat per a cada cas. Es crea de manera progressiva una marca o un segell per a aquelles empreses col·laboradores que les designi com a organització inclusiva.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afavorir l'accés de joves amb algun tipus de discapacitat a recursos per a millorar-ne l'ocupabilitat. 2. Crear i fer créixer un registre d'empreses inclusives. 3. Facilitar que les organitzacions que atenen persones amb discapacitats s'ocupin específicament dels joves en aquestes circumstàncies.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i classificació de recursos per a la inclusió laboral detectats a Reus i al seu entorn comarcal. • Nombre d'acords de col·laboració amb organitzacions per a la inclusió laboral. • Nombre anual de joves usuaris de la mesura. • Quantificació de joves de Reus i el seu entorn comarcal en situació de desavantatge i classificació per tipologia d'afeccions que pateixen. • Nombre d'empreses ocupadores que faciliten la contractació d'usuaris de la mesura.
Públic	Joves en tots els trams d'edat propis de la joventut amb alguna afectació o discapacitat que en dificulti l'ocupació laboral.
Temporabilització	La incorporació de recursos per a la inclusió es desenvolupa des de l'inici del pla i es va incrementant progressivament a partir del Servei d'Informació Juvenil, però el servei específic d'atenció per a la inclusivitat i l'establiment d'acords amb organitzacions es desenvolupa només a partir de 2026, quan ja es preveu una major disponibilitat de recursos humans.
A tenir en compte	El servei, a més d'atendre els joves usuaris, també pretén influir en les accions pròpies de les organitzacions dedicades a persones amb algun tipus de discapacitat i a les empreses potencialment ocupadores.

Mesura 1.1.6.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. S'estableix com a condició general que ha de ser sempre un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 1.2.

Educació

Descripció

L'entorn educatiu és, d'una banda, la principal via d'accés i de contacte amb els joves i, d'una altra banda, un recurs essencial per als aprenentatges de tot tipus que els han de permetre desplegar els potencials de futur i mantenir una vida rica en el seu àmbit comunitari. Les mesures d'aquest programa pretenen, d'una banda, oferir serveis diversos per garantir un bon aprofitament dels recursos educatius i, d'una altra banda, prevenir disfuncions del sistema i actuar per revertir-les quan es produeixin. Serà essencial, per tant, mantenir un model de relació i de cooperació estable amb els centres educatius per donar-los suport quan ho necessitin i per tenir accés a relacions de proximitat amb els joves.

Recursos humans

L'oferta d'informació i d'orientació sobre continguts educatius s'ha assumit habitualment amb els recursos bàsics del Servei d'Informació Juvenil, però el desplegament d'aquest programa estableix mesures que tenen l'ambició d'ampliar l'abast de la seva actuació per arribar a un major nombre de joves i cobrir necessitats que fins al moment no s'han pogut atendre de manera adequada per a una ciutat de la dimensió de Reus. Serà necessari, per tant, comptar amb dos professionals de la dinamització i l'orientació acadèmica que, incorporats progressivament, permetin desplegar les cinc mesures previstes.

Transversalitat

És imprescindible la coordinació, en primera instància, i la cooperació, quan sigui possible, amb les regidories d'Educació (1.2.1., 1.2.2. i 1.2.3.) i de Benestar Social (1.2.3. i 1.2.4.) per actuar complementàriament i reforçar mútuament les respectives mesures. En aquest sentit, també serà essencial establir un sistema estable de relació amb les direccions dels centres educatius de secundària i amb l'oferta educativa de grau, no formal i complementària existent a la ciutat i al seu entorn territorial de referència.

Participació

Les mesures 1.2.1. i 1.2.2. seran l'escenari idoni per a introduir la participació directa de joves, que en bona part s'articularà gràcies als mecanismes de participació del projecte EPI JOVE (1.5.3.). Els joves estudiants podran ser protagonistes de bona part de les activitats i realitzaran tasques de suport i d'acompanyament entre iguals, especialment en la mostra educativa (1.2.2.).

Mesures

Les mesures abasten les programacions ja de llarga tradició en qüestions d'informació i orientació educativa, però sobretot es plantegen desplegar mesures proactives per aprofitar els recursos educatius de l'entorn i per realitzar tasques en proximitat i amb acompanyament per prevenir l'abandonament prematur i per recuperar per al sistema els nois i noies que n'hagin sortit.

1.2.1. Educació activa

1.2.2. Mostra educativa

1.2.3. Prevenció d'abandonament escolar

1.2.4. Torna a aprendre

1.2.5. Espais per a l'estudi

1.2.6. El prototip

Mesura 1.2.1.**Educació activa**

Programació estable de tallers, cursos, xerrades, trobades i activitats diverses per informar i orientar els joves sobre la diversitat d'opcions que tenen al seu abast per construir el seu itinerari formatiu. Les activitats s'integren en les anomenades ARE (activitats i recursos educatius), coordinades pel Servei d'Educació. Per aquesta raó cal establir un lligam estret de col·laboració entre els dos departaments municipals. Les activitats es planifiquen anualment segons línies d'interès que s'acorden transversalment i es realitzen majoritàriament en centres educatius i als equipaments juvenils, però també, potencialment, en espais cívics propers a les zones o als barris afectats pel contingut de l'activitat. La programació vetllarà per tal que s'atenguin les necessitats educatives dels diversos perfils de joves. Tindrà en compte, a més de les sortides educatives lligades als ensenyaments universitaris o complementaris del sistema públic, opcions lligades a l'oferta educativa privada de la ciutat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir que tots els joves escolaritzats en ensenyaments secundaris de la ciutat tinguin al seu abast informació de qualitat sobre recursos i oferta formativa a Reus i al seu entorn territorial. 2. Incentivar la programació d'activitats més enllà dels centres educatius de secundària, en equipaments públics de diverses zones de la ciutat per assegurar que s'arriba a tots els perfils de joves. 3. Implicar els mateixos joves en el disseny i/o l'organització de part de la programació per assegurar-ne la vinculació i atendre'n de manera adequada les necessitats específiques.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i percentatge de joves de la ciutat escolaritzats en centres de secundària que participen anualment en activitats de la programació. • Mitjana d'activitats anuals en què participen els joves escolaritzats. • Nombre de joves que participen en activitats programades fora dels centres educatius, segmentats territorialment. • Nombre i tipologia d'espais en els quals es desenvolupen les activitats. • Nombre i tipologia de centres d'oferta formativa de la ciutat, pública i privada, diferent de la secundària, que participa o és objecte de les activitats de la programació. • Nombre de joves implicats d'alguna manera en el disseny o l'organització d'una o més activitats de la programació, segmentats per centres educatius i barris de la ciutat.
Públic	Majoritàriament, tots els joves escolaritzats en educació secundària de la ciutat, pública i privada. Per tant, nois i noies de 12 a 18 anys. Més enllà d'aquests, tots aquells joves que, fora del sistema educatiu, tenen necessitat o interès a reincorporar-s'hi, buscant alguna oferta adequada. En termes generals, joves de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Programació anual, seguint els cursos escolars, des de l'inici mateix de l'aplicació del PLJR .
A tenir en compte	Serà interessant establir relacions de xarxa entre els centres educatius de la ciutat, públics o privats i de diferents modalitats, a través de la integració en una programació que s'entengui com a única per a tots. Interès especial a descobrir necessitats educatives fora de l'àmbit d'escolarització, a través del treball en proximitat als barris i en medi obert.

Mesura 1.2.2.**Mostra educativa**

Esdeveniment anual, liderat pel Servei de Joventut, però organitzat en col·laboració amb la Regidoria d'Educació, en el qual es fa difusió de l'oferta educativa de tots els nivells existents a la ciutat i al seu entorn territorial immediat. Es combina la mostra física de propostes, amb estands, exposicions i displays, amb l'organització intensiva d'activitats durant un període que pot oscil·lar entre els quinze dies i un mes, amb xerrades o tallers en els quals es treballa directament amb els joves dels centres educatius d'ensenyament primari i secundari de la ciutat. Cal vetllar per accedir també als joves no escolaritzats o en edat d'estudis postobligatoris que actualment no estudien però hi poden tenir interès. Més enllà dels acords organitzatius que siguin del cas amb el Servei d'Educació, el Servei de Joventut posarà especial èmfasi en accions participatives, en les quals els mateixos joves actuïn com a agents informadors o referents per als seus iguals. S'hi inclourà, així, presentacions d'experiències reals de joves que exposen els seus itineraris formatius i aconsellen altres joves a partir de l'experiència personal.

Objectius operatius	1. Facilitar l'accés a la informació i l'orientació acadèmica a tots els joves, amb una programació de referència que aglutini la diversitat de recursos i dispositius pràctics existents.
	2. Animar centres educatius, públics i privats, a participar en campanyes d'interès públic per millorar l'accés a l'educació.
	3. Millorar l'accessibilitat dels serveis d'informació i d'orientació tot adaptant-los a les singularitats i les necessitats pràctiques dels joves.
Indicadors d'avaluació	• Nombre d'usuaris/visitants a la programació.
	• Nombre i tipologia de centres educatius, públics i privats, que participen en la programació.
	• Nombre i perfil de joves que participen activament en l'organització o serveis de la programació.
	• Relació i ubicació territorial de les activitats de la programació.
	• Nombre i classificació de disciplines acadèmiques que són objecte d'informació i servei durant la programació.
Públic	Prioritàriament, els joves que cursen o tenen edat de cursar estudis d'ensenyament secundari. Joves que hagin abandonat prematurament el sistema educatiu. Joves que, tenint estudis secundaris, van deixar-los i volen retornar al sistema per fer estudis de grau o universitaris.
Temporització	Cada any es programen regularment activitats adreçades a difondre l'oferta educativa. Cal, però, de manera progressiva i a mesura que es disposi de recursos, ampliar-les, intensificar-les i concentrar-les en una programació de referència que, en el termini màxim de tres o quatre anys, esdevingui la mostra amb què denominem aquesta mesura.
A tenir en compte	La realització d'activitats de difusió de l'oferta educativa no és una novetat, però la majoria d'agents que hi intervenen coincideixen a destacar que la seva eficàcia és escassa, en la mesura que es tracta d'actes d'assistència obligada per a alumnes de secundària i darrere no hi ha un programa d'orientació ben estructurat. Per aquesta raó es proposa una programació que sigui intensa i es desplegui al llarg de tot un mes i que sigui coordinada amb la Regidoria d'Educació. El projecte, que s'ha de construir progressivament, ha de tenir en compte un model d'orientació ben adaptat a les necessitats juvenils i basat en la metodologia socioeducativa descrita en el PLJR .

Mesura 1.2.3.**Prevençió de l'abandonament escolar**

Per a aquesta mesura és imprescindible desenvolupar una projecte transversal, generat en cooperació des del seu inici (ideació, disseny, aplicació i avaluació) amb les regidories d'Educació i Benestar Social. En el marc temporal del PLJR es planteja establir un grup de treball compartit amb aquestes àrees que, durant 2022 i, eventualment, 2023, desenvolupi el projecte i el posi a la pràctica amb actuacions pilot i es consolidi per a desplegar-lo de manera completa a partir de 2024. Des de l'òptica del Servei de Joventut, les actuacions que es realitzin podran quedar integrades parcialment en les mesures 1.2.1. (*Educació activa*) i 2.3.2. (*Planet 360*). El seu desplegament comptarà amb la participació del Servei d'Ocupació, Educació i Emprenedoria, dels orientadors educatius i del/de la responsable de programes d'Orientació i Acompanyament, a més dels educadors en medi obert, quan sigui necessari. El seu abast i amplitud, lògicament, queda condicionat al ritme d'incorporació d'aquests recursos humans.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Generar una xarxa transversal de suport a famílies i joves que tingui capacitat de detectar les situacions de risc d'abandonament escolar per incidir-hi preventivament. 2. Reduir els índex d'abandonament escolar prematur. 3. Crear equips interdisciplinaris que actuïn coordinadament, des de la capacitat de cada àrea o servei, per intervenir preventivament o per reduir danys en casos d'abandonament escolar prematur.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i procedència departamental de professionals implicats en el desplegament del programa. • Nombre i classificació de casos atesos. • Nombre d'activitats i accions de caràcter preventiu desenvolupades anualment. • Nombre d'usuaris o participants a les programacions d'activitats. • Nombre de casos específicament atesos i percentatge d'èxit, per aconseguir la permanència al sistema.
Públic	Malgrat que escapa parcialment a la competència del Servei de Joventut, la mesura s'adreça al darrer cicle de l'educació primària, pel seu caràcter preventiu, i a l'ESO.
Temporització	S'ha indicat a la descripció. Període d'elaboració transversal del projecte amb l'aplicació d'actuacions en termes de proves pilot durant 2022 i 2023 i l'aplicació plena a partir de 2024.
A tenir en compte	Les tres àrees teòricament implicades en la mesura desenvolupen, cadascuna pel seu compte, accions o serveis vinculats a la prevençió de l'abandonament. A la fase inicial d'elaboració del projecte, allò essencial serà, en primer terme, posar en comú criteris i mètodes de treball per trobar coincidències i complementarietats sobre les quals es pugui construir el projecte. Per aquesta raó es preveu un període llarg d'aproximació tècnica, amb la seguretat, d'altra banda, que en paral·lel es mantindran les actuacions habituals de les tres àrees.

Mesura 1.2.4.**Torna a aprendre**

Projecte d'acompanyament a joves que han abandonat prematurament el sistema educatiu o que, havent completat l'etapa obligatòria i sense obtenir èxit en la inserció laboral, trobarien en el retorn al sistema una via adequada de progrés i redisseny del seu itinerari vital futur. La mesura s'organitza a través del treball amb grups estables que desenvolupen programes de llarga durada, d'entre sis mesos i un any. Els grups es formen a partir de convocatòries periòdiques a les quals s'inscriuen lliurement joves en les situacions descrites, a petició pròpia, de les famílies o per derivació de serveis públics d'atenció social. Es treballa amb ells en sessions diàries en les quals es combinen accions formatives, dinàmiques participatives, grupals amb orientació individual, gràcies a les quals s'elabora un pla d'atenció personalitzada. Es busca recuperar l'interès per l'aprenentatge, experimentant-ne la utilitat i explorant els espais de satisfacció personal i aspiracional que el poden acompanyar. Es treballen habilitats personals i de socialització i s'afavoreix l'autoestima per empoderar-los. Al llarg del període de treball faran diverses aproximacions al món educatiu, a través de visites a centres, entrevistes i aproximacions diverses a les matèries triades. L'objectiu és la reincorporació al sistema educatiu, havent fet una tria de l'àmbit o la disciplina més adequats, segons el perfil de cada usuari. Els grups estan formats entre 7 i 15 joves i cadascun compta amb un/a orientador/a que podrà formar part estable de l'equip del Servei de Joventut o externalitzats a través de contractació pública.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Detectar casos d'abandonament escolar prematur, d'interès o necessitat de retorn al sistema educatiu. 2. Desenvolupar un model d'acompanyament específic per realitzar l'acompanyament a joves en el procés de retorn al sistema educatiu. 3. Facilitar el retorn al sistema educatiu dels joves que l'hagin abandonat prematurament o a aquells que hi tinguin interès o necessitat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució interanual de xifres d'abandonament escolar prematur. • Nombre de joves sol·licitants d'integració als grups de treball. • Nombre de casos i percentatge d'èxit en el retorn al sistema educatiu. • Desenvolupament efectiu, amb document escrit, d'un model d'acompanyament per al retorn al sistema educatiu. • Nombre i procedència departamental o de centres educatius, de professionals implicats en el desplegament de la mesura.
Públic	Joves estudiants de secundària i joves fora del sistema educatiu fins als 25 anys d'edat.
Temporització	Elaboració del model d'acompanyament i projecte que se'n derivi durant 2025 i aplicació durant 2026.
A tenir en compte	La temporització de la mesura a partir de 2026 no implica la desatenció de casos fins a aquella data, perquè el Servei de Treball, Educació i Emprenedoria i la tasca de l'orientador/a es manté en el seu nivell essencial des del primer any d'aplicació del PLJR . La necessitat de disposar de recursos humans adequats, però, fa que la mesura d'abandonament no es desplegui com a programa de treball grupal amb atenció personalitzada fins el 2026.

Mesura 1.2.5.**Espais per a l'estudi**

Creació d'una xarxa d'espais per a l'estudi arreu de la ciutat, amb capacitat per donar servei a joves amb la màxima proximitat possible al seu entorn domiciliari i comunitari. No es preveuen espais de gran capacitat, sinó espais de grandària limitada, però amb un nombre remarcable. La xarxa estarà integrada per espais propis del Servei de Joventut, a mesura que es vagi desplegant la Xarxa d'Espais Juvenils, i per espais en altres equipaments públics (centres cívics, biblioteques, espais socials, etc.) i en seus d'entitats associatives. Cada espai sempre serà atès per almenys un/a educador/a que podrà realitzar tasques de suport als estudiants si són necessàries, comptarà amb mobiliari adequat, connexió wifi i opció d'equips informàtics. Els horaris s'adequaran a les necessitats educatives (de tarda, nocturns i en cap de setmana) amb especial intensitat en períodes d'exàmens. La coordinació de la xarxa, en la mesura que reunirà espais de diferent titularitat pública o privada, correspondrà al Servei de Joventut. Més enllà de l'atenció evident a necessitats educatives, els espais d'estudi també es tindran en compte un espai de referència per a la dinamització i el treball socioeducatiu, de manera que permetrà ampliar l'àmbit relacional de les dinàmiques juvenils i el radi d'acció de les polítiques de joventut.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir que tots els joves de Reus disposin d'un espai adequat per a l'estudi en un entorn proper al seu domicili. 2. Adequar característiques i horaris dels serveis a les necessitats específiques dels joves estudiants. 3. Incrementar el nombre d'usuaris d'espais o equipaments públics o de potencial ús públic per millorar-ne la rendibilitat social.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'usuaris, segmentats segons perfil i diferenciant per sales i zones de la ciutat. • Ràtio de metres quadrats de sala d'estudi per nombre de joves reusencs. • Distància mitjana (física i en temps de recorregut per accedir-hi) entre diversos punts de referència de la ciutat i la sala més propera. • Nombre i percentatge de joves usuaris de les sales que necessiten suport o acompanyament dels educadors. • Elaboració de model bàsic d'usos de les sales a partir de coneixement del servei (horari, freqüència, durada, perfil d'usuaris i valoració).
Públic	Estudiants en actiu, en qualsevol nivell acadèmic, a partir de l'ESO. Genèricament, per tant, de 12 a 25 anys d'edat, sense excloure'n d'altres de circumstancials.
Temporalització	Aquesta acció es desplegarà progressivament, en la mesura que sigui possible destinar espais a la xarxa. Estarà en una situació òptima quan la Xarxa d'Espais Juvenils estigui mínimament desenvolupada i la disponibilitat d'espais físics es pugui complementar amb treball de dinamització a través dels equips en medi obert. L'inici d'aquesta mesura, per tant, es produirà des del primer moment d'aplicació del PLJR a l'habilitació d'un espai al Casal de Joves la Palma, però no se'n preveu el desplegament òptim fins al tercer any d'aplicació del pla.
A tenir en compte	De la descripció de la mesura es desprèn que serà necessària una bona coordinació amb altres departaments municipals, tant per a l'ús logístic dels espais, com per als criteris del servei. En termes similars caldrà preveure si finalment és possible l'ús d'espais d'entitats associatives, la qual cosa implicaria d'algun tipus d'acord o de conveni.

Mesura 1.2.6.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la implementació pràctica.

Programa 1.3.

Habitatge

Descripció

L'accés a l'habitatge és un dels drets més negligits per als joves i esdevé, en conseqüència, una de les prioritats essencials de qualsevol política de joventut que tingui interès real a transformar la realitat. La dimensió de la problemàtica, però, i l'elevat cost de prendre mesures que tinguin una mínima eficàcia fa que per als departaments de joventut sigui difícil aplicar mesures d'efecte significatiu. Per a una regidoria de joventut és difícil pensar en línies estables de subvenció al lloguer per a usuaris o propietaris per facilitar l'ampliació del mercat, en inversió per a realitzar promocions d'habitatge social o en ajuts per impulsar fórmules alternatives que puguin estar en mans dels joves. En canvi, aportar criteri i contacte amb la realitat per establir una aliança amb les àrees municipals amb capacitat real d'abocar recursos a aquesta qüestió pot ser una via adequada. L'accés dels joves a l'habitatge es podrà convertir en un eix central dels plans de desenvolupament local de l'Ajuntament si es planegen mesures ambicioses en aquesta direcció, que es puguin aplicar a mitjà termini, mentre s'assegura l'accés a la informació i l'orientació a través de programacions d'activitats divulgatives i l'exposició pràctica d'experiències alternatives d'èxit en altres territoris.

Recursos humans

En la mesura que l'equip del Servei de Joventut es desenvolupi amb una mínima capacitat d'actuar en tots els camps d'intervenció previstos, n'hi haurà prou amb la implicació del/de la cap del servei, amb la dedicació parcial del/de la responsable de programes i amb la tasca divulgativa d'un dels informadors del Servei d'Informació Juvenil.

Transversalitat

Són imprescindibles la coordinació i la cooperació amb la Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge per especialitzar en la joventut una part de la tasca de l'Oficina d'Habitatge (1.3.2.) i per planejar intervencions significatives a mitjà termini (1.3.3.).

Participació

L'adopció de mesures en aquest àmbit és difícil des de l'òptica de la participació, tenint en compte el cost de qualsevol intervenció significativa, però a partir del desplegament de l'*Enllaç jove* (1.3.2.) s'intentarà consolidar i, si s'escau, promoure, un grup o un col·lectiu de persones joves de la ciutat interessat a implicar-se en la recerca de propostes i sortides específiques per a Reus.

Mesures

El plantejament d'aquest programa és simple en la concepció: programació estable d'activitats divulgatives sobre fórmules que facilitin l'accés a l'habitatge, el desplegament especialitzat de l'Oficina d'Habitatge de Reus a través de l'*Enllaç jove* i el disseny d'una proposta ambiciosa d'intervenció que inclouria una inversió significativa, d'acord amb la Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge.

1.3.1. Habitatge actiu - Setmana de l'Habitatge Juvenil

1.3.2. Enllaç jove

1.3.3. Repte habitatge

1.3.4. El prototip

Mesura 1.3.1.**Habitatge actiu - Setmana de l'Habitatge Juvenil**

Agenda estable de tallers, cursos, xerrades, trobades i activitats diverses per informar i orientar els joves sobre recursos, ajuts i sistemes alternatius d'accés a l'habitatge, amb una atenció especial per la programació de presentacions de casos reals d'arreu del país, exposats pels seus protagonistes. Les activitats s'acorden amb la Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge. La mateixa programació integra actes realitzats en espais juvenils i espais genèrics municipals. Les activitats es planifiquen anualment segons línies d'interès que s'acorden transversalment, però cada any s'hi dedica un període concret, amb major intensitat per debatre sobre la qüestió, amb participació juvenil. S'anomena la Setmana de l'Habitatge Juvenil i s'hi realitzen dinàmiques participatives per recollir l'opinió i conèixer la realitat específica d'aquest àmbit a la ciutat. Les dades i informacions recollides en aquests actes són la base per a desenvolupar projectes de millora de l'accessibilitat a l'habitatge previstos en la resta de mesures d'aquest programa. Tenint en compte que la programació es reedita anualment, en cada edició és possible revisar l'estat de les actuacions realitzades durant l'any anterior i se'n poden valorar l'eficàcia i les dificultats. En la mesura que sigui possible, s'impulsa la creació d'un grup de joves interessats en la qüestió per tal de promoure un grup de treball estable amb funció consultora per a l'Ajuntament i de divulgació i mobilització en relació amb els joves.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Divulgar entre els joves reusencs alternatives d'accés a l'habitatge basades en casos reals aplicats en algun punt del territori català. 2. Millorar la capacitat dels joves per afrontar els aspectes administratius i jurídics de l'accés a l'habitatge. 3. Consolidar una programació anual d'activitats públiques destinades a afavorir l'accés dels joves a l'habitatge.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats de difusió i formació programats. • Nombre i perfil de joves participants o assistents a cadascuna de les activitats de la programació. • Elaboració efectiva d'un projecte transversal d'accessibilitat a l'habitatge. • Nombre de joves implicats en accions participatives i, eventualment, en un grup de treball o col·lectiu dedicat a l'habitatge. • Evolució interanual de l'índex d'accés a l'emancipació a Reus.
Públic	En termes generals, joves d'entre 18 i 35 anys d'edat.
Temporalització	Aquesta mesura s'aplica des de l'inici del nou pla, iniciant la programació de manera immediata, amb la intenció de visibilitzar el grau de prioritat que s'hi dona. Durant el primer any es realitzaran activitats exploratòries que s'aniran ampliant i fent més complexes amb cada anualitat. La Setmana de l'Habitatge Juvenil es realitzarà com a primera experiència el segon any d'aplicació del pla i de manera plena durant el tercer any.
A tenir en compte	Aquest és el programa que, amb tota probabilitat, posarà a prova la capacitat real de la política de joventut d'esdevenir un dels eixos estratègics dels plans generals de desenvolupament local de la ciutat. Superarà la prova si efectivament s'aconsegueix crear un programa interanual d'accés a l'habitatge juvenil i si el Servei de Joventut hi té un paper rellevant.

Mesura 1.3.2.**Enllaç jove**

Creació d'una secció jove a la Borsa d'Habitatge Municipal, a partir de la qual es recullen dades segmentades segons perfil, començant per l'edat, el gènere, la zona de residència i les condicions de vida (nivell formatiu i situació laboral). La principal funció d'aquesta segmentació és obtenir dades sobre el tipus de demanda i la necessitat expressada per tenir capacitat de donar-hi resposta. S'acorda que la borsa d'habitatge atén usuaris un dia a la setmana al Casal de Joves La Palma (o en algun altre equipament de futur) i es designa un educador/dinamitzador del Servei de Joventut que actua d'enllaç entre els dos departaments municipals. La seva funció és triple: contactar, mitjançar i apropar joves en cerca d'habitatge a la borsa, oferir suport a la borsa per atendre els joves que s'hi adrecen en atenció a la seva singularitat i col·laborar en l'estudi i l'anàlisi de les dades recollides. Gràcies a l'aproximació als joves amb necessitat d'habitatge es promou, tal com s'ha avançat en la mesura 1.3.1., un col·lectiu o grup de treball de joves interessats en l'habitatge. El desplegament de la secció jove incorporarà la creació de serveis específicament juvenils com borses d'habitatge compartit, d'habitatge intergeneracional, etc.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Incrementar l'accés i l'atenció a joves en situació de cerca d'habitatge. 2. Millorar la qualitat de la informació i les dades disponibles sobre necessitats juvenils d'habitatge. 3. Promoure noves mesures específiques d'intermediació entre joves i propietaris.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Estadística de joves atesos a l'Oficina d'Habitatge, segmentant per tipologia de servei sol·licitat. • Estadística de joves atesos al Servei d'Informació Juvenil en matèria d'habitatge, segmentant per tipologia de servei sol·licitat. • Nombre de joves implicats en accions participatives i, eventualment, en un grup de treball o col·lectiu dedicat a l'habitatge. • Registre d'ofertes d'habitatge que arriben a la borsa indicades per a joves. • Estadística d'ofertes d'habitatge disponible, classificada segons compra o lloguer, per dimensió i característiques de l'habitatge, per zones de la ciutat i per preu.
Públic	En termes generals, joves d'entre 18 i 35 anys d'edat.
Temporalització	La creació de la secció jove a la Borsa d'Habitatge es realitza en algun moment del primer any d'aplicació del pla i la incorporació de l'educador/a que actua com a enllaç es produeix durant el segon any. A partir d'aquest moment, els reculls, els informes o les revisions de dades de la borsa d'habitatge i la creació de nous serveis especialitzats en els joves són conjunts entre ambdós departaments.
A tenir en compte	Més enllà de la descentralització de la Borsa d'Habitatge al Casal de Joves La Palma, en la cultura d'atenció a l'usuari cal introduir les dinàmiques i els mètodes habituals de la informació juvenil, basats en la proximitat, la creació de vincle, l'acompanyament i l'atenció emocional.

Mesura 1.3.3.**Repte habitatge**

Treball conjunt entre el Servei de Joventut i la coordinació de la Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge per generar un programa complet de suports directes als joves per accedir a l'habitatge. A partir de la informació i del coneixement generat a partir del servei de la Borsa d'habitatge i dels espais participatius realitzats amb joves, es planegen mesures concretes que impulsaran conjuntament els dos departaments. Es contempla com a possibilitats un servei d'orientació i assessorament jurídic especialitzat en habitatge, ajuts municipals al lloguer per als joves, borses d'habitatges compartits, borses d'habitatges intergeneracionals, estímuls als propietaris per al lloguer als joves, promocions d'habitatge destinats als joves i possibles fórmules alternatives. A partir del treball tècnic conjunt s'elabora un programa complet de mesures que ha d'estar enllestit en el termini màxim de dos anys i que ha de projectar les actuacions per a un període mínim de 10 anys.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Millorar els índexs d'emancipació dels joves a Reus. 2. Posar en servei una diversitat d'eines i de recursos per facilitar l'accés a l'habitatge als joves. 3. Implicar els joves en l'aplicació de mesures destinades a facilitar-ne l'accés a l'habitatge.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució interanual de l'índex d'accés a l'emancipació a Reus. • Aprovació i aplicació efectiva d'un pla interanual d'inversió per a mesures d'accés a l'habitatge juvenil. • Nombre de joves implicats en processos participatius per crear un pla interanual d'accés a l'habitatge juvenil. • Evolució interanual dels recursos econòmics destinats a l'aplicació del pla. • Nombre i perfil de joves reusencs beneficiats per mesures del pla interanual.
Públic	En termes generals, joves d'entre 18 i 35 anys d'edat.
Temporalització	El desplegament d'aquesta mesura requereix reforçar l'equip del Servei de Joventut per simple disponibilitat de temps. Tenint en compte que les mesures 1.3.1. i 1.3.2. s'apliquen des de l'inici del pla i creixen progressivament, es preveuen dos anys de coll per als treballs i debats tècnics necessaris per desplegar aquest programa, de manera que hauria d'estar en aplicació el tercer any del pla.
A tenir en compte	L'execució efectiva d'aquesta mesura, tot i que forma part del PLJR, depèn més de la coordinació de la Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge que del mateix Servei de Joventut, en el sentit que l'esforç pressupostari necessari és lluny de les possibilitats del segon. En qualsevol cas, la funció del Servei de Joventut és posar de manifest les dificultats dels joves per accedir a l'habitatge i els criteris amb què s'haurien d'aplicar la diversitat de mesures possibles. L'aprovació d'aquest PLJR , en tot cas, hauria de ser garantia suficient per tal que s'activés el disseny d'aquest pla plurianual.

Mesura 1.3.4.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 1.4.

Salut

Descripció

Tot i que la salut és sempre un element central per al benestar dels joves i condició de compliment obligat per tal que estiguin en disposició de construir el seu projecte de vida, la crisi provocada per la pandèmia ha fet més visibles les mancances en aquest camp i ha aguditzat les problemàtiques preexistents. El nivell de prioritat en l'atenció d'aquesta qüestió, per tant, s'ha incrementat i exigeix un major esforç públic. Aquest programa consolida el conjunt d'actuacions que en aquesta matèria realitza el Servei de Joventut des de fa almenys cinc anys i introdueix un major esforç en la dedicació de recursos humans, cooperació transversal per desenvolupar-la i dinamització dels joves per tal que, tant com es pugui, ells en siguin protagonistes. Les mesures diferencien i especialitzen l'atenció a la salut física (1.4.1. *Salut activa*) i a la salut emocional o psíquica (1.4.2. *Emotiva't*) i concentra en una única mesura les actuacions que tenen a veure amb la construcció d'entorns segurs per a la salut en l'àmbit familiar i educatiu (1.4.3. *Entorns de protecció*). El treball socioeducatiu i de promoció de la participació, en canvi, centra el treball en els anomenats joves agents promotors de la salut (1.4.4.).

Recursos humans

Es compta amb dos orientadors de salut, centrats en salut física i salut emocional, respectivament, i amb el suport estable, sobre el territori, dels educadors en medi obert. La intensitat de la mesura s'anirà incrementant en la proporció que es produeixin les incorporacions d'aquests recursos humans.

Transversalitat

Pràcticament totes les mesures previstes s'han de desplegar en coordinació amb la Regidoria de Salut, però també hi han d'intervenir la Regidoria de Benestar Social i la d'Educació (1.4.3.).

Participació

La idea transversal de participació fa que sigui present en totes les mesures, especialment les que tenen a veure amb programacions i activitats als centres educatius, però la màxima concreció del model es produirà amb els *Joves agents promotors de salut* (1.4.4.), en què els mateixos joves, adequadament formats, seran transmissors de valors, informació, consells i suport per als seus iguals.

Mesures

Les mesures que diferencien les programacions efectives d'activitats en els dos primers casos, amb l'actuació d'acompanyament en el tercer i finalment l'activació dels joves com a agents de canvi.

1.4.1. Salut activa

1.4.2. Salut emocional - Emotiva't

1.4.3. Entorns de protecció

1.4.4. Joves agents promotors de salut

1.4.5. El prototip

Mesura 1.4.1.**Salut activa**

Agenda estable de tallers, cursos, xerrades, trobades i activitats diverses que despleguen de manera pràctica el servei d'orientació de salut física, en els àmbits de la sexualitat, els consums, els hàbits alimentaris, la promoció de l'esport i l'activitat física i altres temàtiques. Es tracta d'activitats de prevenció, formatives i de conscienciació, realitzades prioritàriament als centres d'ensenyament secundari, però també en equipaments juvenils i altres instal·lacions públiques del territori. La programació s'acorda i es desplega en origen amb el Departament de Salut amb una previsió anual. Les activitats estan lligades a les campanyes de difusió, periòdiques i temàtiques, que es despleguen des del Servei d'Informació Juvenil i es coordinen amb l'actuació dels serveis socioeducatius desplegats arreu del territori i en medi obert (EPI JOVE i equips en medi obert).

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conscienciar els joves, de manera pràctica, dels beneficis de tenir cura de la pròpia salut. 2. Prioritzar els tallers pràctics i les dinàmiques participatives en les accions de conscienciació i formatives. 3. Incrementar el nombre de joves que, a partir de les dinàmiques i les activitats programades, accedeixen al Servei Individual d'Atenció i Orientació en la Salut del Servei d'Informació Juvenil.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i perfil dels joves assistents o participants en cadascuna de les activitats de la programació. • Proporció d'activitats amb dinàmica participativa davant de les propostes magistrals o de presentació estàtica. • Classificació del perfil de joves assistents a les activitats no impartides en els centres educatius. • Evolució del nombre de consultes i atencions individuals ateses al Servei d'Informació Juvenil per a qüestions relacionades amb la salut i l'estudi de vinculació amb les activitats formatives o de conscienciació. • Nombre de consultes o atencions individuals realitzades en el marc del treball en medi obert.
Públic	La mesura abasta teòricament tots els trams d'edat propis de la joventut, però es dedica prioritàriament als joves adolescents (12-18), perquè és el període on es consoliden hàbits i s'adopten rutines de comportament. El segon grup majoritari és el que va dels 18 als 22, amb una atenció especial per a la prevenció de trastorns alimentaris, consums i sexualitat.
Temporització	La programació es realitza des del primer any d'aplicació del pla i es desplega sense interrupció al llarg de tota la seva durada.
A tenir en compte	Una de les claus de les polítiques de prevenció de trastorns de la salut és la capacitat de programar activitats que despertin l'interès real dels joves, que s'habituen a assistir a sessions obligatòries als centres educatius. En moltes ocasions els resulten anodines i mancades d'interès pràctic. Per aquesta raó, és essencial idear les activitats des de la perspectiva de l'interès real dels joves i amb dinàmiques que tinguin a veure amb els seus hàbits i interessos. Una prova clara de l'èxit o del fracàs d'aquest tipus d'activitat és l'evolució de les consultes als serveis d'orientació, que s'incrementen si les activitats tenen un efecte positiu, però que s'estanquen i esdevenen anecdòtiques quan no són prou estimulants.

Mesura 1.4.2.**Salut emocional. Emotiva't**

Els efectes de la pandèmia han estat especialment intensos pel que fa a la salut psíquica del conjunt de la població; han posat en evidència mancances en l'atenció emocional als joves que s'arrossegaven des d'abans del seu esclat i n'ha agreujat els efectes d'una manera prou evident, tal com diversos estudis ja descriuen amb claredat. L'afectació, a més, no és puntual ni conjuntural, de manera que s'allargarà en el temps i fa inevitable que aquest àmbit de la salut esdevingui una línia de treball estable i consolidada en el marc de les polítiques de joventut. Per totes aquestes raons, el **PLJR** hi especialitza un àmbit de la seva intervenció, diferenciat d'altres aspectes de la salut que tampoc no s'han d'oblidar. Resulta evident que la salut emocional estarà lligada necessàriament amb altres problemàtiques que també mereixen una aproximació específica (trastorns alimentaris, sexualitat, consums, etc.), però l'abordatge de tots passa per obrir una línia específica d'atenció, prèvia, basada en la interlocució continuada, en les relacions de proximitat i en l'acompanyament de llarga durada als joves. Aquestes tasques i aquesta perspectiva són les que requereixen un àmbit d'especialització rellevant. En aquest sentit, aquesta mesura recull i aglutina totes les actuacions realitzades amb anterioritat i els dona coherència en fer-ne un tractament únic i donar-li un espai de nova centralitat. Sota la marca, ja consolidada, **Emotiva't**, es despleguen un conjunt d'actuacions basades en la difusió d'un espai de consulta i d'atenció individual o col·lectiva, en l'organització de tallers o trobades de treball grupal per abordar situacions específiques detectades a través de les tasques habituals d'interlocució (abandonament escolar, malestar emocional per dificultats laborals o emancipatòries, tractament de gènere, problemàtiques relacionals en l'entorn familiar, etc.), en una programació estable i periòdica d'activitats divulgatives i de conscienciació, en àmbit escolar i comunitari. Aquest tipus de tractament requereix continuïtat en el temps, seguiment de casos i consolidació de grups de treball. Per bé que la base del treball és l'abordatge emocional de les problemàtiques, resulta evident que estan relacionats amb altres àmbits d'intervenció del **PLJR**, de manera que, en certa manera, aquesta mesura introdueix un vessant qualitatiu, transversal als programes dedicats a l'educació, l'ocupació i els feminismes, per posar tres exemples. Els professionals dedicats a aquesta mesura, per tant, a més de prestar una atenció especialitzada quan convingui i de desplegar els grups de treball esmentats, hauran de tenir veu i intervenció des d'un punt de vista metodològic en el treball de la majoria de programes del **PLJR**.

Objectius operatius	1. Consolidar una línia de programació estable, que doni resposta als efectes postpandèmia, amb activitats formatives, participatives i de conscienciació sobre salut emocional.
	2. Assegurar l'accessibilitat a una atenció individual, anònima i singularitzada a totes les persones joves que tinguin dubtes o afectacions de caràcter emocional o psíquic.
	3. Identificar entorns grupals i comunitaris on es produeixen situacions que afecten, distorsionen o malmeten el benestar emocional per treballar-hi específicament.
Indicadors d'avaluació	• Nombre anual d'activitats programades.
	• Nombre i perfils de persones assistents a les programacions.
	• Nombre i classificació segons temàtiques de consultes arribades al Servei d'Atenció Emocional.
	• Nombre, grandària i continuïtat dels grups de treball emocional.
	• Identificació dels canals a través dels quals s'obté notícia de situacions de malestar emocional i quantificació per a cadascun.

Mesura 1.4.2.**Salut emocional. Emotiva't**

Públic	Aquesta mesura resta oberta, per definició, a la totalitat de joves del municipi, sense distinció de perfil. Tanmateix, es presta especial atenció a l'etapa adolescent (de 12 a 18 anys) en relació amb les seves dinàmiques educatives i de convivència familiar i a la franja superior (de 17 a 25 anys) en relació amb les dificultats emancipatòries, d'accés al món laboral i d'exigència acadèmica.
Temporalització	Com a programa d'actuació Emotiva't ja existeix de manera consolidada, de manera que, simplement, se li dona continuïtat des del primer moment. En tot cas, l'ampliació del seu abast en els termes descrits s'anirà produint de manera progressiva, amb les noves incorporacions el 2025, i culminarà el 2027, amb la incorporació d'un/a orientador/a especialitzat, que en farà un abordatge diferenciat de la resta de temàtiques lligades a la salut. Fins a aquell moment, tot i que sota la marca Emotiva't , la responsabilitat de la mesura recaurà sobre la mateixa professional que s'ocupa de la resta de temàtiques lligades a la salut.
A tenir en compte	El fet que la salut emocional és necessàriament un aspecte de la relació amb els joves de caràcter transversal i que s'ha de tenir en compte en totes les actuacions que els adreçem fa que, tot sovint, resulti difícil diferenciar les actuacions pròpies d'aquesta mesura de les del conjunt del PLJR . Per la mateixa raó, també poden quedar diluïdes en el marc de les polítiques de joventut. L'existència d'aquesta mesura, justament, pretén, entre d'altres qüestions, garantir la presència pública permanent de la qüestió per tal que se li doni la importància i el relleu que mereix. Per aquesta raó, també, l'existència d'una marca específica per treballar-ho, Emotiva't , és especialment important. Serà rellevant, per tant, que la política comunicativa del PLJR prevegi la presència de la marca en tantes activitats i actuacions com sigui possible i hi tinguin sentit, tant si es tracta d'activitats divulgatives i formatives, com d'oci, artístiques, participatives o comunitàries.

Mesura 1.4.3.**Entorns de protecció**

Actuacions específiques per identificar, consolidar i promoure l'existència d'entorns protegits per afavorir vivències i relacions emocionals saludables. Els àmbits a partir dels quals es despleguen la majoria de relacions grupals i comunitàries dels joves són la família i els centres educatius, de manera que aquests són els dos entorns sobre els quals es planteja treballar prioritàriament aquesta mesura. En coordinació amb les Regidories de Salut, Educació i Benestar Social i el Departament de Famílies-Mas Pintat, es despleguen actuacions concretes per promoure aquests espais de protecció. Pel que fa als centres educatius, en col·laboració amb el programa Centres Promotors de Salut, del Servei de Salut, el **PLJR** proposarà realitzar accions de formació o tallers que facilitar recursos als equips docents per tractar aspectes lligats a la salut dels alumnes. Aquestes actuacions poden ser incloses en el projecte que cada centre desenvolupi en el marc del programa de Salut. Pel que fa a l'entorn familiar, les actuacions, coordinades amb l'àmbit de Família del Servei de Benestar Social (Mas Pintat), consistiran en la programació de trobades de treball grupal amb famílies per tractar sobre la relació amb fills adolescents. Podran aspirar a tenir caràcter estructural en el marc del programa de Salut i es desplegaran amb continuïtat per tal que esdevingui un servei o una mesura estable, de referència. Al marge d'aquestes dues actuacions concretes, s'usaran com a vehicles de les propostes de conscienciació i divulgació els mecanismes habituals del **PLJR** (corresponsals EPI, educadors en medi obert, Servei d'Informació Juvenil, programació *Planet*, etc.).

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afavorir la consolidació d'entorns de relació que tinguin en compte les singularitats emocionals dels joves. 2. Aportar materials i recursos pràctics als agents que intervenen en els entorns relacionals dels joves, amb renovació i actualització regular. 3. Establir com a referència de treball familiar amb adolescents l'existència estable i periòdica de trobades de treball grupal conduïdes per professionals.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats formatives o tallers adreçats a docents i famílies. • Nombre de participants a les activitats formatives i tallers. • Volum de participació i periodicitat de les trobades de treball grupal amb les famílies. • Nombre de centres educatius que s'acullen al programa de formacions o tallers per a docents. • Estudi de perfils familiars acollits a les activitats.
Públic	Les actuacions d'aquesta mesura no s'adrecen específicament als joves, sinó als agents que intervenen en els seus espais relacionals bàsics. En aquest sentit, tenen com a destinataris explícits els docents de centres d'educació secundària i pares i mares de famílies.
Temporabilització	Es preveu l'acord transversal amb les àrees o serveis municipals afectats durant 2022 i, tot i que durant aquest any ja es podrien dur a la pràctica algunes actuacions concretes, se'n preveu l'aplicació plena durant 2023.
A tenir en compte	Aquesta mesura té una evident relació amb l'anterior, <i>Emotiva't</i> , fins al punt que probablement en algun moment les actuacions d'una i de l'altra seran indistingibles. En qualsevol cas, l'especificitat d'aquesta mesura radica en bona mesura en l'establiment d'acords de relació transversal amb les àrees de Benestar Social, Salut i Educació.

Mesura 1.4.4.**Joves agents promotors de salut**

Treball amb joves voluntaris als quals es realitza formació en diversos camps de la salut juvenil i s'acorden accions de conscienciació que ells mateixos despleguen en relació amb els seus iguals, a través de campanyes concretes vinculades a espais i programacions de referència per als joves. Probablement és una de les mesures que expressa amb major claredat la voluntat participativa del pla, perquè afronta un dels àmbits prioritaris d'actuació a partir de la conscienciació dels joves i en promou la implicació per tal que siguin ells mateixos els que despleguin les actuacions que se'n deriven. La mesura preveu el treball inicial amb joves estudiants de secundària, però es planteja estendre'n el radi d'acció per arribar a joves de més edat, als quals ens aproximarem a través d'entitats, col·lectius d'interès divers i agents comunitaris. Serà especialment important que, un cop realitzades les sessions formatives, les accions divulgatives les decideixin els propis joves, a partir del seu coneixement pràctic dels espais, moments i esdeveniments de referència per als joves.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure la implicació de joves en la divulgació i conscienciació sobre la necessitat d'adoptar hàbits saludables i de prevenir trastorns vinculats a la salut. 2. Millorar el coneixement i la formació al voltant dels principals factors de risc per a la salut entre els mateixos joves. 3. Garantir informació adequada sobre salut en espais i esdeveniments de referència per als joves.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i perfil de joves que actuen com a agents. • Nombre i participació a les sessions formatives sobre els diversos aspectes tractats de la salut. • Nombre d'espais i esdeveniments en els quals es realitzen accions informatives o de conscienciació protagonitzades pels joves agents. • Nombre i percentatge d'accions que sorgeixen com a proposta directa dels joves agents. • Valoració del nivell de participació mitjana dels joves en les accions realitzades a partir d'una classificació predeterminada.
Públic	<p>Joves de 18 a 25 anys. S'inicia amb majors d'edat per garantir la llibertat i l'autonomia d'acció en la seva presència en espais i esdeveniments determinats; també per garantir l'efecte en joves adolescents en la mesura que puguin actuar com a referents i per aproximar-nos a grups d'edat majors.</p>
Temporabilització	<p>Continuïtat de la mesura, preexistent al PLJR. A partir de 2023, però, se'n promourà, tal com s'ha descrit, l'ampliació més enllà dels centres educatius.</p>
A tenir en compte	<p>Tal com s'estableix en la metodologia de treball que presideix el PLJR, l'última aspiració del model participatiu seria que l'actuació dels joves agents fos tan independent i autònoma com fos possible, fins al punt, òptim, que decideixin actuar pel seu compte amb el suport que els pugui aportar el Servei de Joventut.</p>

Mesura 1.4.5.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. S'estableix com a condició general que ha de ser sempre un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 1.5.

Informació i recursos

Descripció

En la majoria de casos els serveis d'informació juvenil continuen sent la referència bàsica per als joves quan s'adrecen a l'administració. També són l'eix central a partir del qual es despleguen pràcticament totes les actuacions públiques dirigides als joves. Tot sovint, la informació actua com a pretext per a iniciar relacions d'interlocució, per facilitar l'acompanyament per problemàtiques concretes i per obrir portes a la dinamització i la posterior promoció de la participació. Aquest és també el cas de Reus, amb la particularitat que el Servei d'Informació Juvenil local se solapa amb l'OJBC. Ambdós serveis són indistingibles perquè comparteixen recursos humans i perquè tant l'OJBC com el **PLJR** complementen l'acció de l'altra, sense posar límits als espais de confluència. Aquesta mesura organitza el conjunt de prestacions que ofereix el servei, en garanteix la coordinació per fer un abordatge integral de les necessitats de cadascun dels seus usuaris i s'assegura canals de derivació a altres àmbits quan les consultes o les peticions ho fan recomanable.

Recursos humans

El servei compta amb el treball estable de dues informadores, una de les quals s'especialitza parcialment en la descentralització en centres d'ensenyament secundari, i amb orientadors en tots els camps de servei essencials (ocupació, educació, salut i mobilitat). L'equip comptarà amb el treball de 10 persones quan es desplegui de manera completa, situació que està prevista entre 2026 i 2027. En aquest àmbit, però, cal remarcar la necessitat d'ampliar els recursos humans de manera preferent amb la contractació amb recursos propis per part de l'Ajuntament, en la mesura que el servei i les actuacions que se'n deriven van necessàriament més enllà del que correspon a l'OJBC.

Transversalitat

Tots els camps d'informació i orientació que afecten sectorialment altres àrees municipals fan necessàries tasques de coordinació i, sempre que sigui possible, de cooperació per desplegar projectes comuns. Les més significatives són les d'educació, ocupació, habitatge, serveis socials i salut.

Participació

La dinamització de la informació implica l'impuls de projectes en els quals els joves són protagonistes a difondre informació i valors de les polítiques de joventut. La mesura paradigmàtica en aquest cas és l'EPI JOVE (1.5.3.) per bé que no és l'única.

Mesures

Una mesura per a cada servei o recurs genèric.

1.5.1. Servei d'Informació Juvenil.

1.5.2. Serveis d'orientació especialitzats.

1.5.3. EPI JOVE. Espais de Participació i Informació.

1.5.4. En Campanya

1.5.5. Targeta Jove

1.5.6. Servei de mobilitat internacional

1.5.7. Cessió d'espais

1.5.8. La Palma Truck

1.5.9. El prototip

Mesura 1.5.1.**Servei d'Informació Juvenil - OJBC**

Servei municipal d'informació juvenil, integrat dins de l'OJBC, que atén genèricament tots els joves del municipi i de la comarca per a qualsevol qüestió que sigui del seu interès. Compta amb un horari diari d'atenció al públic en format presencial i fórmules d'accés a distància a través del correu electrònic, xarxes socials, WhatsApp i el xabot (bot assistent virtual) MISI de Telegram.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar informació, suport i orientació a tots els joves de Reus en qualsevol àmbit del seu interès. 2. Consolidar el servei com a mecanisme de finestra única, a partir del qual els joves poden gestionar qualsevol interès o necessitat. 3. Consolidar l'atenció informativa o d'orientació com a primera atenció en el procés de treball socioeducatiu del PLJR.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de consultes amb classificació temàtica. • Percentatge de consultes ateses a través dels diversos canals disponibles. • Índex de fidelització d'usuaris, a partir del registre de consultes continuades per part dels mateixos usuaris. • Nombre i percentatge d'usuaris que accedeixen a altres recursos del PLJR a partir d'una primera consulta al servei. • Nombre i tipologia de derivacions cap a altres serveis sectorials del municipi.
Públic	Tots els joves del municipi, sense distinció.
Tempor- lització	Prestació contínua del servei, sense interrupció.
A tenir en compte	El Servei d'Informació Juvenil té una dependència financera remarcable de la Generalitat de Catalunya vinculada al contracte programa pel qual es finança l'OJBC. Un i l'altre se superposen i són indistingibles, en una relació de benefici mutu. Però la teòrica atenció comarcal del servei és molt limitada i no compta amb actuacions concretes que la desenvolupin des del Consell Comarcal del Baix Camp. En aquest sentit, és interessant fer previsió de transformacions futures per assegurar la força de treball suficient per mantenir el nivell d'activitat i servei.

Mesura 1.5.2.**Serveis d'orientació**

Aquesta mesura recull l'acció especialitzada dels serveis d'orientació en matèria de treball-ocupació, educativa-acadèmica, de salut física i emocional, de mobilitat internacional i d'accés a l'habitatge. Cadascun d'aquests serveis d'orientació es presta de manera diferenciada, però estan integrats en el Servei d'Informació Juvenil. El **PLJR** en manté la prestació, però introdueix dues modificacions metodològiques. En primer lloc, separa la prestació estricta del servei d'orientació de les activitats i programacions divulgatives i formatives, amb la intenció d'assegurar una major capacitat d'atenció a consultes, coherent amb la dimensió de la ciutat, i per lligar aquestes programacions amb l'acció dels educadors o equips en medi obert. Aquestes programacions es despleguen, per tant, des de les mesures *Ocupació activa* (1.1.1.), *Educació activa* (1.2.1.), *Habitatge actiu* (1.3.1.), *Salut activa* (1.4.1.), *Emotiva't* (1.4.2.) i *Servei de Mobilitat Internacional* (1.5.6.) i, lògicament, estan coordinades amb tots els serveis d'orientació. En segon lloc, aquesta mesura promou l'abordatge integral de les necessitats dels usuaris, de manera que qualsevol consulta a un dels serveis d'orientació podrà generar suports dels altres, en la mesura que l'orientador/a hi detecti necessitats o interessos vinculats. Es tracta d'assegurar per la via pràctica l'aproximació única a cada jove usuari, amb una visió holística de l'atenció que se li ofereix, amb la voluntat d'optimitzar els recursos i capacitats disponibles. Això implicarà un mecanisme quotidià de coordinació de tots els orientadors, per fer un abordatge conjunt de casos i per coordinar l'atenció que s'ofereix a l'usuari.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atendre de manera especialitzada totes les consultes que arribin al Servei d'Informació Juvenil, amb un nivell d'aprofundiment elevat. 2. Assegurar l'atenció integral de cada usuari i donar resposta a la diversitat de necessitats que s'ocultin darrere de cada consulta. 3. Ampliar la capacitat d'atenció de consultes i incrementar el temps d'atenció i els horaris de disponibilitat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment interanual del nombre i de la tipologia de les consultes. • Seguiment interanual del nombre d'hores setmanals dedicades a l'atenció de consultes des dels serveis especialitzats. • Nombre de casos atesos entre dos o més serveis d'orientació. • Nombre i periodicitat de trobades dels orientadors per coordinar metodologies i continguts dels serveis. • Durada mitjana de les orientacions prestades en continuïtat, com a acompanyament a l'usuari.
Públic	Tots els joves del municipi, sense distinció.
Temporabilització	Prestació contínua del servei, sense interrupció.
A tenir en compte	La introducció dels canvis metodològics explicats en la descripció només serà possible en la mesura que s'incrementin els recursos humans destinats als serveis d'orientació, tal com es descriuen en el corresponent apartat del PLJR .

Mesura 1.5.3.**EPI JOVE. Espais de participació i informació**

Mesura de dinamització de la informació juvenil i de foment de la participació. Joves estudiants de secundària esdevenen corresponsals del Servei d'Informació Juvenil de manera voluntària i fan d'enllaç informatiu entre el seu centre i el Casal de Joves la Palma. Reben formació a l'inici del curs, es realitzen trobades periòdiques per treballar la participació, s'estableixen rutines de servei als centres, s'organitzen activitats fora del centre, s'acorden reunions periòdiques d'acord amb els docents responsables o tutors en cada centre i l'activitat s'organitza a través de diverses campanyes que mobilitzen diversitat de recursos informatius per a cada curs acadèmic.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure l'hàbit i l'aprenentatge de cerca d'informació lligada als propis interessos o necessitats. 2. Facilitar l'alineament de centres educatius i PLJR en tasques de dinamització i de promoció de l'activitat juvenil dins i fora dels equipaments. 3. Difondre la diversitat de serveis, recursos i programacions que el PLJR adreça als joves.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i perfil de joves corresponsals. • Nombre d'accions informatives realitzades, integrades en el diverses campanyes anuals. • Nombre de trobades, dins i fora dels centres, amb els grups de corresponsals i nivell de participació. • Nombre i diversitat d'activitats promogudes des de l'EPI JOVE. • Periodicitat mitjana de contacte entre els informadors i els corresponsals.
Públic	Joves estudiants d'educació secundària escolaritzats a Reus.
Temporabilització	Prestació contínua del servei, sense interrupció.
A tenir en compte	Aquesta mesura o projecte ha estat valorada com a bona pràctica per la Plataforma de Bones Pràctiques en Joventut de l'Associació Catalana de Professionals de Joventut.

Mesura 1.5.4.**En Campanya**

Organització unificada de campanyes de difusió, promoció i conscienciació en els diversos àmbits propis de les polítiques informatives i de dinamització del **PLJR**, en què s'acorden línies del SIJ, de l'EPI i dels diversos programes sectorials i transversals del pla. Es tracta de posar en comú la diversitat de recursos existents i d'optimitzar l'esforç per tal que se n'obtingui el màxim rendiment en termes de difusió i de repercussió pública. Com a criteri general s'estableix la necessitat de limitar el nombre d'accions dedicades a la comunicació per assegurar per a cadascuna un major impacte i incidència entre els joves. S'estableix com a regla general, però flexible, l'establiment de quatre grans campanyes anuals, que haurien d'implicar, des de la lògica de cada servei o mesura, la disposició de tots els recursos existents.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desplegar de manera periòdica campanyes de promoció de valors i de conscienciació en temàtiques d'interès juvenil. 2. Promoure la participació dels joves en el disseny i l'execució de campanyes de conscienciació dirigides als seus iguals. 3. Vincular l'acció informativa i d'orientació del Servei d'Informació Juvenil a activitats obertes i que surten a l'entorn per apropar-se a la realitat juvenil.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual d'accions vinculades a campanyes informatives. • Impacte en mitjans de cadascuna de les campanyes programades. • Nombre de joves implicats en la realització de les campanyes. • Nombre de participants-assistents a actes formatius o divulgatius de les campanyes. • Nombre de centres educatius, entitats, col·lectius i organitzacions diverses implicades en la realització de les campanyes.
Públic	Cal determinar-lo en relació a cadascuna de les campanyes.
Temporabilització	Periodicitat anual i realització de quatre campanyes com a mínim a raó d'una per trimestre.
A tenir en compte	Aquesta mesura implica un exercici de racionalització de l'esforç realitzat i contradiu les polítiques habituals d'activisme, que valoren les polítiques a través d'una quantificació simple d'esdeveniments sense tenir-ne en compte l'impacte o l'eficàcia real. Aquest mateix exercici, per tant, si es realitza amb rigor, farà necessari reduir l'activitat (malgrat les resistències tècniques i polítiques que es puguin produir) i incrementar-ne el rigor en l'avaluació de l'impacte.

Mesura 1.5.5.**Targeta Jove - Club Jove**

La Targeta Jove preveu l'accés a avantatges i descomptes per als seus titulars. El seu desenvolupament, però, exigeix un treball estable de promoció i relació amb organitzacions i establiments que la dotin de contingut. La dificultat de comptar amb els recursos necessaris per realitzar aquesta tasca ha fet que la seva utilitat es redueixi amb claredat i quedi pràcticament limitada als descomptes en el transport públic. Aquesta mesura planteja una reformulació del model a dos nivells. D'una banda, cal dotar-lo del treball estable de dinamitzadors de l'oferta i, d'una altra banda, cal reformular-ne una part dels continguts de manera que no només es vinculin als avantatges econòmics sinó a valors que connectin amb els joves. El servei es replantejarà amb un canvi de denominació, que provisionalment es fixa en Club Jove, es garantirà l'accés amb descomptes significatius o gratuïtats als joves de serveis municipals i públics garantits per l'Ajuntament i s'obrirà a la creació d'un segell de qualitat, gràcies al qual els establiments rebran un distintiu en qualitat d'activitat respectuosa o amiga dels joves (accessibilitat, no discriminació, igualtat, llibertat d'expressió, estil, etc.). Per tot plegat, aquesta línia de treball farà necessària la participació de joves, que determinaran els criteris bàsics, i el treball estable de, com a mínim, un/a educador/a o dinamitzador/a.

Objectius operatius	1. Recopilar avantatges adreçats als joves en l'entorn local, que tendeixen a facilitar el seu accés a recursos essencials per al desplegament del seu projecte de vida i l'atenció a les seves necessitats i interessos.
	2. Promoure en l'activitat econòmica i els establiments oberts al públic de Reus actituds obertes i amistoses amb la condició juvenil.
	3. Impulsar la participació de joves en el desplegament de la nova Targeta Jove per tal d'assegurar que els criteris estaran alineats amb les seves necessitats i els seus interessos.
Indicadors d'avaluació	• Nombre anual de targetes emeses.
	• Nombre total d'usos i mitjana per targeta.
	• Nombre d'establiments col·laboradors de la Targeta Jove.
	• Nombre de serveis públics adherits a la Targeta Jove.
	• Estimació de l'impacte econòmic de la Targeta Jove.
Públic	Tots els joves de Reus (de 12 a 29 anys).
Temporabilització	La mesura queda supeditada a la disposició efectiva d'un/a educador/a o dinamitzador/a del sistema, sense el qual és literalment impossible desplegar un projecte d'aquestes característiques. El sistema seguirà amb característiques similars a les actuals fins a les incorporacions que facin possible el canvi, previstes entre 2024 i 2025.
A tenir en compte	També s'explorarà la vinculació de la <i>Targeta Jove</i> o <i>Club Jove</i> amb un sistema de ludificació, de manera que els titulars obtindran punts o beneficis quan realitzin o participin en activitats cíviques, culturals o de voluntariat. En aquesta mateixa línia, es vincularà a la mesura <i>Passaport d'entitats</i> (3.3.4.), generada, justament, a partir d'una iniciativa juvenil que va guanyar l' <i>Ed Hack Reus</i> de 2021.

Mesura 1.5.6.**Mobilitat activa**

Programació estable d'activitats lligades a la promoció de la mobilitat internacional, especialment relacionada amb la Unió Europea. Experiències i propostes de programes europeus, presentacions de referents joves que han estudiat, treballat o viatjat arreu del món i exploració de línies de cooperació i intercanvi internacional a les quals es puguin acollir joves individualment, grups, col·lectius o entitats juvenils. La mesura està vinculada al Servei de Mobilitat Internacional derivat del Servei d'Informació Juvenil l'OJBC.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Difondre línies de suport i facilitats per a la mobilitat internacional dels joves. 2. Proposar referents reals de joves que han viatjat per raons diferents amb mètodes propis o alternatius. 3. Orientar joves individuals o col·lectius juvenils interessats a viatjar per raons d'estudis, treball o turisme sobre opcions disponibles, recursos i ajuts.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats de divulgació realitzats. • Nombre de joves assistents a les activitats. • Nombre d'experiències reals de joves que es difonen a través de la programació d'activitats. • Nombre de consultes individuals o col·lectives realitzades al servei. • Nombre d'accions de suport o acompanyament a projectes individuals o col·lectius de mobilitat.
Públic	Joves d'entre 18 i 29 anys.
Temporabilització	El servei es presta des de l'inici del PLJR de manera estable.
A tenir en compte	El servei obre la porta a possibles projectes de mobilitat internacional organitzats des del propi Servei de Joventut. Aquesta possibilitat, però, es contempla només des de la futura evolució positiva del servei i en funció de demandes i peticions.

Mesura 1.5.7.**Cessió d'espais**

Servei de cessió d'espais als joves per a realitzar activitats de qualsevol tipus que siguin del seu interès. La mesura té dos vessants ben diferenciats. D'una banda, consisteix a gestionar un sistema de cessió d'espais propis del Servei de Joventut, prenent com a referència inicial del Casal de Joves La Palma i posteriorment tots aquells que en el futur es vagin incorporant a la Xarxa d'Espais Juvenils. S'estableixen les condicions, els criteris, el sistema de sol·licitud, la reserva i el seguiment. La part més ambiciosa del servei, però, consisteix a crear un banc d'espais de la ciutat potencialment disponibles per a l'ús dels joves com a sistema per impulsar-ne les iniciatives i la capacitat d'autoorganització. Aquest banc no serà únicament informatiu, sinó que establirà un sistema de reserva o prereserva centralitzat, segons el qual el Servei de Joventut tindrà la capacitat de gestionar la sol·licitud d'ús d'equipaments de titularitat pública gestionats per altres departaments municipals o institucions presents a la ciutat i d'espais privats de tota mena d'organitzacions o entitats. Es tracta, en primer terme, de garantir una àmplia disposició de recursos per a l'activitat juvenil, i en segon terme, d'actuar com a facilitadors de l'accessibilitat a aquest tipus de serveis per als joves. El projecte requerirà establir llaços de relació i de coordinació amb els diversos departaments municipals titulars d'espais disponibles (centres cívics, espais socials, biblioteques, equipaments culturals, educatius i esportius) amb la intenció de reduir al mínim la tramitació administrativa i facilitar-ne les condicions d'ús. Pel que fa als espais d'entitats, es tracta de facilitar i optimitzar l'ús d'espais associatius i de promoure'n el rendiment (quan hi hagi pagament). En tots els casos caldrà establir acords de delegació de la tramitació en el Servei de Joventut, que actuarà com a garant dels grups juvenils que es comprometran a fer-ne un ús correcte i adequat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ampliar exponencialment la disponibilitat d'espais ciutadans per a la realització d'activitats i projectes d'iniciativa juvenil. 2. Facilitar i simplificar per als joves la gestió burocraticoadministrativa per a l'accés i l'ús d'espais i serveis municipals. 3. Promoure l'activitat i les relacions juvenils en els espais i entorns propis de les entitats associatives de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'espais públics incorporats al banc d'espais. • Nombre d'espais privats i associatius incorporats al banc d'espais. • Nombre de sol·licituds de cessió d'espais segons perfils dels sol·licitants. • Nombre i classificació d'incidències en la gestió d'espais cedits. • Nivell de repetició de sol·licituds d'espais.
Públic	Tots els joves, de 12 a 29 anys, però especialment aquells que formen part de col·lectius o entitats.
Temporallització	Des del primer moment d'aplicació del PLJR pel que fa a la cessió d'espais propis del Servei de Joventut i progressivament ampliat a mesura que es constitueixi el banc d'espais per als joves.
A tenir en compte	Aquesta mesura requerirà un esforç de negociació i de coordinació amb altres departaments municipals per establir les condicions per a la cessió d'espais, que s'hauran de simplificar i agilitzar des de la perspectiva del Servei de Joventut. Serà especialment interessant l'exploració de condicions d'ús per part de joves menors, per raons d'adequació jurídica.

Mesura 1.5.8.**La Palma Truck**

Punt d'informació mòbil que es trasllada periòdicament i de manera programada als barris, espais públics, equipaments o centres educatius. Cada desplaçament implica la instal·lació de displays, petits espais expositius i de mostra de materials informatius, així com recursos bàsics per a petites activitats de dinamització (equip de so, il·luminació, elements escenogràfics i elements de disposició de l'espai d'activitat com coixins, cadires plegables o expositors). Cada sortida del punt mòbil s'usa com a pretext per a realitzar alguna activitat o acció en el marc de les campanyes del Servei d'Informació Juvenil i s'entén com una acció de descentralització i de dinamització dels joves d'aquell entorn. És necessària, per tant, la implicació dels dinamitzadors-educadors dels equips en medi obert.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Territorialitzar la prestació de serveis i l'acció dinamitzadora del Servei de Joventut. 2. Garantir la presència periòdica del Servei de Joventut a tots els barris de la ciutat i als espais de referència juvenil. 3. Millorar la capacitat de les campanyes de difusió d'arribar al conjunt de la població juvenil.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de sortides. • Nombre de joves atesos en cada sortida i tipologia d'usuaris. • Periodicitat de la presència del punt mòbil en cada barri o espai de referència juvenil. • Nombre de participants a les activitats realitzades amb motiu de les sortides del punt mòbil.
Públic	Tots els joves amb domicili a l'entorn al qual el punt mòbil es desplaça en cada ocasió.
Temporització	Durant 2022 s'habiliten i es condicionen el punt mòbil i els elements que l'acompanyen i es fan les primeres sortides pilot. A partir de 2023 es programen les sortides de manera estable.
A tenir en compte	Cal tenir en compte que l'efecte novetat donarà un atractiu rellevant al punt mòbil, però que a curt termini caldrà acompanyar cadascuna de les sortides amb activitats o serveis rellevants si no se'n vol cremar amb rapidesa la utilitat. En aquest sentit, serà interessant acordar amb entitats o col·lectius de cada zona o espai triat activitats o serveis que responguin a projectes o necessitats específiques.

Mesura 1.5.9.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que ha de ser sempre un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Eix 2. El futur és aquí

Descripció

Per garantir les possibilitats de desplegar un projecte de futur adequat als interessos i a les expectatives de cada jove és necessari millorar-ne les condicions de vida i l'accés en igualtat de condicions a tots els recursos que són al seu abast. Però mentre treballem per garantir les opcions de futur no ens podem oblidar de viure el present. La joventut no és només una promesa de futur (que també) sinó, sobretot, una realitat actual que s'ha de viure amb plenitud. La condició juvenil s'expressa a través de la vitalitat, del gaudi, de la vida en comunitat, de l'aprofitament de les capacitats, dels coneixements i de les aptituds que els joves tenen actualment. Aquest conjunt de virtuts o potencials milloraran en el futur si facilitem recursos als joves, però per tal que això passi la primera condició és que visquin plenament el present. Els joves necessiten experimentar, posar a prova els seus interessos, construir projectes a través de l'assaig-error i, sobretot, aprendre, per la via pràctica, de cada experiència que tinguin. Hem de garantir que puguin tenir aquesta experiència en temps present, amb tanta qualitat com sigui possible. El primer pas, per tant, és descobrir el talent singular que atresoren tots els joves i facilitar-los eines i recursos per tal que el duguin a la pràctica. El segon pas consisteix a estimular la concreció dels seus interessos, gustos i inquietuds en propostes creatives, en tots els camps possibles de l'art i la vida en comunitat. Si fem tot això estarem construint alguna cosa semblant a un ecosistema jove, un planeta amb oferta d'activitat i de serveis en tots els camps possibles, en els quals els protagonistes són ells mateixos, i en podran gaudir de manera saludable, en les millors condicions materials i emocionals. Passaran de l'experiència a l'aprenentatge i faran aportacions valuoses a la comunitat en la qual viuen.

1. Identificar, fer visible i posar en valor les aptituds i potencials de què disposen tots els joves de Reus, sense excepció, en qualsevol camp que desperti el seu interès.
2. Facilitar l'expressió pública dels interessos i de les inquietuds dels joves a través de programacions estables en les quals tinguin el màxim protagonisme possible, tant en la ideació i la creació com en l'organització i el gaudi final.

Programa 2.1.

Talent

Descripció

Qualsevol capacitat, habilitat, interès o afició tenen associades qualitats que són en la base de l'empoderament juvenil. Ajudar els joves a posar en valor aquestes qualitats i a usar-les per desenvolupar iniciatives o projectes que efectivament contribueixin a construir el seu projecte de vida és una idea transversal en qualsevol actuació d'una política de joventut. El primer pas necessari és identificar el talent que s'amaga en tots els joves sense excepció i posar-lo en valor de manera que pugui mostrar-se i oferir-se a la comunitat. El segon pas és generar espais de relació per tal que els joves puguin compartir i intercanviar el producte d'aquest talent per generar propostes que sorgeixin de la cooperació. El tercer pas és fer crides obertes per presentar públicament aquestes propostes quan encara són embrionàries i el darrer i definitiu és aportar recursos per tal que les iniciatives es duguin a la pràctica i passin de ser idees a ser realitats tangibles. Això és el que proposa aquest programa i cadascuna de les passes descrites es tradueix en una mesura concreta.

Recursos humans

Cal posar en joc un/a responsable tècnic/a per desenvolupar els programes d'aquest eix de treball (en l'apartat de recursos humans l'anomenem tècnic de participació i interlocució) i acompanyar-lo/-la amb el suport d'educadors o dinamitzadors, que combinaran el treball en medi obert amb l'acompanyament en projectes juvenils en equipaments de referència. Aquestes dues figures tècniques han de ser presents al **PLJR** des de 2022. D'altra banda, serà necessari el suport de tecnòlegs per desenvolupar la plataforma o les plataformes per al futur Banc de Talent. Formaran part de la figura que anomenem assessors/especialistes, que no fan necessari el treball en continuïtat i que poden ser professionals independents.

Transversalitat

Singularment, aquest programa no requereix en essència cap cooperació explícita amb altres àrees o departaments municipals. Depèn exclusivament de la capacitat i dels recursos de què es doti el Servei de Joventut. Lògicament, això no exclou la cooperació, quan alguna de les iniciatives o projectes juvenils estiguin associats a àmbits sectorials de l'administració.

Participació

En la seva concepció el programa és un model absolut de participació. Promou l'esforç compartit per desenvolupar propostes a partir de les capacitats de cadascú, la concreció pràctica de projectes d'iniciativa juvenil i l'execució dels projectes de manera autònoma, amb suport extern del Servei de Joventut.

Mesures

Les quatre mesures es conceben, de fet, com una successió lògica d'etapes a través de les quals múltiples joves experimenten i aprenen simultàniament a partir de la posada en pràctica de projectes reals.

2.1.1. Banc de Talent

2.1.2. Banc de Proves

2.1.3. Convos

2.1.4. Residències

2.1.5. El prototip

Mesura 2.1.1.**Banc de Talent**

Repositori públic amb suport tecnològic, amb presentacions simples a través de perfils de xarxa, de joves que tenen una habilitat, afició, interès o coneixement remarcable en qualsevol àmbit concret, artístic, ludicoacadèmic o professional. Se'ls anima a formar part d'una xarxa que inicialment funciona com a aparador per mostrar la diversitat d'interessos existents a la ciutat i que abasten, potencialment, tots els joves, sense excepció. Cada jove explica de manera concisa i oberta el seu àmbit (o àmbits) d'interès i indica si està obert a conèixer altres joves, a compartir interessos i, eventualment, a desenvolupar projectes o iniciatives conjuntes. La xarxa permet que es posin en contacte espontàniament, sense mediació adulta, que es relacionin i generin lligams, que comparteixin experiències i que desenvolupin propostes conjuntes. Es realitzen diverses convocatòries anuals per animar els joves a donar-se d'alta al banc. Formar-ne part implica disposar o adquirir la *Targeta Jove* (1.5.5.) i aconseguir algun tipus d'avantatge o obsequi. Podran rebre informació sobre el seu àmbit d'interès, ser convocats a esdeveniments o espais de participació i podran ser contactats pels membres de la xarxa que s'interessin pel seu perfil. La idea de fons és que tots els joves disposen d'algun tipus de talent, que és potencialment creatiu i que mereix, en tots els casos, suport i acompanyament. El sistema pretén posar-lo de manifest, empoderar els joves en relació amb les seves capacitats i facilitar els recursos per tal que en facin ús, el comparteixin i difonguin els resultats que se'n derivin.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visibilitzar la diversitat i el relleu dels interessos, les capacitats i les aptituds dels joves en tots els camps possibles. 2. Facilitar espais de relació que permetin compartir talent i estimulin la creativitat. 3. Transmetre una imatge positiva dels joves, tot destacant els seus potencials.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves inscrits al banc. • Classificació i percentatge de participants segons els barris de la ciutat. • Classificació de temàtiques que motiven els joves a participar-hi. • Control i estadística d'usuaris que transiten la plataforma o la xarxa. • Nombre d'interaccions entre joves.
Públic	<p>D'entrada s'adreça a tots els joves, sense distinció d'edat, origen i interessos. A partir de les dinàmiques generades es preveuen dos grans grups d'usuaris per trams d'edat. D'una banda, els adolescents (12-18) perquè aquesta edat és propícia a la socialització espontània entre iguals i, d'una altra banda, joves amb interessos més definits i especialitzats (18-25) que, en conseqüència, tenen voluntat d'emprendre noves iniciatives de caire professional, associatiu, cultural, artístic o solidari.</p>
Temporalització	<p>La mesura implica la disposició d'una plataforma o eina tecnològica que requereix un desenvolupament i una posada en marxa progressiva. El projecte, per tant, s'inicia amb precarietat de recursos i a partir de sistemes presencials d'intercanvi i relació amb la capacitat d'incidència que els professionals del Servei de Joventut tinguin en cada moment. Es preveu el desplegament òptim amb recurs tecnològic a partir de 2024 o 2025.</p>
A tenir en compte	<p>Aquesta mesura es concep amb un suport tecnològic significatiu que requereix desenvolupament tècnic, un cost inicial i, molt especialment, recursos humans suficients per fer-ne dinamització i actualització. És d'interès per connectar l'acció del Servei de Joventut amb el territori.</p>

Mesura 2.1.2.**Banc de Proves**

Aquesta mesura s'articula com a continuació lògica de l'anterior. El Banc de Talent, a banda de mostrar la diversitat d'interessos i capacitats dels joves de la ciutat, en promou el contacte i la interrelació amb l'objectiu, entre d'altres, de facilitar la trobada entre ells per oferir-se suport mutu en els respectius projectes o per generar-ne de nous. La plataforma tecnològica en la qual se sustenta el banc facilita el treball i la relació en xarxa i, a més, es compta amb la dinamització activa d'almenys un membre de l'equip del Servei de Joventut, que suggereix creuaments, trobades, relacions, projectes i qualsevol tipus d'iniciativa que tingui relació amb els continguts penjats. La mateixa plataforma permetrà un sistema d'avísos o crides a col·laborar en projectes o iniciatives promoguts pels joves per tal que s'hi sumin altres participants que ho desitgin. Es crea un taulell d'anuncis virtual en el qual apareixen les propostes i, a partir d'un nombre mínim d'interessats, es genera un perfil específic per al projecte, en el qual es podrà anar penjant informacions sobre el desenvolupament de la proposta. Això és, exactament, el Banc de Proves. El/La dinamitzador/a que el promou i en fa seguiment acompanyarà els projectes en la mesura que ho demanin els seus protagonistes i els oferirà possibles suports vinculats a altres mesures del **PLJR** (cessió d'espais, convocatòries, residències, beques, *networking*, etc.). Així, el Banc de Proves es podria entendre com un primer assaig abans de proposar o promoure iniciatives amb major ambició. La intenció global és que la plataforma, a més de ser un repositori d'interessos juvenils, també sigui un aparador permanent de projectes i iniciatives que es van actualitzant amb informació generada pels mateixos joves.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar un entorn de confiança que animi els joves a elaborar propostes i assajar idees sense por a l'error o al fracàs. 2. Promoure la trobada entre joves que tenen interessos comuns, però que no es relacionen perquè resideixen en barris allunyats els uns dels altres. 3. Estimular la cooperació entre iguals, compartint talent i coneixements per desenvolupar iniciatives innovadores.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'iniciatives a la plataforma en cerca de col·laboradors. • Mitjana d'interaccions per a cada iniciativa del Banc de Proves. • Nombre d'activitats o accions desenvolupades a partir de les iniciatives penjades a la plataforma. • Nombre de grups o de col·lectius juvenils que s'articulen a partir d'iniciatives penjades a la plataforma. • Mapatge de les zones de residència dels joves integrats en iniciatives.
Públic	Dos grans grups: de 12 a 18 anys i de 18 a 25 anys.
Temporització	Aquesta mesura es desplega com a conseqüència de l'activació de la mesura anterior, de manera que es preveu la visualització de les primeres iniciatives al Banc de Proves entre finals de 2024 i mitjan 2025. A partir d'aquí, creixement progressiu.
A tenir en compte	En aquesta mesura és essencial el treball de dinamització dels educadors, que usaran la plataforma com a pretext per establir contacte i lligam amb joves. Hauran de passar de la virtualitat a la presencialitat per impulsar la concreció dels interessos dels joves en projectes concrets.

Mesura 2.1.3.**Convos**

El Servei de Joventut té una llarga tradició en la tasca d'oferir suport a iniciatives juvenils que s'aproximen al Casal de Joves La Palma o que demanen suport per altres vies. Amb aquesta mesura, però, es pren la iniciativa i es pretén incrementar el nombre de propostes fent crides obertes a la presentació d'idees d'una manera periòdica. Es realitzen tres convocatòries anuals d'iniciatives juvenils a les quals s'oferirà suport tècnic i acompanyament i la possibilitat d'incorporar-les a les programacions habituals en el cas que prosperin. Quan el Banc de Talent i el Banc de Proves estiguin plenament actius, les convocatòries s'hi reflectiran i tots els projectes que s'hi acullin hi tindran perfil diferenciat i informació periòdica. Les convocatòries no es plantegen com un certamen competitiu que premia propostes guanyadores i en descarta la resta, sinó amb la idea que tots els projectes juvenils són possibles amb un mínim de recursos i un màxim de cooperació, esforç compartit i treball comunitari. Així, la mesura disposarà d'un pressupost específic per ajudar a concretar els projectes però, sobretot, centrarà la seva actuació a posar en contacte joves de perfils i interessos coincidents i a mobilitzar recursos comunitaris de l'entorn de grup de joves que realitzi les propostes. Segons la seva naturalesa, algunes propostes es podran implementar de manera immediata i d'altres requeriran un procés de maduració o organitzatiu que podrà merèixer la integració com a projecte resident, d'acord amb la mesura 2.1.4.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir el flux continuat i natural d'idees i iniciatives juvenils que es puguin anar succeint sense solució de continuïtat. 2. Eliminar barreres, basades en burocràcia o prejudicis, que dificulten la petició de suport i acompanyament a l'administració per part dels joves. 3. Habituar els joves a buscar recursos comunitaris per a donar satisfacció als seus interessos i projectes.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de propostes presentades a cada convocatòria. • Nombre de propostes que tenen un mínim recorregut temporal, amb independència que arribin a bon port o no. • Nombre de joves implicats en les propostes presentades a les convos. • Durada mitjana de funcionament per a cadascuna de les propostes presentades a les convocatòries. • Nombre d'iniciatives presentades per joves que reiteren la seva participació a les convocatòries.
Públic	Dos grans grups: de 12 a 18 anys i de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Programades des de l'inici del PLJR . Lligam i adaptació progressiva al Banc de Talent i al Banc de Proves a mesura que s'implanti la plataforma en què es basaran.
A tenir en compte	Cal tenir present que una de les idees de fons a treballar és la promoció de la vivència o l'experiència dels joves. És a dir, que no és tan important l'èxit material de les iniciatives com la vivència d'intentar desenvolupar-les. Aquest ha de ser el <i>leitmotiv</i> de les campanyes de difusió de les convos.

Mesura 2.1.4.**Residències**

L'equipament central de Serveis a la Joventut de Reus cada any acollirà tres projectes juvenils per tal que es desenvolupin amb el suport material del Servei de Joventut. Es triarà un projecte de cadascuna de les convocatòries anuals per la seva especial projecció o ambició i amb els seus impulsors es pactarà un període, que anirà dels sis als dotze mesos, durant el qual rebran un suport reforçat (econòmic, assessorament i formació) per convertir-lo en realitat de manera progressiva, amb acompanyament tècnic i en l'entorn relacional i cooperatiu de l'equipament. Esdevindran projectes de l'equipament, impulsats i gestionats pels joves. Disposaran d'un espai estable de reunió i de treball, l'ús del qual s'acordarà específicament per a cada cas en funció de la naturalesa del projecte. Mentre no existeixi el futur equipament central, aquesta mesura s'aplicarà al Casal de Joves La Palma i acollirà un únic projecte l'any. Amb cada projecte es pactarà un retorn públic, de manera que, en finalitzar el seu procés organitzatiu, serà presentat, difós o aplicat obertament des del mateix equipament i s'oferirà com a experiència de bona pràctica juvenil.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mantenir l'activitat emprenedora de manera permanent a l'equipament juvenil de referència, amb una successió ininterrompuda de projectes. 2. Oferir protagonisme als joves impulsors dels projectes, de manera que puguin personificar temporalment i de manera alternada la política local de joventut. 3. Adaptar els serveis de suport als joves a les necessitats específiques dels seus projectes.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Garantia d'un projecte anual en residència i progressió fins a tres. • Nombre de joves implicats de mitjana en cada projecte. • Mitjana anual d'hores d'ús d'espais de l'equipament en residències. • Nombre d'accions formatives, d'orientació o de suport dissenyades específicament per a les residències. • Nombre de joves assistents o participants als esdeveniments finals o resultants de cada projecte acollit en residència.
Públic	Adreçat específicament a projectes proposats per joves de 18 a 25 anys.
Temporització	Aplicat des de l'inici del PLJR amb un únic projecte anual mentre s'ubiqui a <i>La Palma</i> i progressió fins als tres anuals a partir de 2025, quan es preveu la disposició de l'equipament central.
A tenir en compte	Totes les mesures d'aquest programa es preveuen com un cicle ascendent en la intensitat del seu contingut: del Banc de Talent al Banc de Proves, passant a les convocatòries d'iniciatives per culminar en les residències. En línies generals es concep com una escola d'aprenentatge per a la participació i la capacitat d'autogestió de projectes. Els joves que culminen una residència amb un projecte executat són joves amb capacitat i disposició de gestionar programacions i serveis en un equipament o programa del PLJR . Per aquesta raó, aquest programa ha d'esdevenir una pedrera de joves i col·lectius que han de culminar en els processos participatius del programa 3.1. <i>La Comunitat</i> .

Mesura 2.1.5.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 2.2.

Creació juvenil

Descripció

Conjunt de mesures destinades a afavorir l'expressió juvenil a través de la creació artística en qualsevol disciplina que desperti el seu interès. Es disposen recursos per donar-los suport en totes les fases possibles del procés artístic, des de la simple ideació fins a l'exhibició final del producte creatiu, passant per la producció i l'acompanyament als joves individuals o col·lectius que en són protagonistes. Cadascuna de les mesures aspira a consolidar-se com a plataforma estable de promoció i com a referència periòdica per a tots aquells joves que es vulguin iniciar en el camp de la creació. Tot i que no n'és la finalitat essencial, també constitueix un aprenentatge per a la professionalització i l'entrada en els circuits artístics.

Recursos humans

El desplegament complet del programa no és possible sense la incorporació d'un/a tècnic/a especialitzat/ada en l'eix 2 del **PLJR** (creativitat i empenedories), el suport durant la programació d'activitats d'educadors en medi obert i la participació puntual però estable d'assessors especialistes per valorar projectes des d'un punt de vista artístic i per realitzar formacions i acompanyaments que formen part de les mesures proposades.

Transversalitat

L'equip del Servei de Joventut, amb un creixement adequat, és suficient per executar per si mateix el conjunt de mesures d'aquest programa, però la planificació de programacions i l'ús d'espais i recursos propis de la Regidoria de Cultura fan imprescindible un espai estable de coordinació. En la mesura que sigui possible, a més, serà desitjable cooperar en origen per dissenyar i executar alguna de les mesures de manera conjunta. Les mesures 2.2.5. i 2.2.6. serien especialment adequades per a aquesta finalitat. Aquesta opció queda oberta i supeditada a l'entesa tècnica entre departaments.

Participació

Totes les mesures promouen intervencions artístiques protagonitzades pels joves i la participació es concreta pràcticament sempre en la voluntat de generar dinàmiques de grup i de comunitat entre els diferents creadors. És per això que totes giren al voltant del treball estable i en proximitat amb diversitat de joves que acaben generant alguna forma de relació col·lectiva, espontània o promoguda pels dinamitzadors. Cadascun d'aquest grups esdevindrà, en potència, una de les tribus amb què es treballa des de la mesura 3.1.1.

Mesures

Cadascuna de les mesures esdevé, a la pràctica, un cicle o programació amb calendari fix i periòdic.

2.2.1. Fil musical

2.2.2. Llambordes

2.2.3. En Cartell

2.2.4. Bucs d'assaig

2.2.5. Cocreació

2.2.6. Beques per a la producció artística

2.2.7. El prototip

Mesura 2.2.1.**Fil musical**

Cicle d'actuacions musicals durant el període estiuenc concebut com a espai de confluència per a joves d'estil i gustos diversos d'un tram d'edat, dels 20 als 30 anys, superior al dels usuaris habituals dels serveis prestats des del Casal de Joves La Palma. Es tracta de visualitzar la política local de joventut com un sistema de serveis adequats també per a aquests joves, usant la música com a primer reclam. Durant la celebració de les activitats, per tant, es llancen missatges per promoure la participació i per establir llaços de relació que obrin portes a incorporar nous usuaris al **PLJR**. Des d'un altre punt de vista, el cicle també s'enllaça amb la resta de programacions d'oci alternatiu per als joves i amb les mesures destinades a promoure la creativitat amb lògiques comunitàries i de participació.

Objectius operatius	1. Consolidar una oferta d'oci qualitativament remarcable durant el període estiuenc, que funcioni com a alternativa a les programacions habituals d'oci de consum.
	2. Atraure usuaris de més de 20 anys a les dinàmiques habituals de la política local de joventut.
	3. Vincular l'oci juvenil a propostes artístiques que estimulin la creativitat i l'aproximació potencial a dinàmiques participatives i comunitàries.
Indicadors d'avaluació	• Nombre d'actuacions programades anualment.
	• Nombre d'assistents als concerts i classificació per edats.
	• Campanyes o missatges vinculats a altres programes del PLJR difosos durant les actuacions.
	• Perfil d'edats i estils dels grups musicals programats.
Públic	Preferentment, joves de 20 a 30 anys.
Temporabilització	Programació estiuenca anual, des del primer any del PLJR.
A tenir en compte	Aquest cicle s'integra, d'una banda, en el conjunt de programacions estacionals que, de manera combinada, configuren una oferta estable durant tot l'any i que es visualitza amb el programa <i>Planet 360</i> (2.3.2.). D'altra banda, igual que totes les programacions, obre la porta a establir llaços de relació amb el seu públic o els seus usuaris per incorporar-los progressivament en els espais de decisió i constituir una <i>tribu</i> (3.1.1.).

Mesura 2.2.2.**Llambordes**

Conjunt d'accions artístiques desenvolupades en medi obert, al carrer o en espais urbans singulars, proposades, promogudes i coorganitzades per joves creadors de la ciutat de qualsevol disciplina possible. Els mateixos creadors constitueixen un comissariat col·lectiu, gràcies al qual i a través del treball participatiu estableixen criteris de programació per a cada una de les accions. Algunes accions tenen continuïtat interanual (*Streetgallery*) i d'altres es conceben com a intervencions puntuals. El treball de dinamització en proximitat contribueix a consolidar una certa dinàmica de treball en equip i comunitària, de manera que els integrants d'aquesta "tribu" esdevenen un referent d'interlocució estable amb el col·lectiu de creadors de la ciutat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar espais d'exhibició artística per a joves creadors en entorns urbans no habituals. 2. Atraure joves amb potencial o voluntat artística no integrats en circuit professionals o comercials per visibilitzar-ne el treball. 3. Consolidar una nova oferta artística a la ciutat protagonitzada per joves.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves creadors implicats en el grup que impulsa o fa de comissari col·lectiu de la mesura. • Nombre anual d'accions desenvolupades. • Nombre de joves creadors implicats en les accions. • Nombre d'espais urbans usats com a plataforma d'exhibició de la mesura. • Mapa urbà de la ciutat amb la ubicació dels espais en els quals es desenvolupen accions per buscar equilibri i generalitzar l'oferta d'activitat.
Públic	Joves creadors de qualsevol edat.
Temporabilització	Continuïtat material de la mesura des del primer any d'aplicació del PLJR.
A tenir en compte	Les accions d'aquesta mesura s'integren, d'una banda, en el conjunt de programacions estacionals que, de manera combinada, configuren una oferta estable durant tot l'any i que es visualitza amb el programa <i>Planet 360</i> (2.3.2.). D'altra banda, igual que totes les programacions, obre la porta a establir llaços de relació amb el seu públic o els seus usuaris per incorporar-los progressivament en els espais de decisió i constituir una <i>tribu</i> (3.1.1.).

Mesura 2.2.3.**En Cartell**

Evolució del concurs musical *Reussona* cap a una programació d'activitat que es concep com a mostra artística anual, en la qual es concentra, durant quinze dies, la diversitat de produccions realitzades per joves creadors de la ciutat. Es visualitza com un aparador anual de la riquesa artística de la ciutat, protagonitzada per joves. Contempla programacions musicals i escèniques, exposició d'arts visuals, instal·lacions urbanes, lectures literàries i *jams* creatives autogestionades pels mateixos creadors. Com a mínim, integren la mostra tots els creadors de la ciutat amb els quals treballa de manera continuada el Servei de Joventut en les diverses mesures que integren aquest programa i s'obre, a més, una convocatòria per acollir propostes de nous creadors, de manera que cada any es renova i s'actualitza l'oferta. La programació i l'admissió de noves propostes es gestiona a través d'un comissariat col·lectiu, impulsat pels mateixos creadors, amb la dinamització i l'acompanyament del Servei de Joventut i d'especialistes externs. *La Mostra* es concep, en certa manera, com una culminació anual del conjunt del treball realitzat en l'àmbit de la creació artística i permet visibilitzar l'aportació dels joves a la comunitat. Aporta nous punts de vista a l'art a la ciutat, es planteja la innovació com a reclam permanent i normalitza la presència dels joves en el món cultural, opcionalment, però de manera ideal. *En Cartell* es pot programar en continuïtat amb *La Mostra* (3.3.3.) de manera que en conjunt esdevé una gran cita de l'activitat social i cultural dels joves de la ciutat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visibilitzar de manera estable el potencial creatiu, cultural i artístic dels joves de la ciutat. 2. Garantir l'existència, com a mínim, d'una cita anual en la qual nous creadors puguin incorporar-se a cercles o dinàmiques artístiques. 3. Generar entre els joves l'hàbit de gaudir i d'experimentar amb la creació artística.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves creadors programats. • Nombre d'actes o accions artístiques incloses a la programació. • Nombre de públic assistent a les programacions. • Classificació territorial segons origen dels creadors i del públic. • Nombre de joves creadors integrats en el grup impulsor o comissariat col·lectiu.
Públic	Preferentment joves de 20 a 30 anys pel que fa als creadors programats i el conjunt de la població de Reus pel que fa al públic assistent a les programacions.
Temporabilització	La posada en marxa de la nova programació requereix la consolidació de dinàmiques prèvies en l'àmbit creatiu, de manera es preveu la maduració del projecte durant 2023 i la seva posada a la pràctica a partir de 2024.
A tenir en compte	Malgrat que la mesura es preveu com a projecte de participació, per a un esdeveniment d'aquesta magnitud serà essencial l'acompanyament tècnic i l'orientació experta d'assessors i d'especialistes externs.

Mesura 2.2.4.**Bucs d'assaig**

Gestió i dinamització dels bucs d'assaig musical del Casal de Joves La Palma i els que, eventualment, es puguin generar al llarg de l'aplicació del PLJR en un futur equipament destinat a la promoció de la producció artística. El projecte va associat a una dinàmica participativa, en la qual es promou la coordinació entre usuaris per tal que prenguin part en les decisions bàsiques de gestió i, en una evolució futura del servei, a una hipotètica autogestió. A banda de l'estricta ús com espai d'assaig, es vincula a serveis i propostes complementàries en l'àmbit formatiu per a la producció musical i d'imatge i so, a l'acompanyament per a tasques de gestió i promoció i ofertes complementàries com la posada en escena, la gestió artística, etc. El projecte exigeix una direcció o orientació professional, combinada amb la promoció participativa. La mesura connecta, d'altra banda, amb totes les programacions d'oci i artístiques del **PLJR** en la mesura que els usuaris dels bucs poden ser candidats a formar-ne part i amb les mesures de promoció de la producció artística.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar joves músics en la gestió de serveis musicals adreçats al conjunt de la comunitat artística de la ciutat. 2. Optimitzar l'ús i el rendiment social de les instal·lacions dels bucs d'assaig musical. 3. Convertir l'equipament en un pol d'atracció i de relació per a músics de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de grups o usuaris col·lectius dels bucs musicals. • Nombre total de persones usuàries dels bucs musicals. • Percentatge d'ocupació dels bucs musicals. • Nombre d'accions paral·leles de dinamització dels bucs d'assaig. • Nombre de participants a les accions paral·leles de dinamització.
Públic	Totes les franges d'edat juvenil, però amb una especial atenció pel tram de 20 a 35 anys.
Temporabilització	Estable, durant tota l'aplicació del PLJR, a partir dels dos bucs musicals de La Palma. Creixement en disponibilitat d'espais i personal a partir de 2028.
A tenir en compte	Les dinàmiques de participació vinculades a la mesura han de tendir a constituir el col·lectiu estable d'usuaris dels bucs com a <i>tribu</i> (3.1.1.).

Mesura 2.2.5.**Cocreació**

Cada any es fa una tria d'entre tres i cinc artistes locals consolidats, en diverses disciplines, i cadascun d'ells es vincula a un grup o un col·lectiu de joves que són objecte de treball per part dels dinamitzadors o educadors en medi obert. S'assigna una dotació econòmica bàsica a cadascun dels artistes els quals, a partir d'una idea original, desenvoluparan un projecte de cocreació amb els joves. Artistes i joves en seran coautors i el procés creatiu es concep a parts iguals com a formació-aprenentatge i com a sistema d'empoderament per a desplegar-ne els potencials i els talents no expressats. El resultat de la producció es programarà públicament, acompanyat de xerrades en els quals artistes i joves explicaran l'experiència i aprenentatges adquirits. Els processos creatius seran acompanyats per membres del Servei de Joventut, que oferiran suport en els aspectes relacionats i cooperatius.

Objectius operatius	1. Aflorar capacitats i talent juvenil ocult, no expressat públicament, a partir d'una experiència creativa pràctica.
	2. Promoure artistes locals consolidats com a agents impulsors de l'empoderament juvenil i posar en valor el seu treball en relació amb el treball comunitari.
	3. Facilitar l'aproximació dels joves a la vida cultural de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de joves implicats en els grups de cocreació.
	• Distribució territorial de les zones de residència dels joves implicats.
	• Assistència de públic o visitants a l'exhibició de les produccions realitzades.
	• Nombre de trobades o sessions de treball de cocreació.
Públic	Joves de 15 a 20 anys.
Temporabilització	Aplicació a partir de 2025.
A tenir en compte	Els grups de joves participants en aquestes experiències són sempre candidats a integrar-se en les dinàmiques participatives del PLJR. Es tracta, per tant, d'establir un model de continuïtat en la relació amb ells i de tendir a consolidar-los com a <i>tribu</i> (31.1.).

Mesura 2.2.6.**Beques per a la producció artística**

Convocatòria anual de quatre beques de producció artística en les disciplines d'arts escèniques, música, arts visuals i escriptura. Cada beca compta amb una dotació econòmica fixa i els beneficiaris n'hauran de justificar la despesa per a la producció de l'obra projectada. S'estableix un termini màxim per a l'execució de l'obra, habitualment d'un any, i s'estableix un sistema d'acompanyament o de seguiment de la producció. El jurat que concedeix les beques està integrat per experts en gestió o producció cultural i per artistes consolidats de la ciutat. L'obra produïda s'ha d'estrenar o presentar en un acte formal i públic del Servei de Joventut i en la seva futura exhibició cal fer constar la participació financera de l'Ajuntament.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir l'existència anual d'un nombre mínim de produccions artístiques juvenils a la ciutat. 2. Produir aprenentatges pràctics en joves creadors en camps clau per a la seva futura professionalització artística. 3. Facilitar l'accés de joves creadors als circuits normalitzats de creació i exhibició artística.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de projectes presentats a les beques. • Nombre i percentatge de projectes becats que en culminen la producció. • Nombre de públic o assistents als actes de presentació de les produccions finalitzades. • Nombre de trobades d'acompanyament o seguiment realitzades de mitjana per a cada projecte becat. • Nombre i percentatge de projectes becats que fan girar la seva producció, més enllà de la presentació pública inicial.
Públic	Joves de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Desplegament a partir de 2026. Opcionalment, a partir de 2024 es poden iniciar proves pilots per a un creixement progressiu.
A tenir en compte	Tant aquesta mesura com la 2.2.5 fan necessària la col·laboració amb artistes consolidats de la ciutat. És interessant donar continuïtat a aquest tipus de col·laboracions perquè vinculen espais culturals "adults" amb la introducció de joves als cercles artístics i culturals de Reus.

Mesura 2.2.7.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda la seva execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. S'estableix com a condició general que ha de ser sempre un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 2.3.

Planet Reus

Descripció

La pràctica continuada d'un model d'actuació basat en la proximitat amb els joves i en la voluntat de programar només a partir de la seva acceptació prèvia ha generat diversitat de cicles i esdeveniments que es van alternant en l'agenda del Servei de Joventut de Reus. Aquest estil de programació, reconeixible i raonablement exitós, s'ha identificat entre 2019 i 2020 amb la marca *Planet Reus*, que va néixer amb una finalitat molt concreta, però que s'ha fet indistingible del conjunt d'activitats que es desenvolupen al voltant del Casal de Joves La Palma. Aquest programa recull aquesta marca i l'eixampla al màxim per tal que abasti totes les actuacions del Servei de Joventut que es concreten en una activitat pública i que es reflecteixen en una agenda. Es tracta d'identificar l'activitat del **PLJR** amb un segell propi, caracteritzat per una metodologia basada en la proximitat i la participació i per la voluntat d'atendre, fins al límit en què ho permetin els recursos disponibles, la totalitat de joves de la ciutat. Veurem que en aquest programa es reuneixen el conjunt de programacions d'activitats d'oci i culturals que volen generar entorns protegits i saludables per als joves i que acull, a més, sota la marca *Planet*, la resta de programacions artístiques i participatives que s'articulen des d'altres programes. És, en certa manera, el programa repositori de tota l'activitat del **PLJR**, que es concreta en una agenda àmplia d'activitat que garanteix oferta per a la diversitat de joves de la ciutat.

Recursos humans

Responsable de programes de creativitat i empenedories i suport pràctic per a la producció d'activitats dels dinamitzadors i educadors en medi obert.

Transversalitat

L'execució pràctica de programacions depèn, en essència, del Servei de Joventut, però és necessari planejar continguts i criteris de programació amb la Regidoria de Salut per configurar les característiques i les condicions d'entorn desitjables per a les ofertes lúdiques i d'oci.

Participació

Pràcticament tota la programació que es deriva d'aquest programa es concerta amb col·lectius i entitats, que identifiquem per al **PLJR** com a *tribus* (3.1.1.). La *Xarxa Planet* de la mesura 2.3.1. descriu amb claredat la relació i la interacció buscada com a objectiu per al conjunt del programa.

Mesures

Les dues primeres mesures (*Xarxa Planet* i *Planet 360*) són una mena de paraigües que acull el conjunt d'activitat del **PLJR** i la resta són àmbits de la programació que permeten segmentar públics i afinar objectius.

2.3.1. Xarxa Planet

2.3.2. Planet 360

2.3.3. Nits Q

2.3.4. La Palma *Terror Show*

2.3.5. NDL x Joves

2.3.6. Online Planet

2.3.7. El prototip

Mesura 2.3.1.**Xarxa Planet**

La gran majoria d'accions que culminen en activitat pública es desenvolupen o bé amb la participació o el suport d'entitats o col·lectius no formals de joves o bé amb el suport puntual de joves interessats en el seu contingut. Tant en un cas com en l'altre, el Servei de Joventut intenta consolidar un espai de relació que garanteixi continuïtat en la interlocució, de manera que es generi confiança i vincle més enllà de l'activitat concreta. Com hem vist, aquesta idea és central en la metodologia del **PLJR**, però fins al moment s'ha desenvolupat de manera intuïtiva i poc sistematitzada. Amb aquesta mesura es pretén, d'una banda, tenir identificades totes les entitats i els grups amb què es coopera en la concreció d'activitats i, d'una altra, propiciar el contacte entre elles per facilitar l'intercanvi d'experiències, el suport mutu o la simple coneixença. Es tracta d'assentar les bases d'una xarxa efectiva que permeti expandir missatges amb facilitat. Si la xarxa funciona amb fluïdesa, es compta amb un mecanisme pràctic per llançar campanyes, promoure serveis i activitats, fer peticions de suport o ajut, oferir avantatges o intervenir en hipotètics casos de conflicte. En la mesura que es vagi consolidant l'existència d'un seguit d'entitats o col·lectius que col·laboren habitualment en les programacions *Planet Reus*, serà possible, fins i tot, introduir en els materials de difusió i de promoció la *Xarxa Planet* com a identificador del model participatiu de la programació. En la mateixa línia, es podran propiciar trobades dels "membres" de la *Xarxa Planet* per acordar conjuntament línies de programació, calendaris, suports mutus, etc. Si aquesta mesura es treballa adequadament, se solaparà amb la mesura *Tribus* (3.1.1.), que intenta sistematitzar la recollida de dades, la seva anàlisi i, per tant, el coneixement de les dinàmiques juvenils de la ciutat.

Objectius operatius	1. Garantir que en totes les activitats programades hi hagi participació activa d'entitats, col·lectius o joves individuals.
	2. Donar continuïtat a la relació amb els col·lectius de la xarxa més enllà de la programació estricta de les activitats.
	3. Promoure intercanvi i trobades entre membres de la xarxa.
Indicadors d'avaluació	• Nombre d'entitats/col·lectius que participen en l'organització d'activitats.
	• Proporció d'activitats organitzades que compten amb participació.
	• Mitjana anual de trobades, reunions o contactes amb cadascuna de les entitats o col·lectius membres de la xarxa.
	• Nombre anual de trobades dels membres de la xarxa.
• Nombre de participants a les trobades dels membres de la xarxa.	
Públic	No hi ha limitació de públic, ja que hi ha interès a cooperar en tots els àmbits, per a totes les activitats i en relació amb totes les entitats i col·lectius possibles. En tot cas, es poden establir prioritats a l'hora de buscar el contacte amb perfils de joves determinats un cop es disposi de dades sobre membres i components de la xarxa, si es considera que hi ha alguna tipologia a la qual no s'arriba de manera suficient.
Temporallització	Es desenvolupa des del primer moment, però es tracta d'una mesura d'evolució lenta i progressiva. Es preveu que la xarxa es pugui materialitzar el 2023 i que tingui carta de naturalesa el 2024. En la mesura que es desenvolupi adequadament, el 2028 cal replantejar-ne el funcionament i la possible integració o fusió amb <i>La Comunitat</i> (3.1.).
A tenir en compte	L'essencial en aquesta mesura és garantir el compliment estricte de la metodologia de treball establerta i establir un sistema de controls mínims: registre intern i actualitzat de membres de la xarxa, registre de contactes amb cadascun i ressenya de les trobades a la xarxa.

Mesura 2.3.2.**Planet 360**

Programació estable, entesa com a agenda permanent, que inclou totes les activitats de caràcter públic que s'activen des del Servei de Joventut en el marc del **PLJR**. Recull tots els cicles temàtics i estacionals, que poden tenir les seves campanyes de difusió i promoció pròpies, però que, a més, queden recollides en l'agenda *Planet 360*. En termes generals es pretén que en qualsevol moment i dia de l'any sigui consultable i disponible, per a tots els joves de Reus, una agenda o repositori d'activitats, accessible per vies telemàtiques i digitals. En sentit estricte, la simple relació d'activitats publicades a l'agenda permetria tenir una idea general de tota l'activitat del **PLJR**. Es tracta, d'una banda, d'una eina comunicativa, que reforça la difusió i l'impacte de les activitats i, d'una altra banda, d'una eina de coherència metodològica, que identifica tot allò que forma part de la política local de joventut, recollida en el **PLJR** i que, per tant, segueix els seus criteris i mètodes de treball. En aquesta línia, també es treballa la marca, amb la idea que tota activitat que depèn del **PLJR** respecta determinats valors i transmet un ideari basat en drets civils, amb la voluntat de situar els joves en el centre de les polítiques públiques, tant pel que fa a l'atenció a les seves necessitats com al protagonisme que potencialment han de tenir en tots els estadis organitzatius de les activitats. Cal preveure un espai comunicativament preferent per a l'agenda en el web corporatiu del Servei de Joventut que, a més, pot endreçar les activitats temàticament (formació, art, esport, lleure, etc.) i per cicles temporals (estiu, primavera, Setmana Santa, Nadal, etc.). L'agenda s'integra, d'altra banda, en el sistema d'inscripcions **Reus 365**, que abasta programacions públiques en tots els àmbits i és adreçada a tota la població en la seva diversitat. L'agenda *Planet 360* en formarà part, amb una distinció gràfica que ho identifiqui com a oferta juvenil.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Millorar la capacitat de comunicar l'oferta d'activitat específicament dirigida als joves. 2. Visualitzar el pes de les dinàmiques juvenils en el conjunt de la ciutat i la seva capacitat d'aportar riquesa i diversitat a la comunitat. 3. Prioritzar l'oferta d'activitat en àmbits no atesos de manera suficient o amb mancances.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats anuals i classificació per temàtiques, cicles i ubicació. • Impacte del conjunt de l'agenda en usuaris acumulats, assistents o participants a la diversitat d'activitats. • Visites i usuaris únics a web i xarxes en les quals es difon l'agenda. • Percentatge d'activitats <i>Planet Reus</i> al sistema d'inscripcions Reus 365.
Públic	Tots els públics juvenils.
Temporabilització	L'agenda s'activa des del primer moment, però la seva eficàcia depèn del desplegament comunicatiu que hi està associat, de manera que arribarà a la màxima exposició pública quan s'habiliti l'aplicació necessària en el web del Servei de Joventut i quan s'integri en el sistema Reus 365.
A tenir en compte	L'agenda és en si mateixa una eina d'anàlisi perquè permet valorar si es cobreix de manera adequada l'oferta per a totes les temàtiques, per a tots els públics possibles, en totes les èpoques de l'any i amb una distribució territorial equitativa. L'estudi de la informació sobre la programació permetrà reorientar prioritats si es detecten buits remarcables.

Mesura 2.3.3.**Nits Q**

Projecte vinculat a un programa de Salut del Govern de la Generalitat, en el qual, a partir d'una metodologia proposada, entren en contacte els diversos agents que intervenen en els entorns d'oci nocturn. Es crea un grup de diàleg en el qual participen l'administració, responsables de negocis d'oci nocturn i forces de seguretat per dialogar i, eventualment, acordar actuacions que tendeixin a reduir els riscos sobre la salut i la seguretat (consums, mobilitat, relacions sexuals, etc.). A més de promoure aquest espai de diàleg, aquesta mesura treballarà a Reus en la constitució de grups de voluntaris joves que puguin desenvolupar actuacions de prevenció després de rebre formació i de realitzar un treball previ de conscienciació. Aquest projecte ja formava part del pla local anterior, però per diverses raons no es va arribar a desenvolupar. Es planteja recuperar-lo i posar-lo en funcionament tant aviat com el Servei de Joventut compti amb recursos humans suficients per fer-ne impuls i el seguiment específic.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar els diversos agents que intervenen en els espais d'oci nocturn a la ciutat en dinàmiques de prevenció i seguretat. 2. Acordar mesures de prevenció i seguretat, comunes per a tots els agents representats, per aplicar-les coordinadament. 3. Atraure joves voluntaris per a promoure actuacions preventives en els espais d'oci.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de locals d'oci nocturn implicats. • Nombre, abast i impacte de mesures acordades de manera coordinada. • Nombre de joves voluntaris integrats als grups de prevenció. • Nombre de nits l'any durant les quals es realitzen accions preventives. • Nombre de reunions o trobades realitzades entre tots els agents implicats.
Públic	Prioritàriament, joves de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Aplicació a partir de 2024, en el moment en què les noves incorporacions de recursos humans permetin alliberar treball per realitzar impuls i seguiment continuat del programa.
A tenir en compte	El pretext per a la posada en marxa d'aquesta actuació és l'existència del programa homònim impulsat pel Govern, però la seva pervivència i continuïtat s'ha de garantir amb independència del seu origen, plantejant també, si cal, algun canvi de denominació.

Mesura 2.3.4.**La Palma Terror Show**

Organització anual d'un espectacle amb l'estètica i continguts propis del gènere del terror, amb tot el protagonisme per als joves, que en són impulsors, autors, organitzadors i gestors. L'esdeveniment té lloc durant el mes d'octubre i compta amb el suport i la dinamització d'una tècnica del Servei de Joventut i amb un/a assessor/a o director/a escènic/a. Es contempla l'ampliació de la programació amb activitats complementàries com la projecció de cinema, concursos de disfresses, etc. L'esdeveniment ja compta amb una llarga tradició plurianual i s'ha consolidat com una cita esperada i desitjada per amplis col·lectius de joves. D'altra banda, actua com a referència de bona pràctica en l'organització participada per joves. Un dels valors rellevants del projecte és la dinàmica juvenil que hi gira al voltant perquè requereix una llarga i prèvia dedicació dels joves implicats, el nucli organitzador, per tant, per la consideració d'una de les tribus de la mesura 3.1.1.

Objectius operatius	1. Consolidar com a cita anual imprescindible la realització de l'activitat amb la dinàmica participativa que hi està associada.
	2. Ampliar el nombre de joves implicats en l'organització .
	3. Eixamplar l'abast de la programació en dates i actes diferenciats.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de joves implicats de l'organització.
	• Nombre de joves participants com a públic o usuaris.
	• Nombre de trobades prèvies de preparació.
	• Nombre d'activitats alternatives o complementàries que s'organitzen al voltant de <i>La Palma Terror Show</i> .
Públic	Joves de 16 a 25 anys.
Temporabilització	Edició anual durant el mes d'octubre durant tota la durada del PLJR .
A tenir en compte	La <i>Palma Terror Show</i> és un cas d'èxit, tant pel model participatiu com per la consolidació, que el converteix en un esdeveniment fix en el calendari i esperat pels joves. Pot actuar com a referent per a les accions de promoció d'iniciatives juvenils del programa 2.1. <i>Talent</i> .

Mesura 2.3.5.**NDL x Joves**

Programació d'activitats pensades per als dies festius del període nadalenc, que combina propostes d'oci amb petites formacions i dinàmiques participatives. Té un interès especial per a les joves estudiants de secundària, però l'oferta es diversifica per abastar, en la mesura del que sigui possible, altres trams d'edat. Fins a la data d'aprovar aquest PLJR ha estat molt associada a la dinàmica del Casal de Joves La Palma, però se n'intentarà eixamplar progressivament l'abast per generar propostes en diversos punts de la ciutat i en relació amb col·lectius diferents. En la dinàmica de la *Xarxa Planet*, es buscarà la col·laboració amb entitats i col·lectius per a programar.

Objectius operatius	1. Garantir l'oferta d'oci saludable, amb continguts educatius, artístics i espais de participació per donar continuïtat a les dinàmiques juvenils durant les vacances nadalenques.
	2. Ampliar l'abast territorial de la programació.
	3. Promoure els espais de dinamització juvenil entre joves no habituals dels serveis aprofitant l'excepcionalitat de les festes nadalenques.
Indicadors d'avaluació	• Nombre d'activitats programades.
	• Nombre, percentatge i distribució de les activitats en les diverses zones de la ciutat.
	• Nombre d'assistents o participants a les activitats.
	• Nombre d'entitats o col·lectius que participen en la programació.
Públic	Prioritat per als joves de 12 a 18 anys, però oferta parcial adreçada també al tram d'edat dels 18 als 25 anys.
Temporabilització	Cicle anual, durant tot el període del PLJR .
A tenir en compte	La major part de les activitats programades des del Servei de Joventut tenen com a eix espacial el Casal de Joves La Palma i aquesta programació n'és un bon exemple. Al llarg del PLJR cal anar eixamplant-ne l'abast territorial i ubicar activitats al conjunt del territori, de manera que les programacions es defineixin més per la seva temàtica, tipologia i model de participació, que no pas per la ubicació. No són programacions d'un equipament en concret, sinó programacions del PLJR .

Mesura 2.3.6.**Online Planet**

Durant els llargs períodes de limitació d'activitat a causa de la pandèmia una de les alternatives generades va ser la programació en línia. Més enllà de substituir i oferir una alternativa a l'absència d'activitat presencial per als usuaris habituals, aquest tipus d'activitat ha permès accedir a joves que no freqüenten les instal·lacions o serveis de joventut. Des d'aquest punt de vista també ha estat una oportunitat d'ampliació de l'abast de les polítiques de joventut, a la qual es dona continuïtat i s'eixampla, en la mesura del que és possible, amb aquesta mesura. Es programarà, per tant, una oferta d'activitat en línia de manera estable, al llarg de tot l'any. S'hi combinaran activitats formatives, amb presentacions o actes per videoconferència, amb jocs en línia, dinàmiques participatives i propostes de dinamització ludificades. Des d'un altre punt de vista, també s'obrirà una línia de treball que intentarà aprofitar el món digital i els recursos tecnològics per complementar l'activitat presencial més convencional, generant materials audiovisuals sobre activitats realitzades que les complementin, n'ampliïn les possibilitats d'interacció o n'allarguin la vigència a través de la dinamització en xarxes. Tenint en compte que és un espai nou de programació, el seguiment i l'observació del comportament de la demanda seran essencials per anar-la modulant. Es preveuen propostes amb caràcter trimestral, de manera que al llarg de l'any es puguin anar alternant diverses modalitats d'activitats i hi hagi marge per a modificar-les o adaptar-les a peticions i necessitats. Es convertirà, d'altra banda, en una oportunitat per constituir un grup d'interès amb joves aficionats a aquest tipus d'activitat amb el qual es pugui interlocutar amb continuïtat i sigui objecte de treball del programa *La Comunitat*, com a tribu (3.1.1.).

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consolidar un àmbit d'activitat lligat a les ofertes en línia amb la intenció d'atraure nou públic i nous usuaris. 2. Aprofitar les utilitats tecnològiques i digitals per enriquir les ofertes d'activitat en formats tradicionals. 3. Promoure la creació d'un grup o col·lectiu interessat en les activitats i jocs en línia per treballar-hi dinàmiques participatives de manera estable.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats i/o sessions en línia. • Nombre d'activitats presencials complementades amb recursos en línia. • Nombre de participants en directe a les activitats en línia. • Nombre d'usuaris en diferit als recursos o activitats en línia. • Nombre de joves integrats en el grup d'interès o <i>tribu</i> en línia.
Públic	Sense límit en els joves als quals s'adreça, però endreçant les propostes d'activitat segons trams d'edat (12-17, 18-22 i 23-30).
Temporització	Des del segon trimestre de 2022, amb propostes de periodicitat trimestral i creixement progressiu, durant tota la durada del PLJR .
A tenir en compte	L'experiència d'ofertes en línia durant la pandèmia és, en aquest cas, una oportunitat de creixement. Primer, per arribar a nous públics amb els quals no es treballa habitualment; i, segon, per complementar i ampliar l'abast de les programacions presencials amb els recursos tecnològics, digitals o en línia.

Mesura 2.3.7.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Eix 3. Ens ho fem

Descripció

Massa sovint les polítiques de joventut es confonen amb la programació d'una àmplia agenda d'activitats que omplen el calendari i proposen als joves maneres d'ocupar el temps lliure segons uns criteris i valors acceptables per a la majoria. Generar oferta suficient i diversa per eixamplar els horitzons dels joves és una tasca que, efectivament, cal fer, però només com a instrument en alguns casos i, en d'altres, com a complement de la funció essencial de les polítiques de joventut. La clau resideix a facilitar que els joves despleguin activitat per si mateixos, desenvolupin projectes segons els propis criteris i s'impliquin amb el seu esforç personal o col·lectiu en la cerca de solucions per a les dificultats o necessitats que han d'afrontar. Tant si parlem d'expressió artística, com si ens referim a la cerca de feina, com si es tracta de construir un projecte d'emprenedoria, com si es vol donar satisfacció a inquietuds ideològiques, com si s'enceten reivindicacions sobre drets civils han de poder ser els joves els que generin dinàmiques per donar-hi resposta. Els programes d'aquest eix se centren en el disseny d'eines metodològiques, en la creació d'un model d'acompanyament i en la disposició de recursos materials per tal que els joves desenvolupin els projectes que han d'atendre les seves necessitats i satisfer els seus interessos. Per tot plegat, seran ells mateixos els que decidiran si es doten d'un organisme de representació i, en cas afirmatiu, quina forma, quines finalitats i quin funcionament ha de tenir. Els joves han de ser els protagonistes de les seves pròpies vides.

Objectius específics

1. Crear un sistema de suports metodològics, tècnics i materials destinat a facilitar que els joves de Reus puguin desplegar per si mateixos els projectes que han de tendir a buscar solucions per a les seves necessitats i a satisfer els seus interessos.
2. Afavorir sistemes de participació i de cooperació per tal que els processos de disseny, producció i aplicació d'iniciatives juvenils constitueixin una experiència enriquidora i derivin en aprenentatge per incidir lliurement en la vida democràtica de la comunitat.

Programa 3.1.

La Comunitat

Descripció

Una de les claus de totes les polítiques locals de joventut és la manera com es dona resposta a la necessitat dels joves de defensar per si mateixos els seus interessos, les seves posicions i les seves propostes. Aquest programa proposa un model clar, senzill i molt obert per tal d'articular un sistema de participació en el qual siguin els mateixos joves els que en decideixin el funcionament, que obri la porta a opinar, proposar, intervenir, decidir i actuar fins al màxim nivell que ells mateixos desitgin, en cooperació amb l'Ajuntament, a través del Servei de Joventut o pel seu compte, de manera independent. Defuig la formalització burocratitzada, és flexible i transformable i pretén adaptar-se a les circumstàncies i necessitats que en cada moment envoltin o afectin els joves. No estableix obligacions fixes i deixa els límits en mans de la seva decisió responsable. Des d'un altre punt de vista, es garanteix la interlocució permanent amb el Servei de Joventut, que es mostra sempre actiu en la voluntat de crear i de mantenir vincles de confiança, però cedeix la iniciativa i el protagonisme als joves sempre que ells ho desitgen o ho reclamen. Permet el treball sectoritzat i especialitzat amb entitats, col·lectius o grups informals concrets i al mateix temps ofereix la possibilitat de generar una estructura àgil de representació conjunta de la comunitat juvenil de la ciutat. Quan, com i de quina manera l'aprofitin serà decisió seva.

Recursos humans

Tot l'equip del Servei de Joventut, en certa manera, participa del desplegament de La Comunitat, en la mesura que intenta aglutinar la diversitat de col·lectius (tribus) amb què es treballa en continuïtat. La direcció, però, queda en mans de la cap del servei i s'articula a través del/de la tècnic/a de participació i interlocució, amb el suport directe dels equips de medi obert.

Transversalitat

És el programa en el qual la transversalitat té menys importància per la seva intenció d'estricta interlocució entre el Servei de Joventut i les dinàmiques juvenils.

Participació

La programació és participació. Sense matisos: tots els joves, tots els grups, tots els col·lectius, totes les entitats.

Mesures

Les cinc mesures configuren un recorregut metodològic, que va del contacte més directe i personalitzat amb els joves (*Tribus*) fins a la voluntat de màxima representació global del col·lectiu (*Ciutat jove*).

3.1.1. Tribus

3.1.2. Grups motor

3.1.3. Del Consell a la Comunitat

3.1.4. La Comunitat

3.1.5. Ciutat jove

3.1.6. El prototip

Mesura 3.1.1

Tribus

Tots els grups de joves amb els quals es treballa d'una manera continuada i amb els quals s'estableix una interlocució estable rep la consideració de "tribu". Es tracta d'identificar de manera minuciosa i per separat totes les entitats, organitzacions, col·lectius, colles, grups informals i d'iguals amb els quals hi ha algun tipus de connexió o relació per part de qualsevol membre de l'equip. Una "tribu", per tant, és un grup de dues o més persones joves amb les quals, amb independència del motiu pel qual es relacionen entre elles, mantenim algun tipus d'interlocució per generar vincle i promoure dinàmiques que portin a desenvolupar activitat o processos participatius. Aquesta mesura estableix una mecànica de treball que ens permet aprofundir en el coneixement dels joves amb els quals treballem per a desenvolupar qualsevol dels programes i de les mesures previstos al **PLJR**. Les actuacions a preveure, per tant, són dues. En primer lloc, s'estableix un número limitat d'ítems que descriuen la "tribu" i la seva dinàmica i planifiquem un mínim de moments o trobades anuals en les quals recollim les dades referides a aquests ítems. En funció del tipus i intensitat de la dinàmica que tenim amb aquest grup podem parlar de dues vegades l'any (mínim) o d'una a la setmana (màxim). Ens interessa saber la composició del grup, els interessos, els hàbits, les problemàtiques específiques i els potencials. Per tant, en fem un seguiment periòdic i generem un registre evolutiu de les dades recollides en cada interval de temps. En segon lloc, programem i fixem anualment objectius sobre el nombre, el perfil i la ubicació territorial de les "tribus" amb les quals ens cal entrar en contacte. Com més "tribus", més ens acostem a l'objectiu general d'atendre la totalitat de joves de la ciutat, i, com més divers, ampli i territorialitzat sigui el ventall de "tribus", millor atendrem la diversitat de necessitats i inquietuds dels joves.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ampliar el percentatge de joves de la ciutat amb els quals mantenim una interlocució estable i capacitat de treball en proximitat. 2. Sistematitzar el coneixement de les condicions de vida i les circumstàncies específiques de la diversitat de joves de la ciutat amb què treballem. 3. Equilibrar l'atenció que dediquem als joves de la ciutat per atendre la diversitat de perfils, necessitats i territoris de manera equànime.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució anual del nombre de "tribus" identificades amb què treballem. • Evolució anual del nombre de joves de "tribus" amb què treballem. • Nivell de compliment de la periodicitat marcada en la recollida d'ítems. • Mitjana de trobades amb cada tribu per a la recollida d'ítems. • Nombre de reunions anuals d'equip de seguiment i anàlisi de les "tribus".
Públic	Tots els joves de la ciutat, sense distinció d'edat ni condició. La prioritització d'un perfil o un altre serà el resultat de l'anàlisi de dades recollides.
Temporabilització	Durant tot el PLJR .
A tenir en compte	Aquesta mesura esdevé en si mateixa un mecanisme per desplegar la metodologia descrita al PLJR i un instrument de coneixement del nostre objecte/subjecte de treball. La informació que n'obtidrem i l'anàlisi que en farem el veurem en l'apartat d'avaluació d'aquest mateix document.

Mesura 3.1.2.

Grup motor

Identifiquem el Grup Motor com una reunió de representants de "tribus", de periodicitat aleatòria, per prendre alguna decisió pràctica sobre aspectes que els afecten directament en relació amb la seva activitat habitual (per exemple, la decisió sobre un calendari d'activitats, sobre horaris o condicions d'ús d'espais, la tria de la temàtica d'una programació, el repartiment de pressupost entre col·lectius, etc.). L'eix aglutinador és l'equipament central de Joventut (*La Palma*, mentre no n'hi hagi) i el pretext és la necessitat de prendre acords per consens sobre aspectes que afecten totes les "tribus" representades. La clau consisteix a fer que la trobada sigui útil i el seu resultat tingui una aplicació pràctica per a cada col·lectiu. El Servei de Joventut, a més, dona l'oportunitat a les persones reunides de decidir aspectes concrets de la gestió de les polítiques de joventut, de manera que s'escenifica amb claredat la voluntat de participació i la cessió de protagonisme als joves. El Grup Motor es convoca només quan hi ha necessitat de prendre decisions concretes, encara que siguin molt senzilles. No cal que sempre hi assisteixin les mateixes persones mentre representin les respectives "tribus" i tampoc no cal que hi siguin totes les "tribus" si no es veuen afectades per les decisions a prendre. La continuïtat en aquestes trobades provoca coneixences, facilita el contacte i la relació entre "tribus" i va generant, a poc a poc, sensació de grup consolidat. Quan existeixin diversos equipaments, es pot generar un Grup Motor per a cadascun d'ells i, quan sigui necessari, trobades úniques per a grups dels diversos equipaments. El funcionament dels grups motors pot ser indefinit en el temps, com a model de participació pràctica, però la intenció última és que la continuïtat generi la necessitat de formalitzar-lo o d'acordar normes bàsiques de funcionament que regulin la manera com es prenen decisions. En la mateixa línia, el diàleg ha de poder generar oportunitats de col·laboració entre dues o més "tribus" per organitzar activitats conjuntament, en relació horitzontal i de manera cooperativa. Sense fixar terminis, però sense renunciar a generar aquestes dinàmiques, quan sorgeixi la necessitat de normes i s'aprofitin oportunitats per cooperar, podem considerar que aquesta mesura ha assolit la seva finalitat última i que s'està donant lloc a La Comunitat.

Objectius operatius	1. Generar espais pràctics, àgils i lliures per promoure diàleg entre col·lectius diversos per acordar mesures que resultin útils a tots.
	2. Garantir espais de decisió pràctica a joves i col·lectius per orientar serveis i programacions segons les seves necessitats i els seus interessos.
	3. Promoure la col·laboració i la cooperació entre col·lectius juvenils diversos per tal que organitzin conjuntament serveis i programacions d'utilitat i benefici comú.
Indicadors d'avaluació	• Nombre anual de trobades del grup motor.
	• Nombre de "tribus" que participen al grup motor.
	• Nombre de decisions o acords pràctics presos en cada trobada.
	• Nombre d'iniciatives acordades per a executar-se entre dues o més "tribus", conjuntament.

Mesura 3.1.2.**Grup motor**

Públic	Tots els joves de la ciutat, sense distinció d'edat ni condició, en la mesura que estiguin integrats en "tribus".
Temporabilització	Inici de les trobades del <i>Grup Motor</i> durant la segona meitat de 2022, quan ja hi hagi una dinàmica bàsica de seguiment de les "tribus", i adquisició progressiva d'experiència durant, com a mínim, un any de prova pilot.
A tenir en compte	La clau és que les decisions i les passes endavant cap a la consolidació del Grup Motor com a òrgan estable o representatiu dels joves de la ciutat es realitzin quan en sorgeixi la necessitat natural, sense forçar-la a través de normes prefigurades. Això vol dir, també, que la forma de l'organització i els seus mecanismes de funcionament tenen un punt d'imprevisible, perquè seran el resultat dels acords i de les decisions que prenguin els mateixos joves, per bé que ho podran fer sempre amb el suport i l'acompanyament dels professionals de joventut.

Mesura 3.1.3.**Del Consell a la Comunitat**

El Consell Municipal de Joventut (CMJ), plantejat com a eix de participació per a la política local de joventut durant l'aplicació del pla 2016-2020, no ha reeixit en els seus objectius. Reiterades convocatòries sense participació i absència gairebé absoluta de propostes del món associatiu per activar-lo porten a la conclusió que la fórmula no és adequada. Tal com s'especifica en la diagnosi que precedeix aquest pla, es considera que la creació formal del consell, governat per una norma administrativa rígida, és poc adequada per a les dinàmiques juvenils en general i, específicament, per al moment que aquestes viuen a Reus. D'altra banda, durant els gairebé dos anys d'afectació per la pandèmia, la seva escassa operativitat també ha estat un impediment per tal que esdevingués un altaveu de les necessitats juvenils. En canvi, durant el mateix període han sovintejat les iniciatives espontànies dels joves i els espais de relació impulsats pel treball en proximitat dels professionals de joventut, que han ajudat a copsar i valorar les dificultats afrontades. S'opta, per tant, per dissoldre el consell en el format administratiu amb què ha intentat funcionar fins al moment i per aprofundir en paral·lel en les dinàmiques juvenils basades en la proximitat, la flexibilitat i la resposta immediata a iniciatives i demandes dels joves que caracteritza, tal com hem vist, el model Reus de política de joventut en el qual es basa la metodologia d'aquest **PLJR**. L'organització de la interlocució juvenil a través de les "tribus"(3.1.1.), la interacció entre elles i la presa de decisions per consens del *Grup Motor* (3.1.2.) i el pas a constituir *La Comunitat* (3.1.4.) es plantegen com a alternativa al CMJ, amb la intenció que siguin els joves i els seus col·lectius els que prenguin decisions sobre la manera com han de ser representats els seus interessos i com s'han de desenvolupar les seves iniciatives, cedint-los tant de protagonisme com vulguin.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar la transició d'un model formal de representació juvenil a un de més flexible, àgil i obert a la iniciativa comunitària. 2. Reduir la normativització dels espais de participació juvenil per afavorir l'atenció ràpida a necessitats i propostes juvenils. 3. Contribuir a fer més amable la relació entre els joves i els seus col·lectius i l'administració, en especial la municipal.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Aprovació efectiva de la supressió formal del Consell Municipal de Joventut. • Activació d'espais d'interlocució i participació a través del Grup Motor.
Públic	Tots els joves, sense excepció.
Temporallització	Tramitació formal de la supressió del CMJ durant el primer semestre de 2022 i activació del model de representació juvenil informal a través d'aquest programa a partir del segon semestre de 2022.
A tenir en compte	És especialment important tenir en compte que la supressió del CMJ no només no perjudica els espais d'interlocució juvenil sinó que agilitza aquells que ja existeixen al marge de la seva dinàmica actual, d'escassa eficàcia. La normativització dels espais de participació és només una alternativa si els mateixos protagonistes dels espais de participació la consideren necessària i la demanden. I, tal com hem vist, no ha estat el cas de Reus.

Mesura 3.1.4.**La Comunitat**

La Comunitat és el resultat del procés de participació engegat en l'aplicació de la metodologia definida per al **PLJR** en aquest programa. Els diversos grups, col·lectius o entitats, entesos cadascun d'ells com a "tribus" (3.1.1.), amb els quals hi ha treball de proximitat i relació diferenciada per construir l'oferta general de serveis i activitats per als joves recollida en el *Planet 360* (2.3.2.), es troben, es coordinen, interactuen i acorden mesures comunes a través del *Grup Motor* (3.1.2.) i, amb el ritme i en la temporalitat que decideixin, van constituint l'espai general d'interlocució per a la política local de joventut de Reus. A aquest espai l'anomenem de manera provisional La Comunitat, perquè seran els joves, amb el suport i l'acompanyament professionals que calgui, els que en decidiran la denominació, la naturalesa i les línies generals de funcionament. Podrà ser un consell independent de joves, una assemblea, una coordinadora o una organització alternativa. Allò important serà que el caràcter que prengui el decideixin els mateixos joves en un procés obert i que, sigui quin sigui el seu format final, arribi a ser operativa i pràctica per articular espais de participació ambiciosos. En consonància amb el procés plantejat, tampoc no es determinen tempos concrets, més enllà de l'inici de la dinàmica, perquè les concrecions a què s'arribi no han de ser forçades ni predeterminades, sinó el resultat de dinàmiques reals de cooperació. Això vol dir, també, que si aquestes dinàmiques no quallen o s'allarguen indefinidament en el temps, cal assumir que no es constitueix La Comunitat. Una organització l'objectiu de la qual és articular la participació i la cooperació entre els seus membres no es pot aixecar de manera artificial i ha de respondre a lògiques de necessitat pràctica o de reflex de les dinàmiques comunitàries reals. En tot cas, els espais de participació estaran sempre garantits per l'acció estable i continuada de l'equip del Servei de Joventut, a través de les múltiples mesures del **PLJR**, aplicades d'acord amb grups o col·lectius de joves i pel seu treball en medi obert.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consolidar dinàmiques de relació i interactuació entre el diversos col·lectius juvenils o "tribus" amb els quals es treballa quotidianament. 2. Promoure espais de trobada periòdica en els quals els joves dialoguin i debatin sobre temes d'interès comú i prenguin acords per treballar-hi. 3. Acompanyar joves i col·lectius per crear un sistema de participació en el qual se sentin representats i els permeti impulsar iniciatives pròpies.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de trobades en les quals, més enllà dels temes abordats pel Grup Motor, els joves debatin sobre qüestions del seu interès. • Registre d'acords o mesures preses pels joves en les seves trobades. • Registre d'iniciatives col·lectives que sorgeixin de les trobades. • Registre d'acords organitzatius i normes de funcionament. • Nombre de joves i representants de grups presents a les trobades.
Públic	Tots els joves, sense excepció.
Temporització	<i>La Comunitat</i> és la culminació de processos participatius previs i només es concretarà quan el <i>Grup Motor</i> (3.1.2.) sigui prou madur. Se'n preveu l'inici la segona meitat de 2023, amb un any, com a mínim, d'experiència pilot.
A tenir en compte	Els processos participatius descrits els han d'acompanyar i impulsar els professionals de joventut, buscant l'equilibri entre les iniciatives professional i comunitària. El desplegament de la <i>Xarxa Planet</i> (2.3.1) en serà una eina bàsica. Si la xarxa i la comunitat evolucionen bé, ambdues mesures es fusionaran en una de sola a partir de 2024.

Mesura 3.1.5.**Ciutat jove**

Es proposarà als joves que formen part de les "tribus" (3.1.1), que participen al *Grup Motor* (3.1.2) i que potencialment constituïran *La Comunitat* (3.1.3), que elaborin un model de ciutat jove, pensada per atendre les seves necessitats i inquietuds, per facilitar el seu creixement i aprenentatges individuals i col·lectius, amb oferta per viure-la intensament i amb oportunitats per desplegar-hi el projecte de vida que cadascú triï. Es tracta que defineixin com ha de ser una ciutat amable amb els joves i que faci que viure-hi sigui desitjable per a ells. Parlem d'un procés participatiu, basat en diàlegs i debats entre joves per tal que arribin a conclusions comunes sobre quins són els aspectes que més valoren de la vida en comunitat i com aquesta els pot arribar a ser acollidora i també per explorar quines aportacions poden realitzar als joves per tal d'enriquir la ciutat i proporcionar-li valor afegit. Es pot debatre sobre espais físics, sobre l'accessibilitat de serveis, sobre el tractament públic de la imatge dels joves, sobre les oportunitats educatives, sobre l'ús de l'espai públic, sobre transport i mobilitat, etc. Es tracta, per tant, de dissenyar un model de ciutat amiga dels joves i de fer-ne difusió per tal d'avançar-hi en la mesura del que sigui possible. És un projecte llarg i de continuïtat, de manera que els criteris poden anar variant amb el temps, a partir d'un seguit d'ítems definits pels joves i d'uns indicadors que permetin avaluar com de jove és la ciutat. Aquest projecte es concep com una línia de treball de fons, pretext ideal per ajudar a constituir *La Comunitat* o l'organització que els joves acabin decidint que ha de representar els seus interessos. Es pot entendre com el disseny d'un model de ciutat que defensen els joves i *La Comunitat* seria l'organització que, en representar-los, treballa per acostar-s'hi. La visualització pública d'aquest projecte serà un debat obert i públic, anual, en el qual els joves podran valorar i fer un seguiment de l'evolució de la ciutat segons els paràmetres definits per ells mateixos.

Objectius operatius	1. Promoure la implicació dels joves en la definició del model de ciutat per a Reus.
	2. Afavorir la reflexió dels joves sobre les condicions necessàries per a fer possible el desplegament del projecte de vida que cadascú triï lliurement.
	3. Positivar la imatge dels joves per al conjunt de la ciutadania i la comunitat.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de trobades de debat sobre la Ciutat jove.
	• Nombre de joves i col·lectius participants a les trobades.
	• Nombre d'hàbits i ítems de proposta per a la Ciutat jove.
	• Percentatges anuals de millora respecte als ítems de Ciutat jove.
Públic	Tots els joves, sense excepció.
Temporització	Es posa en marxa a partir de 2024 amb l'adquisició progressiva d'experiència durant, com a mínim, un any de prova pilot.
A tenir en compte	En tots els processos de construcció participativa són essencials l'acompanyament i la dinamització professional. Això no contradiu la voluntat de màxim obertura i protagonisme per als joves perquè l'acompanyament és necessari per garantir la continuïtat i les concrecions pràctiques del procés.

Mesura 3.1.6.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 3.2.

Laboratori Jove

Descripció

La creació i l'aplicació de projectes sorgits de la iniciativa juvenil o de processos de participació han de ser el resultat d'una manera habitual de treballar i no pas de fites puntuals i esdeveniments excepcionals que motivin la disposició de recursos extraordinaris. Aquest programa proposa establir com a norma el plantejament periòdic i públic de reptes per als quals es demana als joves respostes participatives en clau comunitària. Si, efectivament, volem que el **PLJR** sigui un instrument per a l'empoderament juvenil i per a l'activació dels joves amb l'objectiu de trobar solucions i camins viables per als seus problemes i inquietuds, cal que els grans temes de la política local de joventut estiguin sotmesos a la seva opinió i a la seva capacitat d'innovar i de generar respostes a mida dels seus interessos. Així, cada any es plantejarà obertament a tots els joves de la ciutat un repte al qual s'hagi de donar resposta amb propostes generades pels mateixos joves després d'informar-se, treballar en equip, debatre i escollir entre diverses opcions la que més s'ajusti a les seves necessitats i a les possibilitats reals d'èxit.

Recursos humans

El/La responsable de programes i el/la tècnic/a de participació i interlocució lideraran aquest procés anual i comptaran amb els educadors/dinamitzadors en medi obert per a la seva implementació i per a la captació de propostes i grups de treball.

Transversalitat

En funció de l'àmbit públic que afecti cada repte plantejat, caldrà establir una relació tècnica amb el departament o el servei municipal que se n'ocupi per reunir informació, dades i assessorament per al procés participatiu.

Participació

Es tracta d'un model obert, en el qual es demana l'aportació d'idees i de propostes al conjunt dels joves de ciutat, ja sigui a través d'entitats en les quals realitzen activitat, ja sigui a través de grups informal o ja sigui amb aportacions individuals.

Mesures

Les mesures se succeeixen al llarg d'un any i reproduïxen el procés que es realitza en una hackatò, seguint el model pilot que es va realitzar a Reus durant l'octubre de 2021, amb el suport de la Fundació Bofill. Cada any, per tant, es replica el procés amb una temàtica nova.

3.2.1. Reptes. La tria

3.2.2. Reptes. La recerca

3.2.3. Reptes. La creació

3.2.4. Reptes. El prototip

3.2.5. Reptes. Els professionals

Mesura 3.2.1.**Reptes. La tria**

Durant el primer trimestre de cada any es planteja la necessitat de triar un repte per a ser tractat al *Laboratori Jove*. El repte sempre tindrà a veure amb un dels eixos o àmbits d'intervenció del **PLJR**, de manera que els projectes, les respostes o les solucions que s'hi donin podran incorporar-se com a mesures del pla. Per a fer la tria, el Servei de Joventut proposa una llista tancada de reptes, d'acord amb les prioritats d'actuació del pla, sobre les quals els mateixos joves han de triar. És possible que durant les primeres edicions no sigui gaire fàcil establir una temàtica a partir de les aportacions dels joves i, per aquesta raó, el Servei de Joventut sempre disposarà d'alternatives previstes. Es plantegen, per aquesta raó, àmbits d'intervenció per a sis reptes o, el que és el mateix, per a sis anys de treball amb aquesta fórmula. Són els següents: habitatge, salut emocional, ocupació, transport públic, oferta d'oci i oferta educativa. Cada any els joves hauran de triar un d'aquests temes per a definir un repte que hi estigui vinculat. La consulta s'activarà a través de tots els col·lectius o "tribus" amb els quals es treballa obertament i també es farà una crida oberta per tal que tothom que ho desitgi pugui opinar. Es convocarà, com a mínim, un Grup Motor (3.1.2) per a debatre sobre les possibilitats i de totes les propostes rebudes es triarà un repte. Per a un d'aquests temes, els joves amb els quals hi ha oberts espais de relació proposaran un repte a assolir. Es plantejaran els temes en una convocatòria oberta i es demanarà a tots els grups o "tribus" que opinin sobre la temàtica o el repte de màxima prioritat. En funció de l'interès o de les propostes detectades, es podran programar actes que combinaran continguts lúdics amb trobades de debat per fer-ne la tria. Al final d'aquest procés s'haurà escollit un àmbit i un repte per llançar al *Laboratori Jove*.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Difondre els objectius i les prioritats del PLJR entre els joves i provocar-ne la reflexió. 2. Implicar els col·lectius i les "tribus" en temàtiques d'interès general per als joves a la ciutat, més enllà del seu àmbit d'actuació habitual. 3. Facilitar la relació i l'intercanvi d'opinions entre els joves a partir de qüestions d'interès general.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves individuals o col·lectius que aporten opinió sobre la tria. • Registre de propostes de reptes generades entre els joves. • Nombre de trobades o reunions per debatre sobre la tria del repte anual.
Públic	Tots els joves de Reus, sense distinció.
Temporització	En una temporalització ideal, la tria s'ha de realitzar durant el primer trimestre de cada any. Malgrat això, i tenint en compte que es tracta d'un procés participatiu obert, la durada del procés és una incògnita i els calendaris s'hauran d'anar revisant durant l'aplicació de la mesura, tenint en compte que també alteraran la temporització de les mesures posteriors.
A tenir en compte	Es proposa posar en marxa un sistema participatiu que aspira a ser estable i a reproduir-se anualment. Hi ha un elevat grau d'incògnita sobre el seu resultat, de manera que tot el procés es veurà afectat, sense cap mena de dubte, per les dinàmiques que es vagin produint entre els joves. La flexibilitat i l'adaptació a la realitat seran dues premisses essencials per a aquesta mesura.

Mesura 3.2.2.**Reptes. La recerca**

Un cop realitzada la tria del repte anual en la mesura anterior, s'inicia un procés igualment participat per a la recerca d'informació i de dades sobre la temàtica afectada. Es tracta que el Grup Motor posi d'acord els diversos col·lectius o "tribus" interessats per tal que siguin els mateixos joves els que reuneixin informació i dades per documentar la temàtica triada. Per fer-ho es podran adreçar a l'Ajuntament, a altres administracions o a fonts diverses de la ciutat per recollir informació, amb la qual es constituirà un fons o repositori comú, que estarà a l'abast de tots els joves. Es tracta de garantir que hi haurà una informació comuna sobre la temàtica a tractar a disposició de tots els joves interessats a treballar a favor del repte. En molts casos serà necessari que el Servei de Joventut faci d'intermediari per facilitar l'accés a la informació del mateix Ajuntament, facilitant la feina dels joves. Aquest procés porta implícit un aprenentatge fonamental sobre els mecanismes i els procediments necessaris per relacionar-se amb l'administració o per a construir qualsevol projecte. Per a aquesta tasca de recerca es preveu un trimestre sencer.

Objectius operatius	1. Implicar els joves en la recerca d'informació i l'adquisició de coneixement sobre temàtiques que habitualment afecten les seves condicions de vida.
	2. Fer accessibles als joves tota mena de dades o d'informacions oficials que els afecten.
	3. Promoure el treball cooperació entre joves de diversos perfils.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves o col·lectius implicats en la recerca.
	<ul style="list-style-type: none"> • Observació i seguiment del procés de recollida d'informació per part dels joves.
Públic	Adreçat, genèricament, a tota la població juvenil, però, en concret, i en funció de la temàtica triada cada any, es prioritzarà un tram d'edat juvenil o un altre.
Temporalització	En una temporalització ideal, aquest procés s'ha de realitzar durant el segon trimestre de cada any. La variabilitat del procés i la incertesa sobre el nivell i la intensitat de la resposta juvenil, però, fa que el calendari estigui sotmès a ajustaments quotidians. Per tant, es podran produir alteracions significatives com ajornaments, allargament de processos, interrupcions o, per què no, acceleracions del procés.
A tenir en compte	És possible que les primeres edicions del <i>ReusLab</i> plantegin dificultats en relació amb la implicació i la participació dels joves, però el mal o deficient funcionament del programa durant almenys tres anys no ha de dur a alterar el projecte, sinó a intensificar-ne l'aposta per produir els aprenentatges necessaris i consolidar dinàmiques de participació que en el futur permetin assegurar-ne el funcionament.

Mesura 3.2.3.**Reptes. La creació**

Convocatòria d'una o de diverses jornades per a treballar en la recerca de respostes al repte plantejant, animant grups ja constituïts o de nous a presentar propostes de treball. Es planteja com la hackatò realitzada l'octubre de 2021, desenvolupada amb recursos propis, però amb la voluntat de donar continuïtat a la relació i la interlocució que s'estableixi amb els grups que s'hi presentin.

Objectius operatius	1. Estimular la iniciativa juvenil per donar resposta a reptes de tipus general per als joves de la ciutat amb projectes de factura pròpia.
	2. Afavorir l'aprenentatge per al disseny i la construcció de projectes que tinguin com a objectiu real la seva aplicació efectiva en el seu entorn immediat.
	3. Promoure el contacte i la relació entre joves que no es coneixen prèviament, gràcies al treball per objectius comuns.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de grups que presenten propostes al repte.
	• Nombre total de joves implicats en la presentació de propostes.
	• Nombre final de participants a les jornades.
Públic	El <i>Laboratori Jove</i> s'adreça genèricament a tots els joves de la ciutat, però la seva aplicació pràctica anual s'adreçarà específicament a perfils determinats en funció dels joves que estiguin especialment afectats o concernits pel repte plantejat.
Temporabilització	Tres mesos entre la convocatòria del repte i les jornades, la rebuda de propostes i la realització efectiva de les jornades.
A tenir en compte	Una de les claus del programa és que, cada any, en funció de quin sigui el repte, el tipus de joves cridats o interessats sigui ben diferent. Serà una bona manera de diversificar l'atenció als joves i d'atraure i connectar amb noves "tribus" que permetin eixamplar l'abast de la política local de Joventut.

Mesura 3.2.4.**Reptes. El prototip**

De les jornades de creació del *Laboratori Jove* sorgeix, com a mínim, un projecte guanyador del repte, sense renunciar a la possibilitat que la dinàmica generada porti a reconèixer més d'una proposta. La clau d'aquest programa, però, és que l'èxit de la mesura no s'estableix per la seva simple realització i el final de la jornada no és altra cosa que l'inici d'un projecte emprenedor protagonitzat pels joves que han promogut el projecte, amb el suport econòmic i tècnic del Servei de Joventut. De manera immediata a la realització de les jornades s'estableix un calendari de treball per donar consistència i amplitud al projecte guanyador i elaborar un proposta de producció real, amb recursos, calendari, equip de gestió i tots els requisits que siguin necessaris. En aquesta tasca hi tindran un paper rellevant els professionals de Joventut, però també s'intentarà que altres grups o membres dels grups que no han resultat guanyadors de la jornada s'integrin en el desenvolupament del projecte. Aquesta mesura, per tant, ha de generar un projecte perfectament planificat i a punt per implementar-lo.

Objectius operatius	1. Acompanyar els joves en el trànsit que va de la formulació d'una idea a la seva transformació en un prototip o un projecte complet d'aplicació.
	2. Planificar l'execució efectiva del prototip, amb una programació i una valoració de recursos de tot tipus que seran necessaris.
	3. Integrar en el desplegament del prototip joves d'altres grups o col·lectius en clau cooperativa.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració efectiva del pla d'aplicació del prototip.
	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de joves finalment incorporat al grup de treball d'elaboració del projecte.
Públic	Es definirà anualment en funció del repte plantejat i del prototip que finalment hagi estat seleccionat per desplegar-lo.
Temporabilització	Entre un i dos mesos, anualment.
A tenir en compte	La concreció del prototip guanyador en una proposta efectiva de treball s'ha de preveure amb la voluntat manifesta que es pugui integrar en el PLJR com una mesura més, integrada en l'eix i el programa que correspongui en funció de la seva temàtica.

Mesura 3.2.5.**Reptes. Els professionals**

El prototip, convertit en projecte, s'incorpora al **PLJR**. En la revisió anual del pla se n'acorda la integració en l'eix i el programa que correspongui, en funció de la seva temàtica, i passa a formar-ne part efectiva. A partir d'aquest moment, s'acorda l'aplicació del projecte, amb la temporalització que s'hagi estipulat i amb un model de cooperació entre els joves que l'han impulsat i, si s'escau, la participació dels membres de l'equip del Servei de Joventut que tinguin la responsabilitat sobre l'àmbit afectat. Cal tenir present que el projecte pot tractar-se d'un simple esdeveniment que hagi de tenir lloc una única vegada, que s'hagi d'incorporar com a proposta periòdica, de manera indefinida, o que es tracti d'un servei o dispositiu de prestació estable durant tota la durada del **PLJR**. Aquests aspectes hauran d'estar definits en el mateix projecte i en aquests termes seran inclosos a la temporització del pla. La denominació d'aquesta mesura com a "Els professionals" fa referència tant al fet que el projecte s'incorpora efectivament al **PLJR** i, per tant, la seva implementació passa a ser responsabilitat dels professionals de Joventut, com al fet que els joves, a través d'un procés de participació, actuen com a "professionals" en la seva aplicació.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir la flexibilitat suficient del PLJR per tal que anualment s'hi puguin incorporar aquells projectes suggerits pels processos de participació juvenil. 2. Establir acords entre els joves impulsors del projecte i els professionals responsables d'acompanyar-los i facilitar-ne l'aplicació efectiva. 3. Facilitar una aproximació entre els òrgans municipals de decisió política i els joves impulsors de projectes d'emprenedoria i participació.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Aprovació formal efectiva de la incorporació del projecte al PLJR. • Temporització efectiva de l'aplicació del projecte.
Públic	Es definirà anualment en funció del repte plantejat i del prototip que finalment hagi estat seleccionat per desplegar-lo.
Temporització	Entre el darrer trimestre de cada any i el primer trimestre del següent es produirà l'acord per a la incorporació del projecte com a nova mesura del PLJR .
A tenir en compte	La culminació d'aquesta mesura suposa l'assoliment de dos dels reptes més complexos per a l'aplicació de projectes de planificació estratègica: la incorporació de mecanismes de flexibilitat, que en permetin la revisió i la transformació periòdica per adaptar-se a necessitats i canvis d'entorn, i la participació efectiva dels ciutadans o usuaris com a agents reals de transformació, fent aportacions reals, visibles i tangibles a l'execució de polítiques públiques.

Programa 3.3.

Associacionisme

Descripció

La consolidació d'associacions formalment constituïdes com a mètode general de participació topa amb les noves realitats juvenils que, en termes generals, busquen una satisfacció més immediata als seus desitjos i a les seves necessitats i prioritzen formes àgils i efímeres d'organització per assolir-ne les finalitats. Malgrat això, els beneficis per a l'aprenentatge de la vida en comunitat, de l'exercici democràtic de drets i de la capacitat emprenedora dels ciutadans continuen sent una aportació insubstituïble de les entitats. En aquest programa es recullen les formes clàssiques de suport a l'associacionisme (orientació i suport a la creació d'entitats i subvencions econòmiques) i s'impulsa una iniciativa que pretén donar visibilitat i fer atractives les entitats juvenils o d'interès juvenil de Reus (*La Mostra*). Aquest programa, a més, acull directament el projecte guanyador de la hackatò realitzada l'octubre de 2021 (Passaport d'entitats), que tenia com a objecte, justament, promoure i donar una nova vida per als joves a les entitats de la ciutat. Amb aquesta incorporació, per tant, s'inaugura en origen el model d'incorporació d'iniciatives juvenils al **PLJR** i es constata que, malgrat tot, els joves continuen tenint una referència de primer ordre en les entitats.

Recursos humans

El/La cap del Servei de Joventut, en tot allò que fa referència a la interlocució amb entitats i la política de subvencions, i el/la tècnic/a de participació i interlocució seran els encarregats de materialitzar el programa. El/La tècnic/a, d'altra banda, comptarà amb el suport de l'informador/la informadora juvenil per a les tasques d'orientació associativa i dels educadors/dinamitzadors en medi obert per a l'organització de *La Mostra* (3.3.3.) i el Passaport d'entitats (3.3.4.).

Transversalitat

Treball amb la Regidoria de Relacions Cíviques per a tot allò que fa referència a les entitats.

Participació

Caldrà actualitzar el registre, no només d'entitats juvenils, sinó de les que qualificarem com a entitats d'interès juvenil, pel fet que acullin entre els seus membres un percentatge rellevant de joves o pel fet que la seva activitat s'adreci als joves com a usuaris. En qualsevol cas, l'organització de les mesures 3.3.3. i 3.3.4. requeriran una cooperació estreta amb totes les entitats.

Mesures

Les mesures plantejades combinen el servei directe a col·lectius i entitats amb l'estímul a la seva presència pública i aproximació als joves.

3.3.1. Col·lectius. El projecte

3.3.2. Subvencions

3.3.3. La Mostra

3.3.4. Passaport d'entitats

3.3.5. El prototip

Mesura 3.3.1.**Col·lectius. El projecte**

Servei de suport a col·lectius juvenils que no s'han constituït formalment com a associació. A partir dels diversos mecanismes de relació desplegats a través de tots els programes i mesures anteriors, es manté la relació estable amb grups de joves que tenen com a nexa alguna afició, interès o projecte concret. En alguns casos, el suport consisteix a acompanyar-los en el trànsit cap a la formalització de la seva organització (creació d'estatuts, alta com a associació, tramitacions diverses, gestió econòmica, etc.) i, en d'altres, consisteix a facilitar-los la relació amb l'administració des de la seva condició de col·lectius no formals. En el primer cas, trobem la base del suport en el Servei d'Informació Juvenil, que desplega una part dels seus continguts al voltant dels recursos associatius i l'orientació per a la seva gestió. En el segon cas, es tracta d'acompanyament estable, a partir del treball en proximitat dels educadors/dinamitzadors en medi obert i del/de la responsable de programes del Servei de Joventut. Es generen passarel·les per a aquest tipus de col·lectius cap als serveis públics, que habitualment estan pensats per a organitzacions legalment constituïdes. Els professionals de Joventut actuen, en aquests casos, com a autèntics facilitadors, propiciant la reserva i la cessió d'espais, suports econòmics puntuals, mediació per a la relació amb determinats serveis públics i, en tots els casos, acompanyament per millorar-ne les possibilitats d'èxit en el desplegament dels seus projectes o objectius. Aquest tipus de suport està lligat al sistema de relació amb les "tribus" (3.1.1.) i al paraigües en què es pot convertir La Comunitat (3.1.4.) per als grups d'aquestes característiques.

Objectius operatius	1. Oferir suport a mida i adaptat a la singularitat de qualsevol tipus d'organització juvenil que treballi per a desenvolupar projectes o assolir objectius concrets.
	2. Facilitar la relació dels col·lectius no formals amb l'administració per tal que tinguin accés a suports i serveis.
	3. Promoure el reconeixement dels grups no formals de joves com a agents vàlids de la comunitat amb capacitat per fer-hi aportacions enriquidores.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de consultes ateses pel Servei d'Informació Juvenil en relació amb dinàmiques associatives o de col·lectius concrets.
	• Nombre d'entitats o col·lectius juvenils de la ciutat que demanden suport o ajut al Servei de Joventut.
	• Nombre de contactes o espais d'interlocució amb altres departaments per facilitar l'accés de grups juvenils a serveis públics.
	• Evolució interanual del nombre i de les característiques d'associacions d'interès juvenils.
	• Evolució interanual del nombre i de les característiques de col·lectius o "tribus" juvenils amb les quals s'entra en contacte des del Servei de Joventut.
Públic	Joves integrants en col·lectius, amb independència d'edat i de perfil.
Tempo-ralització	Servei i dinàmiques estables durant tota l'aplicació del PLJR .
A tenir en compte	En aquesta mesura és especialment rellevant el paper del Servei de Joventut com a instrument de pedagogia dirigida als departaments i serveis de l'administració per tal que entenguin millor el funcionament de les dinàmiques juvenils i acceptin flexibilitzar els seus procediments per atendre'ls específicament.

Mesura 3.3.2.**Subvencions**

Convocatòria anual de subvencions a l'activitat associativa, dirigida a entitats definides com a juvenils o d'interès juvenil. Més enllà de l'habitual gestió d'aquesta línia de subvenció, aquesta mesura pretén identificar d'una manera més àmplia el que s'entén com a entitats "d'interès juvenil", sobre la base d'aquelles organitzacions que, o bé tenen un percentatge destacat o majoritari de joves entre els seus associats o bé aquelles entitats que presten serveis a la joventut de manera sistemàtica. Partint de l'observació detallada del comportament d'aquestes entitats durant almenys dos anys, es promourà una modificació de les bases de la convocatòria de subvencions. També se'n contempla l'ampliació de l'abast per acollir formes alternatives d'organització i tipologies d'activitat que incideixen clarament en les dinàmiques juvenils. Aquest treball d'anàlisi es realitzarà conjuntament amb els departaments municipals a què correspongui el control jurídic i econòmic dels ajuts.

Objectius operatius	1. Garantir l'existència d'una línia de suport a l'activitat juvenil organitzada.
	2. Facilitar l'accés a suports econòmics a aquelles organitzacions juvenils de caràcter no formal però objectivament consolidades en la seva activitat.
	3. Promoure el paper decisiu dels joves en la gestió d'entitats i organitzacions que els tenen com a objecte rellevant d'activitat.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de sol·licituds de subvenció i mitjans d'ajuts efectivament concedits.
	• Nombre d'entitats potencialment sol·licitants de subvenció per a l'activitat juvenil.
	• Percentatge de persones joves en les juntes directives de les entitats d'interès juvenil.
	• Impacte públic (usuaris i beneficiaris) de les activitats gestionades per entitats que reben subvenció del Servei de Joventut.
	• Distribució territorial de l'activitat de les entitats que reben subvenció pública del Servei de Joventut.
Públic	Entitats o col·lectius d'interès juvenil, amb independència del perfil dels seus membres.
Temporització	La convocatòria de subvencions té caràcter anual. Es preveu un període d'anàlisi detallada del comportament de les entitats sol·licitants de dos anys (2022 i 2023) i una proposta d'ajustament de les bases de la convocatòria a partir de 2024.
A tenir en compte	L'esforç econòmic de les administracions per donar suport a l'activitat juvenil té, en general, un efecte limitat en l'univers de les organitzacions tradicionalment enteses com a juvenils (lleure, jocs i oci) i s'adapta amb dificultat a les dinàmiques majoritàries dels joves. Aquesta mesura fa un intent d'ampliar l'abast de la política de suports econòmics i de flexibilitzar-ne la gestió per tal que s'adapti millor a la realitat juvenil.

Mesura 3.3.3.**La Mostra**

Esdeveniment anual que vol actuar com a aparador de les dinàmiques juvenils de la ciutat. Durant una jornada sencera s'instal·la una fira en la qual les entitats d'interès juvenil exposen informació sobre el seu funcionament, els seus serveis i les programacions i organitzen petites activitats que ho il·lustren. Es tenen en compte tant les entitats formalment constituïdes com els col·lectius no formals, amb tota l'amplitud que permetin les "tribus". Es dona la màxima amplitud possible al terme "d'interès juvenil", de manera que hi tindran cabuda totes aquelles organitzacions que tenen com a voluntat explícita adreçar-se als joves, exclusivament o no. *La Mostra* s'organitza cada any en una zona diferent de la ciutat per donar presència al PLJR i a les dinàmiques juvenils a tots els barris. La seva organització s'articula al voltant dels sistemes i de les mesures lligades a la participació, tenint en compte la *Xarxa Planet* (2.3.1.) i el *Grup Motor* (3.1.2.) i es fa coincidir temporalment amb *En Cartell* (2.2.3.) per donar major repercussió a l'esdeveniment i conferir-li un caràcter central en el calendari anual d'activitats del Servei de Joventut. *La Mostra* també respon parcialment al projecte guanyador de la hackatò realitzada l'octubre de 2021.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Donar visibilitat ciutadana a les dinàmiques juvenils de Reus a través de l'activitat d'entitats i col·lectius. 2. Propiciar un espai de trobada, de caràcter festiu i lúdic, entre totes les organitzacions juvenils o que treballen de manera regular en relació amb els joves. 3. Estendre l'abast de l'activitat juvenil al conjunt de la població, amb una atenció especial per arribar a la diversitat de territoris de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'entitats i col·lectius participants a <i>La Mostra</i>. • Nombre de visitants i participants a les activitats de <i>La Mostra</i>. • Nombre d'activitats programades al voltant de <i>La Mostra</i>.
Públic	Adreçat a la totalitat de la població reusenca, pel que fa als visitants de <i>La Mostra</i> , i als joves de qualsevol perfil integrats en entitats i col·lectius, pel que fa a l'organització.
Temporització	Es proposen dues edicions pilot el 2022 i el 2023 a l'entorn del Casal de Joves La Palma per iniciar la dinàmica i promoure el creixement progressiu del seu abast i l'inici de la itinerància als barris de la ciutat serà a partir de 2024.
A tenir en compte	La combinació en el calendari de <i>La Mostra</i> i <i>En Cartell</i> aspira a convertir-se en un gran esdeveniment de referència per a la política local de joventut i el seu PLJR . Més enllà de l'eficàcia concreta dels objectius que persegueixen ambdues mesures, té un caràcter divulgatiu essencial, tant pel fet que s'adreça al conjunt de la població com de la voluntat d'esdevenir referència per als joves de la ciutat.

Mesura 3.3.4.**Passaport d'entitats**

Incorporació al **PLJR** del projecte guanyador de *l'Ed Hack Reus*, celebrat l'octubre de 2021 amb el suport de la Fundació Bofill. Es tracta d'un primer exemple de flexibilitat en la gestió del pla i d'obertura a la participació directa dels joves, acollint les seves propostes de manera literal i explícita. S'elabora un sistema de circulació dels joves a través d'una programació d'activitats generades per entitats de la ciutat. A mesura que participen en una activitat s'assenyala en el seu passaport i obtenen beneficis o avantatges concrets lligats als serveis o a les programacions de l'entitat. Es lliga, per tant, a *La Mostra* (3.3.3.) i es coordina amb la *Targeta Jove - Club Jove* (1.5.5.). Es tracta d'un sistema ludificat per promoure les entitats i els col·lectius juvenils, fer-les arribar al conjunt del barris de la ciutat i relançar un sistema de suports i avantatges per als joves. La gestió s'acorda en cooperació amb el col·lectiu de joves que va elaborar la proposta en el marc de la hackató, que passa a ser una de les "tribus" (3.1.1.) per al treball en continuïtat des del Servei de Joventut.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afavorir el coneixement dels joves de la diversitat d'entitats i col·lectius de Reus que hi treballen. 2. Apropar les entitats i els col·lectius d'interès juvenil a la diversitat territorial de la ciutat. 3. Oferir als joves descomptes, avantatges i millores en l'accessibilitat a serveis i programacions gestionats per entitats i col·lectius juvenils.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de passaports expedits. • Nombre d'activitats assenyalades en el conjunt de passaports. • Nombre d'entitats i col·lectius acollits al sistema del passaport. • Distribució territorial de les entitats i activitats lligades al passaport. • Nombre de joves integrants i col·laboradors del col·lectiu impulsor d'aquesta mesura.
Públic	A tots els joves de la ciutat, amb independència del seu perfil.
Temporització	Inici com a prova pilot durant les edicions de <i>La Mostra</i> a La Palma el 2022 i el 2023.
A tenir en compte	La integració d'aquest projecte al PLJR és el primer exemple pràctic de la voluntat de fer-lo flexible i adaptable a les necessitats i als interessos dels joves i obre la porta a la mecànica proposada en el programa 3.2. <i>Laboratori Jove</i>

Mesura 3.3.5.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 3.4.

Emprenem

Descripció

Aquest programa prefigura el model ideal de promoció de l'emprenedoria que es planteja el **PLJR** i que es podrà aplicar a partir del moment en què es disposi d'espais físics adequats i de recursos humans suficients per realitzar els acompanyaments preceptius. Els programes 2.1. *Talent*, 2.2. *Creació juvenil* i 3.2. *Laboratori Jove* són els precedents que posen en marxa les mesures que, adequadament desenvolupades, han de permetre consolidar els mecanismes i el mètode de treball que donin dimensió i en el futur normalitzin el programa 3.4. *Emprenem*. Per aquesta raó se'n preveu l'entrada en funcionament a partir del darrer any d'aplicació estricta d'aquest pla (2027). Segons l'evolució i el nivell d'èxit dels programes precedents, l'*Emprenem* s'aplicarà de manera completa o es modificarà per adaptar-se a les circumstàncies. Malgrat aquesta aparent incertesa de futur, ja es proposa el programa per dibuixar amb claredat l'ideal del servei que es desitja i cap al qual s'han de fer passes clares. En línies generals, es tracta de destinar espais d'acollida, residència o incubació de projectes d'iniciativa juvenil amb voluntat d'esdevenir activitat econòmica o activitat cívica o social, amb suports econòmics, formatius, d'orientació i d'acompanyament.

Recursos humans

Requereix el treball combinat del/de la responsable de programes, del/de la tècnic/a de creativitat i emprenedores, del Servei de Treball, Educació i Emprenedoria del Servei d'Informació Juvenil i d'assessors especialistes en cadascuna de les àrees d'activitats dels projectes que rebin suport.

Transversalitat

Treball conjunt amb la Regidoria d'Empresa i Ocupació per assegurar la complementarietat d'aquest programa amb les seves polítiques d'emprenedoria i amb les àrees de Serveis Socials i Participació per a tot allò que tingui a veure amb la promoció de la participació i l'atenció cívica a necessitats de caràcter social a la ciutat.

Participació

El programa preveu la promoció d'iniciatives individuals o col·lectives d'emprenedoria, de manera que la participació no es concep d'altra manera que com a promoció de l'autogestió de projectes per als beneficiaris de les mesures. En tot cas, és el treball previ de metodologia participativa (*Talent* i *Laboratori Jove*) el que defineix el model participatiu que culmina en part en aquest programa.

Mesures

Les mesures mostren dues línies de treball que, amb el mateix mètode, promouen una activitat de finalitat diversa (econòmica i social) i un espai de col·laboració en el qual ambdues poden confluïr (*networking*).

3.4.1. Emprenedoria activa

3.4.2. Emprenedoria econòmica

3.4.3. Emprenedoria social

3.4.4. *Networking*

3.4.5. El prototip

Mesura 3.4.1.**Emprenedoria activa**

Programació estable de tallers, cursos, xerrades, trobades i activitats diverses per informar i orientar els joves sobre la diversitat d'opcions que tenen al seu abast per desenvolupar projectes d'emprenedoria que desenvolupin el seu futur professional o de participació cívica. Les activitats formen part dels recursos que es disposen des del Servei de Treball, Educació i Emprenedoria (1.1.1) i del projecte *Col·lectius* (3.3.1.) del Servei d'Informació Juvenil, sota la direcció del/de la tècnic/a de Creativitat i Emprenedories. La programació es proposa oferir eines pràctiques per aprendre a construir projectes, tenir presents tots els elements necessaris per garantir-ne la viabilitat (gestió econòmica, logística, equips humans, planificació, etc.) i, en termes generals, promoure l'emprenedoria com a model d'empoderament per prendre decisions sobre el projecte de vida de cadascú. En un mateix programa s'unifiquen l'emprenedoria econòmica i la social, amb el convenciment que les eines tècniques i les habilitats necessàries són, en termes generals, les mateixes i per obrir la possibilitat real que ambdós vessants conflueixin en els mateixos projectes: activitat econòmica amb sensibilitat social i activitat social que aporta riquesa a la comunitat. Es dona preferència en les activitats a la presentació de casos reals, exposats per persones joves que puguin explicar la seva experiència amb un llenguatge i un to propers als oients o assistents als actes.

Objectius operatius	1. Mostrar el ventall de recursos tècnics i formatius necessaris per desenvolupar un projecte de futur, en qualsevol àmbit d'interès.
	2. Estimular la capacitat dels joves de projectar el seu propi futur a partir del desenvolupament d'idees o interessos personals.
	3. Promoure la idea que tot projecte pot incloure les dimensions econòmica i social de manera coherent, sostenible i amb voluntat de fer aportacions enriquidores a la comunitat.
Indicadors d'avaluació	• Nombre anual d'activitats programades.
	• Nombre d'assistents o participants a les activitats programades.
	• Distribució territorial i d'espais en els quals s'han programat les activitats.
	• Nombre d'entitats i/o empreses participants en la programació.
Públic	Diversificació de la programació entre activitats dirigides a joves estudiants de secundària i activitats adreçades a persones en fase de construir el seu futur professional i, per tant, de 18 anys o més.
Temporització	Programació d'activitats des de l'inici del PLJR , el 2022.
A tenir en compte	Una clau essencial d'aquest tipus d'activitats és que estiguin lligades a dinàmiques complementàries de treball, és a dir, que ofereixin als interessats l'oportunitat de continuïtat a través d'altres mesures del PLJR . Tenint en compte que el desplegament complet d'aquest programa es preveu per a 2027, fins a aquell moment la vinculació ha de ser amb els programes <i>Talent</i> i <i>Laboratori Jove</i> .

Mesura 3.4.2.**Emprenedoria econòmica**

Convocatòria anual de projectes d'emprenedoria per a la posada en marxa d'una activitat econòmica. Els projectes seleccionats són acollits durant un període que oscil·la entre els sis i els dotze mesos, amb possibilitat de pròrroga si el desenvolupament de la iniciativa ho justifica. Compten amb un espai de gestió privatiu, serveis administratius de suport, assessorament tècnic en matèria financera, fiscal i comercial i formacions específiques. Capacitat per acollir, almenys, tres projectes simultàniament. Els promotors del projecte han de ser joves de menys de trenta anys i es prioritzen activitats vinculades amb les línies de treball del **PLJR**, que es renoven o s'actualitzen anualment.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar la posada en marxa d'activitats econòmiques impulsades per joves a partir de projectes desenvolupats per ells mateixos. 2. Consolidar un centre de treball en el qual s'acullin projectes d'emprenedoria amb capacitat per prestar serveis comuns i habilitat per afavorir la interacció i l'intercanvi entre ells. 3. Assolir un 50 % mínim d'èxit en la continuïtat dels projectes acollits un cop finalitza la seva estada o residència al centre d'emprenedoria.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de projectes candidats a ser acollits. • Nombre anual de persones implicades en els projectes acollits. • Percentatge d'èxit (continuïtat) dels projectes acollits.
Públic	Joves de 18 a 30 anys.
Temporabilització	S'iniciarà quan es disposi de l'Equipament d'Especialització Emprèn, previst per a 2025 o 2026. A partir d'aquest moment, convocatòria anual de projectes i gestió continuada i simultània d'almenys tres iniciatives.
A tenir en compte	Els serveis i els suports diversos que s'oferiran als projectes acollits es coordinaran i s'acordaran amb la Regidoria d'Empresa i Ocupació, però serà especialment important acordar les metodologies a usar, que han d'incorporar preceptivament criteris propis de les polítiques de joventut.

Mesura 3.4.3.**Emprenedoria social**

Convocatòria anual de projectes d'emprenedoria per a la posada en marxa d'iniciatives vinculades a la creació d'organitzacions de caire social, voluntariat o desenvolupament associatiu en qualsevol àmbit possible d'activitat. Els projectes seleccionats són acollits durant un període que oscil·la entre els sis i els dotze mesos, amb possibilitat de pròrroga si el desenvolupament de la iniciativa ho justifica. Compten amb un espai de gestió privatiu, serveis administratius de suport, assessorament tècnic en matèria financera, fiscal i de gestió associativa i formacions específiques. Capacitat per acollir, almenys, tres projectes simultàniament. Els promotors del projecte han de ser joves de menys de trenta anys i es prioritzen activitats vinculades amb les línies de treball del PLJR, amb una atenció especial per les mesures que es deriven dels programes 2.1. *Talent* i 3.3. *Associacionisme*.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar la posada en marxa d'activitats associatives impulsades per joves a partir de projectes desenvolupats per ells mateixos. 2. Consolidar un centre de treball en el qual s'acullin projectes d'emprenedoria amb capacitat per prestar serveis comuns i habilitat per afavorir-ne la interacció i l'intercanvi. 3. Assolir un 50 % mínim d'èxit en la continuïtat dels projectes acollits un cop finalitza la seva estada o residència al centre d'emprenedoria.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de projectes candidats a ser acollits. • Nombre anual de persones implicades en els projectes acollits. • Percentatge d'èxit (continuïtat) dels projectes acollits.
Públic	Joves de 18 a 30 anys.
Temporabilització	S'iniciarà quan es disposi de l'Equipament d'Especialització Emprèn, previst per a 2025 o 2026. A partir d'aquest moment, convocatòria anual de projectes i gestió continuada i simultània d'almenys tres iniciatives.
A tenir en compte	Els serveis i els suports diversos que s'oferirà als projectes acollits es coordinaran i s'acordaran amb les regidories de Benestar Social, de Relacions Cíviques i de Cultura en la mesura que el seu objecte de treball tingui a veure amb els continguts que els són propis. Serà especialment important, però, acordar amb aquests departaments les metodologies a usar, que han d'incorporar preceptivament criteris propis de les polítiques de joventut.

Mesura 3.4.4.**Networking**

Espai relacional dotat de recursos tecnològics bàsics que s'ofereix a estudiants, professionals o emprenedors en qualsevol àmbit com a lloc de treball lliure en el qual es propicia el contacte, l'intercanvi de coneixement i experteses. Horari diari d'obertura, amb accés lliure i normes bàsiques de respecte al treball dels altres i un simple protocol per establir contactes i obrir relacions col·laboratives. Es creen les condicions per tal de promoure la cooperació en dinàmiques de suport mutu o esforç compartit. Així, en el mateix espai es troben i es relacionen els impulsors dels projectes d'*Emprenedoria econòmica* (3.4.2.) i d'*Emprenedoria social* (3.4.3.) i entren en contacte amb la resta d'usuaris. A més, hi ha una atenció especial per les dinàmiques generades en les mesures dels programes 2.1. *Talent* i 3.3. *Associacionisme*. En l'espai s'obren taulells d'anuncis en els quals s'enumeren els usuaris, la disciplina en què treballen i, eventualment, el projecte que desenvolupen. S'hi mostren, a més, peticions de suport, expertesa en algun àmbit o consultes sobre matèries determinades per tal de generar una comunitat d'intercanvi a partir de la cooperació. L'espai de *networking* també es pot entendre com a laboratori de primera recerca i preparació de projectes que més endavant es podran presentar a les convocatòries per a les mesures d'emprenedoria econòmica i social.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantir l'existència d'un recurs físic bàsic d'accés lliure per al treball de professionals o emprenedors en qualsevol àmbit. 2. Promoure la relació, l'intercanvi i la compartició de coneixements, habilitats i expertesa en diferents camps, de persones amb voluntat emprenedora. 3. Facilitar la creació de nous projectes a partir de la coneixença i la relació entre professionals i emprenedors en diferents àmbits.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual d'usuaris de l'espai de <i>networking</i>. • Percentatge d'ocupació de l'espai de <i>networking</i> respecte a la seva capacitat màxima. • Nombre de propostes o peticions públiques de suport o col·laboració.
Públic	Joves de 18 a 30 anys.
Temporabilització	S'iniciarà quan es disposi de l'Equipament d'Especialització Emprèn, previst per a 2025 o 2026. A partir d'aquest moment, obertura diària de l'espai de <i>networking</i> amb seguiment i acompanyament estable per part de dinamitzadors.
A tenir en compte	El funcionament general de l'espai de <i>networking</i> és similar al d'una biblioteca o un espai d'estudi en el sentit que els usuaris fan un ús lliure dels recursos. Serà essencial, però, la presència estable de dinamitzadors per garantir que l'ús i la finalitat que se'n faci s'adequa als seus objectius i per assegurar que les dinàmiques que s'hi generen reforcen i es complementen amb la resta de mesures d'aquest programa.

Mesura 3.4.5.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Eix 4. Així, sí

Descripció

Els models de participació dels joves s'estan transformant ràpidament i tant les aproximacions teòriques com les experiències pràctiques ens diuen que defugen la burocratització organitzativa, que prioritzen la manifestació pública de la seva opinió, que s'expressen per vies directes i sense intermediaris i que cerquen concrecions pràctiques i immediates a les seves peticions o demandes. Les mobilitzacions dels darrers anys, ja sigui en l'àmbit global o local, centren l'interès en la crisi mediambiental, en la reivindicació feminista, en la llibertat d'expressió i en la celebració de la diversitat. Aquesta transformació de les dinàmiques participatives, d'una banda, i l'auge de determinades temàtiques, d'una altra, ens mostren la necessitat de canalitzar els suports a la participació a través de la reivindicació pràctica dels valors i dels drets que defineixen els nous models juvenils. Aquestes transformacions també són visibles a Reus i el Servei de Joventut les ha experimentades de manera pràctica. En el marc d'aquest eix, per tant, s'oferirà als joves elements d'anàlisi, criteris contrastats, formació i mecanismes d'expressió pública per desplegar campanyes de conscienciació i difusió dels nous paradigmes. En la mesura que els joves hi estiguin implicats ells mateixos es convertiran en transmissors de valors i en defensors de drets per al conjunt de la comunitat. La igualtat, la sostenibilitat, la diversitat i la inclusivitat seran les paraules clau que definiran els valors per als quals s'acompanyarà els joves de Reus i se'n buscarà la complicitat per expandir-los en l'entorn comunitari.

Objectius específics

1. Conscienciar els joves de Reus sobre la necessitat de garantir per al conjunt de la població drets lligats a la igualtat, la sostenibilitat, l'expressió cultural i artística, la diversitat i la inclusivitat.
2. Oferir formació, espais de debat, informació i mecanismes de comunicació per animar els joves a convertir-se en agents actius per a la promoció de valors i drets civils.

Programa 4.1.**Feminismes****Descripció**

Els diversos discursos sobre el feminisme que conviuen entre l'opinió pública s'han guanyat un espai referencial entre els joves, especialment entre aquells que combinen algun tipus d'activitat estable amb la defensa de posicions públiques al voltant de drets i valors. El feminisme, en conseqüència, expressa molt més que no simplement el treball a favor de la igualtat entre gèneres, sinó la voluntat d'organitzar la comunitat d'una manera diferent, dialogant, oberta a la diversitat, amb formes cooperatives de relació i amb la voluntat de compartir vivències i créixer col·lectivament. Aquest programa recull totes les actuacions, ja consolidades en la política local de joventut, referides a les reivindicacions de gènere, intenta consolidar-les i aportar-hi una nova projecció, amb la intenció que se n'incrementi la presència social.

Recursos humans

El/La tècnic/a d'orientació i acompanyament s'ocupa de desplegar aquest programa, ajuntant el treball solidari dels professionals del Servei d'Informació Juvenil, els referents als centres d'educació secundària i els suports dels educadors/dinamitzadors en medi obert.

Transversalitat

Pràcticament totes les mesures s'acorden amb el Servei de Polítiques per la Igualtat i amb el Casal de les Dones de Reus.

Participació

Totes les mesures estan lligades a actuacions de dinamització i promouen el treball voluntari de joves fins al punt que la seva execució queda en una part molt important, a les seves mans.

Mesures

Les quatre mesures previstes estan lligades entre elles, de manera que la seva aplicació és pràcticament simultània.

4.1.1. Referents d'igualtat

4.1.2. Xarxa de Centres per la Igualtat

4.1.3. Reus lliure de sexisme

4.1.4. Festes violetes

4.1.5. El prototip

Mesura 4.1.1.**Referents d'igualtat**

Mesura centrada en els centres d'educació secundària, amb la intenció de captar joves voluntaris que esdevinguin referents per a la prevenció d'actituds masclistes i d'abús en la relació entre iguals. Es realitzen tallers i cursos per als joves referents i, a través d'un treball continuat de dinamització, amb ells s'acorden accions que es converteixen en una campanya anual per promoure la igualtat, identificar actituds o comportaments abusius i conscienciar els estudiants de la necessitat d'evitar-les. La campanya s'organitza per cursos escolars i, tot i que intenta donar continuïtat al treball dels referents després del canvi de curs, cada any pretén incorporar nous joves a la dinàmica. Les accions poden tenir lloc als centres educatius, però també se'n promou el trasllat a altres espais públics de referència de la ciutat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atraure joves cap a l'activisme per prevenir de manera activa comportaments abusius en la relació entre nois i noies com a iguals. 2. Consolidar una programació anual de formacions per ajudar els joves a identificar comportaments abusius i facilitar eines per evitar-los i revertir-los. 3. Eixamplar l'abast de les accions preventives al conjunt dels alumnes de secundària i al conjunt de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de joves referents. • Nombre de tallers i accions formatives al voltant de la igualtat. • Nombre d'accions en el marc de la campanya anual. • Nombre d'usuaris o receptors de la campanya. • Registre de la ubicació de les accions per valorar-ne l'extensió en el conjunt del territori.
Públic	Joves de 12 a 18 anys de manera preferent i, en segona instància, el conjunt de la població de Reus.
Temporització	El treball dels referents i la campanya que desenvolupen cada any té com a marc de referència temporal el curs escolar. Això implica, també, que el període més actiu de feina serà entre novembre i abril.
A tenir en compte	En aquest àmbit, com en d'altres relacionats amb la dinamització juvenil als centres educatius, seria desitjable que a cada centre de secundària es comptés amb un professional de l'educació social per atendre aquest tipus d'actuacions. En el cas d'existir, actuaria com a enllaç entre el centre i la capacitat d'actuació del Servei de Joventut.

Mesura 4.1.2.**Xarxa de Centres per la Igualtat**

Segell de qualitat al qual s'incorporen centres educatius d'educació secundària que poden certificar que realitzen actuacions de manera continuada per detectar comportaments inadequats, per corregir-ne l'efecte i per fer prevenció estable. D'acord amb el/la tècnic/a municipal de Polítiques d'Igualtat i amb el Casal de les Dones s'elabora una llista de control amb mesures o indicadors que certifiquen que cada centre té protocols i actuacions consolidades per mantenir-se actiu a la xarxa. El Servei de Joventut ofereix formació i suport als equips docents per tractar situacions de desigualtat i anualment es realitza un acte de reconeixement públic als centres que preserven el segell, amb presència institucional de l'Ajuntament. L'acte es converteix en una celebració anual per a la igualtat i els referents juvenils (4.1.1.) hi realitzen diverses activitats de caire divulgatiu.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar els equips docents dels centres educatius en el treball actiu a favor de la igualtat. 2. Facilitar eines formatives i recursos pràctics a les direccions dels centres per treballar a favor de la igualtat. 3. Donar dimensió pública al treball educatiu i de prevenció realitzat des dels centres educatius a favor de la igualtat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució interanual del nombre de centres que formen part de la xarxa. • Percentatge de centres que formen part de la xarxa, respecte al total de centres de la ciutat. • Percentatge de compliment de la <i>check list</i> per la igualtat de cada centre i mitjana general. • Nombre d'assistents a l'acte anual de reconeixement als centres per la igualtat.
Públic	Equips docents dels centres educatius d'ensenyament secundari.
Temporització	Seguiment i validació anual del segell de qualitat per a cada centre i realització de l'acte de reconeixement durant tot el PLJR.
A tenir en compte	Aquesta mesura és una evolució de l'anterior (4.1.1.) per provocar o facilitar que els equips docents dels centres prenguin protagonisme com a garants del compliment d'indicadors d'igualtat.

Mesura 4.1.3.**Reus lliure de sexisme**

Campanya permanent de sensibilització i de promoció de les actituds respectuoses amb la diversitat de gènere. Va sorgir com a iniciativa o proposta dels joves en un treball de dinamització realitzat el curs 2014-2015 i, per tant, respon a necessitats o demandes expressades pels mateixos joves. La campanya, en essència, consisteix a portar més enllà dels centres de secundària l'activitat de conscienciació i d'activisme positiu a favor de la igualtat i contra el sexisme. S'hi impliquen entitats d'interès juvenil i qualsevol altra organització que hi tingui interès i es planegen accions conjuntes per donar-hi major dimensió. L'impuls i el finançament de la mesura és compartit entre el Servei de Joventut i el Servei de Polítiques d'Igualtat, amb la participació del Casal de les Dones. Es preveuen actes públics divulgatius/formatius, amb participació de voluntaris joves (4.1.1.) i assessorament directe a entitats i organitzacions de tot tipus. Es promou entre les entitats la posada en marxa d'un pla o model de treball contra el sexisme, amb voluntat i tècniques similars a les que s'empren per dinamització a la *Xarxa de Centres per la Igualtat* (4.1.2.). En la mesura que entitats es van afegint a la campanya, la xarxa s'amplia i supera l'entorn educatiu per adreçar-se al conjunt de l'activitat cívica de la ciutat.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar els dirigents d'entitats i organitzacions cíviques de la ciutat en el treball actiu a favor de la igualtat en entorns habituals per als joves. 2. Facilitar eines formatives i recursos pràctics a les persones dirigents de les entitats per al treball a favor de la igualtat. 3. Ampliar la tasca de sensibilització en l'àmbit de la igualtat en entorns juvenils a tota la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Evolució interanual del nombre d'entitats i organitzacions que participen a la campanya. • Percentatge d'entitats que formen part de la projecte, respecte al total d'entitats de la ciutat. • Peticions d'assessorament o orientació formulades per entitats. • Nombre d'assistents als actes que anualment integren la campanya.
Públic	S'adreça al conjunt de la ciutat i, en especial, als joves de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Campanya anual, amb creixement progressiu a mesura que sigui possible integrar-hi entitats.
A tenir en compte	A banda de l'efecte estricte a favor de la igualtat i com a mesura preventiva de comportaments sexistes, aquesta actuació també és interessant pel fet que es tracta d'una iniciativa d'origen juvenil que s'adreça al conjunt de la ciutat com a aportació genuïnament jove.

Mesura 4.1.4.**Festes violetes**

Actuacions generalitzades al conjunt de la ciutat per promoure els esdeveniments de gran afluència de públic i, en especial, de persones joves com a espais segurs des del punt de vista de la igualtat. Els esdeveniments teòricament afectats són, d'una banda, els que organitza el mateix Servei de Joventut i, d'una altra banda, tots aquells que, gestionats per altres departaments municipals o entitats privades, acullen persones joves en un nombre destacat. Es preveu una bateria d'actuacions per a cadascuna d'aquestes activitats per tal que arribi a ser considerada una festa violeta. En primer lloc, cal formació prèvia als dirigents i responsables logístics d'organitzar les activitats, la instal·lació d'un punt violeta d'orientació en cadascun dels esdeveniments, el treball d'informació i de dinamització in situ dels Joves referents d'igualtat (4.1.1.), la institucionalització d'un/a responsable d'igualtat en cadascuna de les activitats o esdeveniments que s'integren al grup de Festes violetes, la creació d'un grup de voluntaris estable per a cada programació, a càrrec de l'entitat organitzadora, per a tasques informatives i de prevenció de sexisme.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure els esdeveniments d'oci lúdic com a espais segurs per a la diversitat i, per tant, impulsors de la igualtat. 2. Facilitar informació i assessorament als programadors d'activitat d'oci sobre igualtat i actuacions preventives. 3. Impulsar la creació de responsables d'igualtat per als grans esdeveniments o programacions d'oci de la ciutat.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'esdeveniments acollits a les Festes violetes. • Nombre de participants, assistents o usuaris als esdeveniments inclosos a les Festes violetes. • Nombre i tipologia de peticions de suport o assessorament per part d'organitzadors d'activitats. • Nombre de responsables d'igualtat nomenats per les organitzacions. • Nombre voluntaris, per a cada institució i, en general, incorporats a les tasques de prevenció.
Públic	Tota la població de Reus, però específicament a joves de 18 a 25 anys.
Temporabilització	El desplegament d'aquesta mesura requereix un treball previ d'aproximació a entitats i organitzacions per introduir-hi la iniciativa, formar-les i realitzar provatures o proves pilot. Es preveu que la dinàmica de relacions s'iniciï el 2022, que el projecte es desenvolupi durant 2023 i que estigui plenament actiu el 2024.
A tenir en compte	Per a una ampliació definitiva d'aquesta mesura al conjunt de l'agenda festiva i lúdica de la ciutat serà essencial la implicació d'altres departaments de municipis que participen habitualment en les programacions, oferint suport, tramitació o regulació (Cultura, Participació, Esports, Guàrdia Urbana, etc.).

Mesura 4.1.5.

El prototip

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 4.2.

Som socials

Descripció

L'activisme dels joves es canalitza a través de la defensa de drets i de petits projectes socials quotidians de base comunitària que tot sovint resulten invisibles per al conjunt de la ciutadania. Sota el paraigua d'aquest programa es reuneixen aquelles mesures que donen suport, normalitzen aquest tipus d'activitat i intenten eixamplar-ne l'abast. La idea de fons consisteix a convertir en quotidianes unes activitats que es viuen com a accions puntuals i isolades. La simple visibilització de les que ja existeixen ens donen la mesura d'un volum d'activitat prou remarcable i la millora de les condicions en què es realitzen; gràcies al suport derivat d'aquestes actuacions, en multiplicarà l'efecte.

Recursos humans

Els informadors juvenils, el/la tècnic/a d'orientació i acompanyament i els educadors/dinamitzadors en medi obert completen els recursos humans necessaris per desenvolupar aquest programa.

Transversalitat

Tots els serveis municipals de dimensió social tenen a veure amb l'aplicació d'aquest programa, en la mesura que atenen gent gran, diversitat de gènere i sexual, joves d'origen immigrant i entitats d'acció social. En alguns casos, les mesures s'han d'aplicar de manera conjunta, dissenyades cooperativament, en origen, i en d'altres requereixen espais de coordinació i continuïtat en el seguiment de la feina professional.

Participació

Totes les mesures porten implícita una forma o altra de participació directa dels joves, ja sigui amb el seu treball protagonista (4.2.1. i 4.2.2.), ja sigui com a col·laboradors d'actuacions impulsades des de l'administració (4.2.3.; 4.2.4. i 4.2.5.).

Mesures

Pràcticament totes les mesures ja tenen un substrat previ en l'actuació del Servei de Joventut, però han estat discontinües, poc dotades de recursos i amb una resposta desigual. L'agrupament sota aquest programa intenta dotar-les de coherència en els continguts i afavorir la consolidació com línies estables d'actuació.

4.2.1. Servei de Joves Voluntaris

4.2.2. Parelles TIC

4.2.3. Papers de colors

4.2.4. Mesclat

4.2.5. Drets LGTBI

4.2.6. El prototip

Mesura 4.2.1.**Servei de Joves Voluntaris**

La promoció del voluntariat té un ampli recorregut en el camp de les polítiques de joventut pel simple fet que bona part de les activitats que els joves assumeixen amb naturalitat podrien ser enteses com a voluntariat si se les dotés d'un marc de referència i d'un discurs per defensar-les. En aquest sentit, es proposa desplegar un servei de voluntariat juvenil que sigui extensió i ampliació del Punt de Voluntariat ja existent a l'Ajuntament juntament, que connecti amb actuacions habituals del PLJR i que els doni una nova projecció. S'amplia el concepte de voluntariat, acollint tot allò que té un dimensió social, però també els continguts culturals i l'oci i el lleure amb intenció inclusiva. El Servei de Joves Voluntaris crearà un registre de persones interessades a fer activitat voluntària i identificarà projectes, entitats, espais o iniciatives que puguin estar necessitades de suport i siguin potencials receptores de voluntaris. Preveu formacions bàsiques per als voluntaris, l'establiment d'un protocol d'actuació per als joves voluntaris i acords de compromís personal amb les entitats o col·lectius que els acullen. També vetlla per les bones pràctiques i garanteix que els voluntaris són atesos correctament i valorats en la seva voluntat de servei. Finalment inclou una trobada anual de voluntaris, en entorn festiu, per fer una mostra de les tasques realitzades i com a eina de captació o atracció de nous participants. Aquesta trobada anual podria tenir lloc en el marc de *La Mostra* (3.3.3.).

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure la participació de joves en projectes de suport comunitari de caràcter social, cultural o de lleure. 2. Connectar necessitats comunitàries de suport amb joves disposats a realitzar tasques comunitàries. 3. Facilitar suport, formació, acompanyament i defensa de drets als joves voluntaris.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre anual de joves voluntaris únics. • Nombre d'entitats o organitzacions demandants de suport o voluntaris. • Nombre anual d'accions de voluntariat amb participació de joves. • Nombre d'activitats formatives o divulgatives del voluntariat. • Nombre de participants a la celebració anual del voluntariat.
Públic	Joves de totes les edats, organitzats per trams d'edat i per nivell de responsabilitat en el voluntariat exercit (12-17;18-22;23-30)
Temporabilització	Organització del servei i integració al Servei d'Informació Juvenil durant 2022, posada en marxa en fase exploratòria el 2023 i prestació plena del servei durant 2024.
A tenir en compte	El desplegament del servei ha de ser conjunt amb el Punt Municipal de Voluntariat, però per garantir-ne l'eficàcia ha de tenir un espai d'especialització juvenil ubicat, en primer terme, al Casal de Joves La Palma. En tot cas, els criteris, les normes i els protocols de funcionament han de ser comuns i han d'incorporar la perspectiva juvenil.

Mesura 4.2.2.**Parelles TIC**

Joves voluntaris amb coneixements suficients ajuden persones grans a usar eines tecnològiques i digitals. L'origen del projecte és la demanda de persones grans d'adquirir aquestes habilitats i s'aprofita una oportunitat connectant amb joves voluntaris a través dels centres educatius. Però el projecte té dificultats per consolidar-se, de manera que amb aquesta mesura es pretén assentar unes noves bases per promoure'l. Es connectarà amb el Banc de Talent (2.1.2.) per detectar joves amb coneixements adequats, s'aplicarà a partir del *Servei de Joves Voluntaris* (4.2.1.) i se'n coordinarà el desplegament amb la Regidoria d'Educació i la de Gent Gran per donar-li més dimensió i reconeixement públic. La mesura s'usarà com a pretext per treballar els aspectes intergeneracionals amb més amplitud i es buscarà el benefici mutu, perquè tant els joves com la gent gran aportin valor afegit a la relació. L'objecte de les parelles, d'altra banda, s'anirà ampliant, de manera que no sigui exclusivament per raons tecnològiques, sinó que hi hagi altres tipus de suport o de col·laboració. Es passarà, per tant, de donar continuïtat al projecte a transformar-lo per buscar àmbits i espais de relació nous, perquè hi hagi intercanvi de coneixements o d'experiències entre joves i gent gran, sense limitació de temes ni de temps de relació.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar espais de relació intergeneracional a partir de l'aplicació pràctica de coneixement per part dels joves i de transmissió d'experiència per part de la gent gran. 2. Aprofitar coneixements i habilitats juvenils per introduir-los en el món del voluntariat, vinculat a l'atenció i el suport a la gent gran. 3. Valorar l'expertesa de la gent gran generant noves vies de relació amb joves.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de persones grans que sol·liciten la participació en la mesura. • Nombre de joves que s'ofereixen com a voluntariat per a les parelles. • Nombre de parelles concertades. • Mitjana de temps de durada de la relació de cada parella.
Públic	D'una banda, joves en edat d'educació secundària (12-17 anys) i, d'una altra banda, joves de 18 a 25, per la via del voluntariat.
Temporabilització	Servei en continuïtat, des de l'inici de l'aplicació del PLJR. L'ampliació progressiva del servei, però, portarà a modificar-lo, a partir de l'experiència pràctica, fins que estigui completament reformulat; amb previsió per a 2024.
A tenir en compte	És especialment important la idea de l'intercanvi de coneixement i d'experiències per no caure en la idea que únicament es tracta d'un servei d'atenció social adreçat a la gent gran. Serà molt més enriquidor introduir-hi la noció d'intercanvi de talents entre joves i gent gran, reconeixent el valor i l'aportació d'ambdós col·lectius.

Mesura 4.2.3.**Papers de colors**

Recull i difusió d'informació sobre la realitat de persones joves d'origen immigrant, per combatre rumors falsos sobre els seus comportaments, sobre les seves condicions de vida i sobre les raons que els han empès a migrar. Actes i petites formacions de divulgació general, amb la participació de joves que viuen en aquesta situació. S'oferirà l'equipament central de Joventut com a espai de trobada i d'integració dels joves immigrants, a partir del contacte amb la resta de joves i la participació normalitzada en tota mena d'activitats. Les activitats de difusió es reproduiran anualment i es donarà visibilitat a aquelles iniciatives en les quals es puguin integrar els joves nouvinguts, amb una atenció especial per totes aquelles mesures lligades als programes 2.1. *Talent*, 2.3. *Planet Reus* i 3.1. *La Comunitat*. Seran objecte de seguiment i d'acompanyament per part dels educadors en medi obert, de manera coordinada amb els educadors de Serveis Socials. Aquesta mesura es podrà desplegar només de manera explícita a partir del moment en què la dotació de recursos humans del Servei de Joventut hagi incorporat personal en nombre suficient per assumir-la. Els *Joves Agents Inclusius* (4.2.6.) es podran implicar en el desplegament d'aquesta mesura.

Objectius operatius	1. Conscienciar sobre les dificultats i les condicions de vida que afronten el els joves migrats en situacions administratives irregulars.
	2. Afavorir l'apropament dels joves migrats als serveis i programacions del PLJR .
	3. Integrar els joves migrats en les dinàmiques participatives i de treball comunitari del PLJR .
Indicadors d'avaluació	• Nombre i tipologia d'actes programats.
	• Nombre d'assistents i participants als actes programats.
	• Impacte i destinataris efectius de les accions de divulgació realitzades.
	• Nombre de joves migrats participants en activitats o serveis del PLJR .
	• Relació de projectes o iniciatives participatives del PLJR amb participació de joves migrats.
Públic	Joves migrats.
Temporabilització	Els joves migrats seran atesos pels serveis i acollits en les activitats des del primer moment i se'n realitzarà un seguiment en la mesura que el recursos disponibles ho permetin. El desplegament explícit d'accions sempre queda vinculat a la disponibilitat suficient de recursos humans.
A tenir en compte	Un criteri essencial a tenir en compte en el desplegament d'aquesta mesura és que el tractament dels joves en la situació descrita s'ha de realitzar en clau de normalitat i no pas des de la perspectiva de l'atenció social. Els educadors/dinamitzadors que s'ocuparan d'aquesta mesura ho faran en paral·lel a l'atenció a la resta de joves de la ciutat que no són usuaris habituals del Servei de Joventut. S'adopta aquest criteri per dues raons: els recursos humans disponibles i previsibles no permeten un grau tan elevat d'especialització i cal evitar l'estigmatització o guetització d'aquests joves.

Mesura 4.2.4.**Mesclat**

Acompanyament a joves de diverses realitats culturals i procedències (migrats de primera o segona generació) per promoure i facilitar la posada en contacte i la relació a través de projectes compartits. La mesura consisteix essencialment en el treball de proximitat d'educadors que accedeixen als entorns quotidians de joves d'arreu de la ciutat i n'estimulen la participació en el conjunt de programes i de mesures del **PLJR**, posant l'accent en la mescla i l'intercanvi d'estils, estètiques i tradicions de cadascun. Es tracta, d'una banda, de garantir la presència de la diversitat de perfils juvenils en el conjunt de programes i mesures del pla i, d'una altra banda, de promoure iniciatives concretes que incloguin la diversitat en origen. S'opta per no promoure activitats específiques basades en la diversitat, sinó per treballar per integrar la diversitat en el desplegament normalitzat de totes les mesures del pla. En aquest sentit, cal definir indicadors qualitius que permetin mesurar genèricament la integració d'estils, estètiques, hàbits, costums o tradicions en les programacions i els serveis habituals. Es tracta, per tant, d'un treball inespecífic dels educadors, basat en el vincle i la interlocució quotidiana que hauran d'establir amb diversitat de perfils juvenils. Per tant, en el marc de la mesura hauran de desenvolupar un sistema propi per valorar i visualitzar l'entrada en contacte d'aquests elements de diversitat. En relació amb aquesta mesura, s'introduiran criteris de valoració que destaquin la diversitat en els projectes o iniciatives presentats als programes i mesures del **PLJR** (2.2.; 2.2.; 2.3.; 3.2.). En aquesta mesura el que és essencial també serà el desplegament de recursos humans destinats a aquesta funció.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promoure la integració d'estils i tradicions culturals diverses en els serveis i les programacions habituals del Servei de Joventut. 2. Facilitar el contacte i l'intercanvi d'experiències entre joves de perfils i tradicions culturals diverses.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats del PLJR dels quals formi part la diversitat com a part del seu contingut. • Identificació de col·lectiu o "tribus" que fonamentin la seva feina en una tradició cultural determinada o que integrin la diversitat en la seva activitat.
Públic	Tots els joves de la ciutat.
Temporabilització	Mesura normalitzada, durant tota l'execució del PLJR .
A tenir en compte	Aquesta mesura és el resultat d'optar metodològicament per una línia de treball que no prioritza programar activitats específiques sobre diversitat, perquè això contribueix a sectoritzar les dinàmiques juvenils, sinó per promoure la integració de la diversitat en la normalitat del Servei de Joventut, en totes les seves mesures. Aquesta decisió, en tot cas, dificulta la visibilitat de la intervenció, perquè no es pot atribuir a cap activitat l'etiqueta específica de la diversitat i fa que la medició de la seva eficàcia s'hagi de fer a partir de criteris eminentment qualitius. S'assumeixen aquestes dificultats a favor de la coherència i el rigor.

Mesura 4.2.5.**Drets LGTBI**

Programació periòdica d'activitats de difusió de la diversitat d'opcions sexuals i de promoció del respecte als drets de cadascun dels col·lectius. Les activitats tindran lloc en equipaments juvenils i intentaran comptar amb la presència de referents dels mateixos col·lectius.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Difondre la diversitat d'opcions sexuals i la necessitat de respectar-ne l'existència i els drets dels membres de cadascun dels col·lectius. 2. Facilitar l'expressió pública de la diversitat d'opcions sexuals a través de la participació de persones que formen part dels col·lectius en les activitats que hi fan referència i, en general, en totes les programacions. 3. Garantir l'obertura de tots els serveis i programacions públiques a totes les persones amb independència de la seva opció sexual, amb seguretat i respecte.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'activitats programades. • Nombre d'assistents i participants a les activitats programades.
Públic	Tots els joves de Reus.
Temporabilització	Programació integrada en el <i>Planet 360</i> des del primer moment.
A tenir en compte	El criteri general adoptat pel PLJR és el de normalitzar el respecte als diversos col·lectius i d'assumir, sense fer-ne especial ostentació, el seu dret a participar i a fer ús de serveis i programacions en igualtat de condicions que la resta de ciutadans.

Mesura 4.2.6.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Programa 4.3.

Sostenibles

Descripció

En l'actual context econòmic i social, amb l'efecte indiscutible del canvi climàtic i amb amenaces globals lligades a la sostenibilitat energètica i l'activitat econòmica, ocupar-se del medi ambient ja no és un aspecte lateral o complementari, ni de les polítiques de joventut ni de qualsevol altre àmbit d'actuació pública. Per aquesta raó el **PLJR** obre un programa específic per desenvolupar actuacions que contribueixin comunitàriament a la presa de consciència sobre l'emergència climàtica, el seu efecte en la nostra vida quotidiana i sobre les possibilitats d'actuació que tenen els joves en el seu entorn immediat.

Recursos humans

Aquest programa no té una assignació específica de professionals per desenvolupar-lo, però s'assumirà entre els tècnics responsables de programes i els educadors/dinamitzadors en medi obert.

Transversalitat

Les mesures tenen lligams amb els Serveis Territorials i l'àmbit de Transports i, especialment, amb la Comissió Municipal de Mobilitat. Serà imprescindible acordar amb aquest serveis, en origen, les mesures 4.4.2. i 4.4.3.

Participació

Totes les mesures del programa han estat concebudes per desenvolupar-les amb la participació i el protagonisme directe dels joves, fins al punt que l'absència de participació n'implicaria l'anul·lació.

Mesures

El punt de partida del programa és generar un grup o espai de dinamització amb joves que actuaran com a referents o agents per desplegar serveis i activitats a partir de la seva iniciativa. S'hi afegixen, a més, dues mesures vinculades a la promoció de l'ús del transport públic i als recorreguts sostenibles dels joves per la ciutat.

4.4.1. Club clima

4.4.2. Mou-te bé

4.4.3. Dreceres

4.4.4. El prototip

Mesura 4.3.1.**Club clima**

Dinamització d'un grup de joves voluntaris que treballen efectivament per conscienciar sobre la crisi climàtica i la necessitat d'adoptar formes de vida sostenibles i respectuoses amb el medi natural. Se'ls ofereix formació, la realització de tallers i l'oportunitat de programar activitats i accions per promoure canvis en les formes de vida en el nostre entorn comunitari, tot reivindicant un rol protagonista per als joves. En aquest sentit, la consolidació del grup, amb suport i acompanyament de dinamitzadors fins allí on els mateixos joves desitgin, determinarà la línia futura d'activitats i la transformació del mateix programa (*El prototip*, 4.4.4). Es treballarà específicament per posar en marxa el grup en els entorns educatius (centres d'ensenyament secundari) i associatius (*La Comunitat*).

Objectius operatius	1. Conscienciar els joves i la ciutadania en general dels efectes reals de la crisi climàtica sobre el nostre entorn quotidià i de la necessitat de realitzar canvis a l'àmbit local que els minimitzin.
	2. Consolidar un grup estable de joves que faci activisme en defensa del medi ambient i la sostenibilitat.
	3. Assegurar una programació estable d'activitats i accions de conscienciació al voltant de la sostenibilitat.
Indicadors d'avaluació	• Nombre de joves integrats al col·lectiu Club Clima.
	• Nombre d'activitats formatives i de difusió.
	• Nombre d'assistents o participants a les activitats.
Públic	A tots els joves de Reus, amb una atenció especial als grups d'edat en formació secundària (12-17) i de 18 a 25 anys.
Temporabilització	Des del primer moment d'aplicació del PLJR , amb periodicitat anual per a les activitats i les accions públiques.
A tenir en compte	La presència pública de l'activisme per denunciar la crisi climàtica i reclamar accions dels governs en bona mesura es deu als joves, de manera que és especialment rellevant que els joves prenguin tant protagonisme com desitgin en aquest àmbit d'actuació. És, en certa manera, un símbol de la capacitat real dels joves de produir canvis socials.

Mesura 4.3.2.**Mou-te bé**

Promoció del transport públic entre els joves. Més enllà de l'ús de la Targeta Jove per als descomptes en el servei de bus urbà, accions específiques per millorar l'accessibilitat. Es promouran espais de consulta juvenil per valorar l'adequació dels recorreguts, les parades, els horaris i els preus del transport públic a les necessitats específiques dels joves i per elaborar propostes de millora. El procés es projectarà i es planificarà d'acord amb el Servei de Transport Públic de l'Ajuntament i es valoraran conjuntament les oportunitats de millora a partir de les conclusions aconseguides. El resultat del procés serà un conjunt de mesures que inclouran millora del servei, accions de promoció i avantatges per als joves, que s'impulsaran a tres bandes: Servei de Joventut, Servei de Transport Públic i joves.

Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Incrementar l'ús del transport públic de Reus, en nombre d'usuaris i en freqüència d'ús, per part del joves. 2. Millorar els sistema de transport públic per adaptar-ne l'estructura a les necessitats dels joves. 3. Adoptar mesures que generin avantatges per als joves en l'ús del transport públic.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'usuaris joves de la xarxa de transport públic de la ciutat. • Seguiment interanual de les característiques d'ús del transport públic per part del joves: recorreguts i freqüència. • Nombre de joves que aprofiten descomptes en el transport públic.
Públic	Tots els joves de la ciutat, amb un especial pels estudiants i per les seves necessitats de transport públic. interès
Temporabilització	Es preveu el treball d'estudi de condicions del transport públic durant 2023, la realització dels processos de consulta o debat amb els joves durant 2024, i l'activació de noves mesures o de reformes de les actuals a partir del quart trimestre de 2024.
A tenir en compte	La mobilitat és un servei molt rellevant per als joves i ho demostra el fet que ha centrat de manera gairebé completa, fins al moment d'aprovar-se aquest PLJR, l'activitat de la Targeta Jove. La millora de les seves condicions, però, és complexa i té a veure amb equilibris diversos de la realitat urbana del municipi. Això vol dir que les mesures que es prenguin tindran un efecte a mitjà i llarg termini i en cap cas no poden ser el resultat de decisions ràpides o sense la informació o les dades mínimes necessàries. En paral·lel, el desplegament de processos de participació juvenil per treballar sobre les possibles mesures de futur requereix disponibilitats rellevants de recursos humans. Per tot plegat, es preveu un procés a mitjà termini per reformar el sistema per millorar-ne l'adaptació a les necessitats juvenils.

Mesura 4.3.3.**Dreceres**

Procés de llarga durada, desenvolupat en el marc de la Comissió Municipal de Mobilitat, que preveu, d'una banda, el coneixement de les necessitats de mobilitat dels joves de ciutat; d'una altra banda, l'estudi de modalitats de transport adequades per als joves i, en tercer lloc, les opcions de cobrir unes necessitats i les altres amb mitjans sostenibles i respectuosos amb el medi ambient. La proposta es desenvolupa completament amb un procés liderat pels joves, en el qual seran ells mateixos els que recolliran i analitzaran informació, debatran sobre les seves característiques i proposaran i acordaran mesures concretes. La primera fase implica dibuixar un mapa de recorreguts freqüents dels joves a la ciutat, identificant les rutes més habituals per acudir a centres formatius, centres de treball i espais d'oci i de lleure; en segon terme, l'estudi dels mitjans que s'usen per fer aquests recorreguts (transport públic, vehicle propi de motor, bicicleta, patinets elèctrics, a peu, etc.) i la durada dels desplaçaments en diferents dies i horaris de la setmana; en tercer lloc, l'adequació de les vies urbanes per a aquests recorreguts i per als mitjans de transport usats i, finalment, l'elaboració d'una proposta de millora que pugui incloure tant els canvis en el transport públic com la reforma de recorreguts urbans, tenint en compte els vehicles de mobilitat personal, com la creació de carrils bici o la regulació del trànsit per afavorir l'eficiència en el temps, la seguretat de la mobilitat i l'ús d'energies verdes. Aquest projecte s'ha de poder desenvolupar sobre la base de la participació directa dels joves i requerirà assessoraments i suports tècnics específics; a més, lògicament, de la implicació directa de les àrees tècniques municipals que hi estiguin vinculades.

Objectius operatius	1. Aconseguir un coneixement acurat i precís de les necessitats de mobilitat urbana dels joves.
	2. Conèixer els hàbits i usos més habituals dels joves en els seus desplaçaments dintre de la ciutat.
	3. Formular propostes de millora per atendre les necessitats de mobilitat dels joves de Reus amb criteris de sostenibilitat i respecte al medi.
Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de joves implicats en el procés d'estudi, debat i propostes.
	<ul style="list-style-type: none"> • Formulació efectiva de propostes de millora.
Públic	Tots els joves de la ciutat.
Temporització	Inicia del procés de treball i planificació el 2023 i desenvolupament pausat, per fases, entre 2025 i 2027.
A tenir en compte	Aquesta mesura implica necessàriament l'acceptació i la complicitat de l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament i l'interès que potencialment pot tenir el seu resultat afecta el conjunt de la ciutat i la planificació estratègica del seu futur urbà. Per aquesta raó, el seu desplegament se situa a partir de 2024, amb marge per generar els consensos tècnics necessaris i en l'inici d'un nou mandat municipal, que permetria hipotèticament assumir-ho amb una mínima solvència.

Mesura 4.3.4.**El prototip**

Projecte sobrevingut, generat a partir de processos participatius amb joves o de relació i cooperació transversal entre diversos departaments municipals o amb altres institucions o administracions. S'incorpora al **PLJR** a partir del moment que se n'acorda l'execució. En la seva descripció es determina si es tracta d'una mesura puntual, sense continuïtat, o d'una mesura estable, que es reproduïx anualment o amb alguna altra periodicitat. Com a condició general s'estableix que sempre ha de ser un projecte que, a més del disseny, compti amb la participació de tots o d'alguns dels agents que han intervingut en la seva implementació pràctica.

Les eines

Fins aquí hem descrit de quina manera ens cal treballar per aplicar el **PLJR** (fonaments) i quines són les actuacions concretes que es realitzaran al llarg dels sis anys de durada (continguts). El tercer bloc d'aquest document descriu quins són i com han de funcionar les eines que ens han de permetre fer arribar als joves el conjunt de serveis i de programacions de què consta el **PLJR** per tal que tinguin eficàcia i possibilitats reals d'assolir-ne els objectius.

En primer lloc, cal exposar quin serà el **calendari** del **PLJR**: les grans fases del seu desplegament, les rutines que s'hauran de repetir cada any i l'aplicació progressiva de totes les mesures previstes.

En segon lloc, proposarem quin volum de **recursos humans** serà necessari per desplegar la totalitat de programes, a quins perfils professionals concrets han de respondre i amb quin ritme o quina progressió s'hauran d'incorporar al Servei de Joventut per tal que el **PLJR** pugui complir el calendari previst.

La tercera eina essencial per a una política de joventut són les seves referències físiques: quin tipus d'**equipaments** públics són necessaris, quin volum han de tenir, quins serveis i quines programacions han d'acollir i de quina manera s'han de distribuir arreu del territori per tal d'abastar de manera suficient la totalitat de joves (o el màxim percentatge possible) de Reus. També proposarem un ritme determinat de construcció o habilitació d'equipaments per tal que s'arribi al final del període planificat amb una dotació suficient per a la dimensió de la ciutat.

En quart lloc farem una proposta de **recursos pressupostaris**, que haurà de créixer progressivament fins a un nivell adequat per aplicar el **PLJR** i amb una progressió pausada però permanent.

També farem indicacions generals sobre el model de **treball transversal** necessari per a aplicar el **PLJR**, conscients que estructurar un model que permeti la interdepartamentalitat a l'Ajuntament no és competència del Servei de Joventut, però remarcant aquells aspectes que són clau i que cal garantir des de la perspectiva d'una política local de joventut.

En sisè lloc, reservarem un espai destacable a descriure les bases d'un projecte de **comunicació** que endreci les múltiples actuacions que ja es realitzen des del Servei de Joventut, remarcant criteris de treball que haurien d'ajudar a consolidar i optimitzar els esforços que es fan en aquest àmbit.

Finalment, proposarem un model d'**avaluació** que permeti fer un seguiment estable i continuat del desplegament del **PLJR**, que ajudi a millorar les rutines de treball, que aporti noves dades per mesurar la feina realitzada i que, finalment, generi informació valuosa per revisar, esmenar, ampliar i millorar el mateix pla al llarg de tots els seus anys d'aplicació.

Calendari. Una nova temporalitat

Els plans locals de joventut preveuen generalment la seva actuació durant un període de quatre anys. El **PLJR**, però, ha optat per fer una proposta més ambiciosa, per les següents raons:

- Hem comprovat que els reptes que ha d'assumir la política local de joventut són profunds, en la mesura que ha d'intervenir en una realitat en la qual predominen elements d'incertesa i amb afectacions en les condicions de vida dels joves que difícilment poden estar en mans d'un departament o Servei de Joventut de manera completa,.
- Les mesures proposades, per molt encertades que siguin, necessiten períodes llargs d'aplicació per arribar a obtenir resultats visibles. Això és així perquè es basen en el treball de proximitat, en la promoció d'hàbits i en la generació de dinàmiques comunitàries i cooperatives que només es poden consolidar a partir de la praxi, amb ritmes progressius d'implantació i, tot sovint, fent ús del model d'assaig-error.
- Aquests tempos perllongats fan necessari que els criteris en què es basen els programes i les mesures proposades es mantinguin de manera estable durant períodes mínims de temps.
- El **PLJR**, havent avaluat positivament els períodes anteriors d'aplicació de la política local de joventut, planteja que la seva capacitat de progressió ha quedat pràcticament esgotada amb el nivell de recursos que s'hi ha destinat fins al moment i amb el model d'actuació en què s'ha basat. Es planteja, per tant, l'inici d'una nova època per a les polítiques de joventut de la ciutat de Reus. Dos elements essencials configuren aquesta nova etapa: el mètode de treball i la cooperació transversal entre departaments municipals.
- En la primera part del **PLJR** s'ha conceptualitzat el model Reus de política de joventut i s'ha traduït en una metodologia de treball específica. En bona part reproduïx la manera de treballar ja consolidada pel Servei de Joventut, però estableix pautes concretes i en proposa la sistematització.
- És necessari que el Servei de Joventut articuli uns criteris mínims per desenvolupar les polítiques que li són pròpies, desenvolupant un sistema singular de treball transversal.
- Una de les conclusions més clares de la diagnosi és que els recursos que l'Ajuntament ha destinat fins al moment a les polítiques de joventut són insuficients per a una ciutat de la dimensió i de les dinàmiques de Reus. Els creixements objectivament necessaris són substancials i resulta poc raonable pensar que es podran produir en un període de temps curt.

Per totes aquestes raons, el calendari d'aplicació del **PLJR** es fonamenta en aquests punts clau:

1. Els criteris en què es basen els seus fonaments, la metodologia de treball i la progressió de recursos (humans, físics i pressupostaris) es preveuen per a un període de 10 anys (2022-2031).
2. L'aplicació concreta de programes i de mesures a través dels quals s'articularen tots els serveis i totes les programacions de la política local de joventut es preveuen per a un període de sis anys (2022-2027), transcorreguts els quals caldrà renovar-ne, esmenar-ne o modificar-ne els continguts.
3. Es preveu un període inicial de dos anys (2022-2023) durant els quals, al mateix temps que ja s'aplicaran els programes i les mesures previstos, els objectius essencials seran la implantació de la metodologia de treball proposada i l'articulació dels mecanismes de cooperació interdepartamental necessaris per al **PLJR**, de comú acord amb les àrees o serveis municipals implicats.
4. En conseqüència, el **PLJR** s'aprova estrictament per al període 2022-2027, tot remarcant que l'assoliment complet de les seves finalitats només serà possible si el seus criteris i els recursos proposats es mantenen i es culminen fins a 2031.

D'acord amb el plantejament realitzat fins aquí, les propostes metodològiques, de continguts i de dotació de recursos per al PLJR s'organitzaran a través de tres grans fases, que són les següents:

Fase 1. 2022-2023

- Implantació de la metodologia del **PLJR** (descrita als *Fonaments*).
- Funcionament del Servei de Joventut a partir de l'organigrama previst al **PLJR** i del seu sistema de gestió (descrits a *Recursos Humans*).
- Implantació del nou sistema d'avaluació (descrit a *Model d'avaluació*).
- Definició de prioritats en el treball transversal per al PLJR.
- Procés de treball en cooperació amb les àrees o serveis municipals implicats per a la elaboració de programes o mesures d'actuació compartides (d'acord amb el model descrit a *Transversalitat útil*).
- Disseny i planejament del *Repte habitatge* (descrit a la mesura 1.3.3.).
- Implantació progressiva del nou model de participació (descrita als *Fonaments*).
- Elaboració, aprovació i aplicació de programes nous en mode pilot, sorgits dels processos de participació juvenil i del treball transversal.
- Definició i concreció de previsions en la Xarxa d'Espais Juvenils per a tot el període 2022-2031.
- Primeres incorporacions a l'equip del Servei de Joventut (descrites a *Recursos humans*).

Fase 2. 2024-2027

- Aplicació normalitzada de programes i consolidació de propostes pilot, amb les modificacions necessàries.
- Incorporació progressiva del gruix de l'ampliació de recursos humans.
- Consolidació de la metodologia de treball i dels sistemes d'avaluació i de participació.
- Entrada en servei de l'equipament central de *Serveis a la Joventut*.
- Entrada en servei de dos espais joves descentralitzats.
- Desplegament del treball en proximitat arreu del territori.
- Aplicació dels programes transversals dissenyats amb altres departaments.
- Revisió i actualització anual del **PLJR**.
- Constitució i desplegament de *La Comunitat* en el format decidit pels joves.
- En el darrer any, avaluació completa del període 2022-2027, revisió dels continguts del **PLJR** i actualització a partir de noves necessitats detectades i de propostes de millora per al període 2028-2031.

Fase 3. 2028-2031

- Aplicació dels continguts del pla revisats per a 2028-2031.
- Valoració i replantejament de la dotació de recursos humans en funció del nivell d'aplicació assolit.
- Valoració i replantejament de la Xarxa d'Espais Juvenils en funció del nivell d'aplicació assolit.
- Valoració i replantejament de la metodologia de treball en funció del nivell d'aplicació assolit.
- Valoració i replantejament del model de treball transversal en funció del nivell d'aplicació assolit.
- Elaboració d'un nou pla local de joventut per a un període posterior.

Rutines anuals

Més enllà de l'aplicació, més o menys estricta, dels continguts previstos al **PLJR**, anualment es compliran estrictament dues mesures essencials:

- Revisió i actualització del **PLJR**
Les noves mesures són les que es preveuen a les taules de continguts del pla amb la denominació *El prototip*, en tots els programes del **PLJR**. El compliment d'aquesta mesura és el factor que permet constatar si, efectivament, es compleix el criteri 12 del pla (Obertura i flexibilitat).
- Memòria anual
El Servei de Joventut elaborarà anualment una memòria d'aplicació del **PLJR**, en la qual es descriuran totes les actuacions realitzades, seguint la seva estructura de continguts i valorant l'execució de cadascun dels

programes en aplicació. Aquesta memòria i les corresponents avaluacions es realitzaran segons el model d'avaluació del **PLJR** (descriu a *Model d'avaluació*) de manera que hi haurà concordança entre les previsions realitzades en aquest pla i la memòria. Cadascuna de les memòries anuals, per tant, s'entendran com una avaluació parcial del **PLJR**. D'aquesta manera, quan es faci l'avaluació total, en finalitzar el període d'aplicació (2022-2027), la major part de la feina de recopilació ja estarà feta. Les memòries anuals, d'altra banda, seran públiques, es penjaran al web i se'n farà un resum operatiu amb una presentació visual.

Quadres de temporització

A les pàgines següents es mostren taules de temporització per a l'aplicació progressiva dels programes i mesures dels quatre eixos del **PLJR**.

A les taules es visualitzen les tres fases que hem exposat més amunt i per als sis primers anys (2022-2027) es mostren els quatre trimestres anuals. D'aquesta manera, s'indica en quin trimestre dels primers sis anys s'inicia l'aplicació de cadascuna de les mesures del pla. Un cop iniciada, però, poden aparèixer fins a tres tons del color verd amb què s'indiquen. S'expressen així tres nivells d'intensitat en la seva aplicació.

- Inici o preparació.
El color verd més tènue indica aquella etapa en l'aplicació d'una mesura en la qual les actuacions són preparatòries o bé perquè es tracta de projectes molt complexos que necessiten una implementació progressiva o bé perquè fan necessari l'ús d'una quantitat de recursos remarcables, dels quals no es pot disposar de manera completa des del primer moment. També s'usa en mesures que impliquen la participació d'altres àrees o serveis municipals o d'entitats o col·lectius, amb els quals cal un procés inicial d'adequació i entesa.

- Aplicació plena.
El color verd més intens indica que aquella mesura ja s'aplica amb plenitud, incorporant tots els elements, els continguts i totes les característiques de què consta. Pot voler dir que ja s'hi han incorporat tots els recursos necessaris (econòmics, humans o d'equipaments) o que la cooperació amb altres àrees o amb entitats i col·lectius ja és completa.

- Reformulació per a una nova etapa
El to més fosc, fins al punt que gairebé ja no s'identifica com a verd, indica que la mesura ha culminat i que la seva continuïtat requereix una revisió, un replantejament o una reformulació d'acord amb les noves circumstàncies que es donin. Aquest to apareix normalment en la tercera fase, quan ja hem vist que serà necessari refer la planificació del **PLJR**.

D'altra banda, és necessari ressaltar que en les taules no s'hi mostren les mesures que hem batejat com *El prototip*. Tenint en compte que es tracta de possibles mesures de futur, encara no definides ni descrites, tampoc no és possible determinar en quin moment ni amb quin ritme s'aplicaran.

Finalment fem una advertència fonamental. El calendari d'aplicació del **PLJR** està directament lligat a la disposició dels recursos que també es descriuen en aquest document. El desplegament dels programes i de les mesures en tota la seva amplitud i complexitat no és viable ni desitjable si no es produeix un increment clar de recursos humans, si no es posen en funcionament els equipaments descrits i si no hi ha una dotació pressupostària mínima. Qualsevol alteració d'aquestes tres modalitats de recursos, ja sigui perquè es desestimen els creixements proposats o perquè es produeixen retards en la seva implementació, també produirà alteracions clares i evidents en l'aplicació del pla.

Aquesta possibilitat no s'ha de veure necessàriament com un inconvenient si és possible determinar i objectivar les raons per les quals no es produeixen aquestes millores en els recursos. En aquest cas, també serà possible pensar en alternatives, que poden passar per dilatar o allargar els períodes d'aplicació de les mesures o per idear-ne altres d'alternatives. El més rellevant, en tots els casos, és que es mantingui en equilibri la relació entre les mesures a aplicar i els recursos que són necessaris per fer-ho. Si es trenca l'equilibri que proposa el **PLJR** en origen, cal restablir-lo modificant l'amplitud o el ritme d'aplicació dels programes. Un criteri essencial d'avaluació del **PLJR**, per tant, serà que, en termes generals, qualsevol variació en els recursos proposats produeixi canvis en les mesures que s'hi han aplicar per preservar l'equilibri entre ambdues. Dit d'una altra manera, en avaluar el nivell d'assoliment dels objectius plantejats s'han de tenir en compte els recursos que s'han disposat per a aconseguir-los com a factor corrector.

Temporització Eix 2. El futur és aquí

Programes i mesures		Fase 1								Fase 2								Fase 3											
		2022				2023				2024				2025				2026				2027				2028	2029	2030	2031
		1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t				
2.1. Talent	2.1.1. Banc de Talent																												
	2.1.2. Banc de Proves																												
	2.1.3. Convos																												
	2.1.4. Residències																												
2.2. Creació	2.2.1. Fil musical																												
	2.2.2. Llambordes																												
	2.2.3. En Cartell																												
	2.2.4. Bucs d'assaig																												
	2.2.5. Cocreació																												
	2.2.6. Beques																												
2.3. Planet Reus	2.3.1. Xarxa Planet																												
	2.3.2. Planet 360																												
	2.3.3. Nits Q																												
	2.3.4. La Palma Terror																												
	2.3.5. NDL x Joves																												
	2.3.6. Online Planet																												

Temporització Eix 3. Ens ho fem

Programes i mesures		Fase 1								Fase 2								Fase 3											
		2022				2023				2024				2025				2026				2027				2028	2029	2030	2031
		1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t				
3.1. Comunitat	3.1.1. Tribus																												
	3.1.2. Grups motor																												
	3.1.3. De Con. a Com.																												
	3.1.4. La Comunitat																												
	3.1.5. Ciutat jove																												
3.2. ReusLab	3.2.1. Reptes. La tria																												
	3.2.2. Reptes. Recerca																												
	3.2.3. Reptes. Creació																												
	3.2.4. Reptes. Prototip																												
	3.2.5. Els professionals																												
3.3. Assos.	3.3.1. Col·lectius																												
	3.3.2. Subvencions																												
	3.3.3. La Mostra																												
	3.3.4. Passaport																												
3.4. Emprèn	3.4.1. Empren. activa																												
	3.4.2. Empren. eco.																												
	3.4.3. Empren. social																												
	3.4.4. <i>Networking</i>																												

Temporització Eix 4. Així, sí																													
Programes i mesures		Fase 1								Fase 2												Fase 3							
		2022				2023				2024				2025				2026				2027				2028	2029	2030	2031
		1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t	1r	2n	3r	4t				
4.1. Fem.	4.1.1. Referents																												
	4.1.2. Xarxa Igualtat																												
	4.1.3. Sense sexisme																												
	4.1.4. Festes violetes																												
4.2. Som socials	4.2.1. Joves voluntaris																												
	4.2.2. Parelles TIC																												
	4.2.3. Papers de colors																												
	4.2.4. Mesclat																												
	4.2.5. Drets LGTBI																												
4.3. Sost	4.3.1. Club clima																												
	4.3.2. Mou-te bé																												
	4.3.3. Dreceres																												

Recursos humans. Equip

La proposta de dotació de recursos humans realitzada pretén dimensionar l'equip professional del Servei de Joventut de Reus per tal que disposi, d'una banda, de la força de treball mínima imprescindible per atendre de manera suficient el percentatge més elevat possible de població juvenil del municipi i, d'una altra banda, per fer viable la interlocució tècnica amb la resta d'àrees municipals en el marc d'un model transversal de coordinació i cooperació.

Resumim aquesta intencionalitat en sis punts clau:

- Dotar el Servei de Joventut de coneixement, aptituds i expertesa tècnica suficients per dissenyar, planificar i desplegar per si mateix els programes clau del **PLJR** i per interlocutar amb igualtat de consideració i prestigi tècnic amb la resta d'àrees municipals.
- Fer possible la premissa sobre la qual reposa tota política de joventut local: la capacitat de treball amb els joves en proximitat, garantint interlocució estable i generant vincle amb la diversitat de perfils existents al municipi.
- Aportar força de treball suficient per desplegar arreu del territori municipal els serveis, els programes, les dinàmiques comunitàries i els mecanismes de participació a què tenen dret els joves.
- Incorporar professionals amb perfils tècnics adequats per atendre i desplegar serveis juvenils en tots els àmbits essencials d'una política de joventut.
- Aportar valor afegit a la resta d'àrees municipals amb les quals és desitjable acordar, coordinar i cooperar per aplicar mesures de treball transversal.

Per assolir les finalitats descrites, el **PLJR** emprendreà les següents accions.

1. Dimensionar.

Descriurem els perfils i el nombre de professionals objectivament necessaris per desenvolupar tots els programes del pla d'una manera correcta.

2. Progressió.

Establirem una proposta de creixement progressiu al llarg dels sis anys de durada del pla per aproximar-nos tant com sigui possible a la dotació de recursos humans descrita en el primer punt.

3. Equip.

Es proposarà un organigrama i un sistema de funcionament de l'equip.

4. Qualitat.

S'enumeraran un seguit d'actuacions qualitatives lligades a la gestió dels recursos humans propis i externalitzats per millorar en professionalitat i qualitat dels serveis prestats.

Tenint en compte la dimensió de Reus, la seva configuració urbana, les característiques i el volum de la població juvenil, les necessitats i les problemàtiques de tipus social, econòmic i cultural sobre les quals cal actuar i les demandes que cal atendre a partir de l'opinió juvenil i associativa recollida, s'estableix que l'equip necessari per desenvolupar una política local de joventut correcta, idoni per aplicar el **PLJR**, ha d'estar compost pels perfils professionals que s'especifiquen tot seguit:

- Cap del Servei de Joventut. Director/a del PLJR
- Responsable de serveis i equipament
- Responsable de xarxa i territori
- Responsable de programes
- Informador/a juvenil
- Auxiliar d'informació juvenil
- Tècnic/a de treball, educació i empenedoria
- Orientació en mobilitat internacional
- Orientadors/es en salut
- Referents d'ocupació juvenil
- Orientadors/res educatius
- Tècnic/a de programes d'orientació i acompanyament
- Tècnic/a de programes de participació i interlocució
- Tècnic/a de programes de creativitat i oci
- Educadors/res en medi obert
- Tècnic/a d'administració

L'equip complet de professionals constitueix, amb independència que els seus membres siguin personal municipal o treballadors externs dependents d'empreses o entitats subcontractades o professionals aportats en el marc de programes subvencionats per administracions superiors, el que a partir d'ara anomenarem **Servei de Joventut** de Reus.

En descrivim breument les responsabilitats, les funcions i les tasques principals de cadascun:

Cap del Servei de Joventut

És el/la director/a del **PLJR** i, per tant, el/la màxim/a responsable tècnic/a de la seva aplicació, seguiment, avaluació, revisió i actualització. A banda d'aquesta responsabilitat genèrica assumeix personalment l'impuls directe de projectes que es consideren prioritaris.

Tasques i funcions

- Dirigir, coordinar i dinamitzar l'equip.
- Gestionar el pressupost municipal de joventut.

- Coordinar o supervisar els projectes d'aplicació dels diversos programes del **PLJR**, quan són necessaris.
- Elaborar els plecs tècnics per a la contractació externa de serveis i els perfils professionals per als processos d'incorporació de nous recursos humans.
- Coordinar la política comunicativa del **PLJR**.
- Ser l'interlocutor/la interlocutora tècnic/a amb el/la responsable polític/a de la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament.
- Elaborar propostes tècniques per a la seva aprovació en el Govern o el Ple Municipal.
- Ser l'interlocutor/la interlocutora tècnic/a amb altres departaments municipals.
- Ser l'interlocutor/la interlocutora tècnic/a amb responsables d'àrees de joventut d'altres municipis.
- Ser l'interlocutor/la interlocutora tècnic/a amb altres administracions en matèria de joventut.
- Ser l'interlocutor/la interlocutora genèric/a amb associacions i col·lectius juvenils de la ciutat.
- Elaborar i dirigir el pla anual de formació del Servei de Joventut.
- Executar i dinamitzar projectes prioritaris del **PLJR**.

Responsable de serveis i equipament

Director/a de l'equipament central de Serveis a la Joventut a partir del moment que entri en funcionament i responsable del conjunt de serveis de prestació directa als joves amb ubicació física, singularment del Servei d'Informació Juvenil i de l'OJBC i dels serveis d'orientació i assessorament que en depenen. També assumeix la coordinació del pla de comunicació del **PLJR**.

Tasques i funcions

- Coordinar el Servei d'Informació Juvenil i l'OJBC i tots els serveis i programacions que s'hi desenvolupen.
- Dirigir l'equipament central de Serveis a la Joventut i coordinar tots els serveis i programacions que hi tinguin lloc.
- Coordinar els recursos humans destinats a la gestió d'espais i serveis de l'equipament.
- Responsable de normatives i control de gestió d'espais.
- Responsable d'equipaments dels espais (tecnològics, lúdics, de gestió, etc.).
- Controlar i supervisar el manteniment.
- Controlar i avaluar registres d'usuaris de l'equipament i serveis i anàlisi de perfils.
- Coordinar, revisar i validar continguts de les accions comunicatives del **PLJR**.
- Elaborar, seguir i revisar el manual o protocols del pla de comunicació.
- Dirigir les programacions d'activitats que tenen lloc a l'equipament i, en alguns casos, executar i dinamitzar.
- Ser l'interlocutor amb associacions, col·lectius juvenils i joves individuals usuaris de serveis i espais de l'equipament.

- Coordinar tasques socioeducatives i de dinamització que es realitzen a l'equipament.
- Coordinar i cooperar amb la resta d'espais de la Xarxa d'Espais Juvenils.
- Coordinar l'execució del programa 1.5. *Informació i recursos*.

Responsable de Xarxa i Territori

Director/a de la Xarxa d'Espais Juvenils, responsable del desplegament de serveis i programacions del PLJR al conjunt del territori de la ciutat i coordinador/a dels equips d'educadors en medi obert. La seva figura té un marcat caràcter transversal perquè la seva funció essencial és garantir que els continguts i els espais de responsabilitat de la resta de membres de l'equip arribin a tots els barris de Reus a través del treball en proximitat.

Tasques i funcions

- Coordinar el treball que es realitza des de tots els equipaments que formen part de la Xarxa d'Espais Juvenils (equipament central de Serveis a la Joventut i espais joves).
- Coordinar el desplegament dels educadors en medi obert arreu de la ciutat.
- Assignar tasques i funcions concretes dels educadors en relació amb els quatre Espais joves previstos.
- Coordinar les tasques de suport dels educadors en medi obert per a l'execució dels programes i mesures del pla.
- Execució o suport a l'execució de les mesures que tenen a veure amb la xarxa i el territori.

Responsable de programes

Responsable del desplegament del conjunt de programes que configuren el **PLJR**, coordinant el treball dels tècnics assignats a cadascun, garantint-ne l'aplicació segons el calendari previst i supervisant l'execució en compliment dels continguts descrits. A més, executa directament els programes de l'eix 4. *Així, sí*. i actua com a coordinador del pla de comunicació durant els primers anys del **PLJR** (de 2022 a 2025).

Tasques i funcions

- Dirigir el treball dels tècnics de programes d'orientació i acompanyament, de participació i interlocució i de creativitat i oci.
- Seguiment i avaluació contínua del nivell d'assoliment d'objectius dels programes i mesures del pla.
- Controlar l'execució dels programes del pla i coordinar l'assignació de recursos i suports als tècnics responsables de cada programa.
- Coordinar la logística i els recursos municipals emprats en l'execució dels programes del **PLJR**.
- Coordinar, revisar i validar continguts de les accions comunicatives del **PLJR**.
- Elaborar, seguir i revisar el manual o protocols del pla de comunicació.
- Executar directament els programes de l'Eix 4. *Així, sí*.

Informadora juvenil

Responsable tècnic/a del Servei d'Informació Juvenil i de l'atenció directa a usuaris de l'OJBC.

Tasques i funcions

- Recerca, tractament i difusió de la informació.
- Primera atenció als usuaris i visitants del servei.
- Atendre consultes presencials, telefòniques i digitals.
- Orientar i acompanyar els joves usuaris en àmbits específics propis del Servei d'Informació Juvenil.
- Coordinar amb els serveis d'orientació educativa, ocupacional, d'habitatge, de salut, de mobilitat i del punt de voluntariat.
- Derivar els joves usuaris a serveis municipals o d'altres administracions amb major grau d'especialització.
- Registrar, analitzar i avaluar el servei.
- Recollir i coordinar la rebuda d'informacions sobre serveis i programacions juvenils del conjunt de les administracions que operen a Reus i en el seu àmbit comarcal. Organitzar la informació en agendes i canals de comunicació.
- Organitzar diàriament materials de difusió d'expositors i cartelleres.
- Gestiona el fons informatiu i documental del servei.
- Ser l'interlocutor amb associacions i col·lectius juvenils com a usuaris dels serveis d'informació.
- Dirigir/coordinar mesures específiques d'extensió del servei.

Auxiliar d'informació juvenil

Suport en totes les tasques pròpies del Servei d'Informació Juvenil i tasques de base en el desplegament específic del pla de comunicació.

Tasques i funcions

- Suport en la recerca, tractament i difusió de la informació.
- Suport en la primera atenció als usuaris i visitants del servei.
- Suport en l'atenció a consultes presencials, telefòniques i digitals.
- Suport en l'orientació i acompanyament dels joves usuaris en àmbits específics propis del Servei d'Informació Juvenil.
- Gestionar continguts dels espais web i xarxes socials vinculats a la informació juvenil.
- Elaborar materials per a la comunicació general del **PLJR**.
- Gestionar i dinamitzar canals de comunicació estables amb els joves del municipi (butlletins i edicions digitals i físiques).
- Dur a terme accions per al desplegament del pla de comunicació.
- Suport als educadors en medi obert per traslladar continguts i materials informatius al territori/barris.

Tècnic de treball, educació i emprenedoria

Prestació del servei d'atenció als usuaris, orientació i programació d'activitats en els àmbits del treball, l'educació i l'emprenedoria, en el marc del Servei d'Informació Juvenil i de l'OJBC.

Tasques i funcions

- Coordinar el treball dels referents d'ocupació juvenil i dels orientadors educatius.
- Fer atenció directa als usuaris en matèria de treball, educació i emprenedoria.
- Formar part de l'equip de treball transversal que preveu actuacions conjuntes amb les àrees municipals d'Educació i Ocupació.
- Participar en el disseny i l'execució de les programacions d'activitats del seu àmbit.

Orientació en mobilitat internacional

Orientador especialitzat en mobilitat internacional, com a servei específic de l'OJBC, que combina l'atenció directa als usuaris amb l'organització d'activitats de difusió i de promoció de la mobilitat.

Tasques i funcions

- Orientar usuaris amb atenció directa i individual en matèria de mobilitat internacional.
- Recerca, tractament i difusió d'informació en matèria de mobilitat internacional.
- Enllaç amb serveis específics de difusió de programes i projectes europeus.
- Organitzar activitats divulgatives al voltant de la mobilitat internacional.

Orientadors en salut

Dos orientadors/es especialitzats/des en salut, com a servei específic de l'OJBC, però ampliat amb les mesures previstes en la matèria pel PLJR. Un/a d'ells/es s'especialitza en l'atenció a la salut emocional i psicològica i l'altra en el conjunt d'aspectes que afecten els joves en matèria de salut (sexualitat, hàbits alimentaris, consums, etc.).

Tasques i funcions

- Orientar usuaris amb atenció directa i individual en matèria de salut, tant a la seu del Servei d'Informació Juvenil com als espais joves.
- Recerca, tractament i difusió d'informació en matèria de salut.
- Derivar casos a serveis especialitzats quan sigui necessari (amb una atenció especial pels casos d'atenció psicològica).
- Organitzar activitats divulgatives al voltant de la mobilitat internacional.
- Formar part de l'equip de treball transversal que preveu actuacions conjuntes amb l'àrea municipal de Salut.
- Participar en el disseny i l'execució de les programacions d'activitats de les mesures del seu àmbit.

Referents d'ocupació juvenil

Dos/Dues orientadors/es especialitzats/des en ocupació, com a servei específic de l'OJBC, però ampliat amb les mesures previstes en la matèria pel PLJR. Distribueixen la seva tasca entre l'atenció directa en l'espai físic del

Servei d'Informació Juvenil i la presència en el territori, atenent consultes en els espais joves i realitzant tasques d'intermediació per a l'ocupació.

Tasques i funcions

- Orientar usuaris amb atenció directa i individual en matèria d'ocupació, tant a la seu del Servei d'Informació Juvenil com als espais joves.
- Recerca, tractament i difusió d'informació en matèria d'ocupació.
- Prospecció del mercat laboral de Reus i el seu entorn per detectar nínxols d'ocupació d'interès especial per als joves.
- Tasques d'intermediació entre empreses i organitzacions amb potencial ocupacional i persones joves en cerca de feina.
- Derivar casos a serveis especialitzats quan sigui necessari.
- Formar part de l'equip de treball transversal que preveu actuacions conjuntes amb l'àrea municipal d'ocupació.
- Participar en el disseny i l'execució de les accions previstes en el programa *1.1. Ocupació*.

Orientadors educatius

Dos/Dues orientadors/es especialitzats/des en educació, com a servei específic de l'OJBC, però ampliat amb les mesures previstes en la matèria pel **PLJR**. Distribueixen la seva tasca entre l'atenció directa en l'espai físic del Servei d'Informació Juvenil i la presència en el territori, atenent consultes en els espais joves i realitzant tasques d'acompanyament per al retorn al sistema educatiu en aquells usuaris en què sigui necessari.

Tasques i funcions

- Orientar usuaris amb atenció directa i individual en matèria d'educació, tant a la seu del Servei d'Informació Juvenil com als espais joves.
- Recerca, tractament i difusió d'informació en matèria d'educació.
- Accions periòdiques de contacte amb organitzacions i centres educatius de Reus i el seu entorn comarcal per mantenir una interlocució estable sobre oferta educativa de l'entorn.
- Acompanyar usuaris per al seu retorn al sistema educatiu.
- Derivar casos a serveis especialitzats quan sigui necessari .
- Formar part de l'equip de treball transversal que preveu actuacions conjuntes amb l'àrea municipal d'educació, d'ocupació i de serveis socials.
- Dinamitzar el *Saló de l'educació* (mesura 1.2.2.).
- Participar en el disseny i l'execució de les accions previstes en el programa *1.2. Educació*.

Tècnic de programes d'orientació i acompanyament

Responsable de l'execució dels programes i de les mesures de l'Eix 1. *Ens en sortirem*. Per fer-ho, compta amb la direcció del/de la responsable de programes, el treball dels orientadors vinculats al Servei d'Informació Juvenil i l'OJBC i amb el suport de l'equip d'educadors en medi obert.

Tasques i funcions

- Planificar i executar, d'acord amb les pautes del **PLJR**, les mesures dels programes del l'Eix 1. *Ens en sortirem*.

- Coordinar els recursos humans que intervenen en l'execució de cada mesura (especialment els orientadors del Servei d'Informació Juvenil i els educadors en medi obert).
- Recollida sistemàtica de dades, registres i opinions sobre l'execució de cada mesura per a la seva avaluació continuada, segons el model d'avaluació.
- Formar part dels equips transversals que preveuen actuacions conjuntes amb les àrees municipals afectades pels continguts de l'Eix 1.
- Interlocució amb associacions, col·lectius juvenils i joves individuals que tenen a veure amb la gestió participada de programacions de l'Eix 1.
- Coordinar i cooperar amb altres espais, serveis i departaments que formen part o participen a les programacions de l'Eix 1.

Tècnic de programes de participació i interlocució

Responsable de l'execució dels programes i de les mesures de l'Eix 3. *Ens ho fem*. Per fer-ho, compta amb la direcció del/de la responsable de programes i el treball de l'equip d'educadors en medi obert.

Tasques i funcions

- Planificar i executar, d'acord amb les pautes del **PLJR**, les mesures dels programes de l'Eix 3. *Ens ho fem*.
- Coordinar els recursos humans que intervenen en l'execució de cada mesura.
- Recollida sistemàtica de dades, registres i opinions sobre l'execució de cada mesura per a la seva avaluació continuada, segons el model d'avaluació.
- Formar part de l'equip transversal que preveu actuacions conjuntes amb l'àrea municipal de promoció econòmica, per al programa 3.4. *Emprèn*.
- Interlocució amb associacions, col·lectius juvenils i joves individuals que tenen a veure amb la gestió participada de programes de l'Eix 3.
- Coordinar i cooperar amb altres espais, serveis i departaments que formen part o participen als programes de l'Eix 3.

Tècnic de programes de creativitat i oci

Responsable de l'execució dels programes i de les mesures de l'Eix 2. *El futur és aquí*. Per fer-ho, compta amb la direcció del/de la responsable de programes i el treball de l'equip d'educadors en medi obert.

Tasques i funcions

- Planificar i executar, d'acord amb les pautes del **PLJR**, les mesures dels programes de l'Eix 2. *El futur és aquí*.
- Coordinar els recursos humans que intervenen en l'execució de cada mesura.
- Coordinació tècnica i logística de les programacions d'activitats.
- Recollida sistemàtica de dades, registres i opinions sobre l'execució de cada mesura per a la seva avaluació continuada, segons el model d'avaluació.
- Formar part de l'equip transversal que preveu actuacions conjuntes amb l'àrea municipal de cultura, per al programa 2.2. *Creació*.
- Interlocució amb associacions, col·lectius juvenils i joves individuals que tenen a veure amb la gestió participada de programes de l'Eix 2.

- Coordinar i cooperar amb altres espais, serveis i departaments que formen part o participen als programes de l'Eix 2.

Educadors en medi obert

Equip de nou educadors amb perfils que combinen l'educació social, l'animació sociocultural i la producció cultural. La seva funció essencial consisteix específicament a executar damunt del territori les accions i mesures previstes al **PLJR** i, de manera més inespecífica, a mantenir relació estable, vincle i interlocució amb joves individuals, grups o col·lectius i entitats del conjunt de la ciutat, amb una atenció especial per arribar a tots els barris i zones del municipi. Treballen sota la direcció del/de la responsable de xarxa i territori i sota la coordinació dels tècnics de programes. Tot i que alguna de les mesures del PLJR s'assignen de manera específica i estable a un/a educador/a (com l'1.5.3. EPI JOVE, per exemple), en general van alternant la seva dedicació als diferents programes, segons les indicacions dels seus responsables. Treballen físicament des dels equipaments de la Xarxa d'Espais Juvenils (equipament central de Serveis a la Joventut i espais joves), amb presència estable a altres equipaments públics com IES, centres cívics, biblioteques i poliesportius i intervencions periòdiques i programades en medi obert, arreu dels barris de la ciutat.

Tasques i funcions

- Establir i mantenir contacte amb joves, col·lectius i entitats de totes les tipologies i en tots els barris de la ciutat.
- Treballar de manera continuada amb la metodologia del PLJR, a partir dels processos socioeducatius i de participació.
- Executar mesures del PLJR assignades pels tècnics de programes.
- Detectar necessitats, demandes, inquietuds i interessos dels joves a través dels espais estables de relació i interlocució.
- Facilitar l'accés dels joves a serveis i recursos públics.
- Recollir sistemàticament informació i dades sobre dinàmiques juvenils a la ciutat per mantenir, incrementar i millorar el coneixement sobre els joves.
- Recollir i sistematitzar informacions, registres i opinions sobre les mesures executades en el marc del sistema d'avaluació del pla.

Tècnic d'administració

Gestió administrativa de tota l'activitat del Servei de Joventut. Tramitació de tots els expedients i procediments municipals vinculats al **PLJR** i els seus programes. Suport a la resta de professionals del Servei de Joventut per a l'execució de totes les tasques pròpies del pla.

Tasques i funcions

- Tramitar i fer seguiment dels expedients i procediments municipals de tots els programes i accions del **PLJR** i fer seguiment d'aspectes logístics de la seva execució.
- Serveis complementaris del Servei de Joventut (administració, correu, arxiu, comptabilitat, expedients i ordres de treball).
- Enllaç administratiu amb el conjunt de departaments i serveis municipals.

- Elaborar la documentació administrativa de les justificacions de subvencions, presentació de projectes a instàncies municipals i tràmits institucionals.

La dotació de recursos humans descrita suposa un ideal al qual cal tendir i aproximar-s'hi tant com sigui possible durant l'aplicació del **PLJR**. La incorporació progressiva d'efectius professionals hauria de fer possible l'aplicació dels programes i de les mesures proposades i l'assoliment dels objectius expressats. La progressió plantejada es desplega en tres períodes o fases, definides pels següents criteris.

Fase 1 – 2022-2023

Durant aquests dos anys s'han de produir els canvis essencials que han de fer possible la transició cap al model Reus de polítiques de joventut, descrit amb anterioritat. Aquests canvis impliquen transformacions en el sistema de gestió del pla i en la metodologia de treball pel que fa a la intervenció damunt del territori. Hi ha, per tant, dues prioritats a cobrir:

1. Incrementar la capacitat de control i direcció del pla. Això implica, d'una banda, alliberar el/la cap del servei de tasques de base per tal que pugui desplegar espais d'interlocució transversal efectius i posar en marxa els nous models d'avaluació, seguiment i desplegament sobre el territori. Per fer-ho, cal incorporar una figura tècnica amb capacitat de coordinar l'execució quotidiana del pla, a través de la seva nova estructura de programes. És el/la **responsable de programes**.
2. Incrementar la capacitat de treball efectiu sobre el territori. Cal anar més enllà de l'actuació habitual fins al moment, que es basa en els serveis i programacions executats al Casal de Joves la Palma o des d'aquí. S'incorporen, per tant, dos **educadors en medi obert** que assumeixen bona part de les actuacions i programacions en relació directa amb els joves, complementant la tasca que fins al moment ha desenvolupat la dinamitzadora destacada en els instituts de secundària, aplicant el projecte EPI JOVE. Aquesta incorporació, a més de donar una nova capacitat de treball i programació, permet que els responsables dels serveis d'informació i orientació es dediquin de manera més intensa a les funcions estrictes del seu lloc de treball i, per tant, aproximar-se una mica més a l'ideal d'atenció als usuaris que hauria de ser propi en un municipi de la dimensió i capitalitat de Reus.

Finalment, durant aquesta etapa també es cobreix una greu mancança en un àmbit essencial de les polítiques de joventut com és l'assessorament i l'**orientació acadèmica**. La incorporació d'un/a orientador/a específic/a permetrà reforçar i desplegar adequadament aquest servei que s'ha prestat fins al moment amb precarietat de recursos, de manera discontinua, i amb una capacitat molt limitada d'arribar a un percentatge significatiu d'usuaris potencials.

Fase 2 – 2024-2027

Durant aquests quatre anys tindrà lloc l'aplicació efectiva del nou model de polítiques de joventut de Reus, fent valer les transformacions produïdes durant els dos anys inicials (2022 i 2023).

Seguint el planejament previst, entre 2022 i 2025 s'haurà dissenyat el desplegament idoni d'espais físics o equipaments juvenils a la joventut per arribar al conjunt del territori de la ciutat, amb un equipament central de serveis a la joventut i un seguit d'espais satèl·lits de dinamització en diverses zones o barris de Reus. El desplegament i posada en funcionament de tots aquests espais encara no s'haurà produït, però sí que s'hauran realitzat les primeres passes en aquesta direcció. Per aquesta raó, a la meitat del període, l'any 2026, es preveu la incorporació d'una nova figura tècnica que reforçarà i ampliarà l'equip directiu del Servei de Joventut. Es tracta del/de la **responsable de serveis i de l'equipament central de Joventut**, que serà l'eix a partir del qual s'articularà la xarxa (podrà ser el Casal de Joves La Palma o algun altre equipament de més capacitat i versatilitat). Tindrà a les mans la direcció de l'equipament i permetrà, per tant, concentrar altres esforços en el desplegament de programes en el conjunt del territori, deixant ben cobertes les servituds pròpies de la gestió quotidiana de l'espai.

A la meitat del període (2026) també es preveu la incorporació d'un/a tècnic/a que assumirà, d'acord amb el que hem dit en el paràgraf anterior, l'aplicació dels programes destinats a l'**acompanyament i orientació juvenil**, que s'hauran anat desplegant de manera progressiva durant els quatre anys anteriors, aconseguint una capacitat i amplitud de serveis adequats per a una ciutat com Reus. El desplegament d'aquesta línia de treball serà possible gràcies a la incorporació d'un/a segon/a **informador/a juvenil** (auxiliar), d'un/a **orientador/a** en matèria de **mobilitat**, un/a segon/a **orientador/a** per a l'àmbit de **salut** i un/a segon/a **referent d'ocupació juvenil**. Amb aquestes ampliacions de l'equip es completarà el sistema d'informació i orientació especialitzada en els àmbits clau de les polítiques de joventut.

Durant aquest període, a més, es continuarà creixent en capacitat d'actuació sobre el territori, amb la incorporació esglaonada de dos nous **educadors en medi obert**.

Fase 3 – 2028-2031

En aquesta darrera fase quadriennal ja s'hi arribarà amb el gruix del pla desplegat i amb un nivell de recursos que s'acosti a l'ideal per a una ciutat de la dimensió de Reus. Serà, per tant, el període d'aplicació plena i de consolidació del pla, tant pel que fa als seus continguts com pel que fa a l'estructura de gestió, metodologia de treball i desplegament pel territori.

La incorporació més rellevant serà la del **Responsable de xarxa i territori**, amb el qual es completarà l'equip directiu del pla (cap del servei, responsable de serveis i equipaments, responsable de programes i responsable de xarxa

i territori). Es produeix en aquest moment, sis anys després de l'inici del nou model de gestió, perquè ja es disposarà de recursos humans significatius per desplegar el conjunt del programes del pla i d'educadors per estendre'ls al conjunt del territori. A partir d'aquest moment, per tant, es podrà dir que la xarxa territorial és un fet.

S'hi afegirà, d'altra banda, un/a segon/a orientador/a educatiu/iva i es completaran els equips d'**educadors en medi obert**.

Aclariments

- Hem previst la incorporació d'assessors o especialistes per acompanyar aquelles mesures que requereixen un grau significatiu d'especialització i de coneixements, que no és propi ni exigible a professionals de joventut. No es tracta, però, de posicions de treball que s'hagin de consolidar ni que hagin de tenir un nivell de dedicació rellevant. Són figures que només intervenen puntualment i que en la majoria de casos tampoc no requereixen contractació laboral, sinó prestacions de serveis temporals. Ens referim a formadors o talleristes puntuals, a experts en gestió cultural per fer de jurat o tribunal en beques o seleccions de projectes, a tècnics per fer acompanyaments als titulars de residències, a facilitadors en processos de participació, al monitoratge de programes de retorn al sistema educatiu o d'acompanyament per a l'ocupació, a assessoraments per projectes d'emprenedoria, etc. No hauran d'ocupar una posició rellevant en l'organigrama del Servei de Joventut i la seva participació no és significativa en el temps ni en el cost econòmic.
- Finalment, cal ressaltar que la proposta d'incorporació i de progressió de recursos humans és genèrica i aproximada. La seva concreció en perfils i dates dependrà de múltiples factors, entre els quals, lògicament, el més significatiu és la disponibilitat econòmica municipal. Les incorporacions poden retardar-se o avançar-se un o dos anys en cada cas, se'n pot alterar l'ordre d'algunes en funció de necessitats de gestió o aplicació del pla i es poden matisar els perfils de les posicions per encaixar i complementar adequadament en el conjunt de l'equip.
- És molt important, però, assenyalar que la no-incorporació de recursos humans previstos portarà a renunciar d'aplicar els programes o les mesures que en depenen.
- La darrera consideració és que en la proposta es valora la força de treball i de capacitats necessàries per desplegar el **PLJR**, però no es prejutja la forma de contractació. Així, moltes de les posicions explicitades en l'organigrama poden cobrir-se potencialment amb externalitzacions adequadament gestionades. Ara bé, si s'opta per aquesta possibilitat, s'ha d'assegurar que el nucli directiu del **PLJR** serà personal propi del consistori i, per tant, una externalització no hi hauria d'incloure en cap cas els seus integrants (cap de servei i tres responsables d'unitat).

Tot seguit mostrem una taula en la qual es mostra gràficament la progressió proposada per a la incorporació de recursos humans. D'altra banda, a les pàgines següents presentem una sèrie de cinc organigrames en els quals es pot observar l'evolució de l'equip a mesura que es cobreixen les posicions de treball fins a completar el disseny òptim. De color verd veiem les posicions cobertes i de color vermell les que encara estan per cobrir. A l'encapçalament de cada organigrama presentem la data teòrica en què es fa efectiu.

PROGRESSIÓ RECURSOS HUMANS											
Posicions a l'organigrama	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Cap de servei	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Administració	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Resp. de serveis i equipament	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Resp. de xarxa i territori	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd
Resp. de programes	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Informador Juvenil	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Auxiliar d'informació juvenil	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Treball, educació, emprenedoria	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Orientador en mobilitat	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Salut 1	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Salut 2	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd
Referent ocupació juvenil 1	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Referent ocupació juvenil 2	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Orientador educatiu 1	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Orientador educatiu 2	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd
Orientació i acompanyament	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Participació i interlocució	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Creativitat i oci	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 1	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 2	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 3	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 4	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 5	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 6	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 7	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd	Verd	Verd
Educador medi obert 8	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd
Educador medi obert 9	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Verd	Groc	Verd
Assessors / especialistes	Verd	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc	Groc

Notes:

- A la taula assenyalarem de color verd el període efectiu d'incorporació de cadascuna de les posicions de treball.
- Destaquem de color groc l'any en què es produeix la incorporació de cada efectiu i, per tant, el moment en què es produeix el creixement i es realitza l'esforç econòmic.
- Hi incloem una columna per a l'any 2021 per tal d'observar amb claredat quina és la dotació de recursos humans actual i, per tant, el punt de partida.

Gener 2022

SERVEI DE JOVENTUT

CAP DE SERVEI

ADMINISTRACIÓ

RESPONSABLE DE SERVEIS
I DE L'EQUIPAMENT
CENTRAL DE JOVENTUT

RESPONSABLE DE
XARXA I TERRITORI

RESPONSABLE DE
PROGRAMES

Informador
juvenil (SIJ)

Treball, educació
i emprenedoria

Mobilitat

Salut
(2)

Auxiliar
informació
juvenil

Referent
ocupació
juvenil
(2)

Orientador
educatiu
(2)

Equip medi obert 1
(3)

Equip medi obert 2
(3)

Equip medi obert 3
(3)

Assessors
especialistes
(∞)

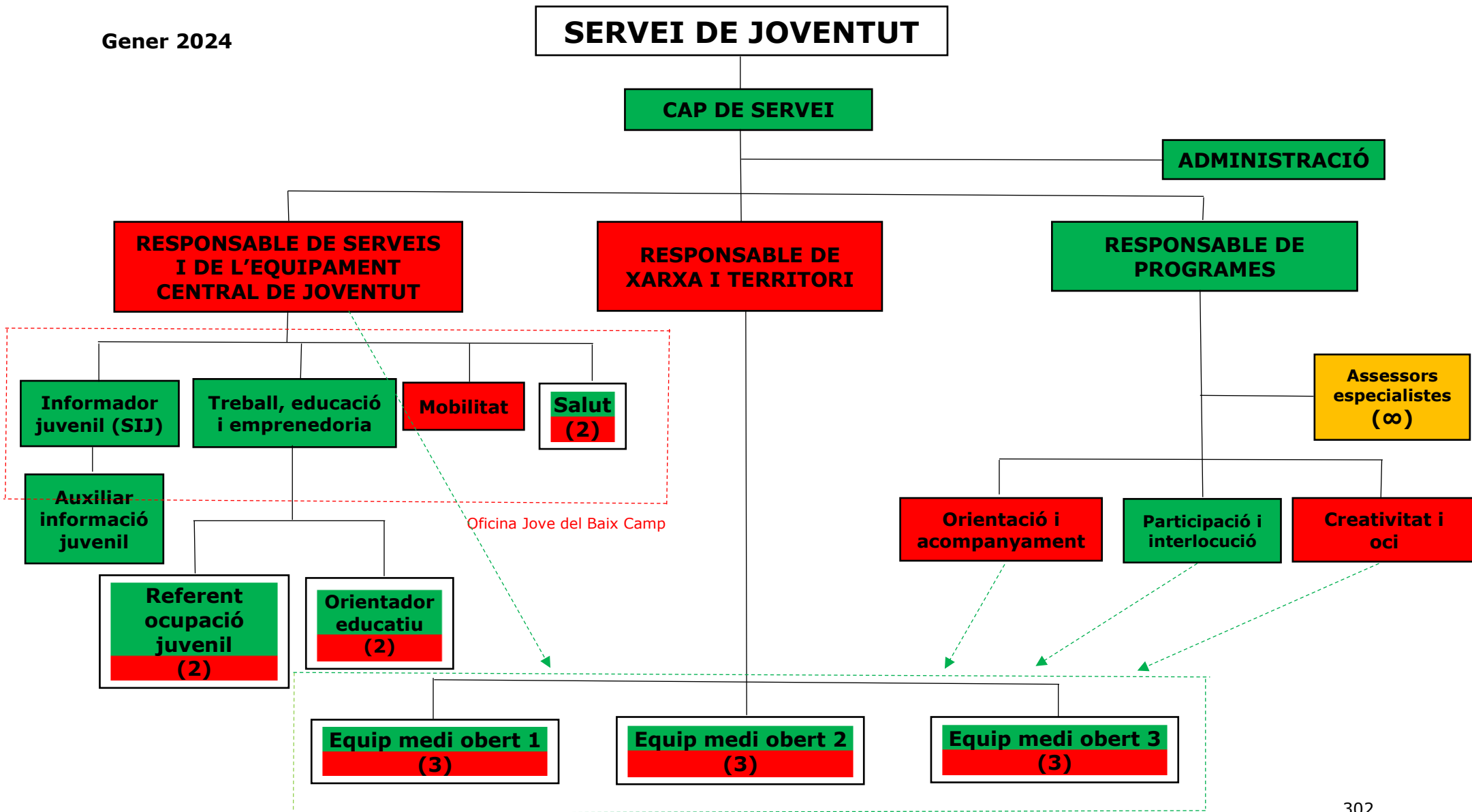
Orientació i
acompanyament

Participació i
interlocució

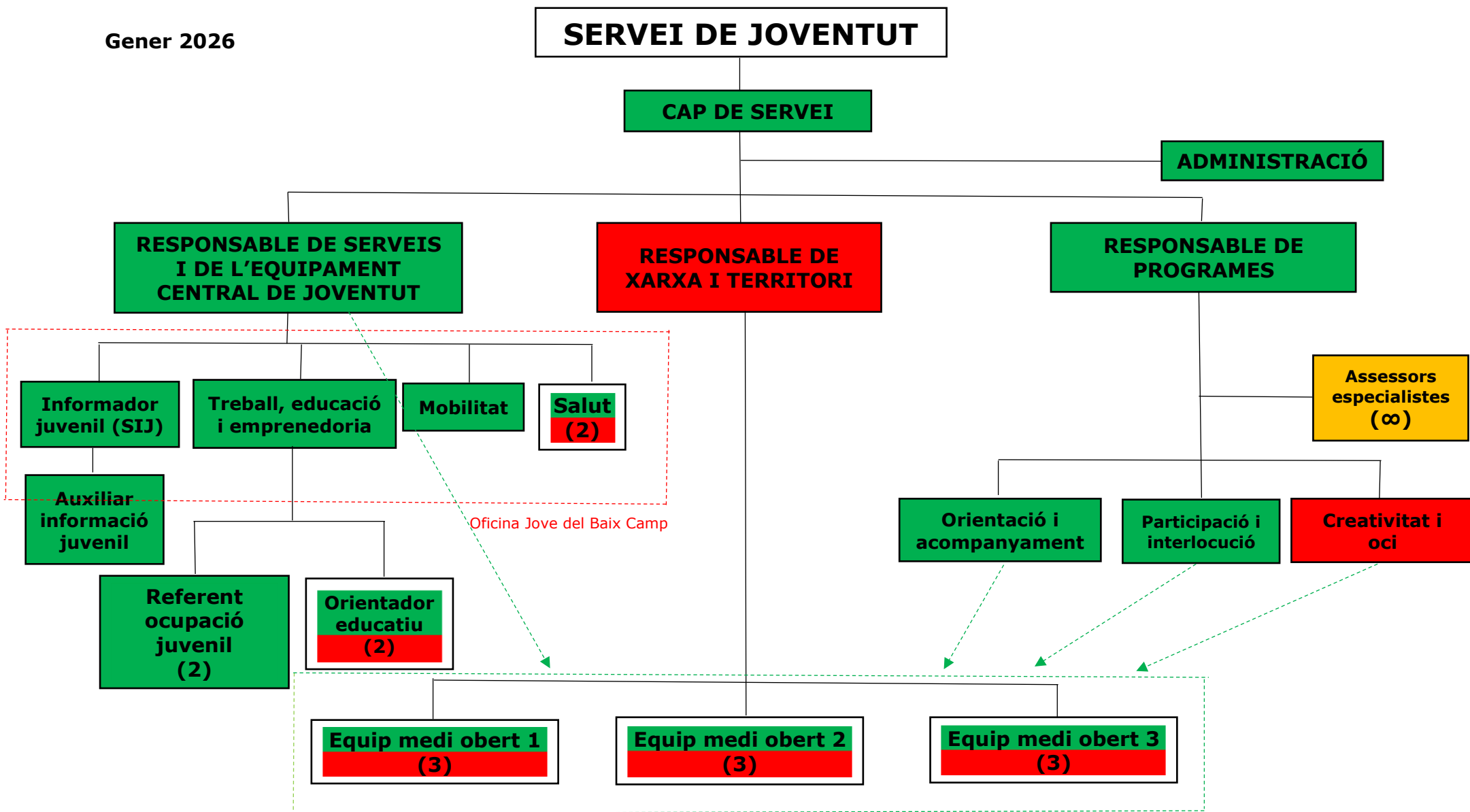
Creativitat i
oci

Oficina Jove del Baix Camp

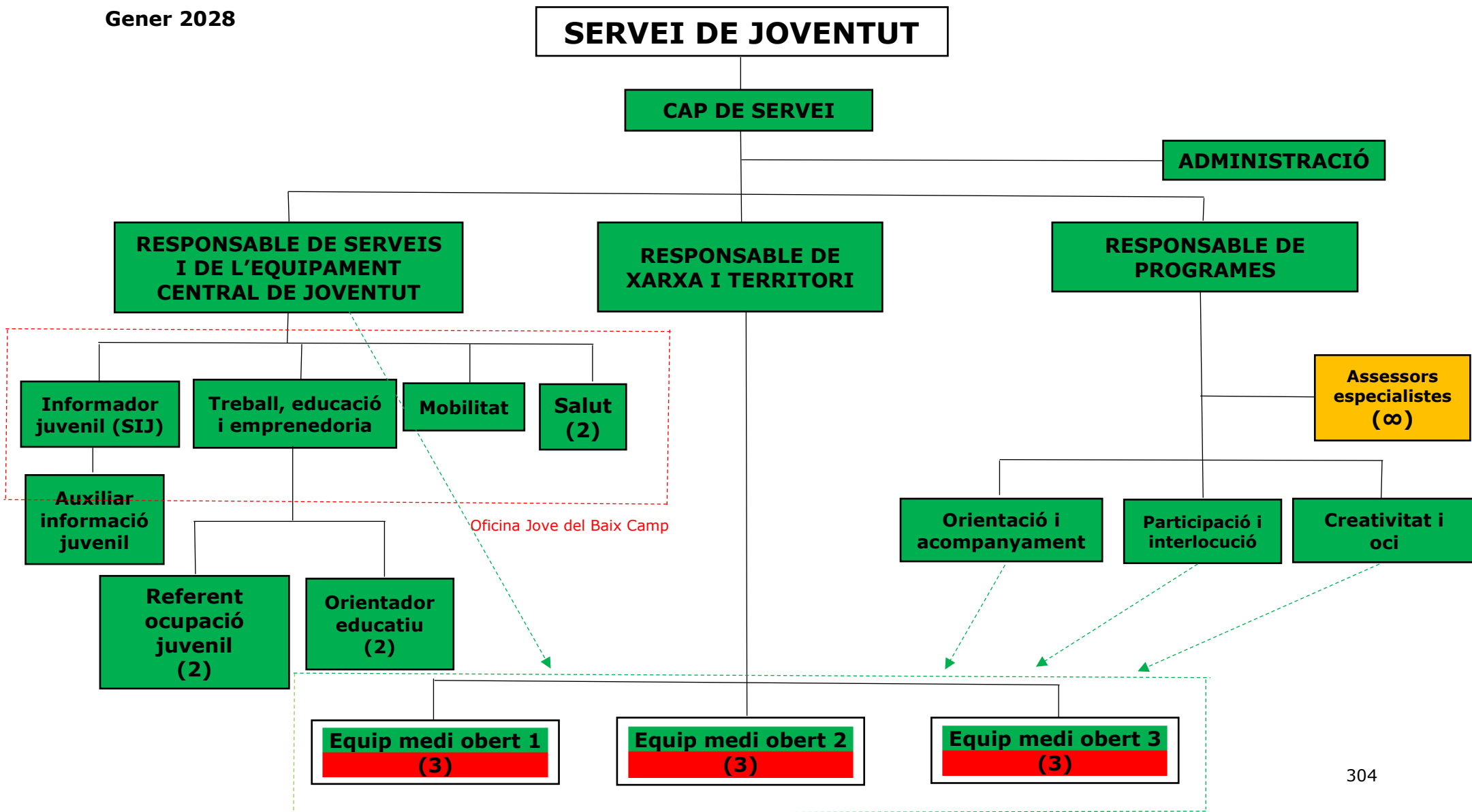
Gener 2024

Gener 2026

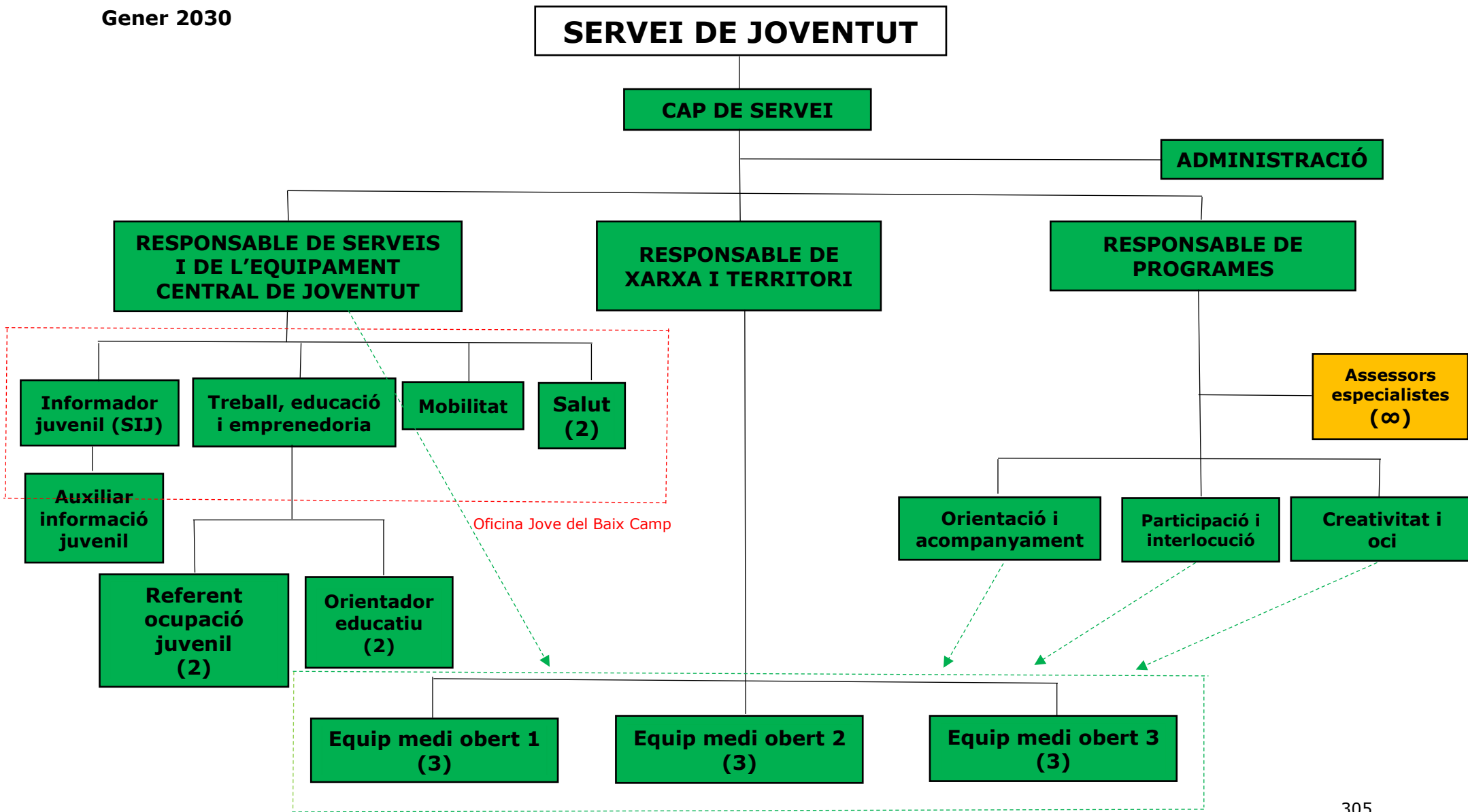

Gener 2028

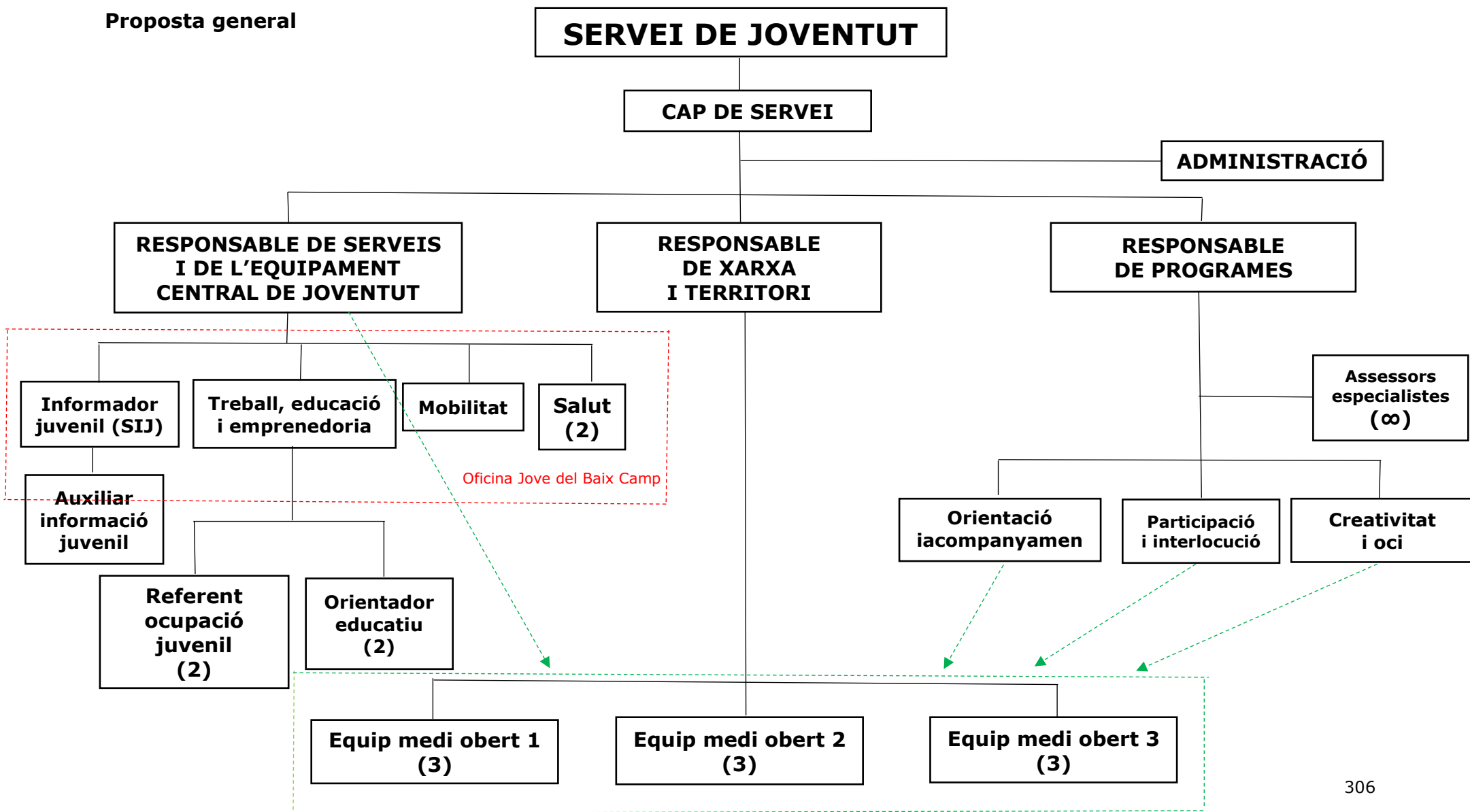

Gener 2030

Proposta general

Organització de l'equip

Una de les claus per assegurar un desplegament harmoniós del PLJR és que el funcionament de l'equip professional es doti d'unes pautes de treball, que poden ser molt bàsiques i senzilles, però que s'han d'explicitar per assegurar-ne l'assumpció i el compliment.

Tres àrees de treball

A través de l'organigrama es visualitza amb claredat que l'equip s'ha estructurat mitjançant tres àrees de treball clares: la que s'organitza al voltant de l'equipament central de Joventut i els serveis que s'hi presten, la que assumeix l'aplicació pràctica de programes i mesures per donar compliment al PLJR segons les seves previsions i la que intenta garantir que el sistema de serveis i programacions arribi a tota la ciutat a través d'instal·lacions físiques i un equip d'educadors. Cadascuna de les tres àrees (serveis i equipament, xarxa i territori, programes) compta amb responsable, per sota del qual s'articulen un equip professional i unes atribucions concretes, tal com hem vist en la descripció dels llocs de treball.

Distribució de responsabilitats

Es desterra del Servei de Joventut la idea "entre tots ho farem tot", deutora d'una dotació insuficient de recursos humans i una invitació a la improvisació. Cada membre de l'equip té assignades unes responsabilitats determinades i tots els serveis i programes del pla estan atribuïts, com a mínim, a un professional. És així com hi ha una direcció de l'equipament central i dels serveis que hi tenen lloc, un/a responsable d'endregar el treball sobre el territori de l'equip d'educadors i un/a tècnic/a específic/a per a aplicar cadascun dels quatre eixos del pla. Aquesta distribució de responsabilitats dona traçabilitat a totes les actuacions del PLJR, assigna a persones concretes la tasca de recollir informació i avaluar totes les mesures previstes i, probablement el més important, permet generar espais de coordinació clars. La distribució de responsabilitats no és un obstacle per als suports entre membres de l'equip i tampoc no ha d'evitar el reordenament puntual de tasques i funcions quan les prioritats ho requereixin, sinó més aviat el contrari: permet que les relacions d'equip i els suports creuats entre els seus membres siguin fàcils de visualitzar i resseguir.

Un nucli directiu

El/La cap del Servei de Joventut i els tres responsables d'àrea constitueixen el nucli directiu del PLJR. La distribució de funcions entre ells allibera el/la cap de servituds de la gestió quotidiana per reservar temps a la planificació, a la creació de nous projectes, a l'impuls del treball transversal i al control de qualitat del pla, a través de l'aplicació del nou model d'avaluació. Els tres responsables d'àrea o unitat, per la seva banda, tenen una atribució de funcions clara i uns professionals específics per desenvolupar la seva tasca.

Coordinació setmanal

El funcionament quotidià es desenvolupa a partir d'una reunió setmanal de coordinació del nucli directiu. En aquesta trobada es fa un seguiment dels programes en curs, del funcionament dels serveis i del desplegament del PLJR

arreu del territori. Es determinen prioritats de treball i s'organitzen nous terminis d'aplicació de mesures. Cada responsable d'unitat trasllada al seu equip les decisions o instruccions i n'organitza el treball.

Revisió mensual

La trobada setmanal es transforma en trobada de tot l'equip del Servei de Joventut una vegada al mes. Aquesta reunió és de revisió per assegurar que el treball planejat s'executa segons els paràmetres previstos o que, en cas contrari, s'hi han de realitzar correccions per adaptar-se a les circumstàncies, evolució de la participació dels joves o necessitats sobrevingudes. Es manté, per tant, un nivell alt en la periodicitat i la continuïtat de la revisió o del seguiment d'execució del **PLJR**. Així mateix, la previsió d'activitat es contrasta amb freqüència i això permet corregir desviacions o introduir millores.

Avaluació trimestral

Tal com s'exposa més endavant, a l'apartat d'avaluació, la trobada de coordinació setmanal es converteix una vegada al trimestre en reunió de valoració tècnica, en la qual s'analitza l'opinió expressada pels joves a través dels diversos mecanismes de participació, les dades recollides a través del Control d'Execució i del Registre d'Usuaris i es creua amb el parer de l'equip complet. Aquesta reunió d'avaluació genera documents senzills que permeten fer un seguiment periòdic del pla i que es traslladaran a la memòria anual.

Avaluació anual

Durant els mesos de desembre i gener es realitzen diverses trobades completes del Servei de Joventut per fer una avaluació anual i preparar una memòria anual amb les aportacions de cada membre de l'equip segons les seves àrees de responsabilitat. D'aquesta avaluació també sorgeix la proposta tècnica que el/la cap del Servei de Joventut traslladarà al/a la responsable polític/a de l'àrea per a la revisió i l'actualització anual del **PLJR**.

Cooperació transversal

Els espais de coordinació i cooperació interdepartamental i amb serveis d'altres administracions i entitats de la ciutat són responsabilitat del/de la cap del Servei de Joventut i, per delegació, dels tres responsables d'unitat. Podran incorporar-hi altres membres de l'equip, en funció de necessitats pràctiques, per a l'execució de determinades actuacions. El seguiment dels espais de cooperació es realitza en les reunions setmanals del nucli directiu i en les revisions trimestrals, amb tot l'equip. El treball transversal, en tot cas, s'organitza tal com es descriurà més endavant en l'apartat *Transversalitat útil*.

Un únic equip

Tots els professionals que treballen en el desplegament del **PLJR** ho fan com a integrants d'un únic equip, al marge que la seva dependència laboral sigui pública o externalitzada. La dinàmica de treball respon a la d'un únic sistema organitzatiu, en el qual els responsables municipals fixen les directrius bàsiques i organitzen el treball de tots els membres de l'equip. Això no obsta per mantenir el comandament específic sobre els treballadors des de les empreses o entitats contractades o amb conveni, però caldrà especificar

aquesta lògica de funcionament en les condicions de les licitacions per garantir bones dinàmiques de coordinació i relació.

Pla de formació

L'actualització de les capacitats i les competències de l'equip de treball són essencials per a un àmbit d'intervenció tan canviant i variable com el de la joventut. Per aquesta raó, es preveu un pla de formació que s'actualitzarà anualment i que posarà el focus en elements centrals del desplegament del pla.

Equipaments. Xarxa d'Espais Juvenils

En descriure els processos d'intervenció socioeducativa i de participació hem vist que l'espai a partir del qual actuem és una eina essencial del nostre treball. Difícilment es pot desplegar l'acció d'una política local de joventut sense determinar amb quins recursos físics es comptarà i de quina manera els usarem per fer efectives les nostres actuacions. En la diagnosi prèvia a la formulació del **PLJR** també hem pogut comprovar que l'actual dotació d'equipaments, basada de manera gairebé exclusiva en l'existència del Casal de Joves la Palma, és clarament insuficient per a una ciutat de la dimensió de Reus. Aquesta afirmació es basa tant en la constatació quotidiana de la limitació que imposa la seva dimensió per als projectes que de manera gairebé natural es generen gràcies a les dinàmiques participatives, com en el consens tècnic recollit entre els membres del Servei de Joventut i la pràctica totalitat de responsables d'altres àrees o departaments municipals.

En paral·lel, hem vist que una de les fites centrals del **PLJR** consisteix a incrementar la capacitat d'interlocució amb les joves i ampliar el radi d'actuació per connectar amb col·lectius i perfils que fins al moment no han estat objecte de treball o ho han estat de manera escassa. Per fer-ho és necessari trepitjar el territori i aproximar-se al joves en els seus espais habituals de socialització. Ja hem vist que per a realitzar aquesta tasca és necessari captar-ne la confiança i generar-hi vincle com a condició prèvia per a desenvolupar qualsevol actuació o programa. D'una banda, ens cal dedicar recursos humans a aquesta funció específica i, d'una altra banda, sistematitzar el treball. L'instrument que ens permetrà fer ambdues coses és la Xarxa d'Espais Juvenils. Per posar-la en marxa, ens cal cobrir tres etapes successives:

- Identificar espais
- Mapa jove
- Professionals al territori

Identificar espais

Ja hem vist que podem dividir els espais de referència per als joves en dues grans tipologies: els de titularitat pública i els espais espontanis.

L'administració té en funcionament equipaments i serveis que, per diverses raons, esdevenen un espai habitual de trobada i relació juvenil. La política de joventut hi ha de ser present en la mesura que són els espais en els quals els joves desenvolupen les seves activitats principals i hi expressen les seves necessitats i inquietuds. Ens referim als centres d'ensenyament, als equipaments esportius o a les biblioteques, però també al Casal de Joves, el Servei d'Informació Juvenil i centres de recursos en àmbits diversos.

D'altra banda, els espais que anomenem espontanis són aquells indrets que esdevenen una referència sense intervenció de l'administració. És més difícil

per als professionals accedir-hi, però també són els espais més adequats per desplegar la política de joventut un cop s'ha aconseguit tenir-hi presència. En aquests espais les joves hi són sense cap condicionant, en absència d'obligacions i per pura decisió personal. Poden ser una plaça, la cantonada d'un carrer, un bar, un parc o una sala de jocs.

La primera tasca rellevant, per tant, és identificar tots aquests espais a Reus, tant els que depenen de l'administració com els que es generen de manera espontània.

Mapa jove

Tots els espais de referència s'han d'ubicar sobre el mapa de la ciutat i cal fer exercicis simples per contrastar la capacitat del Servei de Joventut d'arribar a tot el municipi amb un nivell de proximitat raonable amb els joves a partir del treball des d'aquests punts. Si es detecten espais o zones de la ciutat per als quals no comptem amb espais de referència, cal buscar-los per incorporar-los al mapa. Cada espai de referència serà un punt d'arribada de totes les iniciatives del **PLJR** i, al mateix temps, un punt d'irradiació d'aquestes iniciatives cap als joves de l'entorn immediat. El vehicle d'arribada i irradiació d'aquestes iniciatives són els recursos de què disposi l'espai quan es tracti d'un equipament públic i els *facilitadors*, els professionals de joventut, experts en dinamització i intervenció socioeducativa, quan es tracti d'un espai de referència espontani.

De manera ideal, el mapa podrà tenir una aplicació gràfica en el web del **PLJR**, en el qual es mostraran els equipaments públics, amb desplegament de les seves característiques, els seus serveis i la seva programació d'activitats quan n'hi hagi. En la visualització pràctica d'aquest mapa hi tindran molt a veure les mesures del **PLJR** que hi estan vinculades i el seu desplegament contribuirà, progressivament, a consolidar la xarxa (1.5.8. *La Palma Truck*; 2.3.2. *Planet 360*; 3.1.4. *Ciutat jove*; 3.3.4. *Passaport d'entitats*; 4.4.3. *Rutes verdes...*).

Professionals al territori

Hem vist que el Servei de Joventut preveu fer créixer la disponibilitat de recursos humans per incrementar-ne, entre d'altres qüestions, la presència al territori. La seva base o referència de treball seran els espais integrants de la xarxa. Els anomenem educadors en medi obert i una de les seves funcions bàsiques ha de ser establir contacte i relació amb els joves usuaris o freqüentadors de cadascun dels espais de referència, ja siguin públics o espontanis. Ha de ser un treball sistematitzat, gràcies al qual hi haurà presència professional setmanal a tots els punts de la xarxa. Aquests professionals identificaran grups informals de joves i establiran un registre senzill de contactes i relacions, establerts per aportar informació a la coordinació, de manera que es pugui fer un seguiment dels grups i col·lectius de joves per idear també actuacions adreçades a ells. Una funció essencial d'aquests professionals serà animar els joves a esdevenir usuaris dels

equipaments públics i dels seus serveis, difondre tots els recursos i les actuacions del **PLJR** i buscar fórmules per tal que els seus programes i les seves activitats arribin a cadascun dels punts de la xarxa, ampliant, si cal, les programacions o fent derivacions puntuals.

La xarxa bàsica

Per tal que la xarxa cobreixi adequadament les necessitats de la política local de joventut i estengui el seu radi d'acció al conjunt de la ciutat, cal que compti amb un seguit de recursos mínims. La xarxa estarà integrada per:

- Un equipament central de Serveis a la Joventut
- Quatre espais joves
- Espais d'especialització
- Espais complementaris

Equipament central de Serveis a la Joventut

Tota política local de joventut necessita disposar d'un espai físic central, de referència per a tota la ciutat, que compleixi determinades condicions per a ser efectiu. En primer lloc, cal que sigui identificat pels joves com un espai de servei, accessible, amable i amb recursos disponibles per a donar-los suport. En segon terme, cal que estigui físicament dimensionat per donar servei d'una manera raonable al territori de referència. En tercer lloc, ha d'acollir un mínim de serveis que articulïn el conjunt de la política local de joventut (informació, assessorament, espai de trobada, espais per a la cessió, recursos per a la dinamització i espai per a activitats públiques). I, en quart lloc, ha de disposar d'un projecte propi que l'identifiqui, li doni personalitat i el doti d'un relat eficaç.

Durant els 10 darrers anys a Reus aquesta funció ha estat assumida pel Casal de Joves La Palma, però les seves característiques físiques i la seva capacitat d'acollir serveis ha quedat superada per les dinàmiques socials de la ciutat. En el moment de posar-se en servei va suposar un salt qualitatiu molt important per a la política local de joventut i va permetre superar una època d'estancament prèvia, però tant la demanda de servei dels joves com les necessitats tècniques del treball professional en joventut fan necessari un segon salt endavant. La dimensió i les característiques físiques de l'espai el fan inadequat, en les seves circumstàncies actuals, per assumir el rol que correspon a un equipament central de serveis en una ciutat de més de 100.000 habitants.

Les característiques mínimes amb què haurà de comptar un futur equipament central per a la política de joventut de Reus són les següents:

Equipament central de Serveis a la Joventut	
Característiques mínimes	
<i>Espais</i>	<i>Superfície</i>
Vestíbul/accessos	50 m ²
Servei d'Informació Juvenil - OJBC	100 m ²
Espais d'atenció individual amb privadesa - 3x15	45 m ²
Oficina per a serveis d'orientació	30 m ²
Despatxos de direcció i de responsables 3x15	45 m ²
Sala de treball comú equip - 4 persones	30 m ²
Sala de reunions	20 m ²
Arxiu	10 m ²
Espai de Trobada	150 m ²
Despatxos per a cessió a associacions/col·lectius - 4x15	60 m ²
Sala / aula / taller informàtica-tecnologia	50 m ²
Sala / aula / taller bruta	50 m ²
Sala / aula / taller moviment	60 m ²
Sala / aula / taller cuina	60 m ²
Sala / aula / taller polivalent	50 m ²
Sala d'estudi	100 m ²
Espai empenedoria / residència 3x30	90 m ²
Sala polivalent	400 m ²
Sala tècnica espai polivalent	30 m ²
Vestidors / serveis	60 m ²
Magatzem	60 m ²
TOTAL	1.550 m²

Espais joves

Es conceben com a espais de descentralització que tenen la capacitat d'acollir joves en primera atenció i per a tasques de dinamització i intervenció socioeducativa. Han de prestar servei al seu entorn immediat (barri o districte), han de poder acollir activitats públiques de dimensions reduïdes i tallers o formacions, raó per la qual és necessari que, com a mínim, hi hagi dos espais diferenciats per simultaniejar activitat o servei. Ha de disposar d'un espai de gestió interna per als professionals i, almenys, un segon espai de gestió per a entitats o col·lectius.

Tenint en compte el seu paper com a referència per a l'entorn proper, també els podem descriure o definir com a Casals de Joves.

A la taula següent en descrivim les característiques mínimes. La singularitat de cada entorn, barri o districte al qual hagi de donar servei, però, pot condicionar-ne clarament la dimensió, que podria arribar a ser clarament més rellevant. Seria el cas de l'actual Casal de Joves La Palma, que passaria a ser un d'aquests espais quan es construeixi o s'habiliti l'equipament central dels serveis a la joventut.

Espai jove	
Característiques mínimes	
Espais	Superfície
Vestíbul/accessos	15 m ²
Espai de servei o acollida	30 m ²
Sala de treball equip professional - 2 persones	20 m ²
Sala de reunions	20 m ²
Espai de trobada o relacional i d'activitat pública	100 m ²
Despatxos per a cessió associacions/col·lectius - 2x15	30 m ²
Sala / aula / taller polivalent 2x50	100 m ²
Vestidors / serveis	60 m ²
Magatzem	30 m ²
TOTAL	405 m²

Espais d'especialització

Determinats programes i mesures del **PLJR** requereixen equipaments amb algun nivell d'especialització pel que fa a la dotació de recursos i requeriments tècnics i per al seu ús, que s'han de posar a disposició de col·lectius juvenils en règim de cessió o amb una utilització periòdica i continuada. El desplegament d'aquestes mesures, a més, potencialment genera dinàmiques grupals que poden derivar en la creació de comunitats que despleguin projectes participatius o cooperatius. Segons les circumstàncies de l'entorn, per tant, en alguns casos pot ser desitjable que els espais en els quals es desenvolupen siguin diferenciats o exclusius.

Aquests espais d'especialització requereixen dos tipus d'activitat:

Creació artística

Calen espais de creació, producció i, eventualment, d'exhibició. Segons la disciplina artística, és necessari dotar els espais d'elements tecnològics, equips de so, il·luminació i enregistrament o fer els condicionaments adequats per al treball escènic. En el cas de les arts visuals, a més, cal disposar del que coneixem com a "espais bruts", amb aigua corrent i paraments adequats per manipular materials de tota mena amb diversitat de tècniques.

Emprenedoria i treball compartit

Diverses mesures del **PLJR** proposen la cessió o l'ús continuat d'espais per a desenvolupar projectes premiats amb beques o mereixedors de suports perllongats en el temps. Es tracta de projectes emprenedors, que tant poden tenir un vessant econòmic com associatiu o social. En aquests casos, cal disposar de manera estable d'espais de treball, amb dotació de recursos de gestió i sales comunes per a *networking*.

Els espais d'especialització poden formar part d'equipaments genèrics de joventut, però només si aquests tenen una dimensió suficient per acollir

aquestes funcionalitats sense restar capacitat per als serveis bàsics o centrals.

Espais complementaris

Una de les dificultats que afronten habitualment els joves són les barreres per a l'ús puntual d'espais públics d'una manera normalitzada. En ocasions els equipaments genèrics no disposen d'espais adequats per a la singularitat juvenil; en d'altres, el seu ús està condicionat a la realització de tràmits burocràtics limitadors per als joves i tot sovint perquè, malgrat la disponibilitat efectiva d'aquests espais, no se'n preveu l'ús per part dels joves, i molt especialment per als col·lectius no formals. La Xarxa d'Espais Juvenils ha de comptar amb una relació d'espais d'ús puntual, que no necessàriament hagi d'estar sota la responsabilitat gestora del Servei de Joventut, als quals puguin accedir amb normalitat. Es tracta, per tant, d'identificar sales o espais diferenciats en equipaments públics o privats que puguin usar els joves, sota condicions acordades, i facilitar-ne l'accés: sales en centres cívics, poliesportius, biblioteques o centres culturals en poden ser bons exemples, però també l'ús d'aules, espais esportius o patis en equipaments educatius fora d'horaris lectius. I, finalment, pot ser d'un interès especial l'ús d'equipaments associatius que tenen una disponibilitat horària significativa. En conjunt, i tal com s'estableix a la mesura 1.5.7. Cessió d'espais, es tracta de comptar amb una xarxa secundària de petits espais d'ús puntual, distribuïts arreu de la ciutat, que contribueixi, d'una banda, a millorar les possibilitats dels joves de desenvolupar les seves pròpies dinàmiques amb un elevat grau d'autonomia i, d'una altra banda, a optimitzar l'ús d'alguns espais que no estan suficientment aprofitats.

La progressió

La dificultat d'identificar, projectar, finançar i adequar o construir equipaments és elevada. Per aquesta raó, només es preveu arribar a una situació òptima pel que fa a disposició d'equipaments després d'un període llarg de progressió.

Es planteja un període de dos anys (2022-2023) per projectar la xarxa i identificar els espais o equipaments que l'han de constituir. Un cop identificats, se'n podrà projectar la reforma o l'habilitació segons els paràmetres mínims que hem exposat més amunt i iniciar els processos necessaris per arribar a disposar-ne.

En una segona fase de quatre anys (2024-2027) s'hauria d'arribar a disposar de l'equipament central de Serveis a la Joventut, d'un segon espai jove (el primer és l'actual Casal de Joves La Palma) i d'un d'espai d'especialització.

La resta d'equipaments que completaria la xarxa s'hauria d'assolir en una tercera etapa, també de quatre anys (2027- 2031).

Els espais complementaris públics han d'estar disponibles des del moment inicial del PLJR, amb l'únic condicionant d'establir els acords necessaris amb els departaments o les àrees titulars, i la incorporació dels espais complementaris privats (associatius) i espontanis s'han d'activar entre 2023 i 2024.

A la taula següent mostrem gràficament la progressió proposada:

PROGRESSIÓ XARXA ESPAIS JUVENILS											
Espais	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Equipament central					■	■	■	■	■	■	■
Espai jove 1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Espai jove 2				■	■	■	■	■	■	■	■
Espai jove 3							■	■	■	■	■
Espai jove 4									■	■	■
Espai d'especialització artística								■	■	■	■
Espai d'especialització Emprèn					■	■	■	■	■	■	■
Espais complementaris públics	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Espais complementaris privats			■	■	■	■	■	■	■	■	■
Espais espontanis			■	■	■	■	■	■	■	■	■

Pressupost

El pressupost del **PLJR** es correspon amb el pressupost del Departament Municipal de Joventut. En la mesura que es tracta d'un marc de referència general concebut com a pauta estable de comparació al llarg dels 10 propers anys, la proposta que es planteja en aquestes pàgines per a aquest pressupost és un model hipotètic que permetria l'acompliment del pla.

El que es pretén, per tant, és descriure quina hauria de ser la tendència al llarg de tots els anys de durada del pla per tal que els programes i les mesures que s'hi descriuen es puguin aplicar amb mínimes possibilitats d'èxit. La progressió econòmica que proposarem tot seguit permetrà mesurar la distància en què el Servei de Joventut es trobi de les seves dotacions de recursos ideals en cada moment.

Els càlculs es realitzen partint del pressupost de 2021, en l'assignació de recursos i en l'execució de projectes per part del Servei de Joventut.

Sabem, d'acord amb les dades facilitades pels serveis econòmics municipals, que el 2021 el Departament de Joventut va comptar amb una dotació de **305.267,02 euros en el capítol 1** i, per tant, dedicada als recursos humans, i de **133.771,00 en els capítols 2 i 4** i, per tant, dedicada a la gestió de serveis i activitats. En conjunt, excloent-ne les despeses d'inversió pel seu caràcter circumstancial i no extrapolable interanualment, es van aprovar **439.038,02 euros** destinats a la política municipal de joventut.

A partir d'aquestes xifres es proposen creixements a partir de 2023, segon any d'arrencada del **PLJR**. Anualment hi afegim despesa de recursos humans segons les incorporacions de professionals proposades en l'apartat corresponent d'aquest document. Apliquem, a més, una pauta fixa de creixement en la despesa destinada a serveis i activitats amb l'objectiu d'actualitzar la capacitat de treball del Servei de Joventut, que en el moment de finalitzar aquest document es troba molt per sota del que seria indicat per a una ciutat de la dimensió de Reus.

Cal tenir en compte que el creixement en la dedicació de recursos humans es pot reflectir en el pressupost de maneres molt diverses. Es poden produir amb la incorporació de noves contractacions laborals a la plantilla pública de l'Ajuntament, però les necessitats també es poden cobrir parcialment amb l'externalització de serveis a través de contractació pública, per acords amb convenis amb entitats o altres institucions o recaptant finançament a través de línies d'ajut institucional. Qualsevol d'aquestes vies està sotmesa a moltes variables que difícilment es poden preveure més enllà d'un any vista i, per aquesta raó no es possible elaborar propostes tancades i inamovibles. Allò que reflectirà la proposta que mostrarem tot seguit és un increment tipus de despesa per atendre la incorporació de recursos humans destinats a la política de joventut. La manera com finalment es materialitzin aquestes incorporacions dependrà del model de gestió que el Govern municipal triï en cada moment.

Per tal d'oferir marge de maniobra a les opcions que en cada moment concret es prenguin per a la gestió pressupostària, suggerim dues opcions segons quins siguin els paràmetres que s'usin per valorar els recursos humans. Observarem, d'una banda, els costos segons el conveni sectorial propi de l'activitat sociocultural i, d'una altra banda, els costos segons els nivells retributius propis dels treballadors públics de l'Ajuntament.

En la primera de les opcions prenem en consideració el Conveni Col·lectiu del Sector del Lleure Educatiu i Sociocultural i ens fixem en dues figures laborals contemplades en la seva classificació professional: el/la director/a de programes i el/a dinamitzador/a sociocultural, que comparteix nivell retributiu amb l'informador/la informadora juvenil. En el primer cas establim un cost de 31.000 euros anuals, que inclou retribució bruta i despesa de seguretat social; i en el segon cas, un cost de 26.500 euros, amb els mateixos paràmetres. Es quantifiquen com a directors de programes les posicions previstes a l'organigrama del **PLJR** com a responsables de programes, de xarxa i territori i de serveis i equipament central. La resta de posicions es valoren com a dinamitzadors socioculturals.

Pel que fa als creixements per a activitats i serveis, hi apliquem un creixement del 10 % a partir del segon any d'aplicació del pla per fer front a la transformació inicial del model de política de joventut i un creixement sostingut del 5 % per a la resta d'annualitats.

Mostrem la proposta en la taula següent:

PROGRESSIÓ RECURSOS PRESSUPOSTARIS						
Opció I						
Any	RRHH		Activitats i serveis		Total	
	Quantitat	% creixement	Quantitat	% creixement	Quantitat	% creixement
2021	305.267,02	-	133.771,00	-	439.038,02	-
2022	336.267,02	10,15 %	133.771,00	00,00 %	470.038,02	07,06 %
2023	415.767,02	23,64 %	147.148,10	10,00 %	562.915,12	19,75 %
2024	442.267,02	06,37 %	154.505,50	05,00 %	596.772,52	06,01 %
2025	468.767,02	05,99 %	162.230,77	05,00 %	630.997,79	05,73 %
2026	605.767,02	29,22 %	170.342,30	05,00 %	776.109,32	22,99 %
2027	658.767,02	08,74 %	178.859,41	05,00 %	837.626,43	07,92 %
2028	769.267,02	16,77 %	187.802,38	05,00 %	957.069,40	14,25 %
2029	769.267,02	00,00 %	197.192,49	05,00 %	966.459,51	00,98 %
2030	822.267,02	06,88 %	207.052,11	05,00 %	1.029.319,13	06,50 %
2031	822.267,02	00,00 %	217.404,71	05,00 %	1.039.671,73	01,00 %

A la segona de les opcions tenim en compte els nivells retributius de les categories A1 (40.468,76 euros anuals) i A2 (32.418,40 euros anuals). En el primer cas ens referim als tres responsables de l'equip directiu i en el segon cas, a la resta de professionals de l'equip. La progressió en el pressupost per a activitats i serveis és la mateixa que per a la primera opció. Tot seguit, la taula on es mostren les xifres que resulten d'aquesta opció:

PROGRESSIÓ RECURSOS PRESSUPOSTARIS						
Opció II						
Any	RRHH		Activitats i serveis		Total	
	Quantitat	% creixement	Quantitat	% creixement	Quantitat	% creixement
2021	305.267,02	-	133.771,00	-	439.038,02	-
2022	345.735,78	13,25 %	133.771,00	00,00 %	479.506,78	09,21 %
2023	442.990,98	28,12 %	147.148,10	10,00 %	590.139,08	23,07 %
2024	475.409,38	07,31 %	154.505,50	05,00 %	629.914,88	06,74 %
2025	507.827,78	06,81 %	162.230,77	05,00 %	670.058,55	06,37 %
2026	677.970,14	33,50 %	170.342,30	05,00 %	848.312,44	26,60 %
2027	710.388,54	04,78 %	178.859,41	05,00 %	889.247,95	04,82 %
2028	848.112,50	19,38 %	187.802,38	05,00 %	1.035.914,88	16,49 %
2029	848.112,50	00,00 %	197.192,49	05,00 %	1.045.304,99	00,90 %
2030	912.949,30	07,64 %	207.052,11	05,00 %	1.120.001,41	07,14 %
2031	912.949,30	00,00 %	217.404,71	05,00 %	1.130.354,01	00,92 %

Aspectes a tenir en compte

- Els creixements proposats no tenen en compte dades variables com els increments d'IPC o possibles actualitzacions salarials en els convenis de referència. No és possible, lògicament, disposar d'aquestes informacions i les previsions que se'n puguin fer a 10 anys vista serien poc fiables. Remarquem, per tant, que la proposta de creixement pressupostari vol ser una referència genèrica, una pauta que doni un marc d'anàlisi mínimament estable. En cap cas no pretén aportar xifres d'execució obligada, sinó facilitar uns valors aproximats que puguin ser usats com a referència.
- A la taula de creixements pressupostaris es pot observar que pel que fa als recursos humans, la progressió no segueix una pauta estable, sinó que es van produint salts desiguals. Algunes anualitats tenen forts creixements i altres reflecteixen xifres menors. Aquesta irregularitat es deu al fet que les incorporacions de recursos humans es preveuen en funció de les necessitats d'execució i aplicació dels programes i de les mesures previstos al **PLJR**. Només s'han tingut en compte, per tant, les

necessitats tècniques. Si, en el futur, es prenen decisions econòmiques en la línia d'equilibrar aquests creixements per trobar una pauta uniforme que eviti oscil·lacions tan clares, també caldrà revisar el ritme i la temporització de l'aplicació de programes i mesures per adaptar-los a les disponibilitats dels recursos humans.

Finalment, fem notar, com a dada de referència, que el pressupost de joventut per a l'any 2019 suposava el 0,29 % del pressupost total municipal. Si el pressupost municipal de 2031 fos el mateix que el de 2021, els increments proposats situarien la despesa en matèria de joventut en el 0,70 % del total per a l'opció I i en el 0,76 % del total per a l'opció II. És obvi que en el termini de 10 anys la despesa municipal variarà i, amb tota probabilitat, creixerà. Les hipòtesis del 0,70 % o del 0,76 %, per tant, difícilment es compliran i, encara que els creixements proposats s'apliquessin tal com s'han descrit, el Servei de Joventut estaria percentualment per sota d'aquesta xifra.

En qualsevol cas, remarquem que l'observació comparada de polítiques locals de joventut valorades positivament situen els mínims desitjables en un 0,8 % de dedicació pressupostària, estableixen que quan se supera l'1 % es pot parlar d'una dotació suficient i que el nivell òptim hauria de consolidar-se al voltant de l'1,5 % (Montes, Pep. *Polítiques locals de joventut. Criteris, eines i recursos*. Diputació de Barcelona, 2009).

Transversalitat útil

El **PLJR** no es defineix globalment com a pla transversal. L'execució dels seus programes i les seves mesures per part del Servei de Joventut depèn essencialment de la pròpia capacitat d'actuar, en el marc de la qual es defineixen àmbits concrets de treball que requereixen la cooperació necessària amb altres àrees o departaments municipals. Es tracta, per tant, d'una transversalitat parcial.

Es constata que els recursos humans disponibles en la fase inicial (2022-2023) del **PLJR** fan objectivament inviable la participació del Servei de Joventut en programes o actuacions que no li són pròpies fins al punt que la simple participació en la diversitat d'espais de teòrica coordinació municipal en comprometen la capacitat d'executar les mesures del pla d'actuació. El nombre de professionals i el temps de dedicació disponible amb prou feines són suficients per donar continuïtat als programes i a les actuacions que desenvolupa el Servei de Joventut des de fa no menys de quatre anys. Com que en una fase inicial i fins al moment que no entrin en funcionament noves mesures previstes en aquest pla es preveu donar continuïtat al gruix d'actuacions ja consolidades, la totalitat de l'equip s'ha de concentrar en l'execució del mateix pla, tot introduint-hi millores qualitatives definides per la metodologia del **PLJR**. Així doncs, els únics espais de cooperació interdepartamental que es preveuen en una primera fase són aquells que ja s'han traduït en actuacions concretes en els anys precedents i que es concentren essencialment en la col·laboració amb Salut, Educació i Polítiques d'Igualtat. Fins que els recursos humans destinats al Servei de Joventut no tinguin un volum suficient, per tant, no es contempla la implicació en l'execució directa de nous projectes compartits amb altres departaments.

Segons la previsió d'incorporació de recursos humans, la situació en la qual el Servei de Joventut estarà en disposició d'aplicar mesures concebudes en cooperació amb altres departaments es produirà superada la meitat de la segona fase del pla: entre 2025 i 2026.

Per aquesta raó, les línies de treball transversal es desenvoluparan d'acord amb el model següent, ordenat temporalment segons les disponibilitats de recursos humans.

Fase 1. 2022-2023

- **Continuïtat**

Continuïtat de les actuacions transversals compartides amb Salut, Educació i Polítiques per a la Igualtat.

El/La cap del Servei de Joventut lidera la relació transversal.

Designa un membre de l'equip, com a màxim, per a desenvolupar cadascuna de les actuacions compartides.

Les actualitzacions queden acollides o encabides en les següent mesures:

- 1.2.1. Educació activa
- 1.5.3. EPI JOVE
- 1.4.1. Salut activa

- 1.4.3. Entorns de protecció
- 1.4.4. Agents de salut
- 4.1. Feminismes

Cadascun dels departaments o serveis implicats (Joventut, Salut, Educació i Polítiques per a la Igualtat) determinen a priori quin nivell d'esforç apliquen a les actuacions, en recursos humans (designen un professional específic per a treballar-les) i en pressupost (una partida del pressupost sectorial).

Els recursos es fan explícits i es pacten conjuntament.

Les trobades o reunions de treball transversal es limiten a les que són necessàries per a l'execució de les actuacions.

- **Coordinació**

Coordinació bàsica amb la resta d'àrees o serveis que treballen en àmbits d'interès comú.

La coordinació es tradueix en un intercanvi d'informació i atenció a peticions de dades en doble sentit.

Prioritàriament amb Ocupació, Habitatge, Esports i Cultura.

No hi ha participació directa en programes conjunts.

Els intercanvis d'informació i la coordinació que se'n deriva es produeixen a petició puntual de qualsevol de les parts implicades.

- **Planejament estratègic**

Es posen en marxa grups de treball compartit, com a mínim bilaterals, en els quals el Servei de Joventut actua com a impulsor inicial, però que desenvolupen en igualtat de relació un cop estan en marxa.

El Servei de Joventut estableix les àrees en les quals considera prioritari desenvolupar el treball transversal:

- Habitatge
- Ocupació
- Serveis socials
- Educació
- Salut

S'hi poden incorporar altres àrees sempre que ho proposin elles mateixes. Cada grup de treball té com a missió impulsar un projecte conjunt, ideat, dissenyat i executat conjuntament entre els departaments integrats al grup de treball.

En el projecte s'hi hauran de reflectir les prioritats i els criteris propis de cada departament en relació amb la política de joventut i es pactaran objectius, metodologies, calendaris i mecànica d'implementació. Tots aquests elements seran comuns per a tots els departaments participants.

La dinàmica de treball es basa en:

- Igualtat entre departaments en la capacitat decisòria
- Igualtat entre departaments en el criteri tècnic a aportar
- Compromís d'aportació de recursos per ambdues parts en proporció a la capacitat de cada departament

Els projectes nascuts del treball conjunt s'incorporen als respectius plans d'actuació (el **PLJR** en el cas del Servei de Joventut) a partir de 2024, amb previsió d'aplicació durant un període no inferior a quatre anys (2024-2027).

Fase 2. 2024-2027

Els projectes elaborats bilateralment amb les respectives àrees municipals s'incorporen al **PLJR** ocupant l'espai previst per a les mesures *El prototip* amb la denominació que en cada cas s'hagi triat.

- Mesura 1.1.6. del programa *Ocupació*
- Mesura 1.2.6. del programa *Educació*
- Mesura 1.3.4. del programa *Habitatge*
- Mesura 1.4.5. del programa *Salut*
- Mesura 4.2.7. del programa *Som socials*

Durant els quatre anys d'aquesta fase s'apliquen les mesures, preferentment amb una etapa de transició i creixement progressiu entre 2024 i 2025, per ajustar mecanismes de cooperació i relació entre els departaments i àrees afectades i a l'espera que el Servei de Joventut arribi a disposar dels recursos necessaris i suficients per al seu desplegament. Segons aquesta previsió, els projectes s'implementarien en la seva plenitud entre 2026 i 2027.

Fase 3. 2028-2031

Continuïtat en l'aplicació plena dels projectes o reformulació en funció de les previsions contemplades a cada projecte, d'acord amb la redefinició del **PLJR** per a aquesta etapa.

Comunicació. Un pla dintre del pla

Podem assentar un seguit de pautes bàsiques que ajudin a construir un projecte que esdevingui el marc comunicatiu del **PLJR** i que ajudi a donar-li aquella dimensió, aquell ordre i aquella intenció que necessita.

Direcció i coordinació

Cal fixar amb claredat la figura d'un/a director/a o coordinador/a del pla de comunicació que, entre d'altres qüestions, mirarà de garantir que es compleixen les previsions, es consoliden les rutines i s'assumeixen els criteris acordats.

La màxima responsabilitat i direcció del pla ha de recaure en el/la cap del Servei de Joventut, però la coordinació i el seguiment efectiu correspondrà a un dels tres responsables de l'equip directiu. Tenint en compte que la previsió d'incorporació de recursos humans planteja per a l'inici del **PLJR** la contractació del/la responsable de programes, aquesta figura serà la que n'assumeixi la coordinació. Tanmateix, per una qüestió d'operativitat i de connexió amb les activitats i els serveis vinculats a la informació i la difusió, la coordinació passarà a mans del/la responsable de Serveis i Equipament quan se'n produeixi la incorporació, prevista per a 2026.

Direcció i coordinació s'encarregaran que la comunicació sigui un punt fix de l'ordre del dia de totes (TOTES) les reunions plenàries de l'equip (de caràcter mensual).

Definició d'objectius

La comunicació no és neutra. Sempre persegueix unes finalitats ben concretes, que s'han d'explicitar i han de ser mesurables. En els transcurs dels sis anys d'aplicació inicial del **PLJR** (i no cal dir-ho si prenem en consideració els deu anys de previsió per a la vigència dels seus criteris) aquests objectius poden variar i transformar-se, en funció de canvis en les circumstàncies i els entorns d'aplicació de les seves mesures. D'entrada, però, establim cinc grans objectius que han de ser prioritaris, com a mínim, durant la primera meitat del pla (2022-2025):

1. Consolidar una imatge de marca que identifiqui la política local de joventut i el seu **PLJR**, que la singularitzi i que mantingui el lligam amb la imatge corporativa de l'Ajuntament sense quedar-hi supeditada.
2. Desplegar aplicacions de la imatge de marca per als principals serveis i programes del PLJR de manera que quedin recollits sota un paraigua comú però que permetin, al mateix, temps realitzar accions comunicatives independents.

3. Incrementar fins al màxim possible el nombre i percentatge de joves de tots els barris de la ciutat als quals arriben periòdicament missatges de serveis, programes i actuacions del **PLJR**.
4. Promoure l'ús actiu dels mitjans de comunicació de què es disposi per part dels joves, de manera que els usuaris esdevinguin productors d'informació, que els missatges siguin de doble direcció i es promogui la idea de xarxa i comunitat, tan autònoma com sigui possible de la iniciativa municipal.
5. Aprofitar fins al màxim possible les eines tecnològiques en la interlocució amb els joves, sense menystenir ni desaprofitar cap canal o instrument possible, amb un grau elevat d'autonomia per part del Servei de Joventut.

La idea a transmetre

La terminologia que s'usa per al desplegament del pla està permanentment farcida de missatges que s'orienten des d'un punt de vista comunicatiu a realçar-ne els valors i els criteris. Així, quan parlem de motors, ho fem en forma d'etiqueta (*#serjoveareus; #reuspelsjoves; #jovesperreus*); quan definim els eixos del pla ho fem en forma de desideràtum (*Ens en sortirem; El futur és aquí; Ens ho fem; Així, sí*) i alguna de les mesures centrals de la seva programació es formulen pràcticament com a eslògans (*Planet Reus; Reptes; Emprenedoria; Mou-te bé; Reus lliure de sexisme; Ciutat jove; En Cartell; En Campanya; Emotiva't*, etc.).

La intenció comunicativa, per tant, és present en totes les decisions que es prenen sobre el pla. Allò que cal, però, és trobar els lligams que donin unitat a tots aquests missatges que són adequats i propis d'una política de joventut però que obren un ventall molt extens de missatges a transmetre. Cal que hi hagi una idea de fons, que sigui present, de manera transversal, en l'esperit de totes les comunicacions adreçades als joves i generades pel Servei de Joventut. Hi ha tres punts per definir-la:

1. Els joves sou importants. Pensem i treballem per a vosaltres.
2. Reus és un bon escenari per a convertir en realitat els vostres projectes.
3. Només tu pots posar en marxa els teus projectes. T'hi ajudarem.

Projecte gràfic

Es crearà un projecte de marca gràfica per al **PLJR**. El suport central serà un logotip que identificarà de manera genèrica el projecte i que tindrà aplicacions per ubicar als espais físics, espais web, perfils de xarxes socials i edicions de material en paper.

El logotip tindrà una versió simplificada, que apareixerà com a icona simple, acompanyant sempre la imatge dels projectes o programes capdavanters del pla que necessiten logotip propi. La imatge corporativa genèrica del PLJR, per tant, actuarà com a paraigua de les marques específiques dels seus projectes

més consolidats. Podran presentar-se conjuntament, per separat amb la icona identificadora del PLJR o de manera completament independent, sempre en funció de la necessitat comunicativa de cada cas.

Es preveuen grafismes específics per als següents projectes o serveis:

- Planet Reus (inclou Planet 360 i Xarxa Planet)
- ReusLab
- La Comunitat
- En Cartell
- La Mostra
- Casal de Joves la Palma
- Equipament central (quan existeixi)
- Servei d'Informació Juvenil

Entorn web

El web amb el qual el PLJR ha desenvolupat els seus serveis i programacions és gràficament atractiu, té una usabilitat correcta i intuïtiva i compleix amb prou eficàcia les funcions de què s'ha dotat. El canvi d'època de la política local de joventut, tanmateix, planteja un desenvolupament ambiciós de les seves eines tecnològiques de manera que també implica un salt endavant prou rellevant.

Es planteja la transformació de l'actual web en una plataforma que esdevingui seu electrònica del PLJR. Es visualitzarà com un gran portal juvenil que presentarà de manera gràfica i molt clara tres grans àrees de continguts i utilitats, cadascuna de les qual comptarà amb un subdomini, de manera que podrà actuar com a web independent quan sigui necessari. L'estructura bàsica i els continguts del portal seran, per tant, els següents:

Informació i recursos juvenils

- SIJ
- OJBC
- Xarxa d'Espais Juvenils (quan estigui constituïda)
- Casal de Joves La Palma (mentre no hi hagi la Xarxa d'Espais Juvenils)
- Assessories i serveis d'orientació
- EPI JOVE
- Recursos lligats a espais (sales d'estudi, cession, bucs, etc.)

Programació / Reus 360

- Gran agenda d'activitat
- Mesures actiu/iva
- Programa *Planet Reus*
- Programa *Creació Juvenil*
- Programes de l'eix *Així, sí*

La Comunitat

- Banc de Talent
- Banc de Proves
- Residències

- Programa La Comunitat
- Programa Laboratori Jove
- Programa Emprèn
- Programa Associacionisme

El conjunt de la plataforma tindrà una estructura oberta que permetrà modificacions internes en la presentació d'apartats, seccions i espais interactius. La construcció de la plataforma, per tant, requereix un encàrrec específic i un seguiment durant el procés de creació, molt especialment en la secció de La Comunitat, que incorporarà una diversitat d'eines interactives amb possibles components innovadors.

Es preveu un període de disseny, construcció i posada en marxa progressiva a partir de les seves diferents utilitats, que no hauria de ser inferior a un any i mig, entre 2022 i 2023. L'objectiu serà que es tingui plenament en funcionament el 2024.

Xarxes socials i comunitat

Com a criteri general, cal establir que, actualment, desenvolupar una política local de joventut requereix sense discussió l'ús de plataformes, xarxes socials i aplicacions tecnològiques, en la mesura que són les eines i els espais preferents de relació, comunicació, socialització i aprenentatge dels joves. Aquesta afirmació no implica, per descomptat, renunciar al treball directe i presencial amb els joves, que ha de continuar sent en el nucli de tota política de joventut, però fa necessària una intervenció específica del Servei de Joventut en l'espai comunicatiu de les xarxes socials i els serveis tecnològics.

En conseqüència, cal garantir els següents aspectes:

- Obertura de perfils propis i independents del Servei de Joventut a les xarxes socials de referència per als joves.
- Actualment podem fixar l'ús preferent per Instagram, Tiktok, Facebook i Youtube i més secundari per a Twitter. Però aquesta afirmació no s'ha de concebre com una norma inamovible: l'evolució tecnològica i dels usos comunicatius i relacionals a través de la xarxa és molt ràpida i cal adaptar-se amb agilitat a les innovacions que es vagin produint.
- Ús sistemàtic de canals de comunicació i difusió d'activitat a la xarxa de caràcter gratuït. WhatsApp com a referència en l'actualitat, però sense menystenir la possibilitat de canals com Telegram per a la difusió unidireccional d'informació en àmbits temàtics concrets.
- Tots els serveis que posi en funcionament el Servei de Joventut han de disposar d'una aplicació o versió telemàtica, ja sigui en línia o diferida. La referència bàsica serà sempre el SIJ, però també les assessories, la dinamització als instituts a través del projecte EPI JOVE, el punt de voluntariat, el programa *ReusLab*, etc.

- Totes les aplicacions esmentades fins aquí i els seus complements a la xarxa s'han de gestionar amb protocols bàsics de funcionament, establint criteris i normes d'ús que garanteixin els mínims de qualitat i rigor exigibles a qualsevol servei públic.
- Els protocols d'ús de les xarxes s'han de crear prenent com a referència els criteris establerts per al PLJR i, com a mínim, han de tenir en compte els aspectes següents:
  - Segmentació per edats
  - Perspectiva de gènere en el llenguatge i els continguts
  - Inclusivitat en l'accessibilitat
  - Garantia de continguts diversos en atenció a zones o barris de la ciutat, a estils i cultures d'origen, a trams d'edat i a situacions personals o condicions de vida (estudiants, treballadors, persones en situació d'atur, estatus familiar, etc.).
  - Estil en el llenguatge
  - Punt de vista en el llenguatge (combinació d'institucionalitat i proximitat)
  - Pautes per al diàleg a la xarxa (respecte, diàleg i no discriminació)
  - Protocol en cas de conflicte a la xarxa
  - Fórmules d'atenció a consultes i tractament de la privacitat

---

Difusió

Les accions de difusió de programacions i serveis es realitzaran per diversitat de canals i que especifiquem tot seguit:

- Instruments tradicionals (cartelleria i programes de mà, agendes locals i municipals i mitjans de comunicació)
- WhatsApp i xarxes socials
- Web i *newsletter*
- Espais de referència i educadors en medi obert

Cal fer una menció expressa del darrer punt. Sabem per contrast que la màxima eficàcia en la difusió d'activitats i programacions es produeix en la transmissió boca-orella i convertint els usuaris interessats i satisfets per l'oferta en vehicles bàsics de difusió. Per facilitar i potenciar aquest nivell de difusió és essencial que la informació estigui disponible i corri amb naturalitat pels espais de comoditat o de referència per als joves. Així, és necessari que la informació de tots els serveis i programacions del PLJR sigui present quotidianament en aquests espais i els professionals referents (educadors en medi obert i altres tècnics) l'han de tenir i conèixer amb claredat. La proximitat i el vincle que treballen amb els joves és la primera baula de la cadena de confiança que fa possible el boca-orella. Això fa necessari un bon nivell de comunicació interna; més endavant en parlarem.

Temporalització anual. Campanyes

L'ús dels mitjans i canals de comunicació no pot ser improvisat o espontani. Requereix planificació, priorització i temporització.

La capacitat d'emetre informació i de comunicar no és infinita, com tampoc no ho és la capacitat de recepció dels usuaris amb qualitat. Per aquesta raó cal evitar l'acumulació de missatges simultanis perquè això els resta eficàcia o, fins i tot, l'anul·la completament.

Per tant, cal prioritzar i planificar. Amb caràcter anual, es temporitzaran els grans esdeveniments o programacions previstos i s'assignaran períodes concrets de difusió, amb major intensitat en la comunicació. No podem mantenir la tensió comunicativa de manera permanent durant tot l'any, de manera que cal preveure en quins moments es farà un major esforç.

Aquesta priorització dependrà en bona mesura dels criteris genèrics del PLJR i el/la cap del Servei de Joventut i els tres responsables tècnics de l'equip directiu la proposaran a l'equip en funció de cada circumstància anual.

En termes generals, i admetent variacions circumstancials, es proposen campanyes de difusió específica per als programes o projectes següents:

- Planet 360 (cicles trimestrals de programació)
- Banc de Talent i ReusLab anual (crides, reptes i ciutat dels joves)
- Cicle anual de campanyes (mesura 1.5.4.)
- En Cartell i La Mostra

Per a cadascuna d'aquestes campanyes cal determinar l'ús dels instruments i dels canals definits en punts anteriors (en funció de pressupost disponible, dels recursos humans i del volum d'informació a transmetre).

Rutines comunicatives

Les accions comunicatives només poden ser improvisades o espontànies en comptades ocasions i a través de canals que ho permeten com les xarxes socials.

En termes generals, però, cal establir unes rutines comunicatives estables, de repetició periòdica i constant. De la continuïtat en l'aplicació d'aquestes rutines es deriva la fiabilitat del canal d'informació i la seva adopció com a referència estable per als joves.

Aquestes rutines impliquen determinar la freqüència, la quantitat, el calendari i els horaris per a la emissió d'informació per a cadascun dels canals bàsics:

- Actualització de notícies / agenda web
- *Newsletter*
- Xarxes socials (per a cadascuna)

- Comunicacions als mitjans
- Transmissió d'informació a espais de referència

La rutina establirà per a alguns casos periodicitat diària (xarxes socials), per a d'altres setmanal (actualització web), d'altres quinzenal o mensual (*newsletter*) i d'altres en funció de la programació anual (mitjans), però cal definir-les amb la màxima precisió i deixar poc marge a la improvisació.

Equip de comunicació

La gestió de la comunicació exigeix especialització, rigor, sistematització i constància. Per aquestes raons, entre d'altres, la comunicació en el marc d'una organització complexa ha d'estar assignada a perfils determinats de professionals.

En el cas del **PLJR**, la complexitat i el relleu del projecte justificaria amb tota seguretat l'existència d'un perfil professional dedicat a aquesta tasca en exclusiva. Tanmateix, sabem que la disponibilitat de recursos no ho fa possible inicialment i que els qui exerceixin de "comunicadors" ho hauran de compaginar amb les altres tasques pròpies de la seva feina.

En qualsevol cas, establím un seguit de criteris molt bàsics per organitzar les tasques necessàries:

- Una direcció clara. Ja ho hem vist en el primer punt d'aquest apartat. Cal vetllar pels criteris i la constància i cal tenir capacitat de comandament per establir la comunicació com a prioritat. És el/la cap del Servei de Joventut.
- Coordinació i continguts. Cal designar un professional amb la missió de fer revisió i validació de continguts abans de fer-los públics, a més de traslladar al conjunt de l'equip les directrius establertes en les trobades setmanals de direcció. És el/la responsable de programes, en primera instància, i el/la responsable de Serveis i Equipament a partir de 2026.
- Especialització. Cal que almenys un membre de l'equip especialitzi una part de la seva tasca a l'elaboració de continguts i materials per a la comunicació. Estem parlant de redacció de textos, notícies, posts, piulades, fotografies i vídeos. Els perfils de xarxes socials, les actualitzacions web, les imatges i els vídeos requereixen criteri, constància i seguiment d'unes pautes que no poden estar sotmeses a una gran diversitat d'estils o parers.
- L'encàrrec de materials comunicatius a externs i el seguiment de la producció seran assumits pel/per la responsable tècnic/a de cadascun dels projectes a què correspongui (*Planet, Laboratori Jove, En Cartell, La Mostra, EPI JOVE*, etc.), sota la supervisió del/de la cap del Servei de Joventut i la coordinació pràctica del/la responsable de programes.
- Tal com hem especificat més amunt, cal elaborar un manual de pautes i criteris en l'emissió de missatges. El to, el llenguatge, el registre, l'idioma,

aspectes normatius de la llengua, la citació de fonts oficials, etc. requereixen acordar i unificar criteris. La creació de manual recau a les mans del/la responsable de programes, en cooperació amb els responsables de l'àrea de comunicació municipal.

- En el pla anual de formació de l'equip professional del Servei de Joventut s'inclouran accions formatives per treballar la comunicació. Cal donar eines tècniques i criteris, singularment redacció en diferents formats (notícia, xarxes i guionatge per material audiovisual) i habilitats comunicatives precises (parlar en públic, davant de càmera, edició bàsica d'imatges i continguts per a xarxes, etc.).

Retorn i protagonisme jove

La fidelització d'un canal o d'un mitjà passa en bona mesura per trobar punts de connexió i complicitat entre l'emissor i el receptor. Així, el projecte comunicatiu no només ha de preveure la difusió prèvia dels serveis i de les programacions sinó que, un cop realitzats, ha de fer-ne crònica i difusió.

En les rutines comunicatives s'inclouran accions per a l'emissió en directe dels esdeveniments i per a la seva posterior descripció. Tant en uns casos com en els altres el missatge se centrarà especialment en el gaudi o la participació dels joves, amb la intenció d'oferir-los el protagonisme que des de les polítiques de joventut es reclama genèricament per a ells.

Emissions en directe en reproducció en línia a través de Youtube, via Instagram, Facebook o Twitter, notícies web (*newsletter*) per a la xarxa i comunicacions als mitjans en les quals es doni veu i imatge als joves participants: aquestes accions es convertiran en una acció comunicativa eficaç per a les pròximes campanyes, perquè mostraran de manera pràctica i visible la utilitat, l'atractiu o l'èxit de les activitats. Es converteixen, d'altra banda, en recopilació de material audiovisual per penjar públicament a la xarxa, per ampliar la difusió dels serveis i esdeveniments i per generar un repositori propi de continguts.

Cal tenir molt present el compliment de les normatives relatives a la protecció de dades i de l'ús de la imatge, de manera que cal establir un protocol mínim per demanar l'autorització als protagonistes per difondre els materials recollits.

Material per viralitzar

Una de les opcions més atractives del treball comunicatiu en xarxa és la possibilitat de fer-ne ús com a mitjà propi. Els integrants de la xarxa poden ser comunicadors actius que contribueixin a una bona difusió dels nostres continguts si connectem amb la seva sensibilitat.

Per tant, en cada campanya cal tenir en compte l'elaboració de vídeos, animacions o infografies suggeridors que, més enllà de fer referència directa

a l'activitat o servei que es vol promoure, tinguin un contingut al·lusiú atractiu per als joves i que pugui ser escampat per ells mateixos a través de la xarxa.

Tallers i formació per als joves

En els fonaments d'aquest pla hem assegurat que la participació s'entén més com a mètode de treball transversal que com a objectiu en si mateix. D'aquí es desprèn que la participació ha de ser present en totes les accions del **PLJR**, fins i tot en aquelles que tenen un caràcter organitzatiu.

La comunicació, per tant, també ha de poder ser un espai de participació i de protagonisme per als joves. La producció de materials comunicatius per difondre i impulsar mesures adreçades als joves ha de poder estar les seves mans com a sistema per assegurar l'ús d'uns codis adequats i entenedors per a ells i per la possibilitat que també tinguin la capacitat de modificar, en part, continguts i missatges a criteri propi.

En les ofertes d'activitat d'oci integrades en les campanyes de difusió trimestral del *Planet 360* sempre hi ha d'haver ofertes de tallers adreçats als joves referents a tècniques de comunicació (redacció, producció audiovisual, nocions de disseny, etc.) que els habilitin per a ser autors d'alguns dels materials comunicatius que s'han d'adreçar als seus iguals.

En la mesura que aquestes accions siguin exitoses i permetin donar protagonisme als joves, poden integrar-se progressivament i en origen a la planificació de les campanyes de comunicació.

Referències físiques

Una de les peculiaritats del projecte de comunicació pensat per a una política de joventut és l'ús de les tècniques habituals d'intervenció com a mitjà per a la difusió. Així, tenint en compte que la promoció de la interlocució juvenil i la voluntat de generar vincle entre els professionals i els seus usuaris són tasques inicials i essencials dels tècnics especialitzats, ells mateixos esdevenen canals essencials per al projecte comunicatiu del pla.

Aquí només destaquem que tots els espais que formen part de la Xarxa d'Espais Juvenils han de disposar de manera sistemàtica de tots els materials comunicatius propis de l'execució del pla i dels seus programes, ja sigui en forma física (material editat, cartellera i equips informàtics), ja sigui a través de l'esforç comunicatiu dels educadors en medi obert. Aquest darrer extrem també ens portarà a prendre en consideració una proposta bàsica de comunicació interna.

Comunicació interna

Un projecte que es desdobra en 15 programes i 85 mesures que fan referència a la major part d'àmbits sectorials de la gestió pública i que reuneix el treball,

en la seva previsió de desenvolupament màxim, de més d'una vintena de professionals amb perfils, funcions i responsabilitats diferenciades presenta una complexitat remarcable. Es tracta, a més, d'un projecte en el qual la relació directa, estable i participada amb els usuaris n'és una característica definitiva. La capacitat de donar resposta a les necessitats i demandes del públic potencial al qual s'adreça a través de tots aquest elements en bona part es mesura per la capacitat de coordinar i d'integrar totes aquestes peces.

Per tant, més que proposar un model tancat de comunicació interna, el **PLJR** es planteja un seguit de mesures que busquen generar hàbits de gestió i rutines que, un cop assumides i aplicades amb una mínima constància, permetin plantejar una proposta sostenible de comunicació interna per a una nova etapa del pla, que es desplegaria de 2028 a 2031.

L'objectiu d'aquestes mesures no és tant assegurar que tots els membres de l'equip tenen tota la informació sobre el projecte, sinó que aquesta informació està adequadament organitzada, és fàcilment accessible i a punt per a ser usada.

Model d'avaluació

El model d'avaluació del **PLJR** és basa en la revisió continuada dels seus continguts. Aquesta és la clau per aconseguir que el sistema d'avaluació sigui sostenible, de manera que permeti un seguiment crític de totes les accions del pla sense convertir-se en una càrrega burocràtica inassolible per al Servei de Joventut.

Fixem quatre nivells d'avaluació que es concreten a través d'instruments tècnics diferenciats que tenen en comú un ús lleuger dels recursos documentals i burocràtics. El resultat ha de ser una execució àgil. Indiquem tot seguint quins són els tres nivells:

- Control d'execució
- Registre d'usuaris
- Valoració subjectiva

Control d'execució

Es fa el seguiment de l'aplicació del **PLJR**, mesura per mesura, amb un registre simple de paràmetres que faciliten una comprovació efectiva de la realització de les actuacions i dels serveis programats.

Es genera un full de càlcul en el qual es mostraran totes les dades que resultin de la revisió. En sentit horitzontal es despleguen registres per a totes les accions del **PLJR** i en sentit vertical, els paràmetres que usarem per a cadascuna d'aquestes. Les dades o informació que s'ubiquen a cada casella són breus i de contingut molt bàsic. Només es generarà un camp descriptiu si es produeixen imprevistos o canvis rellevants respecte a la previsió del pla.

Cada acció s'identifica amb el codi o número que hem assignat al programa del qual forma part, la denominació breu de la mesura i la data o les dates d'execució. Tot això, seguint la numeració i la terminologia que hem generat en les taules de desplegament del pla. Quan es tracti de mesures que constin de diverses activitats, repetitives o diverses, es generarà un registre per a cadascun, que s'identificarà amb la data en què es realitzi i un número d'ordre.

Com a exemple, ens fixem en l'acció *1.2.1. Educació activa*, del programa 1.2. *Educació*. Consisteix en la programació estable d'activitats sobre orientació educativa, d'acord amb el Departament d'Educació municipal i en relació estreta amb els centres d'ensenyament secundari. Cada activitat de què es compona la programació generarà un registre que es visualitzarà així:

1.2.1. *Educació activa* – Activitat 1 – 25/03/2022 – Títol breu

Per a cada registre de la mesura es tindran en compte els següents paràmetres:

Realització efectiva	ok/ko
Termini previst	ok/ko
Nombre d'usuaris	Xifra
Participació	
Llista d'entitats i/o col·lectius possibles	ok/ko (per a cadascuna)
Persones individuals	Xifra
Transversalitat	
Llista de departaments municipals possibles	ok/ko (per a cadascuna)
Llista d'administracions possibles	ok/ko (per a cadascuna)
Llista d'institucions possibles	ok/ko (per a cadascuna)
Incidències	
Pressupost	ok/ko
Calendari/horaris	ok/ko
Logística (equips, material, etc.)	ok/ko
Requereix canvis organitzatius	ok/ko
Camp obert	Text

Quan la resposta al full de càlcul és "ko", s'ha de generar un camp descriptiu per explicar-ne la incidència. En cas contrari, s'entén que l'activitat s'ha desenvolupat correctament o segons les previsions i no cal afegir-hi cap informació a més del corresponent "ok". El recull de registres permet quantificar d'una manera molt senzilla el nombre d'usuaris, la participació, el nivell de transversalitat i els percentatges d'incidències. Si hi ha prou capacitat per fer-ho, aquest sistema es pot integrar en una base de dades que automàticament generi informes senzills amb aquestes dades. Si no es compta o no és possible desenvolupar la base de dades, un buidatge senzill aporta el mateix resultat.

S'intenta parametritzar al màxim cada acció per tal d'evitar la generació de burocràcia repetitiva, però sempre es preserva la possibilitat d'apuntar observacions o notes específiques amb un camp obert final per a tot allò que no sigui previsible.

En qualsevol cas, com a idea central es pretén crear un gran full de càlcul anual que genera dades per si mateix, amb un esforç mínim de gestió burocràtica. Aquest model aporta dades sistemàtiques sobre usuaris d'activitats, nombre de persones i institucions implicades en processos de participació i transversalitat i permet avaluar la capacitat global d'incidir en la població juvenil de la ciutat a través d'actuacions de proximitat.

D'aquesta manera podem obtenir un informe anual que quantifiqui el nombre d'usuaris o participants efectius pel al conjunt del pla, el percentatge d'actuacions o mesures que han comptat amb algun nivell rellevant de participació o aquelles amb què es col·labora o coopera amb altres departaments municipals, entitats o institucions.

El full de càlcul, a més, permet obtenir estadístiques generals de manera gairebé automatitzada, de manera que podem establir, per exemple, un percentatge objectiu de mesures executades correctament o de les que han generat alguna incidència o imprevist. D'aquesta manera és molt senzill tenir un coneixement força exacte del nivell d'execució del pla, sense necessitat de realitzar valoracions subjectives, basades en el record genèric de les activitats, sempre qüestionable, al final de cada anualitat o, encara pitjor, al final de l'aplicació completa del pla.

Queden excloses d'aquest sistema de control totes les accions que impliquen la prestació d'un servei a un usuari únic o individual, que es tracten en l'apartat següent.

Registre d'usuaris

Una política local de joventut, que basa la major part de la seva actuació en el treball en proximitat, necessita determinar el nombre i el percentatge de joves potencialment usuaris als quals té accés amb la seva actuació i servei. És imprescindible, per tant, crear un sistema que permeti fer el recompte continuat dels usos que fan els joves dels serveis i espais destinats al pla.

El **PLJR** compta amb equipaments i serveis que actuen com a referència de les seves polítiques i l'evolució de la seva activitat és un indicador essencial per valorar l'eficàcia dels recursos destinats a la política de joventut.

El primer espai sobre el qual cal establir un registre d'ús és el Casal de Joves La Palma i els serveis que s'hi desenvolupen. Es tracta de l'espai de referència de la política local de joventut i és l'eix a partir del qual es desenvolupen la majoria d'actuacions, amb independència que tinguin lloc entre les seves parets o en altres espais.

Per tant, cal posar en funcionament un registre d'accés d'usuaris a l'equipament. Una part dels usos que s'hi poden realitzar disposen d'un sistema propi de registre (informació juvenil, orientació educativa, ocupacional, salut, etc.), de manera que no és necessari un control especialment exhaustiu, però sí que permeti disposar d'uns paràmetres amb un grau mínim de fidelitat i que ajudin a identificar i a quantificar els visitants de l'equipament.

Del control general d'accés essencialment interessa conèixer el nombre de persones que hi són ateses. I a partir del seguiment i l'acompanyament per a cadascun dels serveis enumerats, ens interessin, com a mínim, les següents dades:

- Edat (si no és l'edat exacta, com a mínim la ubicació en aquests trams: 12-16, 17-18, 19-22, 23-29 i 30-35).
- Gènere sentit
- Lloc de residència (Reus o un altre municipi i barri)
- Horari de visita
- Objecte de la visita (quin servei usa o quina activitat hi fa)

Aquest tipus d'informació es recollirà amb facilitat quan es tracti de serveis formalitzats (informació juvenil, serveis d'orientació, etc.), però suposarà un canvi d'hàbits de gestió en espais més oberts o d'ús més informal. Els dinamitzadors que atenen l'espai han de tenir la capacitat de comptabilitzar i recollir les dades essencials que hem enumerat.

En termes generals, no interessa tant disposar de dades exactes com de paràmetres generals que permetin constatar l'evolució dels usos i serveis de l'equipament. Així, no és especialment rellevant el registre immediat d'usuaris en l'accés als serveis, com una valoració general, ni que sigui amb dades aproximatives, al final de cada jornada. En qualsevol cas, la recollida de dades ha de ser, sense cap mena de dubte, diària i s'han d'integrar un altre cop en un full de càlcul que permeti generar informes estadístics amb tanta regularitat com calgui.

El registre d'usuaris i el nivell d'afluència diària també s'ha de contemplar en tots aquells serveis que impliquin l'ús d'espais (sales d'estudi i cessió d'espais) vinculats al **PLJR** i, per descomptat, en els equipaments que es vagin posant en marxa en aplicació de la Xarxa d'Espais Juvenils (equipament central i espais joves).

Interlocució/dinamització en medi obert

La tasca d'interlocució o dinamització que es realitza en medi obert mereix consideracions a banda, especialment a través de la mecànica proposada en la mesura 3.1.1. *Tribus*, basada en els processos socioeducatius i de participació descrits en la metodologia de treball. Cal establir un sistema estable de recollida de dades bàsiques de l'actuació en proximitat dels educadors en medi obert i, en general, de qualsevol professional de l'equip del Servei de Joventut que interactuï de manera estable amb joves i col·lectius fora dels equipaments públics específics de joventut (*La Palma* en l'inici del **PLJR** i els futurs espais de la Xarxa d'Espais Juvenils).

Cal parametritzar les dades que ens interessin i revisar-les cada vegada que estem en contacte amb els grups de joves per fer el seguiment de la seva evolució. Si el contacte és diari (es pot donar el cas quan entrin en servei els espais joves), el registre pot ser setmanal, però cal assegurar que la periodicitat sigui estable i que les dades es recullin amb cert rigor. Establim que recollirem informació sobre cada tribu o grup juvenil amb el qual s'estableixi relació estable una vegada al trimestre, com a mínim. L'ideal seria fer-ho mensualment i, a partir d'aquí, qualsevol augment en la freqüència de la recollida de dades serà positiu.

Les dades a recollir per a cada grup poden ser diferents en funció dels seus interessos i les seves circumstàncies, però una pauta general s'hauria de semblar a aquesta:

- Denominació del grup (pot ser un codi o una paraula clau)
- Nombre de components
- Nombre de nois i noies o identificació no binària
- Edats
- Zona de residència (districte o barri i altres municipis)
- Centre educatiu si estudien
- Freqüència amb la qual es reuneix el grup
- Activitats que realitzen junts
- Es relacionen amb altres grups?
- Quins grups?
- Tres temes d'interès per al grup o que els identifiquen (interessos, gustos, estètica, etc.)
- Serveis o activitats del PLJR de què són usuaris o participants
- Identificar lideratges
- Altres dades d'interès

La llista d'ítems s'ha d'elaborar a mida en cada cas, però ha de ser estable al llarg del temps que en fem el seguiment. La constància en un seguiment durant un temps mínim (mesos) ens permetrà observar l'evolució d'hàbits i actituds, la manera com els influeix el fet d'entrar en contacte amb els educadors o d'usar serveis o participar en activitats del PLJR, en quin sentit es transformen els seus hàbits, la relació amb altres col·lectius i la descoberta de possibles temes d'interès per treballar-hi i guanyar així espais a la participació, tot fent avançar els processos socioeducatiu i de participació de la nostra metodologia.

El registre de dades no ha de superar un temps setmanal de 10 minuts de dedicació per als educadors, perquè en la majoria de casos es tracta de marcar afirmativament o negativament els ítems escollits. El registre l'ha de fer, lògicament, el professional que manté contacte amb el grup o tribu i per a cadascuna s'establirà un referent tècnic, en el cas que es relacionin amb més d'un membre de l'equip del Servei de Joventut. En cap cas no s'ha de limitar el nombre de professionals que hi contacten, però sí que cal assegurar que per a cada grup només un d'ells serà el referent que recollirà dades, tant per mantenir la coherència com per fer un bon seguiment de les singularitats del grup. En qualsevol cas, el valor no residirà tant en la quantitat d'informació recollida cada setmana (o en el termini que sigui del cas) com en l'evolució de les dades bàsiques al llarg d'un període determinat de temps.

En conjunt, disposarem d'una fitxa de seguiment dels processos de treball socioeducatiu, tal com els hem definit en l'apartat de metodologia. Així, serà rellevant que en cada presa de dades hi fem constar en quina fase del procés metodològic estíem que ens trobem en relació amb el grup. Veurem si anem cremant etapes, si ens acostem als estadis de participació que ens hem marcat com a objectiu o si, per contra, ens estanquem, no avancem o retrocedim. Al cap del temps, en conseqüència, hauríem de ser capaços de determinar objectius de treball en relació amb cada grup amb el qual ens relacionem.

Si aquest tipus de treball es desenvolupa amb tots els grups identificats, descobrirem elements per incorporar als processos de treball socioeducatiu i de participació que hem definit en la nostra metodologia i a les revisions i avaluacions del pla podrem enriquir la nostra metodologia amb aportacions derivades de la pràctica i l'experiència.

Valoració subjectiva

La valoració subjectiva de les actuacions realitzades es fa a dos nivells: tècnic i participatiu.

Valoració participativa

El desplegament del programa 3.1. *La Comunitat* busca la interacció continuada amb els joves, a través d'entitats, col·lectius o grups informals. A banda de l'actuació concreta que motivi la relació o el contacte amb cadascun d'ells, el Servei de Joventut ha de tenir la capacitat de recollir-ne les opinions i valoracions i visualitzar de manera clara que es tenen en compte per a modelar i variar, si cal, les polítiques o actuacions previstes.

La Comunitat és, en certa manera, una llista heterogènia de grups de joves, articulats a través d'alguna forma d'organització, més o menys precària, que ells mateixos decidiran. En qualsevol cas, de la seva diversitat sorgeix justament la legitimitat de les opinions que s'hi puguin expressar. En aquest context, la petició d'opinió als joves, més enllà de la demanda d'aportacions per a realitzar noves actuacions o projectes, s'ha de fonamentar en la crítica a l'actuació consolidada del Servei de Joventut. Ha de ser l'instrument bàsic de valoració de les accions del **PLJR** des de l'òptica juvenil.

L'equip complet del Servei de Joventut convocarà periòdicament els joves amb els quals estigui treballant en accions concretes en cada moment per obtenir el seu parer sobre les accions desenvolupades pel pla. Aquesta trobada serà l'embrió inicial del *Grup Motor* (mesura 3.1.2.) i, a mesura que es vagi consolidant i desenvolupant, esdevindrà la clau de la representativitat juvenil en la seva participació al **PLJR**.

Cadascuna d'aquestes trobades ha de tenir una part de revisió i una part propositiva. La revisió ha de consistir en una repassada a les actuacions realitzades des del PLJR en relació amb els propis grups, durant el darrer període trimestral i la propositiva ha de servir per articular algunes de les actuacions que tindran lloc durant el següent trimestre.

Els grups no han de ser necessàriament estables ni cal amoïnar-se si les persones que hi participen són diferents a cada convocatòria. Només cal garantir dos aspectes bàsics:

1. Que es convocarà tots els joves, les entitats i els col·lectius que hagin participat d'una manera o una altra a les principals accions desenvolupades durant el trimestre que es clou.

2. Que les opinions que es recullin sobre les accions realitzades tindran efectes visibles, directes i immediats en les accions que es produeixin durant el següent trimestre.

Les valoracions seran genèriques i no cal, si els joves no ho desitgen, que es reflecteixin a través de xifres o dades concretes. Les opinions expressades sobre cada acció seran recollides pels responsables del Servei de Joventut i les conclusions seran acordades de forma conjunta pels participants a les trobades. S'incorporaran als documents de revisió del pla com a memòries anuals.

Es proposa, en termes generals, que la dinàmica de valoració per part dels joves esdevingui al mateix temps un element dinamitzador, amb resultat en les tasques de participació. La tesi d'aquest model és que en el termini de dos anys d'actuar repetidament amb aquest sistema de treball s'haurà contribuït a consolidar un o diversos grups de joves habituats a col·laborar activament que, en el marc del Grup Motor, inicialment, i de la Comunitat, més endavant, esdevindran l'embrió d'un possible col·lectiu o coordinadora (o de la denominació que prenguin en cada cas) que podrà actuar com a representant dels joves de la ciutat en la seva relació amb l'Ajuntament.

Valoració tècnica

Amb posterioritat a la reunió de valoració participativa, el Servei de Joventut es reunirà, amb la disposició de les dades del control d'execució i del registre d'usuaris, i en realitzarà una valoració subjectiva, però des del punt de vista tècnic, posant de relleu tota la informació de què es disposi. A aquesta trobada s'hi convidarà representants tècnics dels departaments, administracions o institucions que hagin estat implicats en la planificació o l'execució d'alguna de les accions del trimestre. Amb totes les dades a la mà es realitzarà una valoració global de cadascun dels programes del pla que estigui en execució. Del debat, que prendrà en consideració tota la informació de què es disposi, només han de sorgir dos resultats concrets que es traslladaran per escrit al material que posteriorment s'ha d'integrar en la memòria anual:

- Aspectes positius (mínim de tres i màxim de cinc) dels programes desenvolupats durant el trimestre, que s'han de preservar o potenciar per a les properes edicions.
- Aspectes a corregir (mínim tres i màxim cinc) dels programes desenvolupats durant el trimestre, que s'han de millorar, transformar o canviar per a les properes edicions.

Pel que fa a les previsions econòmiques per a l'execució d'aquest pla, les propostes que s'hi formulen queden condicionades al que el Ple Municipal decideixi en cada moment.

En aquest sentit, el **PLJR** s'actualitzarà anualment, incloses les seves previsions econòmiques, de manera automàtica, amb l'aprovació del pressupost municipal, sense més tràmit, d'acord amb el que el Ple Municipal consideri prioritari en cada moment.

Tot això sens perjudici d'altres factors que no són de disposició plena per part de l'Ajuntament de Reus, com tot el que fa referència a les limitacions que fixin anualment les successives LPGE i que podrien deixar sense efecte algunes previsions sobre la incorporació de recursos humans a l'execució del **PLJR**.

Annexos

Questionari grups municipals

L'aplicació de polítiques de joventut és sempre una tasca de fons, i les seves actuacions s'han de preveure a mig i llarg termini per tal que puguin aspirar a tenir la continuïtat mínima per garantir possibilitats d'èxit. Per aquesta raó, és molt important trobar espais mínims de consens entre tots els agents que tenen capacitat decisòria, ja sigui en el moment actual o potencialment en qualsevol moment d'un futur proper.

Per aquesta raó demanem als diferents grups polítics amb representació al consistori que facin un exercici molt senzill de prioritització entre els àmbits d'actuació i accions que són habituals en pràcticament totes les polítiques locals de joventut del país.

Es tracta de comprovar quins espais d'acord potencial podem detectar per tal que quedin ben reflectits en el futur pla local de joventut de Reus i donar-los el relleu que mereixen.

Us farem retorn puntual dels resultats globals d'aquesta consulta i us facilitarem informació sobre les diferents fases d'elaboració del pla. Es per això també que adjuntem també a aquest petit qüestionari una previsió del calendari d'accions previstes, des d'ara i fins, com a mínim, el febrer de l'any vinent.

A banda de les informacions que us demanem en aquest qüestionari, sentiu-vos lliures per fer-nos arribar, a iniciativa pròpia, qualsevol **opinió, suggeriment o proposta** que considereu rellevant per al futur pla local de joventut. Serà, ben segur, valuosa per a la nostra feina.

Podeu retornar aquest qüestionari complimentat a la responsable tècnica del Departament de Joventut, **Anna Roig**, i fer-nos arribar els vostres suggeriments i opinions a través de la seva adreça email (aroig@reus.cat). Us preguem que ens ho retorneu, en la mesura que us sigui possible, **abans del 30 de setembre de 2020**.

Agraïm la vostra col·laboració per avançat.

Indicacions prèvies.

- Excepte en aquelles preguntes en els quals s'indica alguna altra cosa, poseu a la casella de cada opció posada una xifra de l'1 al 4 segons quin creieu que hagi de ser el seu nivell de prioritat en la política local de joventut concreta de Reus. Feu-ho segons la següent correspondència numèrica:
  - 1 – Màxima prioritat
  - 2 – Molt rellevant
  - 3 – Rellevant
  - 4 – Poc rellevant
- Al final de cada pregunta disposeu d'un espai obert per fer qualsevol comentari que considereu oportú o per afegir-hi temàtiques o accions no incloses a la pregunta i que a vosaltres us semblin rellevants
- Si per alguna raó no considereu adequat respondre a alguna de les opcions o a cap de les opcions que us proposem, indiqueu-nos la vostra opinió sobre les prioritats de la política local de joventut en l'apartat que segueix a cada pregunta.
- Aquest document és un word obert, i podeu ampliar els espais destinats a les respostes tant com vulgueu si creieu que no en teniu prou. No patiu si es desconfigura el document. Allò que ens interessa és només el contingut de les vostres respostes.
- Si teniu alguna opinió, informació o document que considereu rellevant per a la política local de joventut de Reus sobre el qual no us preguntem, afegiu-ho, si us plau, al final del document.
- Totes les vostres opinions i informacions seran tingudes en compte i és possible que en el futur us demanem ampliació d'informació sobre algun dels aspectes que ens expliqueu que considerem d'especial interès per al futur pla.
- Us farem retorn tant del document final del pla com d'aquells aspectes del mateix que tinguin a veure amb alguna de les vostres aportacions o amb actuacions pròpies del vostre àmbit sectorial.

DENOMINACIÓ DEL GRUP MUNICIPAL

--

QÜESTIONARI

Nom i cognoms	
Càrrec	
Email contacte	
Tel. contacte	

1. Nivell de prioritat (de l'1 al 4) dels següents àmbits d'intervenció de la política local de joventut de Reus

	Ocupació
	Educació
	Emprenedoria
	Participació
	Associacionisme
	Oci i lleure
	Salut
	Medi ambient i sostenibilitat
	Cultura i creació artística
	Gènere, diversitat i drets civils

Comentaris sobre els àmbits d'intervenció prioritàris de la política local de joventut de Reus.

2. Nivell de prioritat (de l'1 al 4) que haurien de tenir les següents mesures en el desplegament de la política local de joventut de Reus

	Increment de recursos econòmics o pressupost
	Major dotació de recursos humans per a l'equip tècnic de joventut
	Desplegament de serveis i actuacions al conjunt del territori de la ciutat
	Intensificació de la coordinació i cooperació interdepartamental
	Dotar la ciutat de més equipaments o espais físics per a l'atenció directa i dinamització juvenil
	Promoure la implicació d'entitats i col·lectius juvenils en la gestió de serveis i programacions de la política de joventut
	Incentivar la participació dels joves en els espais d'opinió i decisió de la ciutat.
	Integrar els joves i els seus col·lectius en les dinàmiques comunitàries de la ciutat
	Promoure la creació d'un col·lectiu, coordinadora o òrgan de representació dels joves
	Crear un equip de dinamitzadors o educadors juvenils en medi obert per desplegar-los al conjunt de la ciutat
	Implantar un pla de comunicació juvenil

Comentaris sobre les mesures que haurien de ser prioritàries per al desplegament de la política local de joventut de Reus.

--

3. Nivell de prioritat (de l'1 al 4) que han de tenir les següents accions en el marc del Pla Local de Joventut de Reus

	Programació d'activitats d'oci alternatiu
	Serveis especialitzats d'orientació i acompanyament als joves en àmbits concrets del seu interès
	Programes de prevenció de consums i hàbits poc saludables
	Conscienciació en igualtat de gènere
	Dinamització d'estudiants als centres de formació secundària
	Implantació de polítiques de transformació digital i aprofitament dels recursos tecnològic i de xarxes
	Oferta estable de cursos i tallers cultural en sentit ampli
	Programes de promoció de la creació i la programació artística
	Programes d'acompanyament per a l'ocupació i l'emprenedoria juvenil
	Programes d'acompanyament per l'èxit educatiu i la reincorporació al sistema educatiu de joves amb dificultats
	Programes d'educació i acompanyament emocional als joves

Comentaris sobre les accions que haurien de ser prioritàries en el marc del Pla Local de Joventut de Reus

--

4. Indiqueu el nom d'almenys tres àrees o departaments municipals amb els quals hauria de ser prioritari treballar en coordinació o cooperació per desplegar la política local de joventut. Expliqueu per què.

5. Creieu que la situació generada per la crisi sanitària del Covid-19 i totes les seves implicacions faria necessari algun tipus d'actuació específica per atendre els joves? Quina?

6. Digueu-nos qualsevol dada, informació, opinió, crítica o proposta que considereu rellevant per al futur pla local de joventut que no hagi quedat recollida fins ara en aquest qüestionari.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració

Questionari entitats

El desplegament d'una política local de joventut ha de contemplar d'una manera preferent la participació de totes les organitzacions associatives que tenen entre els seus membres un nombre remarcable de joves o bé que els adrecen programacions i serveis. Els col·lectius de tota mena i naturalesa són espais privilegiats de socialització pels joves i esdevenen tot sovint plataformes d'expressió de les seves necessitats, inquietuds i interessos. D'altra banda, moltes organitzacions formades totalment o parcialment per joves esdevenen agents actius de les polítiques de joventut, i la seva actuació pot arribar a ser determinant en el desplegament d'alguns programes i serveis.

Cal tenir en compte, a més, que les tasques educatives, d'atenció social, d'expressió cultural i artística i de promoció de la participació que realitzen moltes entitats tenen una capacitat d'incidir en els joves molt significativa. És de sentit comú que l'administració desplegui les seves polítiques públiques adreçades als joves en coordinació i, sempre que sigui possible, en cooperació amb aquestes organitzacions.

Per tot plegat, el procés de disseny i elaboració d'un pla local de joventut ha de comptar necessàriament amb l'opinió, la participació i les propostes que puguin realitzar les entitats juvenils o aquelles que recullen i promouen la seva activitat. Fins i tot, si elles ho desitgen, han de poder-se integrar en els seus mecanismes de gestió i funcionament quotidià.

El Departament de Joventut de l'Ajuntament de Reus realitzarà entre finals de 2020 i principis de 2021 diversos treballs de recerca, prospecció i planificació per elaborar i, si s'escau, aprovar un **pla d'actuació integral** que posarà el seu horitzó en l'any 2025. Per fer-ho, proposa i demana la col·laboració de totes les entitats de la ciutat que representen, acullen o promouen els joves, i que desenvolupen activitats i serveis adreçades o gestionades per ells mateixos.

En una primera part d'aquesta col·laboració, es demana a totes les entitats o col·lectius que ho desitgin **que responguin el present qüestionari**, amb el qual intentarem recollir qualsevol informació, opinió o proposta que pugui ser rellevant per a la elaboració del pla. Un cop recollida i analitzada aquesta informació es proposarà a algun dels representants dels col·lectius la participació en **grups de treball** per debatre sobre el contingut del pla, i per explorar possibles vies de cooperació en el futur. Us podríem demanar, així mateix, **documentació complementària** o explicativa de la informació recollida (projectes, memòries, estudis, etc.).

Durant la elaboració del pla us mantindrem informats d'aquells aspectes que tinguin relació amb els vostres àmbits d'activitat i us en demanarem, eventualment, la vostra opinió. Contemplem, així mateix, la possibilitat que, ja sigui a iniciativa de la vostra organització o del departament de Joventut, s'elabori alguna mesura o proposta d'actuació conjunta, que faci desitjable la vostra **participació** en el desplegament futur del pla.

A banda de les informacions que us demanem en aquest qüestionari, sentiu-vos lliures per fer-nos arribar, a iniciativa pròpia, qualsevol **opinió, suggeriment o proposta** que considereu rellevant per al futur pla local de joventut. Serà, ben segur, valuosa per a la nostra feina.

Podeu retornar aquest qüestionari complimentat a la responsable tècnica del Departament de Joventut, **Anna Roig**, i fer-nos arribar els vostres suggeriments i opinions a través de la seva adreça email (aroig@reus.cat). Us preguem que ens ho retorneu, en la mesura que us sigui possible, **abans del 30 de setembre de 2020**.

Indicacions prèvies.

- Aquest document és un word obert, i podeu ampliar els espais destinats a les respostes tant com vulgueu si creieu que no en teniu prou. No patiu si es desconfigura el document. Allò que ens interessa és només el contingut de les vostres respostes.
- Demanem que indiqueu el nom i contacte de la persona que omple el qüestionari, però entenem que les informacions que hi feu constar expressen l'opinió del conjunt de l'entitat o col·lectiu.
- Si considereu que alguna de les preguntes no té relació amb la vostra activitat o no teniu una opinió formada sobre el seu contingut, no cal que respongueu. Deixeu la casella en blanc.
- Si teniu alguna opinió, informació o document que considereu rellevant per a la política local de joventut de Reus sobre el qual no us preguntem, afegiu-ho, si us plau, al final del document.
- Totes les vostres opinions i informacions seran tingudes en compte i és possible que en el futur us demanem ampliació d'informació sobre algun dels aspectes que ens expliqueu que considerem d'especial interès per al futur pla.
- Us farem retorn tant del document final del pla com d'aquells aspectes del mateix que tinguin a veure amb alguna de les vostres aportacions o amb actuacions pròpies de la vostra organització.
- Us agraïm molt la vostra col·laboració.

DENOMINACIÓ DE L'ENTITAT, ORGANITZACIÓ O COL·LECTIU

--

PERSONA QUE OMPLE EL QÜESTIONARI

Nom i cognoms	
Càrrec	
Email contracte	
Tel. contacte	

- 1. Quines són, des de la perspectiva de l'activitat de la vostra entitat, les tres majors dificultats, problemàtiques o necessitats que tenen els joves de Reus?**

--

- 2. Quines programacions, serveis o activitats de la vostra entitat són interessants per als joves de Reus? Enumereu'les. Poseu'ne un màxim de cinc.**

--

--

3. Entre els joves que formen part de la vostra entitat i els joves que participen a les vostres activitats, a quants joves arribeu habitualment, aproximadament?

--

4. El president, coordinador o representant de la vostra entitat és jove (entre 15 i 29 anys)?

--

5. Quin percentatge de joves (entre 15 i 29 anys) hi ha, aproximadament, en la junta directiva o òrgan de gestió de la vostra entitat? Expliqueu la resposta, si cal.

--

6. Digueu tres actuacions concretes que creieu que hauria de fer l'Ajuntament de Reus per donar suport als joves de la ciutat.

--

7. Digueu tres actuacions concretes que creieu que hauria de fer l'Ajuntament de Reus per donar suport a la vostra entitat.

--

8. Esmenteu les tres activitats, programacions o serveis més importants, segons el vostre parer, que realitza el Departament de Joventut de Reus.

9. Creieu que és necessària l'existència d'alguna organització o associació (un consell, una coordinadora, una assemblea...) que representi els joves de Reus? .

11. Creieu que les opinions, queixes o propostes de la vostra entitat arriben amb prou claredat a l'ajuntament?

12. Creieu que els joves, en general, tenen mecanismes suficients per participar en la vida social, cultural i cívica de la ciutat? Si la resposta es negativa, indiqueu alguna cosa que es podria fer per millorar la situació.

13. Què es podria fer per millorar la relació o coordinació entre la vostra entitat i el Departament de Joventut?

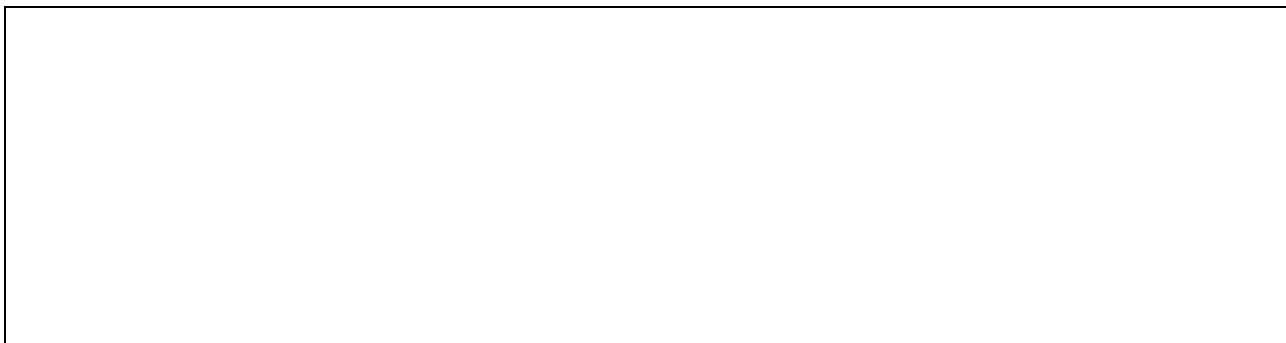
14. Creieu que el Casal de Joves de La Palma i els serveis que ofereix són suficients per als joves de Reus? Què hi trobeu a faltar?

15. La vostra entitat estaria disposada a participar en la organització o gestió d'algun programa, activitat o servei del Pla Local de Joventut? Podeu posar algun exemple? No cal que existeixi, el podeu inventar o proposar.

16. Creieu que Reus és una ciutat bona i amb oportunitats per als joves? Digueu tres virtuts i tres defectes de Reus en relació amb els joves.

17. Creieu que la situació generada per la crisi sanitària del Covid-19 i totes les seves implicacions faria necessari algun tipus d'actuació específica per atendre els joves? Quina?

18. Digueu'nos qualsevol dada, informació, opinió, crítica o proposta que considereu rellevant per al futur pla local de joventut que no hagi quedat recollida fins ara en aquest qüestionari.

Moltes gràcies per la teva col·laboració

Qüestionari departaments municipals

La voluntat d'atendre les necessitats i inquietuds juvenils implica necessàriament una aproximació **interdisciplinar** als joves, que tingui en compte les múltiples dimensions de la seva realitat i que no les tracti de manera aïllada. Aquesta mateixa idea traslladada a l'acció pública en l'àmbit local fa que sigui desitjable el diàleg i, en la mesura del possible, la **cooperació** entre els diferents dispositius sectorials que, d'una manera o altra i amb intensitat variable, presten serveis o paren atenció als joves.

Per aquesta raó, un pla local que té la pretensió d'abordar la realitat juvenil en tota la seva complexitat i riquesa, no es pot elaborar sense tenir en compte el coneixement, capacitats i programes d'actuació que, des de les diverses àrees o departaments municipals, s'adrecen als joves.

El Departament de Joventut de l'Ajuntament de Reus realitzarà entre finals de 2020 i principis de 2021 diversos treballs de recerca, prospecció i planificació per elaborar i, si s'escau, aprovar un **pla d'actuació integral** que posarà el seu horitzó en l'any 2025. Per fer-ho, proposa i demana la col·laboració de tots els àmbits sectorials de l'ajuntament que adrecen serveis o actuacions als joves, ja sigui de manera explícita i especílica o genèricament, en el marc de programes destinats al conjunt de la població.

En una primera part d'aquesta col·laboració, es demana a tots els departaments **que responguin el present qüestionari**, amb el qual intentarem recollir qualsevol informació que pugui ser potencialment rellevant per a la elaboració del pla. Un cop recollida i analitzada aquesta informació es proposarà reunions de treball o **entrevistes** a alguns dels responsables tècnics dels diferents departaments per aprofundir en la informació i per explorar possibles vies de treball transversal en el futur. Us podríem demanar, així mateix, **documentació complementària** o explicativa de la informació recollida (projectes, memòries, estudis, etc.).

Durant la elaboració del pla us mantindrem informats d'aquells aspectes que tinguin relació amb els vostres àmbits d'intervenció i us en demanarem, eventualment, la vostra opinió. Contemplem, així mateix, la possibilitat que, ja sigui a iniciativa del vostre departament o del departament de Joventut, s'elabori alguna mesura o proposta d'actuació conjunta, que faci desitjable la **cooperació interdepartamental**, i que es pugui incloure en el futur pla.

A banda de les informacions que us demanem en aquest qüestionari, sentiu-vos lliures per fer-nos arribar, a iniciativa pròpia, qualsevol **opinió, suggeriment o proposta** que considereu rellevant per al futur pla local de joventut. Serà, ben segur, valuosa per a la nostra feina.

Podeu retornar aquest qüestionari complimentat a la responsable tècnica del Departament de Joventut, **Anna Roig**, i fer-nos arribar els vostres suggeriments i opinions a través de la seva adreça email (aroig@reus.cat). Us preguem que ens ho torneu, en la mesura que us sigui possible, **abans del 30 de setembre de 2020**.

Agraïm la vostra col·laboració per avançar.

Indicacions prèvies.

- Responen el qüestionari des de la perspectiva tècnica del vostre àmbit especialitzat de treball. No responen com a simples ciutadans, veïns, pares, mares o amics de joves de la ciutat, sinó tenint en compte exclusivament criteris tècnics propis del vostre sector professional.
- Aquest document és un word obert, i podeu ampliar els espais destinats a les respostes tant com vulgueu si creieu que no en teniu prou. No patiu si es desconfigura el document. Allò que ens interessa és només el contingut de les vostres respostes.
- És possible que alguna de les preguntes que us fem no sigui pertinent per al vostre àmbit de treball. En aquest cas, deixeu la casella en blanc.
- Si teniu alguna opinió, informació o document que considereu rellevant per a la política local de joventut de Reus sobre el qual no us preguntem, afegiu-ho, si us plau, al final del document.
- Totes les vostres opinions i informacions seran tingudes en compte i és possible que en el futur us demanem ampliació d'informació sobre algun dels aspectes que ens expliqueu que considerem d'especial interès per al futur pla.
- Us farem retorn tant del document final del pla com d'aquells aspectes del mateix que tinguin a veure amb alguna de les vostres aportacions o amb actuacions pròpies del vostre àmbit sectorial.
- Us agraïm molt la vostra col·laboració.

DENOMINACIÓ DEL SERVEI, PROGRAMA, ÀREA O DEPARTAMENT

--

PERSONA QUE OMPLE EL QÜESTIONARI

Nom i cognoms	
Càrrec	
Email contracte	
Tel. contacte	

- 1. Quines són, segons el teu parer professional, les tres majors dificultats, problemàtiques o necessitats que tenen els joves de Reus?**

--

- 2. Quins programes, serveis o actuacions del teu àmbit de treball són rellevants per a qualsevol aspecte de la vida dels joves de Reus? Enumera'ls. Posa'n un màxim de cinc.**

--

- 3. Algun dels programes, serveis o actuacions del teu àmbit de treball s'adrecen exclusivament als joves? Quins?**

--

--

4. De les actuacions que es desenvolupen des del teu àmbit de treball i que s'adrecen total o parcialment als joves, recolliu dades segmentades d'impacte o repercussió en els joves? En quines actuacions ho feu i en quines no?

--

5. Heu fet o encarregat des del teu àmbit de treball algun estudi, informe, memòria o document que contingui dades o informacions rellevants per a un bon coneixement dels joves o per a la política local de joventut de Reus? Quins són?

--

6. Des del punt de vista del vostre àmbit de treball, quin creieu que és el tram juvenil? Des de quina edat i fins a quina edat es pot considerar que una persona és jove?

--

7. Quines dificultats teniu, des del teu àmbit de treball, per atendre correctament els joves?

--

8. Què creus que s'hauria de fer per superar aquestes dificultats?

--

9. Quines són les actuacions del Departament de Joventut de Reus que coneixes millor? Digue'n un màxim de cinc.

10. Mantens algun tipus de relació, mecanisme o sistema de coordinació tècnica amb el Departament de Joventut per desenvolupar alguna actuació adreçada als joves, tant si és pròpia del teu àmbit de treball com del de Joventut? En cas afirmatiu, descriu-la breument.

19. Creus que tens una relació suficient amb el Departament de Joventut com per atendre correctament els programes que s'adrecen als joves i impliquen els dos departaments? Explica breument la resposta.

20. Què es podria fer per millorar la relació o coordinació amb el Departament de Joventut?

21. Què podria fer el Departament de Joventut per ajudar a millorar les actuacions que el teu departament adreça als joves?

22. Creus que el teu departament podria prendre alguna mesura que facilités la feina del Departament de Joventut? Quina.

23. Creus que seria necessari que el teu departament i el de Joventut desenvolupessin algun programa conjuntament, des del disseny fins a l'aplicació concreta? Digue'n un com a exemple.

24. Si l'ajuntament pogués dedicar més recursos a atendre els joves, on creus que caldria fer l'esforç: en recursos humans, en equipaments o en pressupost per a programes i actuacions? Tria només una de les tres possibilitats i justifica breument la resposta.

25. Creus que al teu departament teniu un coneixement suficient dels joves i la seva realitat quotidiana?

26. Creus que podria ser interessant que tu i/o els membres de l'equip en el qual treballes féssiu alguna formació específica per obtenir un major coneixement dels joves i de tècniques adequades per treballar amb ells?

27. Creus que la situació generada per la crisi sanitària del Covid-19 i totes les seves implicacions faria necessari algun tipus d'actuació específica per atendre els joves? Quina?

28. Digue'ns qualsevol dada, informació, opinió, crítica o proposta que consideris rellevant per al futur pla local de joventut que no hagi quedat recollida fins ara en aquest qüestionari.

Moltes gràcies per la teva col·laboració

Exemple de fitxa d'avaluació del pla 2016 – 2020

Document de treball

Doc3_20201006

**Diagnosi de la realitat juvenil
Revisió, actualització i redacció del
Pla Local de Joventut
de Reus**

Model per a l'avaluació del pla 2016-2020

EMPODERAMENT PERSONAL DELS / DE LES JOVES I COHESIÓ SOCIAL			
Programa 1. Empoderament dels/de les joves		Valoració global (màxim 900 caràcters espais inclosos)	
Responsable/s -... -...			
Indicadors previstos	Resultat indicadors	Nivell d'assoliment d'objectius	
1.		0%-25%	25%-50%
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.		50%-75%	75%-100%
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

Actuacions del programa 1. Empoderament dels/de les joves							
Actuacions	Feta?	Repe?	Canvis?	Subs?	Indis?	Tres virtuts	Tres defectes
1. Donar continuïtat al projecte EPI Jove, de voluntariat i participació							
	Comentari general.						
2. Treballar la igualtat i la prevenció en violència de gènere a través del projecte de referents d'igualtat							
	Comentari general.						
3. (actuació no prveïsta)							
	Comentari general.						
4. (actuació no prevista)							
	Comentari general.						

Indicacions per complimentar els quadres.

En aquests quadres es recull l'opinió tècnica dels responsables de l'execució dels programes i actuacions, amb la participació, si s'escau, de la Cap del Departament de Joventut. Per a cada programa indicarem el/s responsable/s tècnic/s de la seva execució.

En el primer quadre valorem el conjunt del programa. Cal tenir present que tant els objectius com els indicadors es refereixen al conjunt del programa.

- Recuperem els indicadors previstos al pla. Si algun dels indicadors no s'han recollit, senzillament deixem l'espai en blanc.
- Si hem recollit indicadors no previstos inicialment al pla els afegim a la llista. Per distingir-los, els podem remarcar amb un color diferent.
- A la vista de la valoració global, dels indicadors recollits i de la revisió de les actuacions que es fa en el segon quadre, indiquem quin nivell hem assolit de compliment dels objectius previstos al pla per a aquell programa.
- Es simplifica en quatre nivells: del 0 al 25 per cent de compliment, del 25 al 50, etc. Per entendre-ho fàcil, és com si ho puntuéssim de l'1 al 4. Es pot remarcar acolorint el quadre triat.

En el segon quadre fem cinc preguntes sobre cada actuació que s'ha de contestar només amb un **sí o un no**.

- Feta?
L'actuació s'ha realitzat, o no?
- Repe?
La tornàriem a incloure al nou pla?
- Canvis?
En el cas que hagim contestat que la repetíriem, hi introduiríem canvis o la deixarem tal qual està?
- Subs?
En el cas que no la féssim per al nou pla, la substituiríem per alguna altra actuació, o no?
- Indi?
Faríem canvis en els indicadors o n'introduiríem de nous?

Hem d'indicar, telegràficament, **tres virtuts** (elements positius) i **tres defectes** (elements negatius) sobre aquella actuació. Per virtut entenem qualsevol element del procés o dels resultats que hagi contribuït a assolir els objectis previstos. Per defecte entenem qualsevol element que hagi estat un obstacle per a la realització de l'actuació o que hagi produït algun resultat indesitjat.

Si no arribem a trobar tres elements de cada, no cal omplir-ho tot, però és important intentar-ho. Si ho fem ens forcem a incrementar el rigor de l'avaluació.

Comentari general.

Aquí especificuem o aclarim qualsevol element que considerem necessari de les respostes anteriors. Molt breument.

Quan hàgim recollit les valoracions de tots els programes i actuacions del pla, farem una o dues sessions de discussió amb tot l'equip per valorar els resultats concrets i, de manera més genèrica, per valorar el nivell d'assoliment dels objectius generals del pla.

Guió
grups de discussió
amb joves

Pla Local de Joventut de Reus

Grups de discussió amb joves

Indicacions per a la selecció de participants

- Cal combinar tres blocs de perfils per tal que, entre els dos grups de discussió a realitzar, hi siguin tots presents.
- En una selecció ideal, cal buscar individus que pertanyin a almenys un perfil de cadascun dels tres blocs.
- Com a criteri general, cal evitar, sempre que es pugui, la presència, en un mateix grup, de més de dos persones d'un mateix perfil.
- Cada grup hauria de comptar amb entre 10 i 12 persones i, en tot cas, un mínim de 7 participants en cadascun d'ells.

Bloc 1

Trams d'edat

16-18
18-20
21-25
26-30
+30

Blocs 2

Activitat

Estudiants d'algun nivell de secundària
Estudiants de moduls professionals
Estudiants de grau universitari
Treballadors per compte d'altri
En atur
Associats i actius
De l'àmbit creatiu (música, arts visuals, escèniques, audiovisual...)
De l'àmbit tecnològic (videojocs, xarxes, programació...)
Emprenedors / autònoms / empresaris en actiu

Bloc 3

Condicions personals

Paritari pel que fa a gènere
Amb origen o descendents de població immigrada
Residents a diferents zones/barris/districtes de la ciutat
Amb algun tipus de desavantatge o risc d'exclusió
Usuaris habituals / no usuaris dels serveis de joventut

El bloc 3 admet diversitat d'opcions per a cada perfil. Quan hi ha aquesta possibilitat cal, senzillament que hi hagi algun representant de més d'una o dues opcions. Per exemple, en el

cas de la zona de residència, caldria una persona del centre de la ciutat, una de barri perifèric, i una de qualsevol altra opció.

Indicacions generals

- Totes les opinions seran anònimes i en cap cas se'ls citarà enlloc identificant-los, a no ser que ho demanin ells mateixos
- Tot el que diguin serà tingut en compte per a possibles actuacions del departament de joventut a partir d'ara i, en especial, per al futur pla local de joventut.
- Gravarem la conversa amb la única finalitat de recollir tota la informació. La gravació es destruirà en el termini màxim d'un mes.
- Havíem previst fer uns grups de discussió per recollir opinions i propostes per al futur pla local de joventut. Però la pandèmia ho fa impossible.
- El pla s'ha d'elaborar igualment, perquè no podem pas interrompre la política local de joventut, però ara les prioritats han canviat, i el més important és conèixer amb tant detall com sigui possible com estan vivint els joves aquesta situació.

Conversa lliure, sense ordre predeterminat d'intervenció. Es plantegen quatre preguntes inicials, a partir de les quals cada jove expressa la seva vivència o opinió i interactuen entre ells.

El conductor intervé només per demanar aclariments, per proposar temes en el cas que no es toqui algun aspecte essencial i per estirar possibles fils de conversa suggerits pels joves.

Les quatre preguntes de partida.

1. Com heu viscut fins ara la crisi de la pandèmia? Quines dificultats heu tingut? (estudis, treball, convivència a casa, pèrdua de contacte amb amics i relacions socials, projectes aturats, familiars malalts, dificultats emocionals...). I com us heu sentit emocionalment? (tristos, empenyats, decebut, deprimits, avorrits, desanimats, solidaris....)
2. Com heu mantingut o canviat les vostres relacions socials? Grup, colla, entitat, xarxes socials, espais d'oci... Heu participat en algun projecte o iniciativa grupal, comunitària i solidària durant tots aquests mesos?
3. Us heu sentit atesos, en tant que joves, per l'administració? Serveis, consultes, ajuts, estudis, limitacions de mobilitat, espais d'oci, diversió, cultura, alternatives....
4. Què creieu que ha de fer, d'ara endavant, l'administració (i l'ajuntament, en concret) per donar-vos suport, superar les actuals dificultats i preveure el futur?

